

nett. mien

TURUN MAAKUNTAMUSEO

Rakennushistoriallinen dokumentointi

Kohde: Turun kaupunginkirjasto
Paikkakunta: Turku
Osoite: Linnankatu 2
Kaupunginosa, kortteli ja tontti: VI - 2 - 13.
Tutkija: Elina Pursimo
Aika: Kesä-syyskuu 2004

Piirustukset: TMM/Gabriela Buschmann
Mittapiirustukset 29.12.1999 Arppis Oy talosuunnittelu.

Valokuvat: TMM:n valokuva-arkisto
Turun kaupunginkirjaston valokuvakokoelma
Åbo Akademi Bildsamlingar

Lähteet: Ks. lähdeluettelo

Työselostus: Rakennus dokumentointiin ulko- ja sisäpuolelta huonekohtaisesti sanallisesti kuvaillen sekä valokuvaamalla.

muuttanut kunnat Turku

SISÄLLYSLUETTELO	
JOHDANTO	3
TONTIN HISTORIAA	4
KIRJASTON RAKENNUSHISTORIAA	5
Piirustusten hankkiminen	5
Rakennustyöt	6
Kalustus	7
Taidelahjoitukset	7
VALMIS KIRJASTOTALO JA SIINÄ TAPAHTUNEET TÄRKEIMMÄT MUUTOKSET	8
1913-14	9
1962	10
1968-70	10
KIRJASTOTALON ULKOASU	10
Pääjulkisivu koilliseen	11
Julkisivu Läntiselle Rantakadulle	11
Julkisivu Linnankadulle	11
Takajulkisivu lounaaseen	11
Katto	12
Ikkunat	13
TEKNISET JÄRJESTELMÄT	13
Lämmitys- ja ilmastointijärjestelmä	13
Valaistus	14
Vesi ja viemäri	14
HUONEKOHTAINEN TARKASTELU	15
Porraskäytävät	15
Kellarikerros	16
Ensimmäinen kerros	21
Toinen kerros	36
Ullakkokerros	43
YHTEENVETOA	45
Ulkoasun säilyneisyys	45
Sisätilojen säilyneisyys	45
Historiallisen keskeisen irtaimiston säilyneisyys	46
PIIRUSTUSLUETTELO	48
LÄHDEAINEISTO	49
LIITTEET	

JOHDANTO

Vuosina 1902 - 1903 arkkitehti G. A. Wreden piirustusten mukaan rakennettu Turun pääkirjasto on kaupunkikuvallisesti ja rakennustaiteellisesti yksi Turun merkittävimmistä rakennuksista. Se sijaitsee kaupungin vanhan ja uuden keskustan tuntumassa; Vanhan Suurtorin ja nykyisen Kauppatorin välissä, Aurajoen varrella Läntisen Rantakadun ja Linnankadun yhtymäkohdassa. Kirjastotalon tontille rakennetaan vuosina 2005 - 2007 uusi pääkirjasto. Uudesta rakennuksesta tulee olemaan yhteys vanhaan pääkirjastoon ja nk. maaherran kansliarakennukseen. Kansliarakennus korjataan osana uudisrakentamista. Vanhan pääkirjaston korjaaminen toteutetaan kahdessa osassa: perustusten vahvistaminen ja kellarin korjaaminen kirjavarastoksi tehdään erillisprojektina vuosina 2004 - 2006, ja uuden pääkirjaston valmistuttua koko vanha päärakennus peruskorjataan ”Taiteiden taloksi”.

Pääkirjaston dokumentoinnin tavoitteena oli korjaussuunnittelua palvelevan raportin laatiminen talon ja tontin rakennushistoriallisista vaiheista sekä nykytilanteesta ja rakennuksen antikvaarisen säilyneisyyden arvioiminen suhteutettuna eri rakennusvaiheisiin. Huonekohtainen tarkastelu kohdistui kunkin tilan kaikkiin näkyvissä oleviin rakenteisiin, kiinteään sisustukseen ja materiaaleihin. Rakennus ja huoneet valokuvattiin ja tärkeimmistä yksityiskohdista laadittiin mittapiirustukset. Huomiota kiinnitettiin myös vanhaan säilyneeseen kalustukseen ja kiinteän sisustuksen sekä rakenteiden ikäkerrostumiin. Dokumentointia hankaloitti jonkin verran rakennuksen jatkuva käyttö. Esimerkiksi lattialistoja oli vaikea nähdä runsaan kalustuksen takia. Myöskään kattolistoja ei voitu tässä yhteydessä piirtää. Yksittäisten huonetilojen ja koko rakennuksen sadan vuoden aikaisista muutoksista laadittiin yhteenveto.

Samaan aikaan rakennusdokumentoinnin kanssa oli kirjaston kellarikerroksessa ja entisen sisäpihan alueella käynnissä arkeologiset tutkimukset. Arkeologit dokumentoivat kuvaamalla ja piirtämällä kellarikerroksen lattian alla olevat rakenteet. Näistä tuloksista tullaan kertomaan erillisessä kaivauskertomuksessa.

Yhteenveto kirjaston rakennushistorian varhaisimmista vaiheista perustuu Helena Soiri-Snellmanin taidehistorian liseniaattityöhön vuodelta 1997 ja kirjaston valmistumisen aikoihin julkaistuihin sanomaja aikakauslehtiartikkeleihin (mm. ÅT 10.9.1903, Päivälehti 18.10.1903, Teknikern 11.11.1903 ja Vox III 1904). Muita käytettyjä lähteitä ovat kirjastonhoitaja Eila Seppälän kirjoittama Turun kaupunginkirjaston historia (Turun kaupunginkirjasto 1863-1963), kirjastotoimenjohtaja Inkeri Näätsaaren vuonna 2003 vietetyn juhluvuoden kunniaksi laatima historiikki ja Turun kaupunginkirjaston toimintakertomukset vuosilta 1945 – 1996.

Lähteistä keskeisempiä ovat luonnollisesti rakennuspiirustukset. Alkuperäiset K. A. Wreden pohjapiirustukset ovat tilapäisesti talletetut Turun maakuntamuseoon. Muut piirustukset ovat Turun kaupungin keskusarkistossa sekä talotoimen piirustusarkistossa. Talotoimen piirustusarkistossa on kaupunginkirjastoa käsittelevää aineistoa kahdeksan mappia. Tästä aineistosta suuri osa käsittelee vuosina 1913 - 1914, 1962 ja 1968 - 69 tehtyjä muutoksia, mutta myös aiemmista vaiheista on erilaista piirustus- ja asiakirja-aineistoa. Tärkeimmistä piirustuksista on luettelo dokumentointikertomuksen liitteenä.

Tärkeitä lähteitä ovat myös vanhat valokuvat. Turun kaupunginkirjastossa on mittava, mutta osittain järjestämätön valokuvakokoelma. Åbo Akademin kuvakokoelmissa on mm. Rettigin toimeksiannosta kirjastosta heti sen valmistuttua otetut valokuvat sekä Carl von Schoultzin vuonna 1913 ottamat viisi kuvaa. Turun maakuntamuseon kuva-arkistossa on niin ikään muutamia vanhoja valokuvia. Keskeisimmät piirustukset ja valokuvat ovat tämän dokumentoinnin liitteenä. Maakuntamuseon valokuvaaja Martti Puhakka kuvasi kirjaston tiloja melko kattavasti vuonna 1996 ja dokumentoinnin tekijän pyynnöstä lisää vuonna 2004. Vuoden 1996 kuvat ovat raportin liitteenä. Vuoden 2004 kuvat ovat digitaalisia kuvia rakennuksen ovista ja julkisivuista. Näistä kuvista on osa raportin liitteenä. Liitteenä ovat myös maakuntamuseon piirtäjän Gabriela Buschmanin laatimat detaljipiirustukset, vuonna 1995 tehdyt pintaväriselvitykset (Marita Latikka) sekä pinnakkaisvedokset dokumentoinnin yhteydessä otetuista valokuvista.

Talon joka kerroksesta tehtiin värilliset havainnekuvat (Liitteet 86-89), joista ilmenevät mm. seinärakenteiden iät, eri ikäiset aukotukset, ovien ajoitukset ym.

TONTIN HISTORIAA

Läntisen Rantakadun ja Linnankadun kulmauksessa sijaitsevan korttelin alue on asutettu osittain keskiajalla ja osittain 1500-luvulla, ja se on säilyttänyt hahmonsaa nykypäiviin saakka. Nykyisen pääkirjaston kohdalla oli kaksi tonttia, hauenkuonon suihkulähteen kohdalla yksi tontti, musiikkikirjaston ja kansliarakennuksen kohdalla yksi suuri tontti ja näiden ja joen välisellä rantakaistaleella pari pitkänomaista kapeaa tonttia. Ne sijaitsivat miltei kaupungin laidalla nk. pienellä puolella, Suurtorilta joen yli johtaneen sillan kupeella.

Tontin rakennushistoria on täsmäntynyt viime vuosien arkeologisissa kaivauksissa. Niissä on havaittu, että 1300-luvulla Aurajoen saviseen rantaan alkoi kerrostua mahdollisesti karjan laiduntamisen takia orgaanista jätettä. Pian rantaan rakennettiin ainakin kaksi hirsistä salvottua taloa. 1400-luvulla paikalle rakennettiin kivitalo, jonka perustukset kaivettiin esiin heinäkuussa 2003 nykyisen kansliarakennuksen pohjoispuolelta. Kaksi huonetta ja porstuan käsittävän kivitalon pihamaa kivettiin, ja sen vieressä oli vielä hirsirakennus. 1600-luvulla tontilla riehui tulipalo, joka hajotti 1400-luvun kivitalon. Kivitalon palamisjätteet levitettiin tasaiseksi kerrokseksi ja niiden päälle levitettiin ruokamultaa. Myöhemmin paikalla oli puutarha. (Tuovinen 2004, 17)

Kirjastotalon rakentamisen yhteydessä tontilta löytyi kaksi kivistä rakennettua siipirakennusta, jotka tutkija Juhani Rinne arvioi rakennetuksi 1400-luvun puoleen väliin mennessä. Talo oli hänen mukaansa Pyhän Henrikin ja Pyhän Eerikin alttarin prebendatalo. Taloista oli jäljellä pohjakerrokset kellareineen ja osia ensimmäisistä asuinkerroksista. Kaivauksissa Jenny Tallgren kirjoitti muistiinpanoja ja rakennustöitä valvova Alex. Nyström piirsi maan alta esiin tulleista kellareista pohjia ja leikkauksia. (Näistä Nyströmin piirustuksista kaksi on säilynyt Museoviraston Rakennushistorian arkistossa).

Tontin asema kaupunkirakenteessa muuttui 1600-luvun puolivälissä toteutettujen asemakaavaudistusten seurauksena. Sillalta Turun linnaan johtanut Linnankatu muutettiin valtakaduksi ja sen keskustan puoleista osaa alettiin kutsua Kuningattarenkaduksi. Jokea myötäilevää Linnan Jokikatu avattiin poistamalla joitakin rantatontteja ja se sai myös uuden nimen Kuningattaren Jokikatu. Katujen väliin muodostetut uudet tontit varattiin valtaapitävien ja aatelisten käyttöön. Kaupungininsinööri Anders Torsenssonin laatima uusi asemakaava ei kuitenkaan tuonut välittömiä muutoksia nykyisen kirjaston ympäristöön. Vasta 1700-luvun alkupuoliskolla hävisi musiikkikirjaston kohdalla ollut jokirannan kapea tontti. Pääkirjaston ja joen välinen tontti sekä Hauenkuonon kärkitontti poistettiin vasta Turun palon myötä. Hovioikeudenpresidentti asui nykyisellä kirjastotontilla ainakin vuodesta 1695 lähtien. Vuonna 1726 hovioikeudenpresidentin tontti mitattiin ja ilmeisesti tällöin erotettiin sen lounaissivulta kolme pientä tonttia. Maanmittari Daniel Gadolinin vuonna 1756 valmistuneen kaupunkimittauksen mukaan nykyisen pääkirjaston paikalla oli kaksi tonttia, jotka kuuluivat kultaseppä Enbergille (548a) ja paalutaja (?) Wiseenille (548). Näiden takana oli hovioikeudenpresidentin suuri tontti (549), jonka lounaissivulla oli neljä pikkutonttia (548, 551a, 551b ja 550). Hovioikeudenpresidentin virkatalo siirtyi vuonna 1765 maaherralle. Vuonna 1798 sen koillispuolisesta ”pääkirjaston” tontista (548) käytettiin nimeä Ahlberska gården. (Liite 1)

Vuonna 1808 maaherran tontti merkittiin kaupungin tonttikirjaan rekisterinumerolla Eteläkortteli 14 ja ”pääkirjaston tontti” numeroilla Eteläkortteli 3 ja 4. Tonttien rakennukset tuhoutuivat vuoden 1827 suurpalossa, ainoastaan maaherran kansliarakennus ja virkatalon kellarit säilyivät. Turun palon jälkeen laaditussa asemakaavassa (C. L. Engel 1828) muodostettiin Pohjoisen kaupunginosan kortteli Sirius, joka jaettiin kahteen tonttiin; VI:n kaupunginosan II:n korttelin tontit 1 ja 2. Tonttien välinen raja vedettiin maaherran palossa tuhoutuneen residenssin lounaispuolelta. (Liite 2)

Turun palon jälkeen tontin rakennukset luovutettiin koulukäyttöön. Maaherran yksikerroksiseksi korjattuun virkataloon tuli triviaalikoulu. Kansliarakennukseen tuli Bell-Lancasterin koulun tyttökoulu ja sunnuntaioulu. Vuonna 1832 rakennettiin vielä nykyisen kaupunginkirjaston paikalle Linnankadun varteen uusi puinen koulurakennus (myöh. voimistelusalii) Bell-Lancasterin koulun käyttöön. (Lehtonen 1996, 89-91) Se purettiin 1900-luvun alussa kaupunginkirjaston tieltä. Kirjaston rakentamista varten vaadittiin asemakaavamuutos vuonna 1901. Tällöin tontti 1 jaettiin kahtia eli läntiseen 1a ja itäiseen 1b osaan. (Soiri-Snellman 1997) Vuonna 1905 asemakaavaa muutettiin jälleen, ja entinen tontti 1 jaettiin kolmeen osaan. (Liitteet 3a-3b)

Koko korttelia koskevan asemakaavanmuutosehdotuksen laati vuonna 1914 Bertel Jung ja se vahvistettiin vuonna 1916. Jung jakoi korttelin seitsemään tonttiin, joista kirjasto laajennuksineen sijaitsee tontilla 1. Muut kuusi tonttia hän varasi yhteen rakennetuille kerrostaloille välittämättä korttelin vanhoista asuinrakennuksista. Sisään jäävälle suljetulle aukiolle Jung piirsi suihkulähteen. Asemakaavaa ei koskaan toteutettu, ja se kumottiin vuonna 1950. (Lehtonen 1991, 84) (Liite 4)

Myöhemmin tontin ja korttelin numero muuttui VI /2 /9. Tämä tonttinumero muuttui jälleen vuonna 2004 nykyiseksi.

KIRJASTON RAKENNUSHISTORIAA

Kirjastotalon rakensi tupakkatehtailija Fredric von Rettig, joka kuului sekä kansan- että kaupunginkirjaston perustajiin ja johtokuntiin. Hän harrasti kansansivistystyötä ja perusti mm. ensimmäisen työväenyhdistyksen Turkuun. Päätöksen lahjoittamisesta hän teki 1890-luvun lopulla, ja rakennuksen valmistuttua hän luovutti sen kaupungille. Kirjastorakennuksen tuli palvella sekä kansankirjastona että kaupunginkirjastona.

Lahjakirjan mukaan:

”...luovutan minä siis täten Turun kaupungille omistusoikeuden sanottuun rakennukseen siihen kuuluvine sisustuksineen ja irtaimistoineen, jonka ohessa tähän lahjoitukseeni liitän sen välttämättömän ehdon, että tämä rakennus kaikkina aikoina on Kaupunginvaltuuston hallittavana tai sen tai niiden hoidettavana, jotka valtuusto siihen valitsee, sekä että sitä on käytettävä lahjoituskirjassa määrättyyn tarkoitukseen: olla Turun kaupungin- ja kansankirjaston kotina ja turvapaikkana, siten edistääkseen tietojen leviämistä väestön keskuuteen tieteitten eri aloilla.” (Kertomus Turun kaupungin kunnallishallinnosta vuonna 1903)

Päätös kirjaston sijaintipaikasta teki kaupunginvaltuusto 10.11.1898 pidetyssä kokouksessa. Sijoitusta paikkaa harkittiin parisen vuotta rinnan niin ikään kaupungille lahjoitetun taidemuseon kanssa. Lopulta parhaaksi katsottiin Lancaster-koulun tontti, joka jo ennestään kuului kaupungille. (Lehtonen 1991)

Piirustusten hankkiminen

Kirjaston rakentamisesta järjestettiin kaikille suomalaisille arkkitehdeille yleinen suunnittelukilpailu. Kilpailusta ilmoitettiin kahdessa lehdessä, Teknikermissä ja Nya Pressenissä. Kilpailuun lähetettiin kaiken kaikkiaan yhdeksän kilpailutyötä, joita voittajaksi valittiin arkkitehti Walde (Anders Waldemar) Andersinin laatima ehdotus. Toisen palkinnon sai arkkitehti vapaaherra K. A. Wrede. Tulos ei ilmeisesti tyydyttänyt Rettigiä, vaan hän järjesti eräänlaisen jatkokilpailun ulkomaalaisen arkkitehdin Willy Oestin ja vävynsä K. A. Wreden kesken. Kutsukilpailukaan ei tuottanut lopullista ratkaisua, mutta sen pohjalta Rettig antoi jatkosuunnittelutyön vävyilleen. Ilmeisesti Rettigin tahdosta kirjastotalon julkisivujen esikuvaksi valittiin Tukholman ritarihuone, jonka Wrede sai muovata tarkoitukseen soveltuvaksi. Toiminnalliset ratkaisut haettiin naapurimaan ohella keskieuropalaisista ja amerikkalaisista esikuvista. (Soiri-Snellman 1997)

Fr. von Rettig kustansi koko talon suunnitteluprosessin, kaikki rakentamiskulut sekä lisäksi sisustustyöt huonekaluineen. Lisäksi häneltä tuli jokavuotinen rahasumma kirjojen ostoa varten. (Soiri-Snellman 1997)

Arkkitehti Wreden on signeerannut lopulliset piirustukset Helsingissä 1. joulukuuta 1900 ja lääninkanslia hyväksyi ne 24. lokakuuta 1901. Vahvistettuja piirustuksia on koko sarja eli kolme julkisivupiirustusta; kolme pohjapiirustusta, eli kirjastokerrokset ja kellarikerros, sekä leikkaus ja asemakaava. (Soiri-Snellman 1997) (Liitteet 5-12)

Rakennustyöt

Kirjastotalon rakentamisen aikoihin Wrede asui jo Helsingissä ja kävi vain välillä seuraamassa rakennustöiden edistymistä, mm kesällä 1903 vuolukivien asettelua ja muuraustöitä. Paikan päällä rakennustöitä valvoi arkkitehti Alex. Nyström, joka toimi koko rakennustyön ajan ylimpänä valvojan, työmaan arkkitehtinä. Hän hoiti mm. virallisten piirustusten monistukset ja näyttämiset viranomaisille. Nyström teki myös viranomaisten vaatimia muutoksia julkisivupiirustuksiin. Samoin hän teki työpiirustukset eteisaulan suureen tammipiirustukseen, graniittisiin ulkoportaisiin sekä laati piirustuksia ikkunoihin, oviin ja keittiönportaisiin. Lisäksi hän teki huonekalujen sijoituspiirustukset. (Soiri-Snellman 1997)

Työmaan vastaavana rakennusmestarina toimi Johan Malin (1859-1933). (Soiri-Snellman 1997)

Kirjastotalon paalutuspiirustukset laati työmaan vastaava rakennusmestari Johan Malin. Perustus- ja paalutustöitä varten tilattiin suuret määrät parruja ja hirsii. Åbo Tidningenin mukaan maaperä tontilla havaittiin huomattavasti tukevammaksi kuin läheisillä alueilla, joten paalutustyön kustannukset jäivät oletettua pienemmiksi. (ÅT 10.9.1903) Varsinainen rakennustyö alkoi marraskuun 1901 alussa. Pääosa tiilistä hankittiin Kyröstä Erland Kuuskoskelta ja osa Kupittaaan tiilitehtailta. (Soiri-Snellman 1997; Seppälä 1963, 135).

Tiilien ohella julkisivuissa käytettiin vuolukiviä, jotka tilattiin Helsingistä Finska Täljstensaktiebolagetiltä. Vuolukivisinä tehtiin 24 pilasterin kannat ja kapiteelit, 41 ikkunapenkkiä, kaikkien kolmen pääoven portaalit, kahdeksantoista ikkunan otsikot sekä julkisivujen neljä köynnöskoristeista kenttää. Syksyllä 1902 rakennus sai vesikaton, ja joulukuussa tehtiin jo sisätöitä. (Soiri-Snellman 1997)

Kirjaston sisäseinien maalaustöistä vastasi Samuel Koskisen maalausliike, joka aloitti työnsä toukuussa 1903. Porrashallin seinät marmorointiin, ja ne olivat aikalaiskuvausten mukaan ”graniitinharmaat”. Toisessa kerroksessa olevan kaupunginkirjaston lainaussalin eli nykyisen yläkerroksen eteistilan seinät maalattiin punaruskeaksi. Miesten lukusalin eli rotundan ja sen viereisen naisten lukusalin seinät maalattiin vaaleanharmaanvihreäksi (ljust grågrön). Seinää kiersi lähellä kattoa kullattu raita. (ÅT 10.9.1903) Rotundan kupolia kannattavien valkoisiksi maalattujen rautapilareiden kapiteelit ja salin seinäpilastereiden kapiteelit kullattiin mitalikullalla. Samoin kullattiin kattojen hammaslistat ja helmisauvat. (Soiri-Snellman 1997) (Seinäpilasterit purettiin vuonna 1914 ja niiden kapiteelin palasia löydettiin vuonna 2004 sisäpihan arkeologisten kaivausten yhteydessä)

Tammiset ovet ja karmeineen tilattiin Billnäsin tehtaalta. Sisäövet käsiteltiin mahonkipetsillä ja kiilloitettiin. Ulko-ovet ja kolme suurta lasiovea vernissattiin. Kaksi kansankirjaston Linnankadun puoleista ulko-ovea oottrattiin todennäköisesti tammijäljitelmiksi. Peltikatto maalattiin rautaoksidilla. Ulkoportaiden kandelaaberit ja seinälyhtyjen varret maalattiin mustiksi. Nimikyltit maalattiin ja käsiteltiin aidolla kullalla. (Soiri-Snellman 1997)

Vahtimestarin asunnon ja joidenkin pienten työhuoneiden seinät tapetoitiin. Tapetit, kattorosetit ja kullatit tilattiin S. Koskisen maalaustarvikekaupasta. (Soiri-Snellman 1997)

Molempien eteishallien lattiat tehtiin vuonna 1903 otetun palovakuutuksen mukaan Viktoria-laatoista.

Teknikern-lehdessä niistä käytettiin ilmaisua mettlacher sten. (Teknikern 11.11.1903)

Puulattiat vernissattiin kolme kertaa. Kirjaston avauduttua sen suosio oli niin suuri, että maalaustöitä jouduttiin korjaamaan jo seuraavana vuonna: H. E. Nurmi & C:o:n maalausliike käsitteli kaikkien salien lattiat uudelleen. Kaupunginkirjaston lukusaliin laitettiin linoleummatto. Kansankirjaston lukusalin lattiat puunattiin ja asetettiin käytävämatot. Käytävien paneeleita korjailtiin ja uloimpien eteisten seinät maalattiin. (Soiri-Snellman 1997)

Kalustus

Huonekalut suunniteltiin ja tilattiin kirjastoa varten. Suunnittelusta vastasi Wrede ja sijoituspiirustukset laati Alex Nyström. Pääosa huonekaluista tilattiin N. Bomanin höyrypuuseppätehtaalta Turusta ja Sandvikeniltä Helsingistä. Oletettavasti kaupunginkirjaston metallilyöteillä koristetut huonekalut olivat Sandvikenin ja kansankirjaston huonekalut Bomanin tuotantoa. (Soiri-Snellman 1997)

Kansankirjaston molemmat salit kalustettiin pöydillä ja tuoleilla, jotka vaikuttivat mahonkisilta. Ne olivat suurimmaksi osaksi kiillotettua koivua. Koivuisia pöytiä oli ainakin 70 kpl. Useat hyllyt olivat koivua tai mäntyä. Bomanilta tilattiin lainaustiski, joka oli lakattua mäntyä, ja kaksi tammipenkkiä. Ko. penkit lienevät samat, mitkä olivat toisen kerroksen lainaussalissa porrashalliin johtavien ikkunoiden alla. (Soiri-Snellman 1997)

Sandvikenilta tilattiin yhteensä 252 petsattua ja lakattua koivutuolia. Lisäksi tilattiin 81 kpl pelkästään lakattua (strykpolerade) koivutuolia. Kasinojallisia koivutuoleja oli kaikkiaan 55, joista lakattuja oli 12 ja loput petsattuja. Suuri kirjoituspöytä tilattiin Helsingistä John Ericssonilta, ja mahonkinen aito wieneriläistuoli hankittiin Wiener Möbel Nederlagetilta Helsingistä. (Soiri-Snellman 1997) Kirjavaraston hyllyt olivat maalaamatonta mäntyä. (ÅT 10.9.1903)

Kirjastossa oli sähkö- ja kaasuväli. Yleisötiloissa oli sekä kaasukruunuja että Auerin seinälampetteja. Turun Kaasulaitos toimitti komeat messinkiset kruunut ja lampetit lasikuoppineen. Kirjavarastossa käytettiin sähkövaloa. Sähkövalo tuli naapurissa toimineelta Aktiebolaget Elektronilta, joka oli perustettu Turkuun vuonna 1899. (Neuvonen ym. 2002, 136)

Taidelahjoitukset

Kaupunginkirjaston eteisaulaan kaupunki lahjoitti kiitokseksi mesenaatin Fr. Rettigin rintakuvan. Rintakuvan teki Walter Runeberg.

Rettigin aloitteesta ja hänen kustannuksellaan maalasivat Axel Haartman ja Vivi Munsterhjelm kirjastoa varten jäljennökset Helsingin yliopiston omistamista M. A. Castrenin, Fredrik Cygnaeuksen, Elias Lönnrotin, J. J. Nordströmin, J. V. Snellmanin ja G. A. Wallinin muotokuvista. Muotokuvamaalari Jean Haagen jäljensi Scheffelin Carl von Linnétä esittävän öljymaalauksen. Lisäksi Rettig osti kaupunginkirjastolle Walter Runebergin muovailemat pronssiset Runebergin ja Topeliuksen rintakuvat. Kansankirjastolle hän lahjoitti Lönnrotin, Runebergin ja Snellmannin kipsiset rintakuvat ja lasten lukusaliin 15 vesivärimaalausta Elsa Beskowin piirroksista Putte mustikkametsässä sekä Topeliuksen rintakuvan.

Kuvanveistäjä Walter Runeberg lahjoitti vuonna 1905 Björnsonin pronssatun kipsisen rintakuvan ja samana vuonna rouva Z. Wikman Runebergin kipsisen rintakuvan. (Seppälä 1963, 86-87)

Kirjaston alakertaan ripustettiin taiteilija Wladimir Swertschkoffin (1821-1888) kolmekymmentä teosta, joista kaksikymmentäneljä Rembrandt-jäljennöstä ja kuusi taiteilijan alkuperäistyötä. Taulukokoelma oli sijoitettu ensin Turun taidemuseoon, mutta tilaustauden takia se vuonna 1923 ripustettiin kirjastoon.

Kirjastonhoitaja Bertha Hambergin ystävät sekä yhdistykset Unionen ja Svenska kvinnoförbundet lah-

joittivat kirjastolle vuonna 1932 Lars Grönstrandin maalaaman Hambergin muotokuvan.

Kaupunginkirjaston ala-aulaan siirrettiin vuonna 1938 Turun taidemuseosta Walter Runebergin muovaama kipsiin valettu veistos Pax - Rauha. Se on Helsingin Suurtorilla olevan Aleksanteri II:n monumenttiin kuuluvan sivufiguurin luonnos. Runeberg lahjoitti kipsivaloksen Turun kaupungille. Ilmeisesti kirjastoon siirtämisen yhteydessä se sai pronssipatinoinnin, jonka teki kuvanveistäjä Ennu Oka.

Johtokunnan pyynnöstä kaupunginhallitus antoi kirjastolle vuonna 1941 kaksikymmentä taideteosta; öljy- ja vesivärimaalauksia, klinkkeri- ja puuveistoksia sekä korkokuvia, jotka kaupunki oli lunastanut turkulaisten taiteilijain teosten ostoon varatuilla määrärahoilla. Taideteokset sijoitettiin etupäässä lastenosastoon. Vuonna 1950 kokoelmiin liitettiin H. Henrikssonin Seitsemän veljestä -taulu sekä kaksi N. Lehdon Göteborg-koulun freskokilpailuun osallistunutta työtä. Vuonna 1955 saatiin A. Vähämäen Prinssi, toista metriä korkea peuraveistos sekä vuonna 1956 Laila Säilän ja Voitto Vikaisen graafiset työt. (Seppälä 1963, 155-156) Myös niiden alkuperäinen sijoituspaikka oli lastenosasto.

Säilän teos on akvatintaetsaus ja esittää talvista Turun katukuvaa. Vikaisen teos on värilitografia Turun kauppatorinäkymistä. (Toimintakertomus 1956) Vuonna 1957 rouva Niini Sainio lahjoitti vuonna 1910 maalaamansa vesivärimaalauksen, joka esittää vanhaa Luostarinmäkeä. Myös tämä teos sijoitettiin Sainion entiselle työpaikalle lastenosastoon. (Toimintakertomus 1957)

Vuonna 1992 taiteilija Carl Gustaf Lilius lahjoitti teoksensa Tanssijatar kirjastoon. Teos sijoitettiin rotundan kattoon. (Toimintakertomus 1992) Vuonna 1996 taiteilija Sinikka Salmi teki kirjastotoimenjohtaja Kirsti Saksan muotokuvan, joka sijoitettiin kansliaan. (Toimintakertomus 1996. Käsikirjoitus)

VALMIS KIRJASTOTALO JA SIINÄ TAPAHTUNEET TÄRKEIMMÄT MUUTOKSET

Kirjastotalo avattiin yleisölle syyskuussa 1903. Valmistunut talo herätti laajaa huomiota ja siitä kirjoitettiin monissa lehdissä. (mm. ÅT 10.9.1903, Päivälehti 18.10.1903, Teknikern 11.11.1903 ja Vox III 1904) Turun kirjastotalon valmistuessa vain Helsingissä ja Raumalla oli oma kirjastotalo. Talon ensimmäisessä kerroksessa toimi työväestölle tarkoitettu kansankirjasto ja toisessa sivistyneistölle tarkoitettu tieteellisempi kaupunginkirjasto. Toisessa kerroksessa sijaitsevaan kaupunginkirjastoon kuljettiin pääovesta ja kansankirjastoon Linnankadun kahdesta rinnakkain olevasta sivuovesta. (Liitteet 66-67)

Alakerran kansankirjastoon (liite 10) tuleva saapui ensin eteiseen, jossa oli kivilattia. Lainaushuone oli eteisestä vasemmalla. Lainaustiskin edessä oli jonotusta varten rautakaide. Lainaushuoneen takana Linnankadun puolella oli pieni sali lapsia varten. Lasten sali oli uutuus, josta kirjastotoimikunnan jäsenet eivät olleet yksimielisiä. Huonetta hoitamaan palkattiin lastensalinhoitaja. Eteistilojen läpi tultiin suurehkoon pyöreään rotundaan, jossa oli miesten lukusali Sen vieressä Linnankadun puolella oli naisten lukusali, joka oli erotettu puisella balusterikaiteella miesten lukusalista. (Liitteet 72-73, 75) Läntisen Rantakadun puolella oli kanslia, kirjavarasto ja siiven päässä vahtimestarin kolmihuoneinen asunto sekä kiviset portaat pihalle ja talon toiseen kerrokseen.

Toisen kerroksen kaupunginkirjastoon (liite 11) mentiin ovaalinmuotoisen korkean porrashallin kautta. Porrashallissa oli ja on edelleenkin upeat tammipiportaat. (Liite 68) Portaiden jälkeen ensimmäisenä oli kaupunginkirjaston lainaushuone. (Liite 81) Lainaushuoneesta vasemmalle Läntisen Rantakadun puolella oli suuri lukusali ja aivan kulmassa kansliahuone. Siiven uloimmassa päässä oli kaksi työhuonetta rauhallisempaa työskentelyä varten. Koko Linnankadun puoleinen siipi oli kirjavarastona. Kulmahuone, nykyinen Turku-huone, oli varattu käsikirjoituksille. Muu osa siipeä oli varastona, jossa kirjoja oli kahdessa eri tasossa.

Kirjastosta tuli erittäin suosittu. Kirjastonhoitaja Bertha Hamberg kirjoitti valtuustolle jätetyssä kertomuksessa, että kaupunginkirjaston kävijämäärä lisääntyi yli 900 hengellä, vaikka kirjasto oli kuukauden

kokonaan suljettu. Myös kansankirjaston lukusalissa kävi runsaasti kävijöitä. Erityisen suosittu oli kuitenkin lasten lukusali, jossa kävi keskimäärin 150 lasta päivässä, vaikka istuinpaikkoja löytyi vain 90:lle. Lastensalin hoitaja ilmoittikin, että ilmanvaihto salissa ei ollut riittävä näin suurelle kävijämäärälle. Ilmanvaihto parani, kun von Rettig teetti sinne sähköventtiilin. (Kertomus Turun kaupungin kunnallishallinnosta vuonna 1903) Lastensali muutti isompiin tiloihin entiseen naisten lukusaliin vuonna 1910, mutta edelleen ilmanvaihto ei kuitenkaan ollut hyvä ja tilannetta pahensi kaasuväli, joka kuumensi huoneilmaa. (ÅU 3.11.1912)

1913 – 1914

Kirjasto alkoikin jo muutaman vuoden päästä tuntua muutenkin ahtaalta. Syyskuussa 1912, kun uusi kirjastonhoitaja Einar Holmberg aloitti työnsä, saivat kirjaston laajennussuunnitelmat vauhtia. Perustetussa suunnittelukomiteassa olivat mukana kirjastonhoitajan lisäksi Fr. von Rettig ja Alex. Nyström. Kirjastoasia käsiteltiin kaupunginvaltuustossa nopeasti ja muutostyöt tehtiin kesällä 1913. Kirjasto-suunnitelmat toteutti kaupunginarkkitehti Eskil Hindersson, mutta ilmeisesti suunnittelukomitean arkitehdin Nyströmin luonnosten perusteella. (Soiri-Snellman 1997)

Kaupunginkirjasto ja kansankirjasto yhdistettiin, ja se sai nimekseen Turun kaupungin kirjasto. Samalla toteutettiin myös Suomessa toisena kirjastona, kirjastoteknillinen uutuus; avohyllyjärjestelmä. Entisestä kaupunginkirjastosta tuli opinto-osasto ja kansankirjastosta yleinen osasto. Todellinen toimintojen yhdistyminen kesti kuitenkin aina 1930-luvun lopulle asti. Kaupunginkirjaston vanhaa kokoelmaa ei milloinkaan yhdistetty yhteiseen kokoelmaan vaan se on erillisenä edelleen olemassa. (Näätsaari ym. 2004, 20-22)

Rakennuksen ensimmäisen kerroksen pohjakaava uudistettiin: Kansankirjastoon vieneet Linnankadun puoleiset ulko-ovet poistettiin ja muutettiin ikkunoiksi. (Liitteet 13-14) Rakennusta laajennettiin liittämällä siipien ja rotundan välinen sisäpiha rakennukseen, ja väliseiniä poistamalla avattiin keskelle rakennusta yhtenäinen tila, jota jäsentämään tehtiin lasiset väliseinät. Puretut kantavat seinät korvattiin pylväillä. Koillispäädyn ovi muutettiin koko rakennusta palvelevaksi pääsisäänkäynniksi, eteishallin puolipyöreä seinäsyvennys purettiin ja sen kohdalle avattiin yhteys ensimmäisen kerroksen lainaustiloihin. Kaarevaan aukkoon asennettiin pariovista ja moniosaisista ikkunoista ja paneeleista koostuva seinäke. 2. kerrokseen johtavan portaikon alapuoliset osat hyödynnettiin komero- ym. tiloina. Sisäpihan kohdalle muodostettu lainaussali valaistiin suurilla kattoikkunoilla. (Liitteet 15-16, 19-20, 54, 70, 74-75)

Toiseen kerrokseen tehtiin vähäisiä muutoksia: eteisaulan ja Läntisen Rantakadun puoleisten huoneiden väliltä poistettiin pätkä väliseiniä ja sisäpihalle päin olevien ikkunoiden alaosat muurattiin umpeen, sillä ne jäivät pihamaan uuden vesikaton taakse. (Liitteet 21-22)

Töiden edistyessä ilmeni, että myös lämmitys ja ilmastointi täytyy uusua. (ks. tarkemmin kappale Tekniset järjestelmät) Tämä aiheutti muutoksia erityisesti rakennuksen kellaritiloihin. Kellariin tuli myös 95 neliön suuruinen kirjavarastohuone. (Jutikkala 1957, 888) (Liitteet 17-18)

Muutostöiden jälkeen kirjastotalon alakerrassa oli yleisosasto, lastenosasto ja sanomalehtilukusali. Yleisosasto oli rotundassa talon keskellä. Entisessä naisten lukusalissa Linnankadun puoleisen siiven päässä oli nyt työ- ja varastohuone. Samassa siivessä oli suuri sanomalehtilukusali. Läntisen Rantakadun puolella ei ollut enää kirjavarastoa vaan suuri lastenosasto, joka toimi samoissa tiloissa aina vuoteen 1991 saakka. Yläkerroksessa oli kirjaston opinto-osasto. (Seppälä 1963, 108-109; Jutikkala 1957, 888-889) (Liitteet 76, 78-80, 82-83)

1920 - 1950-luvun muutoksista on hyvin niukasti tietoa. Kirjaston edessä olevalle aukiolle pystytettiin vuonna 1924 suihkulähde. Kuvanveistäjä Gunnar Finnen valmistama Leijonasuihkulähde toteutettiin G. A. Petreliuksen testamenttivarjoilla. (Kalpa 1980, 21) Sanomalehtilukusalitoiminta siirtyi kirjastotalosta pois vuonna 1935 ja tila tuli yleisosaston käyttöön. Vuonna 1938 rakennukseen tehtiin hissi rotundan

pohjoissivulla olleen komeron kohdalle.

1962

Seuraavat merkittävät muutokset kirjaston sisätiloissa tapahtuivat 1960-luvun alussa. Toukokuussa vuonna 1962 aloitettiin ensimmäisen kerroksen suuri remontti. Lasisten väliseinien osittaisen poiston avulla avattiin alakerroksen neljä salia yhtenäiseksi avaraksi lainaussaliksi. Kalustus ja valaistus uusittiin. Yleisölle avattiin vaatesäilö. Työhuonetilaa saatiin lisää tekemällä 1. ja 2. kerroksen väliseen nk. välikerrokseen johtajan huone. Rantakadun puoleisen siiven päädyssä sijaitsevan talonmiehen asunnon keittiö- ja saniteettitilat uusittiin, ja sen sekä rotundan välisestä tilasta erotettiin parvekeratkaisulla käsi-kirjasto lapsille. (Turun kaupunginkirjaston toimintakertomus 1962) (Liitteet 23-24, 70, 77-78, 84)

1968 – 1970

Suuret muutostyöt olivat kirjastossa jälleen käsillä vuosina 1968 – 1970. Tällöin tehtiin kokonaan uudet välikerrokset, nk. galleriakerros toisen kerroksen Linnankadun puoleiseen siipeen sekä Rantakadun siiven päähän, ja koko ullakko otettiin työhuone- ja varastokäyttöön. Linnankadunpuoleisen siiven päädyssä olevat portaat uusittiin, ja kirjastoon asennettiin kaksi uutta hissiä. Toinen hissi tehtiin pääsisäänkäyntiin liittyvään eteistilaan, ja toinen Läntisen Rantakadunpuoleisen siipeen. Näistä jälkimmäinen johdettiin kellarista aina uusitulle ullakolle. Toinen palveli ainoastaan asiakkaita 1. ja 2. kerroksen välillä. (Turun kaupunginkirjaston toimintakertomukset 1967, 1968 ja 1969) (Liitteet 25-35, 85)

KIRJASTOTALON ULKOASU

Kaupunginkirjaston päärakennusta on pidetty yksinkertaistettuna kopiona Tukholman Ritarihuoneesta. Valmistumisaikaan sen tyyliä luonnehdittiin lähinnä hollantilaisvaikutteiseksi uusrenessanssiksi. Helena Soiri-Snellmanin tyypittää sen hollantilaisen palladianismin eli kolossaalipalladionismin arkkitehtuuriin. Materiaalivalintojen kautta se voidaan nähdä myös 1900-luvun vaihteen art nouveau –arkkitehtuurin edustajana.

Kirjastotalon alkuperäiset mitat olivat 26,7 x 15,8 metriä. Kaksikerroksisen talon korkeus on 20,2 metriä. Joen puoleinen siipi on 18,8 metriä kertaa 10,3 metriä. Linnankadun puoleinen siipi on samanpituisen, mutta leveys on viisi metriä suurempi eli 15,8 metriä. Keskellä rakennusta olevan yksikerroksisen rotundan halkaisija on 17,8 metriä ja korkeus on 11,8 metriä. (Palovakuutus 1903) Vuosina 1913-1914 taloa vielä laajennettiin ottamalla käyttöön sisäpihan alue.

Kirjastotalo on pohja-alaltaan epäsäännöllisen muotoinen. Pääjulkisivu avautuu muinaisen hauenkuoron suuntaan, koilliseen, ja sen edusta on muotoiltu aukioksi. Molemmat katujulkisivut ovat nykyisin symmetriset lukuun ottamatta kahta vuolukivistä koristeköynnöslaattaa, jotka puuttuvat Läntisen Rantakadun puolelta. Talo on rakennettu punatiilistä ja sen julkisivuja jäsentävät sileävirtiset betonipilasterit, joissa on vuolukiviset kapiteelit ja jalustat. Pylväsjärjestelmä on lähinnä toscanalainen. Nurkkapilasterit on asetettu pareittain. Pilasterit kannattavat moniosaista sileää palkistoa, joka kiertää koko rakennuksen jatkuen myös takasivulle, jossa pilastereita ei ole. Kattolistaa ja päätykolmiota korostaa kolmella pääsivulla voimakas hammastus. (Liitteet 62-67)

Rakennuksen perustus on tehty säännöllisistä suorakulmaisista luonnonkivistä. Korkeat ikkunat sijaitsevat symmetrisesti pilastereiden välissä. Ikkunalaudat ovat vuolukiveä samoin ensimmäisen kerroksen ikkunoiden palkkimaiset otsikot. Toisen kerroksen ikkunoiden päällä on tiilistä muuratut kaarevat otsakkeet, venäläiset tiiliholvit. Samanlaiset tiilestä holvatut kaaret ovat myös takajulkisivun kellarin ikkunoiden päällä. Ikkunoiden alla olevat suorakaiteenmuotoiset ritilät liittyvät lämmitys- ja ilmastointijärjestelmiin. Kaareva katto on katettu saumatulla pellillä.

Pääjulkisivu (koilliseen)

Rakennuksen pääjulkisivua hallitsee lievästi ulkoneva keskirisaliitti, jota on korostettu voimakkaalla, neljän pilasterin kannattamalla päätykolmiolla. Pääsisäänkäynti on risaliitin keskellä, ja sen edustalla kaartuu edustava graniittiportaikko. Sileässä arkkitraavissa on kullatuin kirjaimin teksti Bibliotheca, ja päätykolmion tympanonkentässä on vuolukivinen Turun kaupungin vaakuna kruunuineen ja molemmin puolin kaartuvine köynnöksineen. (Liitteet 59, 62-63)

Ulko-ovi on alkuperäinen tamminen paripeiliovi. Oven nykyinen väri, jossa peilit ovat kehyksiä vaa- leammat, on peräisin myöhemmistä korjauksista. Oven koristeelliset nuppisaranat ovat vasemmassa ovelta alkuperäiset. (ks. Kuva KF042600-2601) Oikean puoleisen oven saranat ovat uusitut. Ulko-ovea kehystää vuolukivinen portaali, jossa on kahden pilasterin kannattama päätykolmio. Sen harjalla on pyöreä pallo ja oven yläpuolella metallinen lamppu. (ks. KF042602). Oven molemmin puolin, 1. ja 2. kerroksen ikkunoiden välissä, on vuolukivinen laatta, jota koristaa girlandi – lehvistä, kukista ja hedelmistä punottu koristeköynnös. (ks. KF042582)

Graniittisen barokkihenkisen portaikon työpiirustukset laati työmaan arkkitehtinä toiminut Alex. Nyström. (Soiri-Snellman 1997) Portaiden perustukset on tehty säännöllisen mallisista luonnonkivistä. Ylätasanne on puolipyöreä ja sinne johtaa molemmilta symmetrisesti kiviportaajat. Portaikon alatasanteella, lepotasanteella ja ovitasanteella on kiviset suorakulmaiset pylväät. Pylväiden pää on pyramidinmuotoinen. Ovitasanteen pylväitä koristaa rautainen reunus sekä pyöreä rautapallo. Kiviset kaiteet ovat yläosastaan suorakulmaiset ja levenevät alaosaan kohden. (ks. Kuvat KF042595-2599) Portaikkotasanteella oli alun perin kahden puolin korkeat kolmiosisaiset valaisimet, kandelaaberit, joiden jalkaosat olivat mustaksimaalatut. (Liite 66)

Julkisivu Läntiselle Rantakadulle (kaakkoon)

Julkisivu Läntiselle Rantakadulle on täysin symmetrinen. Molemmissa kerroksissa, pilastereiden välissä, on kahdeksan suurta ikkunaa. Kulmissa on kaksi lähes rinnakkaista pilasteria. Pieniä, ikkunoiden alle sijoitettuja, raitisilmariitiloita seinässä on neljä. Kellarikerroksessa, rakennuksen kivijalassa, on kahdeksan ristikkoluukkuja ikkunoiden suojana. Kaikkien luukkujen takana ole lainkaan valoaukkoa. (ks. KF042605) Katossa on viisi pyöreää kattoikkunaa. (Liite 60)

Julkisivu Linnankadulle (luoteeseen)

Julkisivussa Linnankadulle päin oli alun perin kaksi ulko-ovea. Ovien portaalit olivat samanlaiset kuin nykyisen pääovenkin. (TMM, Val. 470:2) Vuonna 1913 ovet korvattiin ikkunoilla. Ovien yläpuoliset koristeköynnökset säilytettiin. Girlandilaattoja lukuun ottamatta julkisivu on täysin samanlainen kuin Läntisen Rantakadun julkisivu. Pieniä raitisilmariitiloita seinässä on neljä kappaletta. Ne sijaitsevat ikkunoiden alla. Kellarikerroksen alkuperäiset ikkunat on tukittu. Katossa on viisi pyöreää kattoikkunaa. (Liite 58)

Takajulkisivu (julkisivu lounaaseen)

Kirjastotalon pihanpuoleinen julkisivu on moni-ilmeinen. Vuonna 1903 talon pyöreän osan ja Rantakadun siiven välistä pääsi kulkemaan sisäpihalle. Sisäpiha oli kivetty. Pyöreistä kivistä tehtyä kivetystä löytyi kesällä 2004, kun entisen sisäpihan arkeologiset kaivaukset alkoivat. Sisäpihalta oli ovi talon keskellä sijaitsevaan pannuhuoneeseen. Samoin talon takana olevan porraskäytävän ovi sijaitsi silloin sisäpihan puolella rotundaa vastapäätä. Vuonna 1913 sisäpiha suljettiin. Rantakadun siipeä ja rotundaa yhdistämään muurattiin seinä isoine ikkunoineen. Näiden uusien ikkunoiden ikkunapenkit eivät ole

vuolukiveä vaan tiiltä, joka on päällystetty pellillä. (Liitteet 61 ja 65)

Takajulkisivussa näkyy siipiosien lisäksi niitä matalampi yksikerroksinen puolipyöreä rotunda. Rantakadun kapeammassa siipiosassa on kaksi päällekkäistä ikkunaa. Linnankadun siiven päässä on kaksi rinnakkaista ikkunaa kahdessa kerroksessa. Rotundassa on kolme isoa ikkunaa. Linnankadun siiven ja rotundan ikkunat ovat peittyneet villiviiniköynnöksen alle. Toisen rotundan ikkunan ikkunapenkki on päällystetty pellillä. Toista ikkunaa ei näy.

Takajulkisivun ulko-ovi siirrettiin nykyiselle paikalleen vuonna 1914. Viisipeilinen ulko-ovi on peräisin arviolta 1940-luvulta. Oven yläpuolella on neliruutuinen oven levyinen ikkuna. Ovikatos on kaareva ja tehty punaisesta pellistä. Punaiseksi maalatut konsolit ovat kierrettyä rautaa ja niiden päässä on kiekkurakuvio. Oven päällä on pystytiilistä holvattu tiilikaari. (ks. KF042570-2572)

Rotundan joen puoleisessa kulmassa kellarikerroksessa on metallinen luukku, joka liittyy kirjastotalon vuoden 1914 lämmitys- ja ilmastointijärjestelmään. Tästä aukosta otettiin ulkoa raitisilmaa rotundan keskellä olevaan lämpökamariin. Luukku on maalattu punaiseksi ja siinä on pitkät saranat. Luukun päällä on pystytiilistä kaarevaan muotoon muurattu koristeaihe. (ks. KF042613) Kellarikerroksessa on takajulkisivulle päin kaksi neliömallista ikkunaa. Ikkunoiden päällä on pystytiilistä tehty kaareva holvaus.

Linnankadun siiven joen puoleisella seinällä on ulko-ovi, joka tehtiin 1960-luvun lopulla. Ulko-ovi on metallia ja se on maalattu ruskeaksi. Ovesta pääsee kellaritilojen lisäksi porraskäytävään, joka johtaa ensimmäiseen ja toiseen kerrokseen sekä silloin käyttöön otettuun ullakkokerrokseen. (ks. Kuva KF042573)

Katto

Katto on eräänlainen kaksinivelinen mansardikatto, jossa on kaareva alalape, matala suora nivelosa ja ylinnä aumakatto. Sen molemmilla kadunpuoleisilla alalappeilla on viisi pyöreää ullakonikkunaa. Aukiolle päin olevassa koillispäädyssä on kaksi pyöreää ullakonikkunaa. Pyöreiden ikkunoiden päällä on puolipyöreät katot. Pihan puolella on suorakulmaiset kaksijakoiset lapeikkunat, jotka lisättiin 1960-luvun lopulla tehdyssä korjauksessa. Kattoa ja päätykolmiota kiertävä kattolista on hammastettu. Nykyinen saumattu peltikate on talon kolmas. Alkuperäinen saumattu rautaoksidilla käsitelty peltikate uusittiin vuosina 1952 – 1953. Kirjaston toimintakertomuksen mukaan alkuperäinen kate uusittiin entisen oltua jo vuosikausia huonokuntoinen ja vuotava. (Turun kaupunginkirjaston toimintakertomus vuodelta 1954, 6). (Liitteet 58-61)

Kate uusittiin jälleen vuonna 2002 lukuun ottamatta matalammalla tasolla olevan rotundan ja sen viereisten alueiden alemmalla tasolla olevaa kattoa. Katolla on neljä koristeellista vanhaa piippua symmetrisesti kaikissa kulmissa. Piippujen päällä oli peltisuomuilla päällystetyt puiset koristeosat. Kattotyön yhteydessä vuonna 2002 näistä kolmesta puiset koristeosat purettiin. Suomuosat olivat varsin hyvin säilyneet, joten yhteen piipuista koottiin hyväkuntoisimmista koristeista alkuperäiset. Muihin kolmeen piippuun tuli kokonaan uudet koristeet, jotka teetettiin vanhan mallin mukaan. Alkuperäiset koristeosat sekä yksi kokonainen piippupelti otettiin talteen Turun maakuntamuseoon. Vanhan vahtimestarin asunon savupiipun yläosan saumaukset havaittiin vuonna 2002 rapautuneeksi. Pellityksen yhteydessä parilylintä tiilikerrosta muurattiin uudelleen. (Muistio konservaattori Elisa Heikkilän virkamatkasta Turkuun 12.9.2002) (liite 58)

Kattotyön yhteydessä pellitettiin myös rakennuksen hammaslistat. Ne oli pellitetty jo edellisen korjauksen yhteydessä vuonna 1952, ja tätä linjaa noudatettiin myös uuden kатteen kohdalla vuonna 2002. Syöksytorvet on uusittu kattoremontin yhteydessä. Ulkokulmissa, josta syöksytorvet tulevat alas, on kuviointi – mahdollisesti kukka-aihe. (Liitteet 58, 60)

Vanhojen ilmastointipiippujen lisäksi katolla on vanha punatiilinen savupiippu. Ikä ei ole tiedossa.

Piippu on eri paikalla kuin leikkauskuvaan vuonna 1914 piirretty piippu. Vanhojen piippujen lisäksi katolla on paljon uudempia koneelliseen ilmastointiin liittyviä piippuja, jotka lienee tehty vuosien 1968 – 69 korjausten yhteydessä. Näkyvänä osana Linnankadun siiven keskellä on betoninen hissikuilu. (Hissi taloon tuli jo vuonna 1938, mutta kulkiko se ullakolle asti, on epäselvää) (Liite 61)

Vuonna 1914 rakennetulla katto-osuudella on lainaussalin kattoikkunoita varten tehdyt pienet ulkonevat pulpettikatot, joissa on nykyisin vaaleanvihreäksi maalatut aaltopeltikatteen. Lisäksi kattoikkunoiden suojana on kaarevat punaiseksi maalatut rautaverkkokatokset. (ks. Kuvaliite v. 2002)

Ikkunat

Rakennuksen suuret kaksinkertaiset ikkunat ovat alkuperäiset. Ikkunat muodostuvat pääosin neljästä kuuden ruudun ryhmästä, jotka on erotettu toisistaan profiloitujen pysty- ja vaakavälikarmien avulla. Myös välipuitteet ovat profiloituja. Rotundassa on tätä suurempia, kuudesta kuuden ruudun ryhmästä muodostuvia ikkunoita. Saman kokoiset ikkunat ovat myös rotundan vieressä, vuonna 1914 käyttöön otetussa uudessa tilassa. (Liitteet 58, 61, 64-65)

Osassa talon ikkunoista on ns. terveysikkuna, jolloin yksi neljästä kuuden ruudun ryhmästä on avattavissa erityisen mekanismin avulla. Yläruudun ulkopuute on saranoitu yläreunasta ja sisäpuite alareunasta. Ikkuna oli varustettu avausmekanismilla, jonka avulla voitiin avata sekä sisä- että ulkopuute. Ajatuksena oli vähentää vedon tunnetta ohjaamalla kylmä ilmavirta ensin ylös kattoon päin. Talon ikkunoiden korkeuden vuoksi ikkunan avaamiseen käytetään siitä riippuvaa pyöreää tankoa. Ikkunan avaamista varten sen keskellä on pystysalpa, mikä näkyy ikkunapiirroksessa. Lisäksi on käytetty pieniä työntösalpoja. Saranat ovat melko yksinkertaiset nuppisaranat. Pienistä työntösalvoista osa on uusittu, mutta suurin osa ikkunoista on alkuperäisessä asussaan. Kulmaraudat ovat pyöristetyt. (Liitteet 38-39)

Yläkerran ikkunoista sisäpihalle päin olevat ikkunat on lähes kaikki jouduttu pienentämään vuonna 1914, kun taloa laajennettiin vanhalle sisäpihalle. Uusien välikerrosten takia ikkunoita ei jouduttu uusimaan vaan ison ikkunan ylä- tai alaosa tuli uuden huoneen ikkunaksi. Uudempia ikkunoita talossa ovat vain vuonna 1968 talon ullakkokerroksen takajulkisivulle päin tulleet kaksiruutuiset ikkunat.

TEKNISET JÄRJESTELMÄT

Lämmitys- ja ilmastointijärjestelmä

Kirjastossa on ollut aina keskuslämmitysjärjestelmä. Ainoa puilla toimiva lämmönlähde oli vahtimestarin asunnon keittiön liesi. Ensimmäisen lämmitysjärjestelmän suunnitteli insinööri K.A. Moring teki tammikuussa 1902. Se oli matalapainehöyrylämmityksen, ilmalämmityksen ja ilmastoinnin yhdistävä sekajärjestelmä. Järjestelmän toimitti Turun rautateollisuus Oy (Soiri-Snellman 1997). Siinä lämmön siirtämiseen käytettiin kuumaa höyryä, joka kulki pannuhuoneesta erityisiä lämpöjohtoja pitkin ikkunoiden alla oleviin lämpöpattereihin, joissa se lämpöä luovutettuaan tiivistyi vedeksi. Vesi kulki takaisin kondenssiputkijohtoja pitkin pannuhuoneisiin. Huonona puolena oli höyryn korkea lämpötila (n. 100 astetta), minkä takia patterien läheisyyteen tuleva tomu kärventyi pilaten siten huoneilmaa. (Neuvonen ym. 2002, 128) Pattereita varten oli rakennukseen tehty omat syvennykset ja niiden paikat on merkitty alkuperäisiin pohjapiirustuksiin. Höyrypannun polttoaineena käytettiin koksia, jota toimitettiin Turun kaasulaitokselta. Turun rautateollisuus Oy antoi laitokselle kahden vuoden takuun. (ÄT. 21.2.1903) (Liitteet 9-12)

Lisäksi kirjastossa oli ilmalämmitys eli ns. kalorifeerijärjestelmä, joka oli tyypillinen 1800-luvun jälkipuolen julkisissa rakennuksissa. Ulkoilma lämmitettiin kellarissa olevissa yhdessä suuressa ja kahdessa pienemmässä lämminilmakammissa. Lämmin ilma tuli pannuhuoneesta sijaitsevasta höyrypannusta. Niistä ilma jaeltiin pystykanavistoon ja johdettiin edelleen huoneisiin valurautaisten säleikköjen kautta.

Vuosina 1903 – 1913 suuri lämmitys- ja ilmastointilaitte oli ensimmäisen kerroksen rotundan keskellä. (Liitteet 12, 72)

Lämmitysjärjestelmään kuului myös ilmastointijärjestelmä, jolloin raitisilmakin kiersi kellarin lämpökamareiden kautta yläkerran huoneisiin. Kirjastotalon ylempiin kerrokseen kulkivat siis sekä raitisilmakanavat että lämpökanavat kuten myös lämpöjohdot ja kondenssijohdot pattereihin. Lämmitys- ja ilmastointijärjestelmiä voitiin säädellä Linnankadun puoleisesta eteisestä käsin. (ÅT 10.9.1903)

Kirjaston lämmitys- ja ilmastointijärjestelmä uusittiin vuosina 1913-14 tehdyn laajennuksen yhteydessä. (Liitteet 17-18, 50-53) Vuonna 1913 kellarin kolme lämminilmakammioita purettiin. Uusi pannuhuone K9 (Huonenumerot viittaavat havainnekuviin, Liite 86) erotettiin väliseinällä huoneesta K13. Sen lattia-pintaa laskettiin ja sinne laitettiin uusi matalapainehöyrylämmitysspannu. Myös ilmastointijärjestelmä uusittiin. Rotundan keskellä olevaa lämminilmakammioon johdettiin nyt raitista ilmaa paljon suuremmasta aukosta, joka oli tehty luoteisseinään. Tästä keskeltä ilmaa johdettiin useita kanavia pitkin rakennuksen muihin osiin. Toinen raitisilmaa sisään ottava lämpökammio rakennettiin huoneen K5:n ulkonurkkaan. Vanhaa kanavistoa täydennettiin. Rotundan keskellä ensimmäisessä kerroksessa oleva lämmitys- ja ilmastointilaitte poistettiin. Muutokset toteutti A.B. Vesijohtoliike O.Y. Helsingistä. (Muutoksista on olemassa Turun kaupungin talotoimen piirustusarkistossa kahdet samana päivänä päivätyt piirustukset, joiden yksityiskohdat poikkeavat toisistaan. Kellarista kesällä 2004 esiin tulleet rakenteet viittaavat siihen, että käytännön toteutuksessa piirustuksiin on tullut muutoksia).

Kirjaston lämmitysjärjestelmä uusittiin jälleen kesän 1952 kuluessa. Kuivalämpöpatterit ja –putket vaihdettiin vesilämmitysjärjestelmäksi. Lämmitys siirrettiin kellarista puhelinlaitoksen yhteyteen tehtyyn useiden laitosten yhteiseen lämmityskeskukseen. (Kirjaston toimintakertomus 1952) Muutoksen toteutti Oy Vesijohtoliike Huber Ab. Sopimuksen mukaan kyseinen yhtiö purki vanhan höyrylämmitysjärjestelmän ja lämpökanavista ne, jotka eivät olleet seinän sisällä. Huoneisiin laitettiin valurautaiset Högforsin Teho-lämpöpatterit. (Liite 56), jotka painavina seisovat omilla jaloillaan. Näitä pattereita on lähes joka huoneessa. Kirjaston saleissa olevat matalat kirjahyllyjen alle mahtuvat pitkät patterit ovat peräisin 1960-luvun alusta.

Kellarin lattianpurkutöiden yhteydessä kesällä 2004 löytyi jäänteitä vanhoista kanavista ja lämpökamareista. Pystykanavistoakin on todennäköisesti säilynyt rakenteiden sisällä. Sisäseinissä on myös jäljellä lukuisia eri ikäisiä ja mallisia vanhoihin kanaviin liittyviä suojaritilöitä. (ks. Esim. valokuvat KF042216-2218)

Kirjastotalossa on vuodesta 1968-69 lähtien ollut koneellinen ilmanvaihto, joka käyttää hyväkseen vanhoja kanavia ja ilmanvaihtoritilöitä. (Talotoimen piirustusarkisto, asiapaperit vv. 1968-69; suullinen tieto, vahtimestari Ritva Leppänen)

Valaistus

Kirjaston alkuperäiseen valaistusjärjestelmään kuului sekä kaasu- että sähkövalo. Kaasuvalon huono puoli oli sen tuottama lämpö. Lastensalin hoitaja kertoi vuoden 1912 lehdessä, että huoneilman lämpö saattoi nousta marraskuussakin aina 23 asteeseen. (ÅU 3.11.1912).

Sähkövaloa käytettiin kirjastotalon kummankin kerroksen kirjavarastoissa. Muissa yleisötiloissa oli kaasuvalo. (Turun kaupungin talotoimen piirustusarkistossa ovat säilyneet mahdollisesti alkuperäiset sähköpiirustukset).Kaasuvalo korvattiin vuonna 1913 sähköllä.

Vesi ja viemäri

Kaupunginkirjastoon vedettiin vesijohto 14.12.1903. Ensimmäisen kerroksen kansankirjaston eteisessä oli ”toalettrum”, jossa asiakkaat saivat pestä kätensä. Lisäksi ensimmäisessä kerroksessa oli klosetti-huone kirjaston kansliaan johtavassa eteisessä, joka oli tarkoitettu henkilökunnalle. Yläkerran kaupun-

ginkirjastossa oli asiakkaille tarkoitettu klosettihuone. (ÅU 10.9.1903)

Likaviemäripiirroksat kirjastotaloon teki Otto Rinne huhtikuussa 1902. (Soiri-Snellman 1997) Piirustuksia ei ole säilynyt. Nykyiset saniteettitilat kalusteineen ovat peräisin 1960-luvulla tehdystä korjauksesta.

HUONEKOHTAINEN TARKASTELU

Porraskäytävät ja hissit

0.1, porraskäytävä (Liite 87)

Talon takaosassa oleva porraskäytävä on alkuperäinen. Se oli samalla paikalla jo vuonna 1903. Porraskäytävää pitkin kuljettiin ensimmäisen kerroksen vahtimestarin asuntoon sekä takakautta ensimmäisen kerroksen kansankirjastoon ja toisen kerroksen kaupunginkirjastoon. Lisäksi päästiin kellarikerrokseen ja vintille. Ovi porraskäytävään oli silloisen sisäpihan puolella. Nykyiselle paikalleen ulko-ovi siirtyi vuonna 1913, kun sisäpiha otettiin käyttöön. Alatasannetta on käytetty laitoskirjaston pakkaustilana.

Portaat on tehty betonista ja niiden askelmat ovat kiveä. Porraskäytävän kaiteet ovat rautaa ja niissä on yksinkertainen N-kirjain koristelu. (ks. Kuvat RF04578- RF04583)

Porraskäytävän hissi on rakennettu 1960-luvun lopulla. Hissin paikalla kellaritasanteella oli alun perin ovi kellariin. Ensimmäisessä kerroksessa hissien paikalla oli ennen ovi pienen eteistilan kautta kansankirjaston kirjavarastoon. Toisessa kerroksessa hissien paikalla oli ovi kaupunginkirjaston lukusaliin.

Porrastasanteiden lattia. Osa tasanteiden lattioista on jätetty maalaamattomalle sementtipinnalle. Osassa on sinistä neliönmallista ohutta laattaa tai mattoa. Vanhaa harmaaksi maalattua mahdollisesti alkuperäistä lattialistaa on sisääntulotasanteella ja ensimmäisen kerroksen tasanteella. Muuten lattialistoja ei ole.

Seinät. Seinissä on lasikuitutapettia ja ne on maalattu valkoiseksi. Toisen kerroksen tasanteen seinässä on vanha 1950-luvun patteri.

Tasanteiden katot. Tasanteiden katot ovat puolipyöreät ja ne on maalattu valkoisiksi. Kattolistoja ei ole

Ikkunat. Alun perin porraskäytävässä on ollut neljä ikkunaa. Vuonna 1914 ikkunoita oli viisi, kun entisen ulko-ovenkin paikalle tuli ikkuna. Nykyisin ikkunoita on kolme. Toisen kerroksen tasanteella olevan alkuperäisin ikkunan alaosa on peitetty levyllä. Muut ikkunat ovat alkuperäisen kokoisia. Osa ikkunoiden salvoista on uusittu.

Ovet. Nykyinen ulko-ovi on viisipeilinen 1940 – 1950-luvun ovi. Oven yläpuolella on neliruutuinen vaakaikkuna. Sisälasi on yksiruutuinen. Kellariin johtaa valkoinen laakaovi. Ensimmäisen kerroksen entiseen vahtimestarin asuntoon kuljetaan kolmipeilisen vanhan oven kautta. Toisella puolelle johtava ovi on vanhasta muokattu osittain metalliovi. Ensimmäisen kerroksen välikerrokseen mennään molemmin puolin vanhojen kolmipeilisten ovien kautta, samoin toiseen kerrokseen. Ullakolle johtaa uudempi 1960-luvun lopun metalliovi. Alkuperäinen ullakon ovi on ollut rautaovi.

0.2, Porraskäytävä (Liite 87)

Tämä Linnankadun siiven päässä sijaitseva porraskäytävä on tehty vuonna 1968 - 69. Samalla paikalla oli ensimmäisestä kerroksesta kellarikerrokseen johtava porttas, joka oli rakennettu vuonna 1914. Portaat on tehty betonista. Ulko-ovi on samanikäinen kuin portaatkin. Porraskäytävää pitkin pääsee talon joka kerrokseen. Toisen kerroksen välikerroksessa ja ullakolla portaikkoon johtaa kaksiosainen lasiovi.

Ensimmäisessä ja toisessa kerroksessa porraskäytävään johtaa metalliovi.

Hissit (Liitteet 86-89)

Taloon tuli ensimmäinen hissi vuonna 1938. Se sijaitsee rotundan ja Linnankadun puoleisen siiven sisäkulmauksessa. Se mihin kerrokseen, hissi silloin kulki on jäänyt epäselväksi. Nykyisin tällä hissillä pääsee talon joka kerrokseen. (Talotoimen piirustusarkiston asiakirjat)

Neliömäisen hissini kaksi kulmaa on pyöristetty. Hissin sisätilat; seinä ja katto on tehty oletettavasti vanerista, jossa on ootratu kiillotettu puupinta. Seinän alareunassa on kaksi kapeaa vaakalistaa. Lattia on harmaata laattaa. Hissiin kuljetaan metallioven ja liukuveräjän kautta. Liukuveräjä on kahdella seinällä. Metalliovi on salin puolelta harmaa ja sisäpuolelta keltainen. Hississä on pieni peili ja penkki. Penkki lienee uusittu. (ks. Kuvat KF042207-2212)

Talon kaksi muuta toteutettiin vuosien 1968 – 69 remonttien yhteydessä. Hissit toimitti Kone-osakeyhtiö.

KELLARIKERROS (Liite 86)

Vuoden 1903 palovakuutuksen mukaan kellarikerroksessa oli holvattu pannuhuone sementtilattioineen ja rautaovineen. Siellä oli kahdeksan holvattua kellaria, joista kahdessa oli sementtilattia. Toinen niistä oli silloinen pannuhuone. (K9 ja K13 olivat silloin samaa huonetta) Sementtilattioita tehtiin lisää, sillä vuonna 1914 kaikissa kahdeksassa kellarihuoneessa oli jo sementtilattia. Kahdeksassa huoneessa oli myös kokoliittilevyillä levytetty katto. (Kokoliitti on poltetusta kipsistä kookospähkinän kuituja sideaineena käyttämällä valmistettu peitelevy. Levyt johtavat huonosti lämpöä) Vuonna 1914 yhdessä holvatussa huoneessa oli kirjavarasto. (Palovakuutus nr. 24072 v.1903 ja palovakuutus nr 33049 v. 1914, TMM, mf käyttökopio) Välikatot on holvattu ainakin 4 huoneessa I-kiskojen varaan.

Veden- ja kosteudeneristykseen kirjastotalon kellarin lattioissa on käytetty kivihilitervaa tai -pikeä, jonka yksi ainesosista on kreosotti.

Vuonna 1956 syntyi kirjastossa ajatus oman kirjansitomien perustamisesta kellarikerrokseen. Talorakennusosastolta saatiin piirustukset, mutta määrärahaa kaupungilta ei saatu, joten hanke jäi toteutumatta. (Toimintakertomus 1956, Vuoden 1956 piirustukset)

Kellaritiloja kunnostettiin vuonna 1960 rakentamalla tai korjaamalla neljän huoneen lattiaa ja maalamalla huoneiden seinät ja katto. Kahteen huoneeseen teetettiin varastohyllykköä. (Turun kaupunginkirjasto, toimintakertomus 1960) Rakennuksen kellarikerros on toiminut kirjavarastona. Myös autokirjaston toimisto ja varastotilat olivat 1960-luvun alusta syyskuuhun 1975 pääosin kellarikerroksessa. Tällöin ne muuttivat ns. kansliarakennukseen. (Turun kaupunginkirjasto, Toimintakertomus 1975.) Kellaria remontoitiin myös vuosina 1969 ja 1983.

Kellarikerroksen muutoksista monet ovat liittyneet lämmitysjärjestelmien muutoksiin. Lämmitys- sekä ilmastointijärjestelmiin liittyviä muutoksia on ollut ennen kaikkea rotundassa (huone K16), mutta myös huoneissa K5 ja K6 sekä huoneissa K9 ja K13. Lämmitys- tai ilmastointirakenteita on jäljellä huoneissa K14, K15 ja K16. Muut muutokset ovat olleet väliseinien purkamista tai uusien tekemistä. Moni ikkunoista on muurattu umpeen mm. kaikki sisäpihalle johtavat sekä suuri osa Linnankadun puoleisista ikkunoista.

Kellarikerros oli remontin kourissa kesällä 2004, samaan aikaan, kun dokumentointia tehtiin. Kaikki betoniset lattiat purettiin ja maata kaivettiin niin, että uusi lattiapinta saataisiin noin metrin aiempaa alemmaksi. Purkutyön edistyessä oli havaittavissa, että kirjastotalon perustukset on tehty aikoinaan hy-

vin. Ne ulkonevat melko paljon sisäpuolelle ja ulottuvat ainakin metrin syvyyteen asti. Käytetyt kivet ovat suuria lohkareita. Erityisen vahva rakenne on huoneessa K10, joka sijaitsee rakennuksen keskellä porrashallin alla. Täällä perustuskivet muodostavat kantavan laatan, joka tukee kapean osan molempia seinä. Lattian kaivuun yhteydessä huoneista löytyi mm. erilaisia tiilirakenteita, joita on kuvattu kunkin huoneen kohdalla.

KELLARIKERROS HUONEITTAIN (Liite 86)

K1, kellariloukku

Huonetta on käytetty laitoskirjaston alatyöhuoneena. Lattia oli betonia. Seinät on maalattu vaaleaksi. Huoneen ikkunapäädystä oli korkeahko betonikotelo. Neliömallinen ikkuna on vanha ja se on alkuperäisellä paikallaan. Huoneesta on väliseinällä erotettu eteishuone nro 3 mahdollisesti vuonna 1969. Kesällä 2004 huoneen päätyseinään tehtiin kirjastotalon remontin vuoksi kulkuaukko. Kivet numeroitiin ja ehjinä säilyneet kivet siirrettiin varastoon.

K2, monistamo

Huone on vanha pukuhuone, jota myöhemmin käytettiin kopiohuoneena ja monistamona. Lattia on betonia ja ulkoseinää kiertää betonikotelo. Seinät ja katto on maalattu kellertäviksi. Huoneessa on kaksi alkuperäistä ikkuna-aukkoa, joista toisessa kulkee ilmastointiputki tms. läpi. Alun perin huoneeseen kuljettiin huoneen K4 kautta pohjoispäädystä. Tämä ovi on muurattu umpeen, ja nykyinen ovi on tehty vuonna 1914.

K3

Huone K3 on erotettu väliseinällä huoneesta 1 mahdollisesti vuonna 1969. Huone toimii nykyisin eteistilana, jossa on ovi tai oviaukko joka seinällä. Lattia oli betonia. Seinät ja katto on maalattu valkoiseksi. Ovi porraskäytävään on valkoinen laakaovi.

K4, uusi pukuhuone, K4a ja K4b

Huonetta on nimitetty uudeksi pukuhuoneeksi. Huoneeseen kuljettiin alun perin nykyisen hissien kohdalla olevasta oviaukosta. Ikkuna-aukoista, jotka ovat vuoden 1900 piirustuksissa, ei ole merkkejä näkyvissä. Huoneesta on erotettu hissitilat sekä sosiaalitilat 4a ja 4b. Hissi on vuodelta 1968. Vuonna 1969 huoneesta on erotettu seinällä yksi yhtenäinen varastotila. Vuonna 1983 tehtiin paikalle sosiaalitilat 4a ja 4b. Niissä oli punaiset kaakelilattiat ja lakattu puinen ponttilautakatto. (Muutospiirustus 1983, Talotoimen piirustusarkisto). Huoneessa 4a on ollut suihkutilat ja 4b on toiminut miesten pukuhuoneena. Seinät ja katto on maalattu valkoiseksi. Ulkoseinässä on eri korkuisia betonikoteloita. Näistä entisistä sosiaalituloista löytyi kesällä 2004 lattianpurkutöiden yhteydessä kivisiä jäänteitä, jotka ovat mahdollisesti kirjastotaloa edeltävältä ajalta.

K5, naisten sosiaalitila

Huoneet 5 ja 6 olivat alun perin yhtenäistä tilaa. Huoneen keskellä oli kaksi pylvästä. Väliseinä näkyy ensimmäisen kerran piirustuksissa vuonna 1969. Koillispuolella oli jo 1903 kanava, joka johti raitista ilmaa nykyisen huone 6:n puolella olevaan lämminilmakammioon. Vuonna 1914 lämmitys- ja ilmastointijärjestelmä muuttui, mutta tilalle huoneen koillisnurkkaan tuli osa silloista lämmitysjärjestelmää.

Merkkejä näistä löytyi mahdollisesti kesällä vuonna 2004 lattianpurkutöiden yhteydessä. Lattian purkamisen jälkeen paikalta löytyi yhtenäinen L-mallinen tiilirakenne, joka täytti koko koillispuolella ja jatkui ulkoseinällä 320 cm. Rakenne jatkui huoneen K6 puolelle. Rakenteen syvyys oli n. 73 cm sekä koillispuolella että ulkoseinällä. (ks. Kuva KF042143-2146)

Ulkoseinässä on betonikotelo ja –tasanne. Seinät ja katto on maalattu valkoiseksi. Alkuperäisistä kolmesta vierekkäisistä ikkunoista on jäljellä vain pohjoisin. Ovea huoneesta K4a huoneeseen K5 ei näy vielä vuoden 1969 piirustuksissa. Huoneiden K5 ja K6 väliovi on pellitetty.

K6, käytävä, Wc:t ja siivouskomero sekä tarvikevarasto

Huoneet K5 ja K6 olivat alun perin yhtenäistä tilaa. (ks. teksti huone 5) Väliseinä rakennettiin mahdollisesti 1950-luvun puolivälissä. Huoneen koillispuolella oli vuonna 1903 toinen kellarikerroksen pienemmistä lämminilmakammioista. Siitä oli johdettu kanava ulos, josta tuli kylmää ilmaa kammioon ja siitä lähti lämminilma kanavat yläpuolisiin huoneisiin. Vuonna 1914 tämä lämminilmakammio jäi pois käytöstä. Lattianpurkutöiden yhteydessä vuonna 2004 tätä rakennetta paljastui huoneen nurkasta.

Länsiseinässä olleet kaksi alkuperäistä ikkuna-aukkoa on muurattu umpeen. Alun perin huoneesta oli oviaukko huoneeseen K9. Oviaukko on muurattu umpeen ja nykyinen ovi huoneeseen K8 on merkitty vuoden 1914 piirustuksiin. Katto ja seinät on maalattu valkoiseksi. Katossa näkyy ratakorakennetta, joka on merkitty alkuperäisiin piirustuksiin. Ulkoseinästä ulkonee perustuskiviä. Myös lattialta erottuu luonnonkiviä. Osa kivistä on mahdollisesti peitetty betonikotelolla. (kuvat RF04652, RF04653)

Huoneesta on erotettu ensin vuonna 1969 siivouskomeroksi tila pylvääseen asti, johon myöhemmin laajentamalla on tehty kolme wc:tä; merkitty kirjaimilla K6a, b ja c. Tämä muutos tehtiin vuonna 1983. (Muutospiirustus 1983, Talotoimen piirustusarkisto) Kaikissa kolmessa oli punaruskea kaakelilattia. Katto on K6 c:ssa lakattua paneeliponttilautaa. Muissa kahdessa wc:ssä on valkoiseksi maalattu katto. Nämä tilat väliseininen purettiin kesällä 2004.

Harmaat palo-ovet johtavat huoneeseen K5 ja huoneeseen K8. Huoneessa on ollut käytävän varrella wc:iden lisäksi siivouskomero ja tarvikevarasto, jotka on purettu. Myöhemmin tämäkin huone oli myös kirjavarastokäytössä. Kuvissa RF04615 ja RF04616 näkyy huone kirjavarastokäytössä.

K7, pumppuhuone

Kellarikerroksen koillisnurkassa olevassa huoneessa on pumppu. Pumpun vieressä on suorakulmainen laudoista tehty suojalaatikko, jonka alla on pumppuun liittyviä rakenteita. (ks. RF04650- 651) Ulkoseinistä ulkonee luonnonkiviperustusta. Kaikki kolme alkuperäistä ikkunaa ovat tavalla tai toisella peitetyt. Pohjoispuolella oleva ikkuna on peitetty puisella luukulla, jossa on seitsemän pystyponttilautaa. Koillisikkuna on peitetty ritilällä ja huoneen kolmas ikkuna on peitetty lastulevyllä. Karmit näkyvät joka ikkunasta. Seinät on maalattu valkoiseksi. Valkoiseksi maalatussa katossa on todennäköisesti alkuperäistä kokoliittilevyä. Lattia oli betonia ja siellä oli kaksi pyöreää rautaista kaivonkantta. Huoneeseen K10 b johtaa palo-ovi.

K8 ja komero K8a

Huone K8 on pieni eteishuone, josta on oviaukot huoneisiin 6, 7 ja 9. Huoneesta on erotettu pieni komero, joka sai numerokseen K8a. Väliseinän ikä ei ole tiedossa. Huoneessa on valkoiset seinät ja katto. Katossa itäseinää vasten on koteloitua, joka ehkä liittyy lämmitys- tai ilmastointijärjestelmiin. Samanlainen rakenne jatkuu komeron puolelle. Huoneeseen K9 johtaa vanhat pellitettyt pariovet. (Liite 36) Komerossa K8a on maalaamatonta tiiliseinää sekä valkoiseksi maalattua seinää. Oviaukko huoneesta K6 on tehty vuoden 1914 uudistuksissa. Oviaukon paikalla oli lämminilmakanava. Lattia oli betonia. Lattianpurkutöiden yhteydessä kesällä 2004 havaittiin, että betonilattian ja täyttömaan alla on sekä komerossa että huoneessa K8 samanlaista yhtenäistä kivrakennetta kuin huoneessa K10.

K9, häkkivarasto, ent. hiilivarasto

Huone on muuttunut hyvin paljon vuosien kuluessa. Alun perin se on ollut samaa huonetta huoneen

K13 kanssa. Huone oli toinen kellarin huoneista, jonne tehtiin jo vuonna 1903 sementtilattia. Nykyisin huoneen K13 puolella oli alun perin höyrypannu. (ks. tarkemmin huone K13 kuvaus) Pohjoispäädyssä oli oviaukko ulos sisäpihalle ja sen vieressä oli piippu. Samalle paikalle tehtiin vuonna 1969 hissi ja sen konehuone.

Vuonna 1914 lämmitysjärjestelmänkin muuttuessa tehtiin väliseinä huoneiden K9 ja K13 välille. Lämmitysjärjestelmän suurin osa höyrypannuineen tuli huoneen koillisnurkkaan ja pienempi osa keskelle. Samalla lattiapintaa laskettiin ja alas tehtiin portaat. Ulko-ovi tai luukku muuttui vanhan ikkunan paikalle. Nykyisin paikalla on kolmesta jyhkeästä ponttipattingista tehty luukku. Seinät on maalattu valkoiseksi. Katto on maalattu valkoiseksi.

Nykyisinkin suuri osa huoneesta on noin kaksi metriä alempana ja muukin osa on eri tasoilla. Kesällä 2004, kun huoneen lattiaa purettiin, huomattiin, että lattiassa on ainakin kaksi erillistä betonivalua. Sieltä paljastui myös käsin lyötyä punatiiltä sekä tulikivitiliä, joissa oli leima. Leimattu tiili otettiin maakuntamuseoon rakennusnäytteeksi. Tiilijäänteet ovat osa 1910-luvun lämmitysjärjestelmää.

Huone on ollut myös hiilikellarina ja myöhemmin häkkivarastona.

K10, soikea varasto

Huonetta on nimitetty soikeaksi varastoksi, kaunokirjallisuus- tai raamattuhuoneeksi. Lähes kolmiapilan mallisessa huoneessa on valkoiseksi maalatut seinät ja katto. Puolipyöreät kapeat osat ovat saaneet numerokseen K10a ja K10b. Alun perin huoneesta pääsi kulkemaan huoneeseen K9. Tämä ovi on muurattu umpeen. (kuva RF04636) Oven päällä on tiilistä tehty palkkimainen rakenne. Toinen samansuuntainen betoninen palkki on sen vieressä. Katossa näkyy ratakiskorakennetta, joka on merkitty alkuperäisiin piirustuksiin. Ulkoseinässä näkyy perustuksiin liittyviä kiviä.

Lattianpurkutöiden yhteydessä heinäkuussa vuonna 2004 löytyi betonilaatan ja täyttömaan alta yhteistä, punertavista suurista laattakivistä tehtyä kantavaa laattaa puolipyöreistä sirppimäisistä kapeista osista sekä kolmiapilan lehtiosista. Huoneen keskiosassa tätä rakennetta ei ollut. Osa ”lattian” kivistä oli seinien perustuskivien alla. Lattia dokumentoitiin huolellisesti kuvaamalla.

K11, komiteahuone

Huonetta on nimitetty Valion kulmaksi ja myöhemmin komiteahuoneeksi. Kellarikerroksen pohjoiskulmassa olevan huoneen perustuskivet ulkonevat. Seinät on maalattu valkoisiksi. Valkoiseksi maalatussa katossa on todennäköisesti alkuperäistä kokoliittilevyä. Lattia oli betonia. Ovi huoneesta K10a on metalliovi. Huoneessa on kaksi ikkuna-aukkoa, joista Linnankadun puoleinen on puoliksi peitetty. Toinen on alkuperäisen kokoinen.

Kesällä 2004 lattianpurkutöiden yhteydessä huoneen keskiosasta löytyi noin kahden metrin pituinen pohjois-eteläsuuntainen tiilinen rakenne, jonka merkitys ja ikä jäi avoimeksi. Rakenne kuvattiin ja piirrettiin, jonka jälkeen se purettiin.

K12, sähköhuone

Huonetta on nimitetty foliovarastoksi ja myöhemmin varasto/tietokirjallisuus tai sähköhuoneeksi. Huoneessa on valkoisiksi maalatut seinät. Valkoiseksi maalatussa katossa on todennäköisesti alkuperäistä kokoliittilevyä. Huoneesta on erotettu kevytrakenteinen sähkökaappi, jonka ovena on ruskea kolmipeilinen tummanruskea vanha sisäovi. Ovi on todennäköisesti ollut aiemmin jossakin muualla talossa. Kahdesta ikkuna-aukosta toinen on peitetty puoliksi betonilla. Toinen on alkuperäisen kokoinen.

K13, tietokirjavarasto

Huonetta on nimitetty vuosikertavarasto A:ksi ja myöhemmin tietokirjavarastoksi. Alun perin huone K13 oli samaa huonetta huone K9:n kanssa. Väliseinä rakennettiin vuoden 1914 korjausten yhteydessä. Huone oli alun perin pannuhuone, jossa oli höyrypannu. Pannu sijaitsi huoneen nykyisessä etelänurkassa. Vuoden 1903 palovakuutuksen mukaan huoneessa oli sementtilattia ja rautaovi. Ikkuna tai luukku sisäpihalle päin on laitettu myöhemmin umpeen.

Huoneen itäseinässä näkyvä umpeen muurattu oviaukko on johtanut vuoden 1914 piirustuksissa näkyvään pannuhuoneeseen. Pellitetyt puiset karmit ovat näkyvissä. Saman entisen oviaukon oikeassa kulmassa lattianrajassa on pieni luukku, joka on suljettu pellin palalla. Huonetta on käytetty polttoaineen varastotilana vuodesta 1914 lähtien. Koksivaraston paikka muuttui vuonna 1927 johonkin Linnankadun puolella olevaan huoneeseen, johon silloin tehtiin sementtilattia. (Ote Turun rahatoimikamarin pöytäkirjasta 30.5.1927; Talotoimen piirustusarkisto)

Valkoiseksi maalatussa katossa näkyy ratakorakennetta, joka on merkitty alkuperäisiin piirustuksiin. Huoneen pohjoisnurkassa on pieni komero, jonka repaleisen oven rakenteena on käytetty vanhaa kolmi-peilistä sisäovea. Huoneen puolelta ovi on päällystetty pellin paloilla. Ovet huoneisiin K12 ja K14 ovat metalliovia.

K14, hissihuone

Huonetta on nimitetty vuosikertavarasto B:ksi ja myöhemmin tietokirjallisuusvarastoksi tai hissihuoneeksi. Huoneen katto ja seinät on maalattu valkoiseksi. Lattia oli betonia. Katossa näkyy ratakorakennetta, joka on merkitty alkuperäisiin piirustuksiin. Katto kaartuu luoteisseinää päin, niin, että se huoneen toisessa päädyssä se on selvästi matalammalla. Huonetila kaartuu, koska ensimmäisessä kerroksessa tällä paikalla oli Linnankadun sisäänkäynti.

Huoneen keskellä on kaksi alkuperäistä tiilipylvästä. Ovi huoneeseen K13 on metalliovi. Huoneeseen K16 on pellillä päällystetty vanha puuovi. Hissi vanhaan komeroon tehtiin vuonna 1938.

Koillispäädyssä sisäpihalle päin on vanha ikkuna-aukko, joka on peitetty puuluukulla. Sen vieressä on lautarakenteinen kanavan pää, joka liittyy vanhaan ilmastointijärjestelmään. Vuoden 1914 piirustuksissa paikalle ei ole merkitty mitään muuta kuin ikkuna-aukko. Puuluukun takaa lautarakenteinen kanava näytti jatkuvan seinän suuntaisesti. Tämä rakenne poistettiin heinäkuussa 2004, kun paikalle tehtiin sisäpihan arkeologisia kaivauksia varten kulkuaukko. Myös ikkunankarmin alapuite jouduttiin irrottamaan.

K15, lähivarasto

Huonetta on nimitetty lähivarastoksi ja myöhemmin kaunokirjallisuuden lähivarastoksi. Huoneen katto ja seinät on maalattu valkoisiksi. Lattia on betonia. Ulkoseinässä ei ole merkkejä vuoden 1900 piirustuksiin merkityistä kolmesta ikkunasta. Sen sijaan lounaispäädyn ikkunat, jotka on merkitty vuoden 1914 piirustuksiin, ovat edelleen olemassa. Huoneen etelänurkkaan tehtiin vuonna 1914 portaat, jotka johtivat ensimmäiseen kerrokseen. Porraskäytävä uusittiin kokonaan vuonna 1969. Huoneen länsinurkkaan on tehty kevytrakenteinen huone, jossa on sähköpääkeskus.

Huoneen koillispäädyssä nykyisten huoneiden K14 ja K15 välissä oli vuonna 1903 toinen rakennuksen pienemmistä lämminilmakammioista. Kammioon johdettiin kylmää ilmaa luoteisesta ulkoseinästä. Vuonna 1914, kun lämmitysjärjestelmä uusittiin, lämminilmakammio purettiin. Sen sijaan kaakkoispäädyn rakenteet liittyivät vuonna 1914 käyttöön otettuun lämmitysjärjestelmään. Seinässä on kaksi pientä ritilällä peitetty aukkoa sekä rautainen pienehkö luukku. Näiden edessä lattiassa on laudoitusta. Rakenteeseen liittyy myös betoninen luiska (ks. kuva RF04648). Tähän rakenteeseen on tullut ilmastointikanava rotundan (huone K16) lämminilmakammioista. Tästä löytyi viitteitä kesällä vuonna 2004,

kun rotundan lattiaa purettiin.

K16, kellarin rotunda

Huonetta nimitettiin pyöreäksi varastoksi ja myöhemmin myös vanhan kokoelman tai kellarikokoelman huoneeksi. Tämä kellarin pyöreä osa on ollut vanhojen teknisten järjestelmien keskuspaikkana. Suurimmat rakenteet ovat sijoittuneet huoneen keskiosaan nykyisen pienen holvihuoneen paikalle. 1900-luvun alussa keskiosassa oli suuri lämminilmakammio, jonne johdettiin kylmää ilmaa sisäpihalta koillisseinän läpi kulkevaa kanavaa pitkin. Tästä lämmin ilma johdettiin ensimmäisen kerroksen rotundan keskellä olleeseen ilmastointilaitteeseen. Ilmastointijärjestelmän rakenne näkyy poikkileikkauksessa ja pohjapiirustuksessa vuodelta 1900. Lämminilmakammiota ympäröi kahdeksan pilaria.

Vuonna 1913 lämmitysjärjestelmä muuttui. Keskellä ollut rakenne purettiin ja tilalle tuli uusi systeemi, jonka osia oli myös tiloissa K16b ja c ja aina ulos asti. Pilareiden väliset tilat muurattiin umpeen jättäen kolme kulkuaukkoa. Huoneiden K15 ja K16 välille rakennettiin seinä. Lattianpurkutöiden yhteydessä kesällä 2004 ilmeni, että huoneen betonilattia tehtiin vasta vuonna 1913. Keskiosan pylväiden väliset aukot eivät nimittäin ole tehty betonilaatan päälle. Tämän järjestelmän jäänteitä löydettiin kesällä 2004 lattianpurkutöiden yhteydessä.

Huoneen katossa keskiosan kummankin puolin on neljä suurta parrua tai hirttä, jotka on koteloitu kokoliittilevyillä. Samaa alkuperäistä kokoliittilevyä on muukin katto. Väriltään katto on valkoinen. Elokuussa 2004 katosta irrotettiin rakennustöiden vuoksi pala levykatetta. Kokoliittilevy oli kiinnitetty katon harvaan laudoitukseen suorakulmaisilla raudoilla. (ks. KF042652-2566)

Myöhemmin keskelle on tehty pieni huone (K16a), jota nimitetään arkistoksi. Huoneen rakentamisaika ei ole tiedossa. Tässä paksuseinäisessä huoneessa on valkoiseksi maalatut seinät ja katto. Kirjaston suullisen perinteen mukaan huoneessa olisi säilytetty sodan aikana kiellettyä kirjallisuutta. Vuoteen 1952 asti paikalla sijaitsi kuitenkin lämpökamari. Huoneen ovi on vanha ja pellillä päällystetty. (Liite 36) Kesällä 2004 tämän holvin lattianpurkutöiden yhteydessä löytyi yhtenäistä tiilirakennetta, joka on peräisin vuodelta 1914.

Rotundan seinät ja katto on valkoiseksi maalattu. Sisäpihalle päin alun perin ollut ikkuna on muurattu umpeen. Toinen ikkuna on tallella. Väliovi huoneeseen K14 on metalliovi.

K16b ja c

Huone K16 b on ollut osa 1910-luvun ilmastointijärjestelmää. Myöhemmin huone oli lamppuvarastona. Pienen huoneen lattiapinta on rotundaa ylempänä. Ulkoseinässä on luukku. Huoneessa oli puinen sangen karkeatekoinen ovi, jossa oli pysty laudoitukseen koristeena laudoista tehty rastikuvio. Huone K16c oli samoin osa 1910-luvun ilmastointijärjestelmää. Myöhemmin huone oli tauluvarastona. Sen lattiapinta on ainakin noin metrin alempana kuin em. Pieneen koppiin johtaa ohut metalliovi. Molemmat huoneet tehtiin vasta vuonna 1913 lämmitys- ja ilmastointijärjestelmän muuttuessa. Varastokäyttöön ne tulivat ilmeisesti vuoden 1952 jälkeen.

ENSIMMÄINEN KERROS, huoneet 1.1 – 1.11 sekä välikerrosten huoneet 1.12 – 1.15 (Liite 87)

1.1, Porrashalli

Porrashalli kuuluu rakennustaiteellisesti kirjaston hienoimpiin tiloihin. Kahden kerroksen korkuiseen tilaan tullaan kirjaston pääovesta. Ovaalin muotoista tilaa hallitsee alkuperäinen tamminen kaksoisportaitikko, joka kahdelta puolelta johtaa rakennuksen toiseen kerrokseen. Vuoteen 1914 saakka tästä huoneesta pääsi vain toisessa kerroksessa olevaan kaupunginkirjastoon.

Nykyisen väliovirakennelman paikalla oli alun perin portaiden alle jäävään kaareen sijoitettu puolipyöreä seinäsyvennys, nissi. Siinä oli kirjaston lahjoittajan Fredric von Rettigin graniittijalustalle sijoitettu rintakuva. Pyörökaarta kannattelevat matalat pilasterit, joiden kapiteelit ovat lähinnä kompositajärjestelmän mukaiset voluutteineen ja akanthuslehvineen. (ks. Kuva KF042147-2148) Keskellä kaarta oli alunperin Turun vaakuna. (Liite 68) Vaakunakuviota on aikojen kuluessa siitä hävinnyt.

Vuoden 1914 remontissa nissin paikalle sijoitettiin kauniisti muotoillut art nouveau -tyyliset lasiovet, jonka yllä on säteittäinen viidestä eri osasta muodostuva ikkunakokonaisuus ja kummallakin puolin lasiseinäkkeet, joiden alaosissa on paneelit. Vastaavan tyyppinen, jo vuonna 1903 tehty, kokonaisuus on portaiden yläpäässä toisessa kerroksessa. (Signeeraamaton piirustus, Talotoimen arkisto) (Liite 37)

Kauniisti kaartuvat portaat ovat kiviset ja ne on päällystetty tammella. Portaissa on balusterikaiteet. (ks. Kuva KF042156) Alakerrassa sijaitsevilla portaiden pylväissä on akantuslehtikoristelu. (ks. Piirros ja kuvat KF042154-2155) Ylätasanteen pylväät ovat ilman tätä koristelua. Nykyiset alatasanteen pylväiden valaisimet lienevät peräisin 1960-luvun alusta. Porrasaskelmien reunat on leikattu karniisin muotoon ja niissä on lovileikkauksena pyöröylä. (ks. KF042150) Pienellä välitasanteella lovileikkauksessa on kaksi tammenlehteä. (ks. Kuva KF042149) Ulkoseinällä kiertää pyöreä nuppipäinen messinkikaide, joka on lisätty jälkikäteen. Ulkoseinän porraslistat ovat tammiset ja vastaava lista jatkuu alatasanteella pääoven molemminpuolisina lattialistoina. (Liitteet 37, 40-44)

Lattia. Lattiamateriaali lienee ollut heti alun perin parkettia, vaikkakin vuoden 1903 palovakuutuksessa puhutaan myös Viktoria-laatasta. Vuonna 1953 parkettilattian kuluttua vaikeahoitaiseksi sen tilalle laitettiin korkkimatto. (Turun kaupunginkirjaston toimintakertomus vuodelta 1954) Nykyisin lattialla on harmaa muovimatto. Lattialistoina on vanhaa leveää ja profiloimatonta tummaa lautaa.

Seinät. Seinät olivat alun perin marmoroidut. Kuvausten mukaan ne olivat graniitinharmaat. (mm. Åbo Tidning 10.9.1903) Toimintakertomuksessa vuodelta 1954 kerrotaan, että seinä maalattiin öljyvärein ”uudenaikaisen valoisaksi”. (Toimintakertomus v. 1954) Nykyisin seinät ovat valkoiset ja niitä kiertää kaksi moniosaista profiloitua kerroslistaa. Alempi lista kiertää ylätasanteen lattian tasolla läpi huoneen. Ylempi lista kiertää ylätasanteen ikkunoiden ylätasolta ulkoseinässä olevien toisen kerroksen ikkunoiden alatasolle. (Liite 46)

Katto. Katto on maalattu valkoiseksi ja kattolistojen lisäksi siinä on kaksi sisäkkäistä ovaalin muotoista koristelistaa. (Liite 47)

Ikkunat. Ikkunoita seinässä on viisi, kahdessa eri tasossa. Ne muodostuvat neljästä kuuden ruudun ryhmästä. Ikkunoissa on pienet kiinni pitävät salvat. Ovesta tultaessa oikeanpuoleisessa ikkunassa ikkunan oikeassa ylänurkassa on nk. terveysikkuna. Muissa ikkunoissa tätä mekanismia ei ole. Ikkunapenkit ovat syvät. Toisen kerroksen ikkunapenkeissä näkyy loiva V-kuvio, mahdollisesti kyse on vesiurasta. Alemmissä oven kahden puolen olevissa ikkunapenkeissä on arviolta 1950-luvulta peräisin oleva kulumista pyöristetty kaksiosainen haitaripatteri. (Ks. kuvat KF042159 - 2160)

Tuulikaappi (1.1a) ja ulko-ovet. Ulko-ovena on tamminen pariovi. Kolmipeilisen parioven peilit ovat kehystä vaaleammat. Ylin peili on muita selvästi suurempi. Keskipeilissä on Turun vaakuna. Oven työntökahva on koristeellinen. Oven nykyinen kaksivärisyys on 1990-luvun jälkipuolelta ja tehty mahdollisesti petsaamalla. Ulko-ovista tullaan pieneen ovaalinmuotoiseen tuulikaappiin, josta päästään toisien pariovien kautta itse porrashalliin. Näissä sisäovissa on yläpeilin sijaan yläosassa kuusi lasiruutua. Ovet ovat ns. heiluriovet, joissa on kevyet jousisaranat. (Liitteet 36, 45) Keskipeilissä on em. tapaan Turun vaakuna ja kolmas peili on samankokoinen kuin em. Ovesta on messinkinen kahva. Sama ovimalli on kahdessa itse kirjastosaliin johtavassa pariovessa. Molempien ovien vuorilistat ovat samanlaiset kourukoristellut. Sekä ylä- että alakulmissa on neliönmalliset koristelemattomat alueet. Tuulikaapissa on vaalea laattalattia. Puolipyöreät seinät ja katto on maalattu vaaleanharmaaksi. Molemmin puolin seinää ja molemmin puolin on yhteensä neljä korkeaa levypatteria, jotka ovat peräisin 1960-luvun alusta. (ks. Kuvat KF042201-2206)

Muut ovet. Portaikon alla Linnankadun puolella on puolipyöreä oviaukko. Oviaukko tehtiin vuoden 1913 remontissa ja se johti pienen eteisen kautta kirjastonhoitajan huoneeseen. Ovi oli sama, mikä nykyisin on välikerroksessa porrastasanteella. 1960-luvun alusta lähtien tämän eteisen kautta on mentiin yleisön vaatesäilöön. Eteisessä oli tällöin mm. yleisöpuhelin. Nykyisin paikalla on uudempi tumma viiluovi, jonka luukusta voi palauttaa lainakirjoja. Syvennyksessä on tallella myös kaksi seinään kiinnitettyä alkuperäistä kaksijalkaista penkkiä. Penkkien jalan konsolissa on sama lovileikkauskoristeluaihe kun porraskelmen päissäkin. (ks. Kuva KF042161-2162)

Linnankadun puoleisen portaikon välitasanteelta on ovi nk. välikerroksen huoneeseen, joka tehtiin 1960-luvun alun remontissa. Se tehtiin johtajan huoneeksi ja sen oveksi siirrettiin vanha kirjastonhoitajan huoneen ovi. Ovi on nelipeilinen, yläosastaan puolipyöreä. Yläosan peilin kehyksissä on yhdeksän lasiruutua. Keskimmaisessä ruudussa lukee kultakirjaimin KIRJASTONHOITAJAN HUONE. Oven keskiosassa on kapea vaakapeili postiluukkuineen ja alaosassa kaksi rinnakkaista pystypeiliä. Ovessa on vanha ovikello, jonka kilpi on koristeltu. Väärin päin kiinnitetyssä kilvessä lukee vrid eli väännä. Ovi on mahdollisesti tammea. (Ks. Kuvat KF042166-2168. Ovipiirustus on talotoimen arkistossa)

Ylätasanteella on kolme pyörökaarista aukkoa, joista keskimmaisessä on kaarevat pariovet toiseen kerrokseen ja sivummaisissa ikkunat. Pariovien yläosassa on kuusiruutuiset lasit ja alaosassa peili. Oven yläpuolella olevan pavun mallisen ikkuna näkyy lähikuvassa KF042385. Keskimmainen ovi- ja ikkunaseinäke on vastaava kuin ensimmäiseen kerrokseenkin johtavassa oviaukossa. Oviaukon molemmin puolin olevissa pyörökaarisisäisissä ikkuna-aukoissa on neljän erillisen ikkunan muodostama kokonaisuus. Alaosassa on kaksi kuusiruutuista ikkunaa. Yläosassa on kaksi hyvin erimuotoisista viidestä ruuduista tehtyä ikkunaa. Ikkunoissa on messinkiset puolipyöreät kulmaraudat ja pienet haat avaamista varten. (ks. kuvat RF04631, RF04629) Messinkinen avaamiskahva näkyy kuvassa KF042384. Ylätasanteen puolella ikkunoiden alla sen leveydeltä on samaa balusterikaidetta kuin portaikossa. Kaiteen takana on seinäpanelointi, jossa on kaksi rinnakkaista peiliä. (ks. Kuva KF042169) Kokonaisuus on luultavasti tehty tammesta. (Liite 37)

Vanha sisustus ja taide. Sisustukseen kuuluu nykyisin em. penkkien lisäksi ensimmäiseen kerrokseen johtavien ovien kahden puolen olevat pronssiset patsaat jalustoineen. Jalustat ovat väritystä lukuunottamatta samanlaiset. Vasemmanpuoleisen jalusta on käsitelty mahonginväriseksi, oikeanpuoleinen on vaaleampi. Vasemmalla on J. L. Runebergin ja oikealla Z. Topeliuksen rintakuva. Molemmat teokset on tehnyt Walter Runeberg vuonna 1888, ja ne osti kirjastoon Fr. von Rettig. Suuri kipsinen veistos Pax (Rauha) on niin ikään Walter Runebergin valmistama vuodelta 1898. Veistos siirrettiin kirjaston porrashalliin Turun taidemuseosta vuonna 1938. (Seppälä 1963, 86-87) Huonekaluista mainittakoon vielä patsaan taakse päätynyt omalla ristikkojalalla seisova teline, jota käytetään kirjaston näyttelyissä, sekä kaksi seinällä olevaa infotaulua. (ks. Kuva KF042163)

Muuta. Vanhasta lämmitys- ja ilmastointijärjestelmästä on säilynyt kaksi metallista suorakulmaista rutilää, jotka sijaitsevat molemmin puolin portaikkoa. Linnankadun puoleinen rutilä oli inventointihetkellä irrotettu paikoiltaan ja asetettu ikkunapenkkiin. Sen paikalla näkyi ilmastointiputken pää. Rantakadun puoleisessa portaikossa sijaitseva rutilä oli paikoillaan. Rutilöiden paikat näkyvät jo vuoden 1900 piirustuksessa. (ks. kuvat KF042157-2158) (Liite 39)

1.2, eteinen

Tämä huone on muuttunut alkuperäisestä hyvin paljon. Vuonna 1903 huone oli osa paljon suurempaa kansankirjaston lainaushuonetta. Nykyisen lainausosastoa vastaan olevan seinän paikalla oli ulkoseinä, josta oli kaksi ikkunaa sisäpihalle. Toista ikkunapaikkaa ei enää pysty havaitsemaan, mutta Linnankadun puoleinen oviaukko on entisen ikkunan paikalla.

Nykyisen muotonsa huone sai vuoden 1913 uudistuksissa. Tällöin sekä Linnankadun että Rantakadun puolelle tehtiin uudet keveät seinät. Seinät koostuivat kuusiruutuisista lasi-ikkunoista, jotka olivat kah-

nessa eri kerroksessa, sekä alaosan puisesta peilirakenteesta. Seinien keskellä oli oviaukko, jossa ainakin Linnankadun puolella olevaan sanomalehtisaliin johtivat pariovet. Pariovet olivat samanlaiset kuin ulko-oven tuulikaapissa ja nykyisinkin vielä lainausosaston seinän molemmin puolin olevissa oviaukoissa. Rantakadun puolelta päästiin lasten lainausosastolle. Samaa ikkunarakenntettä kuusiruutuisine ikkunoinen oli myös lainausosastolle johtavien kahden päätyseinän pariovien päällä. Ovien välinen kivinen seinäpinta oli paneloitu.

Vuoden 1962 remontin yhteydessä suljettiin oviaukot sekä Linnankadun että Rantakadun puoleisiin osiin. Oviaukon ja ikkunarivin sekä alaosan paneloinnin paikalle tehtiin molemmin puolin pitkä, osittain pystypaneloitu ja osittain lasiseinäinen vitriini. Seinän alaosiin tuli tasapintainen pitkä patteri. (Talotoimen piirustusarkisto, v. 1962 asiakirjat, vitriinin piirustus) Päätyseinälle sijoitettiin vuonna 1969 hissi.

Seinät. Seinät on maalattu valkoiseksi. Seinien yläosassa ja lainaussalin ovien päällä on jäljellä vuonna 1914 tehtyä lasiruudutettua seinää. Ovien yläpuolella on ikkuna, jossa on kaksi rinnakkaista kuuden ruudun ryhmää. Seinien yläosassa on useita kuuden ruudun ryhmiä eri tavoin jäsenneiltyä. (ks. Kuvat KF042177- KF042178)

Lattia. Lattialla on harmaa muovimatto. Profiloitu lattialista on todennäköisesti vuodelta 1914.

Katto. Katto on maalattu valkoiseksi. Kattolistat ovat kaarevat. Lisäksi katossa on koristeena toinen lista, joka kiertää katon reunassa. Listoitus on sama kuin lainaussalin huoneissakin. Kattolistat ovat peräisin vuodelta 1913.

Ovet ja ikkunat. Lainausosastolle johtaa kaksi pariovea. Ovet ovat samanlaiset kuin pääsisäänkäynnin tuulikaapin sisäovet. Mahdollista on, että nämä uuteen eteiseen tulleet ovet olisivat entiset Linnankadun sisäänkäynnin tuulikaapin sisäovet, jotka vuonna 1914 poistettiin käytöstä. Linnankadun puolella olleeseen entiseen heilurioveen on laitettu 1990-luvulla automaattinen ovien avaamismekanismi. Oven ylämekanismi on poistettu. (Liite 36)

Vanha sisustus. Katosta roikkuu kaunis arviolta 1900-luvun alusta peräisin oleva valaisin, jossa on 12 erillistä maitolasikupua. Kaksi kupua puuttuu. (ks. Kuva KF042176) Pieninä apupöytinä on kaksi vanhaa pöytää, joista toinen on jugendtyylinen. (ks. Kuvat KF042181-2182) Eteisessä on Fredric von Rettigin graniittijalustalle sijoitettu rintakuva. Alun perin rintakuva sijaitti porrashallin syvennyksessä.

Holvikaaren alla olevat tilat. Portaiden alla sijaitsevat tilat on merkitty ensimmäisen kerran vuoden 1914 piirustuksiin, joihin on merkitty kummallekin puolelle pieni komero. Mahdollisesti tiloja on käytetty komeroina tai wc:nä. Tänä päivänä holvikaareissa on molemmin puolin Wc-tilat naisille (Havainnepiirustuksissa a ja b) ja miehille (c ja d).

Holvi erottuu muusta huoneesta pilasteriin ja kaareen uurretun pyöristetyn kulman kautta. (Liite 43) Molemmin puolin oleviin pieniin tiloihin kuljettiin vuonna 1914 puolipyöreiden oviaukkojen kautta. Aukkojen reunassa on samanlaiset uurretut pyöreät reunat kuin em. pilasterinkin. Aukot on sittemmin levytetty, mahdollisesti vuosien 1962 – 63 remontin yhteydessä, ja niihin on laitettu valkoiset laakaovet. 1.2.a:n ja b:n välinen väliseinä tehtiin vuonna 1913. B:sta on vuonna 1963 erotettu toinen wc, jonne kuljetaan huoneesta 1.6. Myös Rantakadun puolella on tapahtunut wc-tiloissa muutoksia, eivätkä väliseinät ole vuoden 1913 paikalla. Nämä väliseinät tehtiin myös vuoden 1963 uudistuksissa.

Naisten wc:n (1.2.a ja b) katto on korkealla. Seinät on maalattu lähiaikoina niin, että alaosa seinää on vihertävä ja yläosa on kellertävä. Välissä on punainen sapluunakuvio. Välitilasta (a) wc:hen (b) johtaa valkoinen kaksipeilinen maalattu puuovi, joka ehkä on 1930 - 1940-luvulta. (Ks. Kuva KF042279) WC:n lattia on kuusikulmaista harmaata laattaa. Välitilassa on harmaa himmeä neliönmuotoinen laattalattia, jonka ikä ei ole tiedossa.

Miesten wc:n (1.2.c ja d) katto on korkealla. Lattiamateriaalit ovat samoja ja seinän maalaus on tehty

samoin värein lähiaikoina kuin naisten wc:ssäkin. Wc:n (d) ovi on laakaovi. Porraskäytävää vasten olevassa seinässä on korkealla neliönmallinen, mahdollisesti ilmastointiin liittyvä metallinen luukku. (ks. Kuva KF042280)

1.3, Lainaustosasto

Yleistä

Tämä nykyisin yhtenäistä tilaa oleva kirjaston ydinosa on muuttunut monin tavoin aikojen kuluessa. Linnankadun puoleisessa siivessä oli alun perin naisten lukusali, eteinen, lasten lukusali ja työhuone. Rotundassa oli miesten lukusali ja rakennuksen keskellä oli kansankirjaston lainaushuone. Rantakadun puolella oli kanslia ja kirjavarasto. Vuoden 1913 uudistuksissa koko kerroksen pinta-ala kasvoi, kun käyttöön otettiin myös entisen sisäpihan alue. Linnankadun puoleinen sisäänkäynti poistui ja entisestä eteisestä tuli osa laajempaa sanomalehtilukusalia. Siiven päähän tuli työ- ja varastohuone. Rotundassa oli nyt yhdistyneen kirjaston yleisosaston lainaussali. Linnankadun puolella oli lasten lukusali ja lasten lainaustosasto. Rotundan vasemmalla puolella oli kaksi pientä varasto- ja työhuonetta. Siivet erotti toisistaan pitkä, suurimmaksi osaksi ikkunoista koostuva seinä.

Seuraava iso muutos lainaussalissa tapahtui 1960-luvun alussa. Tällöin siivet erottaneet lasiseinät poistettiin ja muodostettiin yhtenäinen lainaussali. Muitakin oviaukkoja suurennettiin. Valaistus ja kalustus uusittiin.

Salien valaistus hoidettiin vuonna 1903 kaasuvaloilla. Vain varastohuoneessa oli sähkövalot. Seinälampeetit olivat Auerin valmistamia. 1920-1940-luvuilla lainaussalissa oli pyöreät maitolasiset kattovalaisimet (sähkö?). 1960-luvun alussa valaistus uusittiin, ja nykyiset valaisimet ovat tältä ajalta.

Katto. Vanha huonejako on hahmotettavissa pitkälti kattoa tarkastelemalla. Koko lainaussalin kattopinta on jakaantunut lukuisiin pienempiin osiin pylväiden ja niiden välisten palkkien verkostolla. Palkit kertovat monen vanhan väliseinän paikan ja katon listoitus muodostaa oman kokonaisuutensa kuhunkin rajattuun tilaan. Kaikissa erillisissä kattotiloissa on kaarevat kattolistat ja useimmissa on myös koristeista.

Salin yleisväritys on valkoinen. Pylväät – sekä sirot että paksut – on maalattu vaaleanharmaaksi. Sirot rotundassa ja entisessä naisten lukusalissa sekä kirjavarastossa olevat rautapylväät on valmistanut Turun Rautateollisuus Oy. Alun perin rotundan pylväät oli maalattu valkoiseksi ja niiden kapiteelit olivat kulutut.

Seinät. Seinät on kaikkialla maalattu valkoiseksi. Rotundan seinät olivat alun perin vaalean harmaanvihreät. Vuosien 1937–1950 välisenä aikana seiniä maalattiin öljyvärein. 1930 - 1940-luvun kuvissa on havaittavissa, että seinäpinnat ovat olleet tällöin kaksivärisiä, yläosan ollessa alaosa vaaleampi. (esim. Liitteet 75.76) 1960-luvun alussa seinät maalattiin valkoisiksi.

Lattia. Lattia on samaa harmaata muovimattoa kaikkialla lainaussalissa. Muovimatto lienee 1960-luvun alusta. Alun perin Linnankadun puoleisen eteisen lattia oli Viktoria-laattaa ja salien lattiat lautaa. Kovan kulutuksen vuoksi lattiaa puunnattiin jo seuraavana vuonna ja niihin asetettiin käytävämatot. Vuonna 1914 kaikkiin huoneisiin eteisiä lukuun ottamatta laitettiin linoleummatot.

Hyllyjen alle sovitettujen hyvin matalat ja pitkät haitaripatterit ovat todennäköisesti peräisin vuodelta 1962.

Selvyyden vuoksi olen jakanut tilan neljään eri ryhmään, joista käytän nimityksiä; Rantakadun puoleinen siipi, Linnankadun puoleinen siipi, rotunda ja lainaustiskin ympäristö.

1.3. Rantakadun puoleinen siipi

Entinen kanslia. Rantakadun puolella lainaustiskistä vasempaan nurkkaan on huone, joka vuonna 1903 toimi kansankirjaston kansliana. Huoneeseen kuljettiin pienen eteisen kautta, joka edelleen on hahmotettavissa kattoa tarkastelemalla. Vuonna 1913 huoneesta poistettiin eteiseen johtanut väliseinä. (ks. RF04585) Huoneesta tuli lasten lukusali. Lastenosaston käytössä tämä huone oli aina vuoteen 1991 saakka, jolloin koko lastenosasto muutti Hjeltin taloon Suurtorin varrelle. (ks. kuvat v. 1936)

Ikkunat. Kulmassa olevassa huoneessa on kolme ikkunaa, joista kaksi on Rantakadulle päin ja yksi aukiolle päin. Aukiolle päin olevassa ikkunassa on uusi avaamissalpa keskellä. Ensimmäisessä ikkunassa Rantakadulle päin on ns. terveysikkuna. Toisessa Rantakadulle päin olevassa ikkunassa on vanha avaamissalpa.

Katto. Katto on maalattu valkoiseksi ja kattolistat ovat vanhat ja kaarevat. Katossa on lisäksi koristelista. Kattolistat ovat mahdollisesti alkuperäiset.

Lattia. Lattialla on harmaa muovimatto. Lattialistat ovat korkeat ja profiloituneet. Runsaan kalustuksen vuoksi lattialistoja oli vaikea nähdä. Listat ovat joko vuodelta 1900 tai vuodelta 1914.

Muuta. Nurkassa porrashallia vasten on seinässä iso suorakulmainen ritilä, joka on liittynyt talon vanhaan kalorifeerijärjestelmään. Raitisilmakanava on merkitty sekä vuoden 1900 että vuoden 1914 piirustuksiin. Seinällä on kolme maalausta, jotka kuuluvat kaupungin taidekokoelmiin.

Komero (a). Komero portaiden alle on tehty vuoden 1913 muutoksissa. Nykyisin paikalla on siivouskomero. Alkuperäisestä käytöstä ei ole tietoa. Komeroon johtaa vanha vaaleanharmaa kolmipeilinen ovi. (ks. värikuvat 001 ja 002). Ovessa on koristeellinen lukkokilpi ja messinkikahva. Samanlainen kahva ja kilpi on ainakin toisessa lainaussalin infotiskin vieressä olevassa komerossa. (Ks. Kuvat KF042244, KF042235-2236) Ovi komeroon oli ainakin 1930-luvulla tumma. Komerossa on sama vanha lattialista kuin lainaussalin puolellakin. Lattiamateriaalina on vanha harmaa himmeä laatta. Seinä ja katto on maalattu valkoiseksi. Seinä kaartuu, koska tila on portaiden alla. Komerosta pääsee myös pieneen wc-tilaan (b), jonka materiaalit eivät näytä kovin vanhoilta.

Komeron edustalla, entisessä pikkueteisessä, joka johti kansliaan, oli alun perin kaksi kirjaston henkilökunnalle tarkoitettua Wc:tä. Eteisen väliseinä purettiin vuonna 1913. Pikkueteinen on edelleen hahmotettavissa katon palkituksessa. (ks. kuva KF04585)

Entinen kirjavarasto. Rantakadun siiven keskellä oleva huone on kahdella pyöreällä pylväällä rajattu muusta huonetilasta. Huoneen keskellä on myös kaksi sirompaa metallipylvästä. Pylväiden yläpäät ovat koristelemattomat, toisin kuin Linnankadun siiven päässä ja rotundassa olevat muuten samanlaiset rautapylväät. Huone oli jaettu välilattialla kahteen kerrokseen ja siellä oli kiinteät varastohyllyt. Varastoon johti rautaovi. Vuonna 1914 huoneesta tuli osa kirjaston lastenosasto. Kirjastotilan laajentuessa entiselle sisäpihalle ulkoseinän tilalle tulivat pyöreät pylväät.

Siiven keskelle tehtiin 1920- tai 1930-luvulla kevytrakenteinen, päältä avoin tila. Tämä tila näkyy vuoden 1936 valokuvissa ja se on merkitty pohjapiirustukseen, joka on ilmestynyt Eila Seppälän kirjassa. (Liite 55) Purkamisajankohdasta ei ole tietoa, mutta tätä työkomeroa ei näy enää 1960-luvun alun piirustuksissa.

Ikkunat. Huoneessa on kolme ikkunaa Rantakadulle päin. Ensimmäisessä ikkunassa Tuomiokirkolle päin on alkuperäiset salvat, mm. vanha pitkittäissalpa. Kolmannessa ikkunassa on ns. terveysikkuna.

Katto. Huoneessa on valkoiseksi maalattu katto ja sama vanha koristelistoitus katossa kuin viereisessä kulmassa olevassa huoneessakin. Kattolista lienee alkuperäinen.

Lattia. Lattia on samaa harmaata muovimattoa kuin muuallakin lainaussalissa. Lattialistoitus on vanhaa.

Muuta. Vanhasta kalorifeerijärjestelmästä muistuttavat huoneen Tuomiokirkolle päin olevassa seinässä oleva nelikulmainen ritilä sekä katon listoituksessa oleva kaareva ritilä.

1.3. Lainaustiskin ympäristö

Tämä kirjaston nykyinen ydinosa sai nykyisen hahmonsensa vuoden 1913 uudistuksissa. Vuonna 1903 tässä rakennuksen keskellä oli sisäpiha, johon avautuu ikkunoita rotundasta, entisestä eteisestä ja lainaushuoneesta sekä varastosta. Vuonna 1913 nykyisen lainaustiskin molemmin puolin tuli siipiä erottavat lasiseinät ja rotunda avautui, kun ulkoseinä poistettiin ja yläpohjaa kannattamaan tehtiin kaksi jyhkeää pylvästä. Pylväiden komposita-kapiteelit muodostuvat voluuteista ja akanthuslehivistä. Kapiteelit on maalattu valkoiseksi. Nykyisen lainaustiskin kummankin puolin tulivat pariovet, jotka siinä edelleenkin ovat. Sama vaakunakoristeinen ovi on myös tuulikaapissa.

Nykyisen lainaustiskin takana, ovien välissä, on piipun muodostama paksunnos. Vuonna 1914 otettiin käyttöön tummansävyinen lainaustiski, joka sijaitsi hieman keskemällä huonetta. Nykyinen lainaustiski lienee ainakin osittain 1960-luvun alusta, jolloin koko kerroksen kalustusta uusittiin.

Kattoikkunat. Kattoikkunat ovat peräisin vuodelta 1913. Ne muodostuvat usean ruudun ryhmistä. Lasit ovat koristeettomat ja karmit ovat puuta. (ks. RF04586, RF04593, RF04 594, RF04597). Ikkunoita ja niiden yläpuolelle sijoitettuja loisteputkivalaisimia on erittäin vaikea huoltaa, sillä ainoa sisäänkäynti niiden yläpuoliseen välitilaan on avaamalla ikkuna kirjastosalin kautta.

1.3. Rotunda

Tämä kirjastotalon helmi oli alun perin täysin pyöreä tila, jonne kuljettiin Linnankadun puolen eteisestä. Huone oli kansankirjaston miesten lukusalina. Pyöreään tilaan tulvi valoa kuudesta ikkunasta. Rotunda oli balusterikaitein erotettu Linnankadun siiven päässä olleesta naisten lukusalista. Ikkunoiden välissä oli kahdeksan pilasteria, joissa oli lähinnä joonialaiset kapiteelit (Kesän 2004 kaivauksissa esiin tulleissa fragmenteissa oli kappaleita sekä voluuteista, munasauvoista että akanthuslehivistä). Kapiteelit olivat kullatut. Huone oli maalattu vaalean harmaanvihertäväksi ja katon reunaa kiersi kullattu raita. Keski-osassa olevaa kupolia kannattavan kahdeksan siron valkoiseksi maalatun rautapylvään kompositakapiteelit olivat niin ikään kullatut. Katto oli koristeltu erilaisin (osittain kullatuin ?) listaryhmin. Kupoli oli jaettu kattolistoin kahdeksaan lohkokoon ja seinän kapiteeleista lähti vastaavat linjat kohti keskiosan siroja rautapylväitä. Keskellä salia oli pyöreä ilmastointilaitte rei'itettyine seinineen. Laitte oli kätketty sen ympäri rakennetun puisen sanomalehtihyllyn sisään.

Rotunda muuttui vuoden 1913 laajennuksessa, jolloin talon sisäpiha otettiin käyttöön. Keskeltä avattiin ulkoseinää ja tilalle laitettiin kaksi jykevää metallipylvästä, joissa on vastaavat, mutta hieman yksinkertaisemmat yhdistelmäkapiteelit kuin kupolia kannattavissa pylväissä. Seinää kiertävät pilasterit ja huoneen keskellä ollut ilmastointilaitte poistettiin ja sen tilalle tuli pyöreä penkki. Seinän ikkunoista poistettiin aluksi vain yksi. Myös käyttötarkoitus muuttui. Rotundassa sijaitsi nyt yhdistyneen kansan- ja kaupunginkirjaston yleisosasto. Rotundaan tuli uusi oviaukko huoneeseen 1.7. Tämä oviaukko suljettiin 1960-luvun alussa.

Vuonna 1996 salin maalaustöiden yhteydessä löytyi rotundan pohjoiskulmasta Linnankadun puolelta 5 metrin korkeudelta teksti, jonka ensimmäisestä sanasta ei saa selvää, mutta toinen sana on osasto. Teksti on liitteenä mukana raportissa. (Liite 48)

Tänä päivänä rotundassa sijaitsee yleisön käytössä oleva pyöreä pöytä, jossa on tietokoneita aineiston selailua varten. Rautaiset siron pylväät kannattavat edelleen kupolia. Pylväät on maalattu harmaiksi ja niiden kapiteelit on maalattu valkoiseksi. (ks. Kuva KF04224 pylvään jalusta ja kapiteeli KF04225) Kaksi suurempaa pyöreää pylvästä ovat samoin väriltään harmaat ja niiden kapiteelit valkoiset. (ks. Ku-

va kapiteelista KF042222 ja jalustasta KF042223) Koko huonetilaa rajaa katossa olevat alkuperäiset listaukset, jotka muodostavat kaksi kehää. Toinen kehä kulkee suurempien pylväiden kautta nykyisen ja vanhan ulkoseinän rajaa pitkin. Pienempi kehä yhdistää keskellä olevat sirot pylväät. Pylvään kapiteelista toiseen on maalattu harmaa vyö. Sisäpuolella on vaaleansininen vyö. Muuten kupoli on maalattu valkoiseksi. (ks. RF04569) Itse kupoli on jakaantunut listoin, jotka johtavat kupolia kannattaviin pylväisiin. Aivan keskellä on maitolasinen ikkuna, joka on jaettu ensin neljään ja sitten edelleen kahdeksaan pienempään ruutuun. Kupolissa on vuodesta 1991 ollut Carl-Gustaf Liliuksen Tanssijatar-niminen taideteos. (ks RF04566)

Ikkunat. Rotundassa on kolme ikkunaa. Kaksi vielä 1913 paikalle jätettyä Rantakadun puoleista ikkunaa on sittemmin peitetty. Toinen ikkunoista peitettiin vuonna 1962. Toisen paikalla on nykyisin komero huoneen 1.6. puolella. Rotundan ikkunat ovat suurempia kuin muiden salien. Ikkunoissa on kolme kuuden ruudun ryhmää kahdessa kerroksessa. Lähimpänä Linnankatua olevassa ikkunassa on ns. terveysikkuna. Rotundaa kiertävien kirjahyllyjen alla on kapeita pitkiä ja kaarevia vanhoja pattereita, jotka lienevät 1960-luvun alusta.

Lattia. Lattia on samaa harmaata muovimattoa kuin muuallakin lainaussalissa. Vanhaa jalkalistoitustakin on säilynyt. Leveää jalkalistoitusta, joka alun perin on kiertänyt koko rotundan, on säilynyt vain paikoin infotiskin takana keskiosasta pohjoiseen sekä vastakkaisella puolella rotundan kulmauksessa (Liite 43)

Vanha sisustus ja taide. Kahden ikkunan alla oli vielä muutama vuosi sitten kiinteät penkit. Nämä on kirjastotilan ahtauden takia poistettu. Seinällä on suuria Wladimir Schwertschkoffin Rembrandt-jäljennöksiä (kuinka monta ja mitkä?), jotka ovat vuodesta 1923 olleet rotundan seinällä.

1.3. Linnankadun puoleinen siipi

Entinen naisten lukusali. Siiven päässä talon länsinurkassa on huonetila, joka on pysynyt pitkälti ennallaan. Tämä huone oli alun perin kansankirjaston naisten lukusali. Se oli balusteriaidalla erotettu rotundassa sijaitsevasta miesten lukusalista. Balusteri oli samaa tyyppiä kuin porrashallin kaiteissakin. Huoneeseen tultiin Linnankadun puolella olevasta siiven keskellä sijaitsevasta eteisestä. Sali muuttui lasten lukusaliksi vuonna 1910. Vuodelta 1912 olevan lastensalivalokuvan mukaan rotundaan päin olevassa aukossa entisen balusteriaidan sijaan oli kevytrakenteinen seinä, jonka yläosassa oli kolme yhdeksän lasiruudun ryhmää. (Å.U. 3.11.1912) Tämä kevytrakenteinen seinä todennäköisesti osittain säilyi myös vuoden 1913 uudistuksissa. (ks. pohjapiirros 1914)

Vuonna 1913 huoneen etelänurkkaan tehtiin portaikko. Kellarikerrokseen päästiin nyt toistakin kautta ei vaan takajulkisivun porraskäytävän kautta. Portaikko uusittiin avoportaaaksi 1960-luvun alussa. Kokonaan uudestaan portaikko tehtiin vuonna 1969. Huoneen käyttötarkoitus muuttui ja siitä tuli vuonna 1913 työ- ja varastuhuone. Vuonna 1924 tila liitettiin yleisosastoon. Keskellä huonetilaa on kaksi siroa valurautapylvästä, joissa on komposita-kapiteelit. Pylväät ovat samanlaiset kuin rotundassa lukuun ottamatta jalustaa, jota näissä pylväissä ei ole.

Katto. Valkoiseksi maalatun katon listoituis poikkeaa Rantakadun puolen huoneista ja muusta Linnankadun siivestä, siten että katossa ei kattolistojen ohessa ole koristelistaa. Tämä kattolistoituis saattaisi olla alkuperäinen, sillä huoneen muoto ei ole muuttunut aikojen kuluessa. Rotundasta huoneeseen johtavassa väliköissä on kasettikatto.

Lattia. Lattia on samaa harmaata muovimattoa kuin muuallakin lainaussalissa. Lattialistat ovat vanhat, mahdollisesti alkuperäiset. Tosin lattialistoituis oli hankala havaita runsaan kalustuksen vuoksi.

Ikkunat. Ikkunoita on kolme Linnankadun puolelle ja yksi takajulkisivulle. Toinen takajulkisivun ikkunoista on nykyisessä 1960-luvun lopulla tehdyssä paloportaassa. Linnankatua vasten olevissa ikkunoissa kahdessa on uusittu keskellä oleva avaamissalpa ja joitakin pienempiä salpoja.

Muuta. Lounaispäädyn yläosassa ulkoseinässä on korkealla nurkassa vanha pieni ritilä. Myös ulkoseinässä vanhaa komeroa (c) vastapäätä on korkealla kaksi suurta vanhaa ritilää. Ritilät on nyt tilapäisesti peitetty levyllä kellarin remontin takia. Nämä ritilät ovat tuoneet ja tuovat edelleenkin huoneeseen raistista ilmaa.

Komero.(c) Toisella puolella oli myös alun perin samanlainen tuuletusaukko, mutta vuonna 1913 paikalle tehtiin ovi komeroon, joka siinä on edelleenkin. Komeron (merkitty kirjaimella c) viisipeilisestä ovesta on tehty piirros. (Liite 36) Ovesta on samanlainen messinkikahva ja avainkilpi kuin siivouskomeronkin ovesta. Ovesta on nuppisaranat. Oven vuorilaudat on myös piirretty. (Liite 41)

Tämä tila oli käytössä jo vuonna 1903, jolloin siinä oli kansankirjaston asiakkaiden wc. Tilaan mentiin vanhan eteisen kautta ja ovi oli nykyisen hissinoven paikalla. Vuonna 1913 ovi suljettiin ja käynti tilaan tuli nykyiselle paikalle. Vuonna 1962 tilassa ollut lavuaari otettiin pois ja tilalle laitettiin hyllyjä. Pienessä komerossa on pala vanhaa lattialistaa ja vanha linoleum-matto, joka on väriltään tumman viirukas. Komerossa on myös pieni haitaripatteri. Tässä rotundan kulmauksessa sijaitsee kirjaston neuvontapiste. (ks. kuva RF04588) Vanhojen valokuvien mukaan neuvontapiste on ollut samoin kohdin jo kauan aiemminkin. (ks. vuoden 1936 kuva neuvontapisteestä)

Hissi. Alun perin hissin paikalla oli yleisölle tarkoitettu wc. Hissi tähän paikkaan rakennettiin vuonna 1938, jolloin myös komeron pinta-ala pieneni.

Entinen Linnankadun eteinen ja entinen lasten lukusali. Siiven keskellä on tila, jossa alun perin oli Linnankadun puoleinen eteinen. Kahden nykyisen ikkunan paikalla olivat pariovet. Sisään tultiin kahden ovaalin muotoisen tuulikaapin kautta. Sisäpuolella oli väliovet. Katutasossa olleilta ulko-ovilta noustiin eteiseen muutamia porraskelmejä pitkin. Eteisestä päästiin naisten lukusaliin, miesten lukusaliin ja lainaushuoneeseen. Lainaushuoneen kautta kuljettiin lasten lukusaliin, joka vuoden 1900 piirustuksiin on merkitty työhuoneeksi. Tila muuttui entistä suurempana naisten lukusaliksi vuonna 1910.

Kesällä vuonna 1913 Linnankadun ovet poistettiin ja eteinen yhdistettiin uuteen sanomalehtilukusaliin. Lasten lukusalin ja lainaushuoneen vastainen seinä poistettiin ja se korvattiin kahdella pyöreällä pylväällä. Myös lainaushuoneen ja lasten lukusalin välinen seinä poistettiin. Rakennuksen keskiosaa vasten tuli uusi kevytrakenteinen, pitkälti lasiruuduista ja niiden alapuolisesta paneeloidusta osasta muodostettu seinä, josta oli ovi uuteen eteiseen rakennuksen keskelle. Tämä lasiseinä poistui vuoden 1962 uudistuksessa ja huone sai nykyisen mallinsa. Ainoastaan eteistä vasten olevan seinän yläosaan jätettiin lasiruutuinen osa. Sanomalehtisali siirrettiin pois pääkirjastotalosta Linnankatu 4:n vuonna 1935 ja tila tuli yleisosaston käyttöön. 1960-luvulla tilassa oli ruotsinkielinen ja ulkomainen osasto. Osastolla oli myös työnurkka, joka poistettiin 1960-luvun alussa.

Lattia. Entisessä eteisessä oli alun perin Viktoria-laattalattia. Nykyinen lattia on samaa muovimattoa kuin muualla lainaussalissa. Lattialista on vanha.

Seinät. Väliseinässä tai oikeastaan kattolistassa huonetta 1.4 vasten on suorakulmainen kaareva ritilä, joka liittyy vuoden 1914 lämmitysjärjestelmän muutokseen. Samalta paikalta purettiin 1960-luvun alussa lämmityshormistoa. (Talotoimen piirustusarkisto, v. 1962 asiakirjat)

Katto. Kattorakenteesta vanha huonejako on edelleen hahmotettavissa. Vuonna 1913 tulleiden pylväiden päältä kulkee palkki, joka erottaa entisen eteisen omaksi tilakseen. Tuulikaappi näkyy edelleen siten, että katto on vanhojen ovien edestä jaoteltu palkein hieman viereistä alemmalle tasolle. Tässä pienessä kattopinnassa on omat kattolistansa. Pylväiden toisella puolella Tuomiokirkkoa päin tila jakaantuu palkituksella kahdeksi eri kattotilaksi, joista ulkoseinää vasten on entinen lasten lukusali ja toisella puolella osa entistä lainaushuonetta. Palkit on koristeltu kasetoinnilla. Kattolista noudattaa seinän linjaa myös nykyistä eteistä vasten, joten se lienee peräisin vuodelta 1913.

Huone 1.4, Palautushuone

Tämä huone sijaitsee Linnankadun puolella nurkassa porrashallista oikealle. Nykyisin siellä toimii kirjainhoitajan palautushuone, jonne voi palauttaa kirjoja porrashallista olevasta oviaukkoon tehdystä luukusta. Työntekijät nimittävät paikkaa Piippiläksi. Huone on sisustettu toimistohuonekaluilla ja kirjahyllyillä.

Alun perin huone oli työhuone, jonne kuljettiin kapeaa kaarevaa käytävää pitkin lainaushuoneesta. Tämä käytävän pätkä on edelleen olemassa huoneen 1.5. sisällä. Huoneesta oli myös oviaukko lastensaliin. Vuonna 1910 lastensalin ja naistensali paikka vaihtui ja todennäköisesti tällöin oviaukkoa entiseen työhuoneeseen päin laajennettiin. Naistensali toimi laajennetussa tilassa vuoteen 1913. Nurkkahuone suljettiin taas omaksi tilakseen vuonna 1913, jolloin tilasta tuli yhdistyneen kaupunginkirjaston ja kansankirjaston kirjastonhoitajan huone. Pieni käytävänpätkä entiseen lainaushuoneeseen päin suljettiin ja oviaukon paikalle tuli ilmastointiin tai lämmitykseen liittyvä kanava. Huoneeseen pääsi nyt porrashallin kautta uudesta oviaukosta pienen eteisen (a) kautta. Uudistuksissa syntyneeseen sanomalehtisaliin oli myös pääsy johtajan huoneesta. Laajennettuun oviaukkoon tuli oven lisäksi myös ikkuna. Aukko tukiin jälleen luultavasti 1920-luvulla, sillä vuonna 1928 Maalausliike Nurmi teki kustannusarvion em. seinän tukkimisesta. (Turun kaupungin talotoimi, piirustusarkisto)

Vuonna 1962 johtajan huone siirtyi välikerrokseen tehtyyn uuteen huoneeseen (1.15). Entinen kirjastonhoitajan huone jaettiin väliseinillä kolmeen osaan. Linnankadun puolella oli työhuone. Toisella puolella tuli vaatesäilö yleisölle. Lisäksi tehtiin vielä erillinen varastohuone (huone 1.5.) Nykyisin väliseinä entiseen vaatesäilöön on poistettu ja siitä muistuttaa enää katossa oleva palkki. (ks. Kuvat KF0423189-2190)

Lattia. Huoneen lattialla on harmaa muovimatto. Vanhaa lattialistaa on säilynyt entistä pikkueteistä vasten olevalla seinällä. Aiemmista lattiamateriaaleista ei ole tietoa.

Seinät. Seinät on maalattu kellertäväksi. Aiemmista materiaaleista ei ole tietoa.

Katto. Katto on madallettu vuonna 1962, jolloin yläpuolelle välikerrokseen tehtiin uusi huone. Katto on maalattu valkoiseksi. Kattolistoja ei ole.

Ikkunat. Huoneessa on kaksi ikkunaa, jotka ovat puolet koko ikkunasta. Ikkunoiden yläosat ovat yläpuolella olevassa huoneessa. Aukiolle päin olevassa ikkunassa on vanhat salvat. Linnankadulle päin olevassa ikkunassa on samoin vanhat salvat, mutta yksi ruutu on tehty myöhemmin avattavaksi. Ikkunoiden alla on Högforsin Teho-patterit vuodelta 1952.

Ovet. Ovi lainaussaliin päin on harmaaksi maalattu laakaovi 1960-luvun alusta. Ovesa on messinkikahva. Pieneen varastohuoneeseen ei ole ovea vain kapeat vuorilistat ympäröivät oviaukkoa. (ks. Kuva KF042191)

Entinen pikkueteinen. Entinen pikkueteinen (a) porrashalliin päin on vuodelta 1913. Tällöin tehtiin puolipyöreä oviaukko porrashalliin päin. Oviaukossa on ehkä 1960-luvun remontissa tehdyt pienemmät neliönmuotoiset valkoiset karmit. Aukossa on tänä päivänä luukku, josta saa palauttaa kirjoja. Lattia on samaa harmaata muovimattoa kuin viereisessä tilassa. Lattialista wc:n vieressä on vanhaa ja profiloitua. Katto ja seinät on maalattu valkoiseksi. Katto kaartuu alaspäin, koska tila on portaiden alla. Katto on aiemmin ollut kellertävä. (ks. Kuvat KF042186-2188)

Wc (b). Tila, jossa tänään on wc, oli käytössä vuodesta 1913 lähtien, mutta sinne kuljettiin porrashallin holvikäytävästä. Vuoden 1962 remontissa paikalle tuli yleisö-wc. Ovi on kaksipeilinen ja yksinkertainen. Ovesa on messinkikahva. Lattialla on uudehko kaakelilattia. Seinät on maalattu kellertäväksi. Katto on valkoinen.

Huone 1.5.

Tämä huone on erotettu väliseinällä huoneesta 1.4. vuonna 1962. Tällöin sitä nimitettiin varastoksi. Tänä päivänä tilassa käsitellään vaurioituneita kirjoja. (ks. kuva KF042192) Huoneen takaosassa on pieni komero (a), joka alun perin oli käytävä lainaushuoneeseen.

Lattia. Lattia on samaa harmaata muovimattoa kuin huoneessa 1.4. Lattialistat ovat matalat.

Seinät. Seinä lainaussaliin päin on sekä kiveä että kevyempää materiaalia, sillä syvennyksenä näkyy laajennetun oviaukon paikka, joka tehtiin vuonna 1910. Muut väliseinät ovat ehkä levyä. Seinät on maalattu valkoiseksi.

Katto. Katto on valkoiseksi maalattu.

Oviaukot. Oviaukoissa huoneeseen 1.4. ja takaosaan on yksinkertaiset kapeat vuorilaudat. Väliovia ei ole.

Takaosa. Takaosa (a) on pieni kaarevaseinäinen komero. Alun perin se oli käytävä lainaussaliin. Entinen oviaukko vanhaan lainaussaliin näkyy syvennyksenä. Oviaukko on muurattu umpeen vuonna 1913. Lattiamateriaali on vanhan näköistä punaruskeaa laattaa. Katto ja seinät on maalattu valkoiseksi. Komero on varastokäytössä ja siellä on mm. pieni mahonginvärinen metallinen kortistolaatikosto, jossa on vanha kortisto. Laatikosto näyttää vanhalta. (ks. Kuva KF042193)

Huone 1.6, varasto- ja lastaustila

Tämä rotundan vieressä oleva huonetila syntyi vuonna 1913, kun entinen sisäpiha otettiin käyttöön. Alun perin se oli osa lainaussalia ja siitä oli oviaukot vahtimestarin asuntoon, porraskäytävään ja takajulkisivulla olevaan huoneeseen (1.7). Omaksi huoneekseen tila erotettiin mahdollisesti jo varhain, sillä se on merkitty Seppälän kirjassa olevaan pohjapiirustukseen vuodelta 1914 (Liite 55). Vm. piirustuksessa sitä nimitetään takaeteiseksi. Oviaukko vahtimestarin asuntoon tukittiin tässä vaiheessa. Huoneessa oli vielä 1910-luvulla ikkuna rotundaan päin. Ikkuna on sittemmin ehkä 1960-luvun alun remontissa tukittu niin, että paikalla on kaksi pientä ikkunan syvyistä, mutta ei levyistä, komeroa. Vuoden 1962 remontissa tilasta tuli varasto ja pukuhuone. Huoneen seinällä lainausosastoa vasten oleva komerorivistö on tehty tällöin. Nykyisin huone on varasto- ja lastaustilana.

Lattia. Lattia on harmaata muovimattoa. Vanhaa lattialistaa on säilynyt portaikkoon johtavan oven molemmin puolin.

Seinät. Seinät on maalattu vaaleaksi.

Katto. Katto on madallettu vuonna 1962, jolloin yläpuolelle tehtiin parveketilat työhuoneineen. Se on levyä ja maalattu valkoiseksi. Huoneen alkuperäinen katto kattoikkunoineen on näkyvissä yläpuolella huoneessa 1.12.

Ovet. Lainaussaliin päin oleva ovi on 1960-luvun laakaovi. Ovesa on messinkinen ovenavausnuppi. Samanlainen ovi johtaa lainojen palautushuoneeseen Linnankadun puolella (1.4) Wc:hen johtaa valkoinen laakaovi. Oviaukossa käytävään päin on vanha pariovi, joka on sisäpuolelta päällystetty pellillä. Ulkopuolelta käytävään päin näkyy mahonginvärinen peiliovi, jossa on kuusi peiliä toisella puolella. Toisessa pienemmässä parioven osassa on kolme peiliä. Ovi on ilmeisesti aiemmin ollut aivan toisessa oviaukossa ja toisen kokoisena. (ks. KF042272-2274)

Wc (a ja b). Samassa remontissa tehtiin myös wc-tilat, tosin aivan eri kokoisena huoneena kuin nykyään. Tilat tehtiin entiseen vahtimestarin asuntoon. Huoneet saivat nykyisen mallinsa vuonna 1969, jolloin porraskäytävään tuli hissi vieden osan tilasta. Wc-tiloissa on samaa muovimattoa kuin huoneessa

1.6. Seinät ovat lastulevyä ja katto ja seinät on maalattu vaaleaksi. Ovet ovat valkoisia 1960-luvun laakaovia.

Huone 1.7, vahtimestarin työhuone

Rotundan lainaustiskistä vasemmalla puolella oleva tila muodostui vuoden 1913 uudistuksissa. Vuonna 1914 tähän takajulkisivuun rajoittuvaan tilaan tuli kaksi-ikkunainen huone. Väliseinä lainaussaliin päin näyttäisi pohjapiirustuksen mukaan olevan pitkälti lasia (?). Huoneeseen pääsi rotundan seinään tehdystä oviaukosta. Huoneesta oli myös ikkuna rotundaan päin. Tila oli varasto- ja työhuoneena.

Nykyisin tila on mm. vahtimestarin työhuone. Ikkuna ja ovet rotundaan päin on tukittu ja paikalla on metallinen varastohyllykkö. Uudehkojen toimistohuonekalujen lisäksi huoneessa on arviolta 1930-1940-luvulta peräisin oleva seinäkello. (ks. Kuvat KF042194-2195)

Lattia. Lattiassa on samaa muovimattoa kuin huoneessa 1.6. Lattialista on vanhaa.

Katto. Katto on madallettu vuonna 1963, kun yläpuolelle rakennettiin parvikerros työhuoneineen. Katto on levytetty ja se on väriltään valkoinen. Kattolistoja ei ole.

Seinät. Kivirakenteiset seinät ovat vaaleanharmaat. Väliseinä huonetta 1.6. vasten on kevytrakenteinen.

Ovet ja ikkunat. Oviaukossa ei ole ovea. Vuorilistat ovat kapeat ja yksinkertaiset. Karmiin on kiinnitetty isojen heiluriövien sarana. Huoneen kaksi ikkunaa ovat puolet isoista alkuperäisistä ikkunoista. Toiset puolet ovat yläpuolella sijaitsevassa huoneessa 1.13. Ikkunassa on kolme kertaa kuusi ruutua ja näitä ikkunoita on kaksi rinnakkain.

Huone 1.8, eteinen

Huoneet 1.8. - 1.11 kuuluivat alun perin vahtimestarin asuntoon. Vahtimestari asui näissä tiloissa aina 1970-luvulle asti, jolloin ne korjattiin työhuoneiksi. (Suullinen tieto, Marja Haahtela)

Nykyisin eteisenä oleva tila oli alun perin osa vahtimestarin keittiötä. Erilliseksi eteishuoneeksi se tehtiin vuonna 1963, jolloin väliseinä huonetta 1.9. vasten rakennettiin. Katto on madallettu, sillä huoneen yläpuolelle rakennettiin parvikerros. Eteisestä on pääsy wc:hen (1.8.a), joka on tehty samana vuonna. Kattovalaisin on maitolasinen, pyöreä pallo. Samanlaisia valaisimia oli lainaussalin puolella ainakin 1920-luvulta vuoteen 1962 asti.

Lattia. Lattialla on harmaata muovimattoa. Lattialistat ovat matalat ja yksinkertaiset.

Seinät. Seinät ovat kivirakenteiset, lukuun ottamatta huoneen 1.9 väliseinää. Seinät ja katto on maalattu muutama vuosi sitten. Alaosa on kellertävä ja yläosa on valkoinen.

Katto. Katto on maalattu muutama vuosi sitten valkoiseksi. Kattolistoja ei ole.

Ovet. Oviaukko porraskäytävään päin on alkuperäinen. Sinne johtava ovi on vanha kolmipeilinen ovi, joka eteisen puolelta on maalattu valkoiseksi ja käytävään päin se on mahonginvärinen. Oven kahva ja lukko on uusittu. Saranat ovat nuppisaranat, joita on monessa muussakin ovesa. (Liite 39). Huoneeseen 1.9 ja 1.10 ei ole väliovia. Vuorilistat käytävään päin olevassa ovesa ja 1.10:n johtavassa oviaukossa ovat samaa tyyppiä. Vuorilistat huoneeseen 1.9 ovat kapeat ja profiloimattomat, samoin wc:n oven.

Wc (1.8.a). Huoneeseen johtaa yksinkertainen valkoinen laakaovi. Sisätilat on uusittu muutama vuosi sitten. Lattiassa on kuusikulmaista harmaata lattialaattaa. Seinien alaosa on kellertävä ja yläosa valkoinen. Välissä on sapluunalla tehty punainen kuvio. Levykatto on maalattu valkoiseksi.

Huone 1.9, työhuone

Tämä huone on ollut alun perin vahtimestarin huoneiston keittiö. Keskuslämmityksen takia talon ainoa tulisija; puuliesi, on sijainnut täällä porraskäytävää vasten olevan seinän keskellä. Puuliesi on poistunut 1960-luvun alkuun mennessä, eikä siitä ole merkkejä nähtävissä. Vuonna 1963 keittiöstä erotettiin väli-seinällä nykyinen eteinen (1.8). Nykyisin huone on sisustettu toimistohuonekaluilla. Ovea ei ole ja ovi-
aukossa on yksinkertaiset listat.

Lattia. Lattialla on samaa harmaata muovimattoa kuin eteisessäkin. Lattialista on vanha.

Katto. Katto on madallettu, kun yläpuolelle tehtiin uusi huone. Katto on maalattu valkoiseksi. Vanha keittiön katto kattolistoineen on näkyvissä huoneessa 1.14.

Seinät. Seinät on maalattu muutama vuosi sitten. Alaosastaan ne ovat kellertävät. Yläosastaan ne ovat vaaleammat ja välissä on sapluunalla maalattu punainen friisi.

Ikkuna. Ikkuna on vanha ja siinä on näkyvissä kaksi kertaa kuusi ruutua. Ikkunan yläosa on huoneessa 1.14. Avaamiskahvoista osa on uusittu. Ikkunan alla on lämpöpatterille tehty syvennys, jossa on vuodelta 1952 peräisin oleva Högforsin Teho-lämpöpatteri.

Huone 1.10, työhuone

Alun perin huone oli vahtimestarin asunnon olohuone. Vahtimestarin huoneisto oli talon tiloista niitä harvoja, jotka alun perin tapetoitiin. Vahtimestari muutti huoneistostaan pois 1970-luvulla, jolloin tila korjattiin toimistokäyttöön. Tila on sisustettu toimistohuonekaluilla. Tilassa on kaksi Turun kaupungin taidekokoelmaan kuuluvaa taulua.

Lattia. Huoneen lattiaa remontoitiin muutama vuosi sitten. Vanha, todennäköisesti korkkimatto poistettiin ja alta löytyi alkuperäinen leveä lautalattia. Lattia oli mahdollisesti väriltään tumma. Lattia hiottiin puun väriseksi ja lakattiin. (Suullinen tieto, Marja Haahtela) Seinää kiittää vanhat lattialistat.

Katto. Katto on alkuperäisellä tasolleen noin viiden metrin korkeudella ja katossa on vanhat kattolistat ja koristelistat. Kattolistan malli ei ole aivan sama kuin lainaussalin puolella (?). Katto on maalattu valkoiseksi.

Seinät. Seinät on maalattu muutama vuosi sitten. Alaosa on kellertävä ja yläosa on valkoinen. Välissä on sapluunalla piirretty punainen kuvio. Seinässä huonetta 1.9. vasten on ylhäällä kulmassa pieni ritilä, joka liittyy talon vanhaan ilmastointijärjestelmään. Paikka on merkitty jo vuoden 1900 piirustuksiin.

Ovet ja ikkunat. Oviaukot huoneisiin 1.8. ja 1.11. ovat alkuperäiset. Väliovi eteistä vasten on poistettu. Ovi huoneeseen 1.11 on talossa tuttua kolmipeilistä mallia. Samanlainen ovi on mm. porraskäytävään johtava ovi. Oveissa on nuppisaranat ja vanhat vuorilistat. Huoneessa on kaksi vanhaa isoa ikkunaa, joissa on neljä kertaa kuusi ruutua. Ikkunoiden alla on kaksi vuoden 1952 lämpöpatteria.

Huone 1.11, työhuone

Tämä huone oli alun perin vahtimestarin huoneiston makuuhuone. Vuoteen 1963 mennessä huoneesta erotettiin vaatehuone (1.11.a) ja kylpyhuone (1.8.a). Kylpyhuoneeseen kuljettiin uudesta eteisestä. Näiden tilojen kattokorkeutta on madallettu ja ylös on jätetty tila, johon pääsee komeron tikkaita kiipeämällä. Toimistohuoneena tila on ollut 1970-luvulta lähtien, jolloin koko vahtimestarin asunto muutettiin toimistotiloiksi. (Suullinen tieto, Marja Haahtela)

Lattia. Lattia on korjattu muutama vuosi sitten. Lattialla oli luultavasti vanha korkkimatto, jonka alta löytyi alkuperäinen lautalattia. Vanhat lankut hiottiin ja lakattiin. Lattialista on vanha (mallia?)

Katto. Katto on alkuperäisellä tasolla paitsi komerossa 1.11.a, jossa katossa on luukku tasolle, joka katta käytävän wc:n (1.8.a) ja komeron 1.11.a. Tila on varastokäytössä ja siellä näkyy katon listat ja koristelistat. Em. listat päättyvät huoneen puolella ja jatkuvat täällä ylätasolle. Katto on maalattu valkoiseksi. Kattolistat ovat vanhat.

Seinät. Alun perin seinät ovat olleet tapetoituidut. Vahtimestarin asunto oli yksi niistä harvoista tiloista, jotka tapetoitiin. Seinät ovat kivirakenteiset lukuun ottamatta komeroseinää. Seinät on maalattu muutama vuosi sitten. Alaosa on kellertävä. Yläosa on valkoinen ja keskellä on punainen sapluunalla tehty kuvio. Maalaus on samanlainen kuin huoneessa 1.10.

Ikkuna ja ovet. Ikkuna on alkuperäinen. Patterikolossa on Högforsin Teho-patteri 1950-luvulta. Osa salvoista on uusittu. Ovi huoneeseen 1.10 on kolmipeilinen, talolle tyypillinen malli, jollainen on mm. porraskäytävään johtava ovi. Ovi on maalattu valkoiseksi. Kahva on uusittu. Nuppisaranat ovat vanhat ja talolle tuttua mallia.

Komero 1.11a. ja sen ylätila

Nykyisin komerona oleva tila on ollut alun perin vaatehuoneena, joka erotettiin entisestä makuuhuoneesta vuoteen 1963 mennessä. Matalasta komerosta on pääsy kapeita tikkaita pitkin ylätilaan, joka on nykyisen wc:n (1.8a) yläpuolella. Ylätila on varastokäytössä. Ylätilan lattialla on vanhaa mahdollisesti korkkimattoa. Katossa näkyy hyvin vanhat katto- ja koristelistat. Komero on tehty lastulevyistä ja maalattu harmaaksi. Lattialla on harmaata muovimattoa ja kapeat lattialistat.

Huone 1.12, parvitila

Tämä tila ei oikeastaan ole huone vaan osa parvikerrosta. Parvikerroksen rakennusaika ei ole tiedossa. Henkilökunnan kahvihuone siellä oli jo 1960-luvun alussa, jolloin sinne johtaneet portaat purettiin ja tilalle tehtiin avoporta. (Talotoimen piirustusarkisto, v. 1962 asiakirjat) Vuonna 1962 parvitilaan tuli henkilökunnan kahvihuoneen siirryttyä uuteen paikkaan nuorten käsikirjasto ja sen eteen huoneen 1.12. kohtaan työnurkka. Väliseinä huonetta 1.13 vasten purettiin 1960-luvun alussa. (Talotoimen piirustusarkisto, vuoden 1962 asiaperit) Väliseinä tehtiin uudestaan myöhemmin ehkä 1970-luvulla.

Tänä päivänä tilaa käytetään huoneen tavoin toimistotilana, vaikka siinä ei ole seinää lainaussalia vasten vaan korkea puinen kaide. Tilaan johtaa lainaussalin puolelta puiset porta. (ks. RF04591, RF04595) Porraskaide tasanteella tehtiin vuonna 1962 avoimeksi. Kaidepuiden välit on myöhemmin täytetty.

Lattia. Lattia on harmaata muovimattoa. Lattialistat ovat kapeat.

Seinät. Seinät on maalattu valkoiseksi. Huonetta 1.13 vasten on kevytrakenteinen seinä, jonka yläosassa on kaksi isoa lasi-ikkunaa.

Katto ja kattoikkuna. Katto on maalattu valkoiseksi. Parvelta näkyy hyvin katon alkuperäinen kattoikkuna. Kattolistat jatkuvat yhtenäisenä salista parvitilaan asti.

Taide. Parven kaiteelle on sijoitettu kipsiset rintakuvat Elias Lönnrotista, Aleksis Kivistä, Z. Topeliuksesta, J. L. Runebergistä ja A. Ahlqvististä.

Huone 1.13, aikuisten osaston neuvojien työhuone

Huone on osa parvikerrosta, jonka rakennusaika ei ole tiedossa. Tilassa oli henkilökunnan kahvihuone aina 1960-luvun alkuun saakka. Silloin tilaan tuli nuorten käsikirjasto ja sen eteen huoneen 1.12. kohtaan työnurkka. Väliseinää huonetta 1.12 vasten ei alun perin ollut, vaan tila oli rajattu kalusteilla. (Talotoimen piirustusarkisto, vuoden 1962 asiaperit). Väliseinä lienee tehty 1970-luvulla, kun tila oli

lastenosaston varastona. Nykyisin tila on työhuoneena.

Lattia. Lattialla on ruskehtavaa muovimattoa. Lattialistat ovat matalat ja hennosti profiloituneet.

Seinät. Seinät on maalattu valkoiseksi.

Katto. Salin entinen katto jatkuu tänne yhtenäisenä vanhoine kattolistoineen ja koristelustoineen. Katto on maalattu valkoiseksi.

Ovet ja ikkunat. Ovi parvekkeelle päin on ruskea viiluovi arviolta 1970-luvulta. Ovi porraskäytävään on vanha kolmipeilinen malli, jota on muuallakin talossa. Lukko ja kahva on uusittu. Ovi on siirretty nykyiselle paikalleen, sillä välikerros on tehty myöhemmin. Suullisen tiedon mukaan ovea porraskäytävään ei ollut vielä silloin, kun tila oli lastenosaston varastona. Ikkuna on puolet vuonna 1913 tehdystä kolme kertaa kuusiruutuisesta ikkunasta. Näitä ikkunoita on kaksi kappaletta. Toinen puoli ikkunasta on kerrosta alempana vahtimestarin huoneessa (1.7.). Ikkunoissa on vanhat haat ja salvat. Ikkunan alla on patteri, joka ei ole samaa mallia kuin talossa yleensä, vaan uudempi.

Huone 1.14, kahvihuone

Tämä huone sijaitsee välikerroksessa, eikä sen rakentamisaikaa tunneta. Vuonna 1962 tämä vahtimestarin varastona ollut tila muutettiin työntekijöiden kahvihuoneeksi. Tässä käytössä se on edelleenkin. Välikerros on erotettu entisestä vahtimestarin asunnon keittiöstä. Tilan keittiökalusteet ovat 1960-luvulta ja sisustuksena on pöytiä ja tuoleja. Lisäksi huoneessa on nykyisin työntekijöiden lokerikkona käyttämä vanha alkuperäinen kirjavaraston kirjahylly. Hylly on maalattu harmaaksi.

Lattia. Lattia on harmaata muovimattoa. Lattialistat ovat kapeat.

Seinät. Seinät on maalattu valkoiseksi. Käytävää vasten olevassa väliseinässä on noin metrin mittainen kohouma, joka on entinen keittiön hellan piippu.

Katto. Huonekorkeus ei ole kovin suuri ja katto on matalalla. Katto on vanha vahtimestarin keittiön helmiponttipaneelikatto. Kattolistat ovat vanhat ja yksinkertaisen kaarevat. Katto on maalattu valkoiseksi.

Ikkuna ja ovi. Alkuperäinen ikkuna on osa vanhaa neljä kertaa kuusiruutuista ikkunaa, joista on näkyvissä vain neljä ruutua. Alin osa ikkunaa on huoneessa 1.9. Pari ruutua on peitetty levyllä, joka näkyy ulkopuolella. Ikkunan alla on samanlainen matala haitaripatteri, joita on kirjastosalin kirjahyllyjenkin alla. Kolmipeilinen talolle tyypillinen vanha ovi johtaa käytävään. Ovi on siirretty nykyiselle paikalleen, sillä huone on tehty myöhemmin ja ovi kuuluu alkuperäisiin välioviin.

Huone 1.15

Tämä huonetila rakennettiin välikerrokseen vuonna 1962. Tänne sijoittui uusi kirjastonhoitajan huone, joka ennen oli sijainnut kerrosta alempana. Samassa muutoksessa siirtyi myös johtajan huoneen vanha ovi uuden huoneen välioveksi. Johtajan huoneena tila oli vuoteen 1969 asti, jolloin kirjastonjohtaja muutti toisen kerroksen Rantakadun puoleisen siiven päähän. Myöhemmin tila oli mm. tiedottajan työhuoneena sekä lastenosaston satuhuoneena. Nykyisin se on työ- ja varastuhuoneena.

Lattia. Lattialla on beigeä muovimattoa. Lattialistat ovat kapeat ja väriltään valkoiset.

Seinät. Kiviset seinät on maalattu valkoiseksi.

Katto. Koska huone on tehty välikerrokseen, katto on entinen johtajan huoneen katto (huone nro 1.4.) Katto on maalattu valkoiseksi ja siinä on alkuperäiset kattolistat ja koristelistat.

Ikkunat ja ovi. Ikkunat ovat alkuperäiset. Kyseessä on puolet koko ikkunasta eli kaksi kertaa kuusi ruutua. Toinen ikkuna on Linnankadulle ja toinen aukiolle päin. Puolipyöreässä oviaukossa on vuodelta 1913 peräisin oleva ovi, joka on siirretty vuonna 1962 kerrosta alemmalla porrashallista.

Vanha sisustus ja taide. Huoneessa on vanha, arviolta 1920 - 1940-luvulta peräisin oleva lasiovinen kaappi, joka on siirretty musiikkikirjaston puolelta. Muu kalustus on uudempaa. Seinällä on kaupungin taidekokoelmiin kuuluva Johan William Dielhardtin (Nylund) maalaus Elokuun ilta. (Öllytyö vanerille, 1940).

TOINEN KERROS, huoneet 2.1. – 2.16. sekä välikerrosten huoneet 2.17. – 2.20. (Liite 88)

Toisessa kerroksessa toimi alun perin kaupunginkirjasto ja myöhemmin yhdistyneen kirjaston opinto-osasto. Toisen kerroksen aulasta, isoista saleista ja Turku- huoneesta (eli huoneet 2.1., 2.3, 2.5. 2.9 ja 2.10) on Marita Latikka tehnyt väritutkimuksen vuonna 1995. (Liite 49)

Huone 2.1, mediateekki

Tässä toisen kerroksen yläaulassa toimi alun perin kaupunginkirjaston lainaushuone, jonne tultiin porrashuoneen tammiportaikon kautta. Lainaushuoneesta pääsi Rantakadun siivessä olevaan lukusaliin ja kansliaan sekä Linnankadun siivessä olevaan kirjavarastoon.

Huone oli sisustettu metallilyötetuolein ja pöydin. Porrashallia vasten oli puolipyöreiden ikkunaukkojen alla tammiset penkit. Penkit poistettiin vuoden 1996 remontissa. Toinen penkeistä on tällä hetkellä huoneen 2.10:n parvekkeella ja toinen lukusalissa 2.5. Katossa oli kauniit kaasukruunut.

Vuonna 1913 väliseinä Rantakadun puolella olevaa lukusalia vasten poistettiin. Tämä väliseinä tehtiin uudelleen 1960-luvun lopulla. Hissi tilaan rakennettiin vuonna 1968. Em. seinä poistettiin jälleen vuonna 1996, jolloin tila korjattiin mediateekiksi rakennusarkkitehti Kimmo Salmelan suunnitelman mukaan. (Turun kaupunginkirjaston toimintakertomus 1996) (TMM:n Martti Puhakka kuvasi tammikuussa 1996 remonttia, numeroilla RF04620 – RF04631 arkistoidut piirustukset ovat liitteenä)

Lattia. Alkuperäinen lattia oli puinen lankkulattia. Vuoteen 1914 mennessä huoneeseen oli laitettu linoleum-matto. Nykyisin lattialla on harmaa muovimatto, jossa on punaiset reunat. Matto on asennettu vuonna 1996. Vanhoja lattialistoja ei ole säilynyt. Paikoin huoneessa on kapea ja matala, uudehko lattialista. Ulkoseinän reunaa kiertää lattialistojen sijaan laudan levyinen tasanne.

Seinät. Seinät olivat alun perin väriltään punaruskeat. Nykyinen seinän väri on vaaleanharmaa. Seinä lienee maalattu viimeksi vuonna 1996. Linnankadun siiven väliseinässä, korkealla porrashallia lähinnä olevassa kulmassa, on nelikulmainen ritilä, joka liittyy talon vanhaan ilmastointi- ja lämmitysjärjestelmään.

Katto. Katto on väriltään valkoinen. Alkuperäiset katto- ja koristelistat ovat säilyneet. Ainakin katon koristelista on sama kuin ensimmäisen kerroksen lainaussalissakin. Alun perin katossa on ollut kauniit kaasukruunut sekä kattorosetti. Kattolamput on uusittu vuonna 1996.

Ikkunat ja ovet. Ulkoseinässä on kolme ikkunaa. Alun perin niissä oli kuusi kertaa kuusi ruutua. Ikkunoiden alaosa on muurattu umpeen. (ks. kuva RF04620) Tämä tapahtui jo vuoden 1913 remontin yhteydessä. Alaosa näkyy edelleen syvennyksenä seinässä.

Porrashalliin päin on kolme puolipyöreää aukkoa, joissa on kaksi vanhaa alkuperäistä ikkunaa ja ovi. Oven kummallakin puolella on ikkunallinen osa. (Liite 37) Ikkuna-aukossa on neljä erillistä ikkunaa

sekä alaosan seinäke, jossa on kaksi erillistä kehystettyä puupeiliä. Ikkunoiden alkuperäinen väri on ollut harmaanvihreä samoin kuin huoneissa 2.5, 2.9 ja 2.10. (Liite 49)

Alun perin huoneesta on päässyt kahden oviaukon kautta Rantakadun siiven lukusaliin ja kansliaan. Linnankadun siiven kirjavarastoon johti kaksi oviaukkoa, joista toinen lähempänä porrashallia oleva näyttää olleen jo vuonna 1903 suljettu. Em. oviaukoissa on ollut samanlaiset tai ainakin hyvin samantyyppiset pariovet kuin nykyisin on huoneen 2.3. väliovena. Rantakadun puolelta koko väliseinä on poistettu vuonna 1996. (ks. tarkemmin huoneen 2.5. kuvaus) Ennen vuotta 1996 väliseinässä oli samanlainen ovi kuin on Linnankadun siiveen. Linnankadun puolella oviaukossa huoneeseen 2.9 on matalat vaaleanruskeat tammiviiluiset pariovet 1960-luvun lopulta. (ks. Kuva KF042381)

Huone 2.2, komero

Alun perin tässä tilassa on ollut kaupunginkirjaston asiakkaiden yleisö-wc sekä pieni komero. Vuonna 1914 tila oli muutettu jo yhdeksi huoneeksi, eikä käyttötarkoitus ole tiedossa. Nykyisin se on tarvikekomerona. Komerossa on sulaketaulu sekä vesi- tai viemärijohtoasennuksia. Väliseinässä vasten huonetta 2.5. on syvennys. Komeroon johtaa yksinkertainen valkoiseksi maalattu laakaovi.

Lattia. Lattialla on vanha harmaa joko korkki- tai muovimatto. Lattialistat ovat vaatimattomat.

Seinät. Seinät on maalattu valkoiseksi. Osa seinää on myös vihreä. Väliseinä huonetta 2.5. vasten on levyä. Muut seinät ovat kivirakenteiset. Porrashallia vasten olevassa seinässä on kaksi vanhaa ritilää.

Katto. Katto on täyskorkealla ja se on maalattu valkoiseksi. Kattolistat ovat kooltaan pienet, mutta vanhat. Katossa on luukku, josta tulee sähköjohtoja, kaapeleita ym.

Huone 2.3.

Rantakadun siiven kulmahuoneessa oli alun perin kaupunginkirjaston kanslia. Kansliaan kuljettiin lainaushuoneesta pienen eteisen kautta. Vuonna 1913 eteisen väliseinät purettiin ja huoneesta erotettiin kevyellä väliseinällä pieni tila, jossa nyt on huone 2.4. Vuoteen 1970 mennessä huoneesta tuli perustetun musiikkikirjaston musiikkihuone. Musiikkikirjasto siirtyi nykyisiin tiloihin vuonna 1976. Nykyisin huone on käsikirjaston osana.

Lattia. Alun perin lattia oli luultavasti puulattia. Vuonna 1914 kaikissa huoneissa oli palovakuutuksen mukaan linoleum-matto, joten sellainen lienee ollut täälläkin. Nykyinen lattialla on harmaa muovimatto. Samaa mattoa on huoneessa 2.5. Vanhaa profiloitua lattialistaa on säilynyt vain huonetta 2.4. vasten. Muualla se on peitetty laudan levyisellä tasanteella.

Seinät. Kivirakenteiset seinät on maalattu valkoiseksi.

Katto. Katto on maalattu valkoiseksi. Katossa on todennäköisesti alkuperäinen kattolista ja koristelista.

Ikkunat ja ovet. Huoneessa on kaksi täyskorkeaa alkuperäistä ikkunaa. Aukiolle päin olevasta ikkunasta on poistettu osa salvoista. Alkuperäinen ikkunan väri oli vihertävänharmaa väritutkimuksen mukaan. Nykyisin ikkunat ovat valkoiset. Aukiolle päin olevan ikkunan alla vuoden 1952 patteri. Rantakadulle päin olevan ikkunan alla on matala haitaripatteri, jollaisia on myös ensimmäisen kerroksen kirjahyllyjen alla..

Pariovi pieneen lukusaliin 2.5. on jyhkeä voimakkaasti profiloitu ruskea kolmipeilinen ovi. Oven kahva ja lukkokilpi on koristeellinen. (Liite 36) Oven nuppisaranat ovat talosta tuttua mallia. (Liite 49) Voimakkaasti profiloitunut vuorilaudat ovat molemmin puolin samanlaiset. (Liite 41) Ovi ja vuorilaudat ovat mahonginväriset. Ovi on siirretty nykyiselle paikalleen, sillä huoneen muoto muuttui jo vuonna 1913. Ovi näyttäisi olevan samaa tyyppiä, jota on ollut yläkerrassa vuoden 1903 valokuvien mukaan ainakin

eteisaulassa eli vanhassa lainaushuoneessa kolme kappaletta. Mahdollisesti samanlainen ovi on johtanut myös ensimmäisen kerroksen rotundaan, miesten lukusaliin vuonna 1903. Muita samanlaisia ovia ei dokumentoinnin yhteydessä löytynyt.

Huone 2.4., työhuone

Tila huonetta varten muodostui vuonna 1914, kun kansliaan johtaneen eteisen väliseinät purettiin ja kulmahuoneesta erotettiin kevytrakenteisella väliseinällä oma kapea tila. Varsinainen huone se ei tällöin vielä ollut vaan kapea, ainakin myöhemmin eteisenä käytetty tila. Omaksi huonetilaksi se muodostui vuoteen 1970 mennessä, jolloin kirjastoon perustettiin musiikkikirjasto-osasto. Huoneesta tuli pienempi musiikkihuone. Musiikkikirjasto muutti omiin tiloihin vuonna 1976, jolloin tilasta tuli työhuone. (Näätäsaari 2004, 23; Turun kaupunginkirjaston toimintakertomus 1976)

Lattia. Lattialla on muovimatto. Lattialista on vanha huonetta 2.3 vasten sekä oviseinällä.

Seinät. Seinien yläosa on uritettua puukuitulevyä. Alaosa on levyä. Seinät on maalattu valkoiseksi. Seinä lukusalia 2.5 vasten on kivirakenteinen. Tässä seinässä on kaksi vanhaa ilmanvaihtoritilää. Toinen on seinän yläosassa ja toinen on lähellä lattiaa. Kanavat on merkitty jo vuoden 1900 pohjapiirroksiin.

Katto. Katto on madallettu samalle tasolle, kuin viereisen lukusalin (2.5) saman levyinen osa. Katossa on suorakulmaista ruskehtavaa levyä. Kattolistoja ei ole.

Ikkuna ja ovet. Ikkuna on alkuperäinen. Salvat ovat vanhat. Ikkunan alla on 1950-luvun Teho-patteri. Oviaukossa on kaksi sisäkkäistä valkoista laakaovea, joissa on messinkinen munanmallinen nuppi. Ovet ovat peräisin 1960-luvun alkupuolelta. Samanlaisia ovia on mm. ensimmäisen kerroksen lainaussalissa kaksi kappaletta.

Huone 2.5., lukusali

Rantakadun siivessä oli alunperin kaupunginkirjaston lukusali, ja samassa käytössä se toimii nykyisin. Alun perin huonetta oli hyvin valoisa, sillä siinä oli isot ikkunat kummallakin puolella. Huone oli sisustettu niin, että siellä oli aidatut lukupöydät. Vuonna 1903 sinne kuljettiin joko suoraan lainaussalista tai pienen eteisen kautta. Vuonna 1913 väliseinä eteisaulaan päin poistettiin. Seinä rakennettiin uudelleen vuonna 1968 ja poistettiin jälleen vuonna 1996. Lukusalin päässä oli alun perin kolme oviaukkoa, joista yksi oli porraskäytävään ja toiset kaksi oli kahteen tutkijanhuoneeseen. Oviaukoista Rantakadun puoleinen ja rotundan puoleinen tukittiin vuonna 1968 niin, että jäljelle jäi vain keskimäinen. Rotundan puoleisen oviaukon paikalle tuli uusi hissi, jonne kuljetaan porraskäytävästä. Sali oli musiikkikirjastona 1970 – 1976. Sen jälkeen huone otettiin käyttöön käsikirjastona ja lukusalina.

Lattia. Lattia oli alun perin laattaa, mutta jo valmistumisen jälkeen seuraavana vuonna lattialle laitettiin linoleum-matto.

Seinät. Alkuperäinen seinän väri on vuoden 1995 väritutkimuksen mukaan vaalean harmaanvihreä. Huone oli mahdollisesti saman värinen kuin ensimmäisen kerroksen lukusalit, joiden väri oli aikalaiskuvauksen mukaan vaalean harmaanvihreä. Nykyisin seinät ovat valkoiset.

Katto. Katto on täyskorkealla lukuun ottamatta huoneen eteisaulan viereistä tilaa, jossa katto on matalammalla. Matalampi katon osa näkyy mm. vuoden 1936 kuvissa, joten se lienee tehty jo varhain. Matalammassa osassa on valkoiseksi maalattu levykatto, jossa on runsaasti uudempia ilmastointiventtiilejä. Muussa osassa huonetilaa on vanhat alkuperäiset kattolistat ja koristelistat. Katto on maalattu valkoiseksi.

Ikkunat, ovet ja patterit. Ikkunoita salissa on seitsemän. Sisäseinässä olevat kolme ikkunaa on osittain peitetty, todennäköisesti jo vuonna 1913, jolloin sisäpiha katettiin. Rantakadun puoleiset ikkunat ovat

alkuperäisen kokoiset. Tuomiokirkolta päin ensimmäisessä ikkunassa on yksi salpa uusittu ja kolmannessa ikkunassa avaamissalpa on uusi. Muuten ikkunoiden salvat ja helat ovat alkuperäiset. Ikkunoiden alkuperäinen väri on ollut harmaanvihreä, saman värinen kuin huoneiden 2.1, 2, 9 ja 2.10. (Liite 49)

Rantakadun siiven päässä on mahonginvärinen, talolle tyypillinen vanha kolmipeilinen ovi. (ks. kuva 018) Oven kahva ja lukko on uusittu. Saranat ovat vanhat, talolle tyypillistä mallia. Oviaukossa, joka oli nykyisen hissien kulmassa, oli samanlainen kolmipeilinen ovi. Tämä ovi on siirretty jonkun välikerrokseen tehdyn huoneen oveksi.

Ulkoseinässä, kahden keskimmäisen ikkunan alla, on vuoden 1952 patteri. Lisäksi huonetta 2.4. vasten on seinässä kiinni oleva samantapainen patteri. Huoneessa on myös matala haitarimallinen patteri, joka mahtuu kirjahyllyn alle. Se lienee peräisin 1960-luvun alun remontista.

Muuta. Vuonna 1913 huoneen nurkkaan, huonetta 2.4 vasten, tuli lämmitykseen ja/tai ilmastointiin liittyvä rakenne. Merkkejä siitä ei ole nähtävissä huoneen 2.5 puolella, mutta huoneen 2.4 puolella on kaksi ritilää, joista toinen on ylhäällä ja toinen alhaalla lähellä lattiaa.

Vanha sisustus ja taide. Huone on pääosin sisustettu uudehkoilla kalusteilla. Nykyisin huoneen kalustukseen kuuluu kuitenkin myös alun perin aulassa puolipyöreän ikkuna-aukon alla ollut tamminen penkki. Vahtimestarin huoneessa (1.7) nykyisin oleva seinäkello on ollut vuonna 1936 tässä huoneessa.

Salin seinällä on muotokuva ensimmäisestä kaupunginkirjaston hoitajasta Bertha Hambergista, joka hoiti työtään vuodesta 1891 vuoteen 1912 asti, jolloin kirjastot yhdistyivät. Muotokuvan on maalannut Lars Grönstrand vuonna 1932. Lisäksi siellä on S. Lagerblad in vuonna 1956 maalaama öljyväretyö Einar Holmbergista, joka oli yhdistyneen kaupunginkirjaston kirjastonhoitajana vuosina 1912 - 1918. Kirjahyllyn päällä on kipsinen mustaksi käsitelty rintakuva (kenestä?)

Huone 2.6, eteinen

Eteishuone muodostettiin vuoden 1968 remontin yhteydessä, kun tutkijanhuone jaettiin kahtia. Eteiseen tehtiin tällöin myös wc. (2.6.a) Lattialla on harmaa muovimatto. Lattialistat ovat kapeat. Kiviseinät on maalattu harmaiksi. Madallettu katto on lastulevyä. Oviaukot saliin, porraskäytävään ja huoneeseen 2.7 ovat alkuperäisillä paikoillaan. Saliin 2.5 johtaa edellä kuvailtu vanha ovi. Porraskäytävään johtaa laakea harmaa metalliovi arviolta 1960-luvulta. Huoneeseen 2.8 johtaa laakea valkoinen väliovi 1960-luvulta.

Wc:ssä (a) on harmaa muovimatto. Seinät ovat lastulevyä ja väriltään vaaleat. Katto on madallettu. Huoneeseen johtaa laakea harmaaksi maalattu ovi 1960-luvulta.

Huone 2.7, työhuone

Alun perin huone oli kaupunginkirjaston tutkijanhuone. Vuonna 1968 huone muuttui johtajanhuoneeksi. Viereiseen huoneeseen tuli sihteerin. Käytön muuttumisen vuoksi ovi saliin suljettiin ja uusi väliovi laitettiin sihteerin huoneeseen päin. Em. väliovi on sittemmin suljettu ja se näkyy enää syvennyksenä seinässä. Nykyisin tila on työhuoneena ja sisustettu toimistohuonekaluilla.

Lattia. Lattialla on harmaa muovimatto. Lattialistat ovat kapeat.

Seinät. Seinät on maalattu vaaleaksi. Seinässä huonetta 2.8. vasten on ylhäällä katossa pieni vanha tuuletusritilä. Se on merkitty jo vuoden 1900 piirustuksiin.

Katto. Katto on täyskorkealla. Katto on levytetty suorakulmaisilla levyillä, mutta listoja ei ole silti peitetty. Kattolistojen lisäksi katossa näyttäisi olevan kaksi eri koristelistaryhmää.

Ikkunat ja ovi. Ikkunoita huoneessa on kaksi Rantakadulle päin. Alkuperäisissä ikkunoissa on myös alkuperäiset salvat ja helat. Ikkunoiden alla on vuoden 1952 patterit. Ovi eteiseen on vanha kolmipeilinen mahonginvärinen ovi, joka on talossa tuttua tyyppiä. Myös saranat ovat vanhat ja nuppipäiset. Lukko ja kahva on uusittu.

Vanha sisustus. Huoneen perällä on alkuperäiseen kalustoon kuuluva kirjahylly, joka on samaa tyyppiä kuin Turku-huoneessakin olevat kirjahyllyt. Näitä hyllyjä on käytetty ainakin kaupunginkirjaston kirjavarastossa 1900-luvun alussa.

Huone 2.8, työhuone

Alun perin huone oli osa kaupunginkirjaston tutkijanhuonetta. Nykyinen huonetila muodostui vuonna 1968, kun huone jaettiin kahtia; eteiseen ja työhuoneeseen. Huoneesta tuli sihteerin työhuone, josta tehtiin myös uusi oviaukko vieressä olevaan johtajanhuoneeseen. Sittemmin huone oli apulaisjohtajan työhuoneena. Tällöin äänieristystä ovesa parannettiin ylimääräisillä pehmusteilla.

Lattia. Lattialla on harmaata muovimattoa. Lattialistat ovat kapeat.

Seinät. Kiviseinässä porraskäytävään päin näkyy kohoumana vanhaa vahtimestarin asunnon piippua. Seinä eteistä vasten on lastulevyä. Väri on valkoinen.

Katto. Katto on madallettu yläpuolella sijaitsevan välikerroksen takia. Valkoiseksi maalatussa katossa on lastulevyä.

Ikkuna ja ovi. Ikkuna on alkuperäinen. Ikkunan alla on Teho-patteri vuodelta 1952. Ovi eteiseen on valkoinen laakaovi, joka on sisäpuolelta pehmustettu.

Huone 2.9, lukusali

Tämä huone on alun perin ollut kaupunginkirjaston kirjavarasto. Huone oli jaettu välilattialla kahteen kerrokseen. Hyllyt olivat rautaiset ja kiinteät. Myös ovi oli rautaa. (Palovakuutus v. 1903 ja 1914) Salissa oli keskellä kuusi pilaria. Varaston toiseen kerrokseen kuljettiin kaksien avoportaiden kautta. Kirjavarastoon mahtui 20 000 nidettä ja alussa hyllyjen välissä oli runsaasti tilaa. (Soiri- Snellman 1997) Kirjavaraston kuvassa vuodelta 1913 näkyy samoja kirjahyllyjä, mitä on säilynyt mm. huoneessa 2.10.

Osa kirjavarastosta siirrettiin vuonna 1955 kellariin ja salin alempaan kerrokseen tehtiin työhuone huonetta 2.10 vasten. (Turun kaupunginkirjaston toimintakertomus 1955, 7) Sittemmin huone on purettu. Nykyinen asu on pitkälti peräisin 1960-luvun lopulta, jolloin huone muuttui yleisötilaksi. Salista tuli käsikirjasto ja lukusali. Välilattiat purettiin ja huoneen rotundan puoleiselle seinälle tehtiin kaksikerroksinen lisäosa, johon tuli työhuoneita ja mm. kaksi kielilevyhuonetta. Lisäosan toinen kerros on kuuden suorakulmaisen pilarin varassa. (ks. kuvat RF04571 ja RF04573) Vanhat kirjavaraston pilarit purettiin.

Lattia. Lattialla on harmaa muovimatto. Lattialistoja ei ole ulkoseinää vasten vaan tasanne, jonka päällä on kirjahyllyt. Vuoden 1968 lisäosaa kiittää kapeat yksinkertaiset lattialistat. Alkuperäisestä lattiaineristä ei ole tietoa.

Seinät. Nykyinen seinän väri on valkoinen. Väritutkimuksen mukaan, joka tehtiin vuonna 1995, alkuperäinen seinän väri oli sama kuin aulassa eli punaruskea.

Katto. Katto on maalattu valkoiseksi. Kattolistoja ei ole. Katon läpi kuultaa säännöllisin välein poikittaisia rautapalkkeja. Näitä kiskojen kohtia jouduttiin paikkaamaan ja tasoittamaan 1960-luvun lopun maalaustöiden yhteydessä. (Talotoimen piirustusarkisto, vuoden 1968 asiapaperit)

Ikkunat ja ovet. Salissa on seitsemän ikkunaa Linnankadulle päin ja yksi ikkuna päädyssä. Ikkunat ovat

alkuperäiset. Kolmannessa ikkunassa siiven päästä laskettuna on ns. terveysikkuna. Ikkunoiden salvat ja helat ovat alkuperäiset. Ikkunoiden alkuperäinen väri on ollut väritutkimuksen mukaan harmaanvihreä, saman värinen kuin huoneissa 2.1., 2.5. ja 2.9. (Liite 49) Alun perin myös toisella sivulla on ollut viisi ikkunaa ja päädyssä on ollut kaksi ikkunaa. Vuoden 1968 uudistuksien jälkeen vain kahteen silloin syntyneeseen työhuoneeseen jäi pala ikkunaa. Ikkunoiden alla on vuoden 1952 lämpöpatterit. Lisäksi huoneessa on matalia hyllyn alla sijaitsevia pattereita.

Ovi aulaan on kaksiosainen vaaleanruskea tammiviiluinainen laakaovi, joka on peräisin vuodelta 1968. Ovi huoneeseen 2.10 on samantyyppinen ja saman ikäinen pienempi ovi. Lisäosan pieniin työhuoneisiin johtavat ovet, jotka on numeroitu 1 – 6. Ovista neljä on valkoisiksi maalattuja laakaovia messinkinupeilla. Kaksi ovea on muuten samanlaisia, mutta niihin on laitettu yläosaan ikkuna sälekaihtiminen. Ovet ovat peräisin vuodelta 1968. Lisäksi perällä on vielä hätäuloskäytävän portaisiin (0.2) johtava laakaovi. Porraskäytävä on tehty 1960-luvun lopulla.

Sisustus ja taide. Lukusalin kalusteet ovat pääosin 1960-luvun lopulta. Kirjavaraston valaisimina käytettiin jo alun perin sähkövaloja. Nykyiset seitsemän kattovalaisinta lienevät peräisin 1960-luvulta.

Linnankadun siiven seinällä on Johan Jakob Nordströmin, Fredric Cygnaeuksen, Mathias Alexander Castrenin, Georg August Wallinin, Elias Lönnrötin, Johan William Snellmanin ja Carolus Linnaeuksen muotokuvat. Teokset ovat kaikki jäljennöksiä Helsingin yliopiston omistamista teoksista. Jean Haagen on maalannut Carolus Linnaeuksen. Muut suurmiehet ovat maalanneet Axel Haartman ja Vivi Munsterhjelm Rettigin aloitteesta ja hänen kustannuksellaan. Teokset on tehty kirjastoa varten. Lisäksi päätyseinällä on yksi Wladimir Swertschkoffin maalaama teos, Sisäkuva.

Huone 2.10, Turku-huone

Tämä huonetila sijaitsee Linnankadun siivessä kulmassa. Huone ei kuulunut alun perin yleisötiloihin vaan siellä säilytettiin käsikirjoituksia. Tila oli jaettu välilattialla kahteen kerrokseen. Välikerros poistettiin 1960-luvun lopulla. (Talotoimen piirustusarkisto, v. 1968 asiapaperit) Huoneen porrashallia vasten olevassa kulmassa oli pieni komero. Komero näkyy sekä vuoden 1900 että vuoden 1914 piirustuksissa. Vuonna 1968 sitä ei enää ole. Myöhemmin 1950-luvun puolivälissä huone oli työhuoneena ja vuodesta 1970 lähtien siellä on pidetty kirjaston maakuntaosaston kotiseutukokoelmaa. Siitä nimitys Turku-huone.

Huoneessa on parvi, joka on tehty puusta ja maalattu tummaksi. Kaiteet ovat avoimet ja kaidepuut on tehty suorakulmaisista puista. Kiinnitykseen on käytetty metallisia rautoja. Parvelle johtaa puiset portaat. Parvea ei näy vielä vuosien 1968 - 69 piirustuksissa, joten se lienee tehty sen jälkeen.

Lattia. Alkuperäisten piirustusten mukaan huoneen lattia on ollut mahdollisesti kivirakenteinen. (Tätä ei ole merkitty palovakuutuksessa, mutta värillisissä piirustuksissa se on merkitty harmaalla kuten eteisten laattalattiat). Nykyisin lattialla on harmaa muovimatto. Lattialistat ovat yksinkertaiset ja kapeat. Osaksi lattialistojen sijaan on tasanne, jonka päällä kirjahyllyt ovat.

Seinät. Alun perin seinät olivat joko ruskeat tai kaksiväriset niin, että seinän alaosa oli punaruskea ja yläosa oli oranssinruskea. Väritutkimuksen tulos on jätetty fragmenttina seinään Rantakadun ikkunan pieleen. (Liite 49) Seinässä on tai on ollut palonsuojalevynä käytettyä kokoliittia, sillä vuonna 1927 kokoliittiseinän seinäpapereita paikattiin. Samassa yhteydessä huoneessa ollut kultalista otettiin alas ja kiinnitettiin uudestaan. (Talotoimen piirustusarkisto, asiakirjat, maalausosakeyhtiö Nurmen kustannusarvio 14.6.1927) Nykyisin seinät on maalattu valkoiseksi.

Katto. Katto on maalattu valkoiseksi. Katossa on vanhat kattolistat ja koristelilat. Listat on piirretty maakuntamuseon toimesta v. 1995. (Liite 47) Kattolistat ovat erilaiset kuin ensimmäisen kerroksen huoneissa. Katosta kuultaa läpi Linnankadun suuntaisia palkkeja; rautarakenteita. Näitä kiskoja kohtia paikattiin ja tasoitettiin maalaustöiden yhteydessä 1960-luvun lopulla. (Talotoimen piirustusarkisto,

vuoden 1968 asiapaperit)

Ikkunat ja ovet. Huoneessa on kaksi alkuperäistä ikkunaa. Osa ikkunoiden salvoista on uusittu. Alkuperäinen ikkunan väri on ollut harmaanvihreä, sama väri on ollut myös huoneissa 2.1., 2.5 ja 2.9. Nykyisin ikkunat ovat valkoiset. Ikkunoiden alla on vuoden 1952 Teho-patterit. Lisäksi huoneessa on matala kirjahyllyjen alla mahtuva patterimalli. Ovi huoneeseen on vaaleanruskea laakaovi 1960-luvun lopulta.

Vanha sisustus. Huoneeseen on kerätty kirjaston vanhoja huonekaluja. Kaupunginkirjastoon alun perin hankittuja metallilyötetuoleja on huoneessa neljä käsinojallista ja kolme käsinojatonta. Lisäksi siellä on yksi isompi kirjoituspöytä messinkikahvoineen sekä pienempi pöytä. Parvella on myös kaupunginkirjaston lainaushuoneessa eli nykyisessä mediateekissä alun perin ikkunan alla sijainnut tamminen penkki. Alkuperäiseen kaupunginkirjaston kirjavarastoon kuuluneita hyllyjä huoneessa on neljä kappaletta. Lisäksi siellä on tätä uudempia 1920 – 1930-luvulta peräisin olevia hyllyjä.

Huone 2.11, varasto

Huone on tehty vuoden 1968 lisäosaan. Pienestä huoneesta menee rautaiset harmaaksi maalatut kierreportaat toiseen kerrokseen. Lattialla on muovimatto. Lattiassa ja matalassa katossa on harmaaksi maalattua lastulevyä. Huone on varastokäytössä. Huoneen ulkoasu on 1960-luvun lopulta.

Huoneet 2.12 ja 2.13, työhuone

Nämä kaksi pientä huonetta tehtiin vuoden 1968 uudistuksessa. Alun perin ne tehtiin kielilevyhuoneiksi. Huoneet on yhdistetty vuoden 1999 jälkeen. Nykyisin ne ovat työhuoneena. Lattialla on samaa muovimattoa kuin viereisessä salissa 2.9. Lattialistat ovat kapeat. Levytetty valkoiseksi maalattu katto on matalalla. Paikalla alun perin olleet kaksi ikkunaa on peitetty. Väliovia on kaksi kappaletta peräkkäin. Ulommassa ovesa on lasi-ikkuna.

Huone 2.14, varasto

Huone on syntynyt vuoden 1968 uudistuksissa varastohuoneeksi. Huoneessa on siivouskomero (2.14a) ja pääsy hissiin. Lattialla on samaa harmaata muovimattoa kuin viereisessä salissakin 2.9. Lattialistat ovat vaatimattomat. Levytetyt seinät ja katto ovat väriltään harmaat. Siivouskomerossa on samat materiaalit kuin huoneessakin. Hissin ovi on samanlainen rautaovi kuin ensimmäisessäkin kerroksessa. Vuodelta 1938 peräisin olevan hissien paikalla oli aiemmin ikkuna. Huoneeseen johtaa valkoinen laakaovi.

Huone 2.15, työhuone

Huone on syntynyt vuoden 1968 muutoksissa. Pienessä huoneessa on samaa muovimattoa kuin salissa 2.9. Lattialistat ovat vaatimattomat. Levytetty matala katto on väriltään vaaleanharmaa. Lastulevyseinät on maalattu harmaiksi. Tässä huoneessa on osa isoa vanhaa ikkunaa. Näkyvissä on kaksi kertaa neljä ruutua. Alaosa on peitetty ja yläosa ikkunasta on huoneessa 2.19. Huoneeseen johtaa kaksi sisäkkäistä valkoista laakaovea. Huone on ollut tutkijanhuoneena ja myöhemmin työhuoneena.

Huone 2.16, työhuone

Huone on syntynyt vuoden 1968 muutoksissa osastonhoitajan huoneeksi. Pienessä huoneessa on samaa harmaata muovimattoa kuin salissa 2.9. Levytetty matala katto on väriltään harmaa. Lastulevyseinät on maalattu harmaaksi. Huoneeseen johtaa kaksi sisäkkäistä valkoista laakaovea. Alkuperäisestä ikkunasta on huoneessa nähtävissä kaksi kertaa neljä ruutua. Alaosa on peitetty ja yläosa ikkunasta on huoneessa 2.19. Huoneessa on vanha musta kirjoituskone.

Huone 2.17, kirjavarasto

Huone on vuoden 1968 lisäosan toisessa kerroksessa ja se on käytössä käsikirjaston varastona. Lattia on puinen kapeista lankuista tehty ja lakattu. Hissin kohdalla on muovimattoa. Lattialistat ovat kapeat. Seinät ovat lastulevyä ja maalattu vaaleanharmaaksi. Katto on rapattu ja maalattu vaaleanharmaaksi. Huoneen perällä on suuret lasiovet, jotka johtavat vuonna 1968 tehtyihin paloportaisiin (0.2). Hissiin johtaa samanlainen metalliovi kuin muissakin kerroksissa. WC:hen (a) ja siivouskomeroon (b) johtaa valkoiset laakaovet. Pienissä tiloissa on muovimatto. Seinät ja katto ovat levyä.

Huone 2.18, työhuone

Huone on vuoden 1968 lisäosan toisessa kerroksessa. Huoneeseen johtaa valkoinen laakaovi. Huoneessa on kaksi alkuperäistä ikkunaa.

Huone 2.19, työhuone

Huone on vuoden 1968 lisäosan toisessa kerroksessa. Lattialla on beige muovimatto. Lastulevyseinät on maalattu vaaleanharmaaksi. Katto on samanvärinen. Huoneessa on kaksi alkuperäistä ikkunaa, joista näkyvissä on kaksi kertaa neljä ruutua. Huoneen seinällä on kaksi vuodelta 1912 peräisin olevaa kehystettyä valokuvaa. Lastensalin kuva on julkaistu ÅU:ssa 3.11.1912. Toisen kerroksen lukusali on julkaistu samassa lehdessä 1.12.1912. (ks. KF04 2553-2555) Huone on sisustettu toimistohuonekaluilla.

Huone 2.20, työhuone

Huone on rakennettu välikerrokseen, mutta rakennusajasta ei ole tarkkaa tietoa. Kaupunginkirjaston vuoden 1948 toimintakertomuksen mukaan toisessa kerroksessa oleva molempien apulaisjohtajien sekä eräiden muiden virkailijoiden yhteinen työhuone oli käynyt ahtaaksi ja siksi tehtiin välikerrokseen yksi huone. (Toimintakertomus v. 1948, 5) Toisaalta vuoden 1968 piirustuksissa on merkintä uudesta välikerroksesta.(?) Huone on työhuoneena ja se on sisustettu toimistohuonekaluilla.

Lattia. Lattia on tehty lakatusta kapeista lankuista. Lattialistat ovat kapeat.

Seinät. Seinät on maalattu valkoiseksi. Porraskäytävää vasten olevassa seinässä näkyy muuria, joka on entisen vahtimestarin keittiön hellan piippu.

Katto. Katto on matalalla. Katossa on vanhat kattolistat ja koristelistat. Katto on maalattu valkoiseksi. Katto oli ennen välikerroksen rakentamista kaupunginkirjaston toisen kerroksen tutkijanhuoneen katto.

Ikkuna ja ovi. Vanhasta alkuperäisestä ikkunasta näkyy kaksi kertaa neljä ruutua. Alaosa on peitetty levyllä, mikä näkyy ulkopuoleltakin. Toinen puoli vanhaa ikkunaa on alapuolella olevassa huoneessa 2.8. Ikkunan alla on uudemman mallinen patteri. Ovi on vanha kolmipeilinen mahongin värinen ovi, joka on siirretty nykyiselle paikalleen. Samanlaisia ovia on monin paikoin kirjastotaloa. Ovessa on vanhat nuppisaranat. Oven lukko ja kahva on uusittu.

ULLAKKOKERROS (Liite 89)

Koko ullakkokerros on muutettu toimistokäyttöön 1968 – 1969 remontin jälkeen. Ullakkokerroksesta ei ole tehty rakennuspiirustuksia tätä ennen, joten tiedot pohjautuvat vain näihin piirustuksiin. Huoneiden ulkoasu on pääosin 1960-luvun lopulta. Seiniä ja katto lienee maalattu lähiaikoina.

3.1. eteinen

Eteishuone on heti porraskäytävästä tultaessa ensimmäisenä. Eteisestä on pääsy huoneisiin 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6 ja 3.7. Lattialla on beige muovimatto ja kapeat lattialistat. Levytetyt seinät ja katto on maalattu

valkoiseksi. Harmaaksi maalatut 1960-luvun lopun ovet johtavat huoneisiin 3.4, 3.5 ja 3.6. Huoneisiin 3.2 ja 3.3 johtavat saman ikäiset lasiovet. Ovissa on messinkikahvat. Käytävään johtava ovi on harmaa metalliovi samalta aikakaudelta.

3.2. pukuhuone

Alun perin huone rakennettiin 1960-luvun lopulla kopiohuoneeksi. Nykyisin se on pukuhuoneena. Huoneessa on sama muovimatto kuin eteisessäkin. Seinät ja katto on levytetty ja maalattu valkoiseksi. Lattialistat ovat yksinkertaiset.

3.3. kahvihuone

Alun perin tila rakennettiin 1960-luvun lopulla vaatehuoneeksi. Nykyisin se on kahvihuoneena. Lattialla on parketti. Seinät ja katto on levytetty. Huoneen takaseinä on maalattu keltaiseksi. Muut seinät ja katto ovat valkoisia.

3.5. ja 3.6 Wc:t

Wc: t ja vieressä sijaitseva siivouskomero (3.4) rakennettiin 1960-luvun lopulla. Molemmat wc:t ovat pinnoiltaan samanlaisia. Lattialla on harmaata muovimattoa. Levytetyt seinät ja katto on maalattu valkoiseksi. Ovet ovat harmaat laaka-ovet.

3.7. työtila, varasto

Ullakko otettiin työhuone- ja varastokäyttöön 1960-luvun lopulla. Koko laaja tila jaettiin väliseinällä kahtia niin, että takajulkisivulle päin oli työhuonetilaa ja julkisivuille päin oli varastotilaa. Tila rajattiin väliseinällä. Lisäksi tilaan tehtiin erillisiä seinin rajattuja huoneita. Väliseinät on sittemmin purettu ja tilasta on rajattu kalusteilla ja keveillä väliseinällä erillisiä työnurkkia. Osa tilasta on edelleen varastotilana. Tilassa toimii mm. maakuntaosasto.

Lattia. Lattiapinta on vaihteleva. Osassa tilaa on 1960-luvun lopulla tehtyä kapeata lakattua lautalattiaa. Osaksi lattia on peitetty muovimatoilla. Muovimatoilla on myös tehty käytäviä lautalattian pintaan.

Katto. Katto on muodoltaan puolipyöreän kulmikas ja se on tuettu puun värisillä tasaisesti sijoitetuilla liimapuupalkeilla. Katto on levytetty ja maalattu valkoiseksi.

Seinät. Seinät on levytetty ja maalattu valkoiseksi.

Ovet ja ikkunat. Linnankadun siiven päässä on kaksiosainen lasiovi, joka johtaa 1960-luvun lopulla tehtyyn portaikkoon. Ovi on samanikäinen. Takajulkisivulle päin on kaksiosaiset ikkunat, jotka on tehty 1960-luvun lopulla. Linnankadulle ja Rantakadulle päin on ikkunat, joissa ulko-ikkuna on pyöreä ja sisäikkuna isompi yksiruutuinen. (ks. Esim. kuva RF04601) Molemmat ikkunat lienevät 1960-luvun lopulta.

Vanha sisustus. Linnankadun siiven päässä on kaksi vanhaa kaappia. Mustaksi maalattu koristeellinen lasiovinen kaappi on ”pelastettu” kellarista 1980-luvun alussa. Kaapissa on vanhoja kertaustyylien piirteitä. Ikä ajoittunee 1800-luvun lopulle. Toinen kaapeista on ollut Turku-huoneessa 1970-luvun lopulla. Mahonginvärisessä yksinkertaisessa kaapissa on lasiovet. Ikä ajoittunee 1900-luvun alkupuolelle. Lisäksi samassa tilassa on kaksi kunnostamatonta metallilyötetuolia, jotka kuuluvat toisen kerroksen kaupunginkirjaston alkuperäiseen kalustukseen.

YHTEENVETOA

Kirjastotalo oli aikoinaan rakennusteknisesti moderni talo. Rakentamiseen käytettiin uusia teknisiä ratkaisuja kuten esim. rautarakenteita. Rakennukseen suunniteltiin jo alusta pitäen keskuslämmitys- ja ilmastointijärjestelmä, joka sijoitettiin talon tiilirunkoon. Talon seiniin muurattiin tarkoitusta varten pystykanavistojärjestelmä ja pattereille tehtiin syvennykset ikkunoiden alle. Kirjastoon tuli myös alusta pitäen sähkö, vesi ja viemäri.

Ulkoasun säilyneisyys (Liitteet 58-61)

Kirjastotalon ulkoasu on säilynyt hyvin pitkälti alkuperäisessä tai vuoden 1914 asussaan. Vuonna 1914 Linnankadun puolen ulko-ovet poistettiin ja tilalle tuli ikkunat. Samassa yhteydessä takajulkisivun sisäpiha suljettiin ja takajulkisivuun tuli kaksi uutta suurta ikkunaa. Katolle tuli kattoikkunoihin liittyviä rakenteita. Muut suuret ikkunat ovat alkuperäisiä. Myös ikkunoiden heloitus, salvat ym. ovat säilyneet hyvin. Monissa ikkunoissa kaikki osat ovat alkuperäisiä. Välikerroksia taloon on tehty niin, että korkea huone on jaettu kahtia. Samassa myös ikkuna on jakaantunut kahteen päällekkäiseen huoneeseen. Näin olleen ikkunoita ei ole tarvinnut tämän takia jakaa. Joitakin osia ikkunoista on peitetty levyllä takajulkisivussa Läntisen Rantakadun päädyssä. Talon pääovi portaaleineen on alkuperäinen. Myös muut vuolukiviset koristeosat ovat alkuperäisiä. Ikkunoiden alla olevat ilmastointiin liittyvät ritilät ovat niin ikään alkuperäisiä.

Ulkoasuun on vuoden 1914 jälkeen tullut hyvin vähän muutoksia. Linnankadun puolella olleet kellarin ikkunat on muurattu umpeen. Ulkopuolella takajulkisivussa hyvin näkyvä hissikuilu rakennettiin vuonna 1938. Takajulkisivun ulko-ovi on uusittu arviolta 1940-luvulla. Takajulkisivulle on tullut myös uusi ulko-ovi porraskäytävään vuonna 1968. Katolla on saman ikäisiä ilmastointipiippuja. Myös kattoikkunat tulivat ullakkokerrokseen vuonna 1968. Uusin korjaustoimenpide on peltikatteen uusiminen vuonna 2002. Samassa yhteydessä uusittiin myös talon rännit.

Sisätilojen säilyneisyys

Kirjaston sisätiloissa on nähtävissä monien eri aikakausien merkkejä. Erityisen selvä on toisaalta vuoden 1900 ja vuoden 1914 leima ja toisaalta 1960-luvun muutokset. Nämä eri aikakausien merkit on näkyvät mm. liitteenä olevasta värillisistä havainnekuvista. (Liitteet 86-89)

Sisätiloissa alkuperäisiä ovat monet väliseinät, ikkunat, suurin osa kattolistoista ja osa lattialistoista. Kattolistat ovat hyvin säilyneet. Taloon on tehty välikerroksia jakamalla korkeita huoneita kahtia ja näin olleen ylemmän huoneen katoissa ovat säilyneet alkuperäiset listat. Ensimmäisen kerroksen kattolistoista on hyvin nähtävissä alkuperäinen huonejako, joten listatkin lienevät pääosin alkuperäisiä. Lattialistoja vuosilta 1900 ja 1914 on säilynyt erityisesti ensimmäisen kerroksen huoneissa. Välikerroksissa ja toisen kerroksen isoissa saleissa lattialistat ovat monin paikoin korvautuneet uudemmilla malleilla. Listojen myöhempi tarkempi tutkimus selkeyttäisi arviota, sillä käytössä olevassa rakennuksessa ei ollut mahdollista tutkia kaikkia listoja tarkemmin.

Rotundassa ja molemmissa siivissä olevat sirot rautapylväät ovat alkuperäiset. Ensimmäisen kerroksen lainaussalin kattoikkunat ovat peräisin vuodelta 1913 – 1914. Eteisen ja porrashallin välinen kaariholvien alla oleva ikkuna- ja ovikokonaisuus on tehty vuonna 1914; saman mallin mukaan kuin toisen kerroksen samantyyppisessä aukossa oleva alkuperäinen ikkuna- ja ovikokonaisuus. Ensimmäisen kerroksen lainausosaston jykevät pylväät ovat vuodelta 1914. Lämmitykseen ja ilmastointiin liittyviä ritiloita on säilynyt vuosilta 1900 ja 1914.

Väliovia on kirjastotalossa kierrätetty. Vuonna 1914, kun Linnankadun ulko-ovet poistettiin, sisäänkäynnin tuulikaapin ovet todennäköisesti siirrettiin uuteen eteiseen välioviksi lainaussaliin päin. Ovet ovat samaa tyyppiä kuin pääsisäänkäynnin tuulikaapin ovet. Linnankadun ulko-ovien kohtalosta ei ole tietoa. Kolmipeilisiä ovia, jotka on 1960-luvun remonttien myötä poistettu alkuperäisiltä paikoiltaan, on

siirretty uusiin välikerroksiin. Mitä sitten on tapahtunut suurille parioville, joita esimerkiksi yläkerran aulassa eli alun perin lainausosastolla on ollut kolme kappaletta, on jäänyt arvoitukseksi. Yksi näistä ovista on nykyään yläkerran huoneen 2.3. väliovena.

1960-luvun rakenteita ovat mm. osa välikerroksista, oviaukkojen suurentamiset, hissit, uusi portaikko (0.2) ja valkoiset laakaovet sekä uudet tammiviiluiset ovet toisessa kerroksessa lukusaliin ja Turku-huoneeseen. Myös ullakon käyttöön ottaminen työ- ja varastotiloiksi tapahtui 1960-luvun lopussa. 1960-luvulta on peräisin myös suuri osa kalustuksesta mm. toisen kerroksen lukusalin (2.9) kalusteet. Talossa yleinen harmaa muovimatto on myös 1960-luvulta. Suuri osa yleisötilojen katossa roikkuvista valaisimista ovat myös 1960-luvulta.

Historiallisen keskeisen irtaimiston säilyneisyys

Dokumentoinnin yhteydessä tarkasteltiin myös huonekohtaisesti vanhoja huonekaluja. Vanhoja huonekaluja talosta löydettiin melko vähän. Jo pitkään jatkuneen tilanpuutteen takia niitä on siirretty muualle. Esimerkiksi kansankirjaston tuoleja ei löytynyt yhtään kappaletta. (!) Yksi kansankirjaston pöydistä oli esittelypöytänä lainaussalissa. (ks. Kuva KF042251) Kaupunginkirjaston metallilyötetuoleja oli jo huomattavasti enemmän. Niitä oli kansliarakennuksessa, toisen kerroksen ns. Turku-huoneessa ja kirjastotalon ullakkokerroksessa. Käsinojattomia metallilyötetuoleja löytyi yhteensä 13 kpl. Samanlaisia käsinojallisia tuoleja oli 6 kpl. Lisäksi autokirjastoyksikössä ilmoitettiin olevan myös pari metallilyötetuolia. (Tiedossa ei ole, ovatko ne käsinojallisia vai käsinojattomia) Lisäksi kansliarakennuksessa oli yksi metallilyötepyytä. Samanlaisilla metallilyötteillä varustettuja keveitä hyllyköitä löytyi kolme kappaletta; kansliarakennuksen yläkerrasta, autokirjastosta ja lainausosastolta.

Kaupunginkirjaston kirjavarastossa toisessa kerroksessa olevia alkuperäisiä kirjahyllyjä on Turku-huoneessa sekä kahdessa muussa huoneesta. Yhteensä näitä hyllyjä oli kuusi kappaletta. Toisessa kerroksessa sijaitsevan kaupunginkirjaston entisen lainausosaston seinässä puolipyöreiden ikkunoiden alla oli kaksi tammista penkkiä aina vuoteen 1996 saakka, jolloin tila muutettiin mediateekiksi. Nykyisin näistä alkuperäisistä penkeistä toinen on lukusalin puolella ja toinen Turku-huoneen parvella. Mahdollisesti alkuperäisiä ovat myös porrashallissa olevat kiinteät seinään kiinnitetyt penkit. (ks. Kuvia huonekaluista esim. KF042338-2343)

Yksi vanhoista kaasukruunuista on säilynyt kansliarakennuksen ullakolla. Kruunu on myöhemmin sähköistetty. Oletettavasti 1930-luvulla hankituista pallovalaisimista on yksi edelleen käytössä huoneessa 1.8. Niitä on myös kansliarakennuksen ullakolla. Vuoden 1962 remontin yhteydessä ensimmäisen kerroksen rotundaan hankittiin kahdeksan Riihimäen tehtailta työskennelleen Tynellin suunnittelemaa valaisinta, jotka siellä ovat edelleenkin. Muihin saleihin tuli niin ikään nykyiset valaisimet.

Keskeiseksi irtaimistoksi voidaan katsoa myös kirjastotaloon hankittu taide. Kirjaston historian kannalta tärkein teos on kaupungin kuvanveistäjä Walter Runebergilta tilaama pronssinen rintakuva kauppaneuvos Fredric von Rettigistä, joka on sijoitettu graniittijalustalle. Teos sijaitsee alun perin porrashallin seinäsyvennyksessä, mutta siirrettiin myöhemmin lainaussalin puolelle ja sieltä nykyiseen paikkaansa eteiseen. Varhaisempia teoksia ovat Rettigin aloitteesta ja hänen kustannuksellaan Axel Haartmannin ja Vivi Munsterhjelmin maalaamat jäljennökset Helsingin yliopiston omistamista M. A. Castrenin, Fredrik Cygnaeuksen, Elias Lönnrotin, J. J. Nordströmin, J. V. Snellmanin ja G. A. Wallinin muotokuvista sekä muotokuvamaalari Jean Haagenin jäljentämä Scheffelin Carl von Linnétä esittävä öljymaalaukset. Nämä teokset ovat edelleen yläkerran lukusalissa 2.9. Rettigin kaupunginkirjastolle ostamat Walter Runebergin muovailemat pronssiset Runebergin ja Topeliuksen rintakuvat ovat nykyisin porrashallissa.

Kansankirjastolle Rettig lahjoittamat Lönnrotin, Runebergin, Snellmannin ja Topeliuksen kipsiset rintakuvat ovat mm. alakerroksen parven kaiteella. Lasten lukusaliin lahjoitetuista 15 Elsa Beskowin vesivärimaalauksista Putte mustikkametsässä osa on mahdollisesti huoneen 1.11a:n ylätilassa (onko loput siirretty 1991 lastenkirjastoon?)

Kirjaston alakertaan vuonna 1923 sijoitetuista Wladimir Swertschkoffin kolmestakymmenestä teoksesta (kaksikymmentäneljä Rembrandt-jäljennöstä ja kuusi taiteilijan alkuperäistyötä) ovat edelleen kirjaston alakerran saleissa (vain muutama mainitaan dokumentoinnissa). Kaupunginkirjaston ala-aulaan vuonna 1938 sijoitettu Walter Runebergin muovaama kipsiin valettu Pax-veistos on edelleen samalla paikalla. Lisäksi kaupunginkirjastossa on lukemattomia sinne eri aikoina sijoitettuja kaupungin taidekokoelmiin kuuluvia teoksia.

Osa teoksista on luetteloitu Wainö Aaltosen taidemuseon kokoelmiin, mutta mm. Beskowin vesiväriyöt puuttuvat luettelosta. Koska inventoinnin yhteydessä ei ollut riittävästi aikaa paneutua taideteosten tunnistukseen eikä tarkastaa niissä mahdollisesti olevia inventaarionumeroita, olisi työtä tältä osin täydennettävä ennen korjausta/muuttoa.

PIIRUSTUSLUETTELO

Alkuperäiset piirustukset on Pietarsaaresta, Oy Rettig-Strengberg Ab:n arkistosta.
Ritning till biblioteksbyggnad för Åbo stad. Situationsplan. Helsingfors 1.12.1900. K. A. Wrede.
Ritning till biblioteksbyggnad för Åbo stad. Skärning i a-b. Helsingfors 1.12.1900. K. A. Wrede.
Ritning till biblioteksbyggnad för Åbo stad. Källarvåningen. Helsingfors 1.12.1900. K. A. Wrede.
Ritning till biblioteksbyggnad för Åbo stad. I våningen, Folkbibliotek. Helsingfors 1.12.1900. K. A. Wrede.
Ritning till biblioteksbyggnad för Åbo stad. II våningen, Stadsbibliotek. Helsingfors 1.12.1900. K. A. Wrede.

Muutospiirustukset, Eskil Hindersson 1914, Turun kaupunginarkisto
Förändringsritning af biblioteksbyggnaden i Åbo. Plan af källar våningen. 2 erilaista.
Förändringsritning af biblioteksbyggnaden i Åbo. Plan af första våningen. 2 erilaista.
Förändringsritning af biblioteksbyggnaden i Åbo. Plan af andra våningen
Förändringsritning af biblioteksbyggnaden i Åbo. Situationsplan.
Ritning till Fasadförändring af Biblioteksbyggnaden i Åbo. Fasad mot Slottsgatan.
Förändringsritning af biblioteksbyggnaden i Åbo. Skärning A-B.

Muutospiirustus 30.3.1962. Ensimmäinen kerros. Turun kaupungin arkisto.

Muutospiirustus, hyväksytty 14.3. 1963, Ensimmäinen kerros. Turun kaupungin arkisto.

Asemapiirros 5.6.1968. Turun kaupungin arkisto.

Turun kaupungin talorakennusosasto. Julkisivu ja leikkaus 5.6.1968. Turun kaupungin arkisto
Turun kaupungin talorakennusosasto. 1. kerros. 5.6.1968. Turun kaupungin arkisto.
Turun kaupungin talorakennusosasto. 2. kerros. 5.6.1968. Turun kaupungin arkisto.
Turun kaupungin talorakennusosasto. 2. kerroksen uudet välitasot. 5.6.1968. Turun kaupungin arkisto.
Turun kaupungin talorakennusosasto. ullakkokerros. 5.6.1968. Turun kaupungin arkisto.

Turun kaupungin talorakennusosasto. kellarikerros. 17.5.1969. Turun kaupungin arkisto.
Turun kaupungin talorakennusosasto. 1. kerros. 17.5.1969. Turun kaupungin arkisto.
Turun kaupungin talorakennusosasto. 2. kerros. 17.5.1969. Turun kaupungin arkisto.
Turun kaupungin talorakennusosasto. 2. kerroksen välitasot. 17.5.1969. Turun kaupungin arkisto.
Turun kaupungin talorakennusosasto. ullakkokerros. 17.5.1969. Turun kaupungin arkisto.

Turun kaupungin talotoimen piirustusarkisto,

Porrashallin ja eteisen välissä oleva holvikaareen sijoitettu ikkuna- ja oviseinä. Päivämätön piirustus todennäköisesti vuodelta 1914.
Lainaussalin kattoikkunat. Päivämätön piirustus todennäköisesti vuodelta 1914
Eteisen ja lainaussalin osittain lasista ja osittain ovipaneeleista tehty seinä. Ei päivätty piirustus. Todennäköisesti vuodelta 1914.
Ovi huoneeseen (1.15), aiemmin johtajan huoneen ovi. Ei päivätty piirustus. Todennäköisesti vuodelta 1914.
Lågtrycksångvärmeledning och ventilationsanläggning för Biblioteksbyggnaden i Åbo stad. A. B. vesi-johtoliike O.Y. 12.7.1913. (kolme eri kerrosta)

LÄHDEAINEISTO

- Aaltonen, Hanna ja Carlson, Joni, Suomalaista kirjastoarkkitehtuuria. Pieksämäki 1986.
- Ahrenberg, Jac., Åbo stads nya bibliotekshus. Kalender utgifven af Svenska folkskolans vänner. Helsinki 1903.
- Asemakaavanmuutoksen selostus joka koskee 30. päivänä syyskuuta 2003 päivättyä ja 5.3.2004 lausuntojen johdosta muutettua asemakaavanmuutostarttaa 7/2003.
- Bibliotekshuset. Åbo Tidning 10.9.1903.
- ”Bibliotheca” ja Taidemuseo Turussa. Päivälehti 18.10.1903.
- ”Bibliotheca” Turussa. Helsingin Kaiku 7.11.1903.
- Ekström, Ilmari, Turun kaupungin sähkölaitos 1908-1958. Turku 1958.
- Fredric von Rettig och Åbo stads bibliotek. ÅU 12.1.1913.
- Jutikkala, Eino, Turun kaupungin historia 1856-1917. Toinen nide. Turku 1957.
- Kaksi Turun merkkirakennusta. Vox III. Sanomalehtimiesten kevätjulkaisu. Turku 1904.
- Kalpa, Harri, Muuttuva kaupunki. Turku eilen ja tänään II. Turku 1980.
- Kertomus Turun kaupungin kunnallishallinnosta vuonna 1903 ynnä tilastollisia tietoja samasta ja edellisestä ajasta. Turku 1905.
- Lehtonen, Kaarin, Kaupunkisuunnittelu Turussa 1898-1919. Insinöörien mittatilaustyötä vai arkkitehtien kaupunkitaiteellispainottunutta suunnittelua. Pro gradu. Åbo Akademi. Taidehistoria.1991.
- Neuvonen, Petri, Mäkiö, Erkki ja Malinen Maarit, Kerrostalot 1880-1940. Hämeenlinna 2002.
- Nikula, Oscar, Turun kaupungin historia 1809-1856. Turku 1972.
- Nytt uppslag angående bibliotekshusets utvidgning. ÅU 19.12.1912.
- Näätsaari, Inkeri ja Taina Ratia (toim.), Turun kaupunginkirjasto - Varsinais-Suomen maakuntakirjasto. Juhlavuosi 2003. Turku 2004.
- Peltola, Saara, Arkkitehti K. A. Wreden (1859 – 1943) elämä ja tuotanto. Artikkelijulkaisussa K. A. Wrede ja 100-vuotias pasaasi. Memoria 1. Helsingin kaupunginmuseo. Helsinki 1988.
- Seppälä, Eila, Turun kaupunginkirjasto 1863-1963. Turku 1963.
- Soiri-Snellman, Helena, Turun kaupunginkirjaston rakennushistoria. K. A. Wreden kirjastotalo. Lisen-siaattityö. Konstvetenskap i Åbo Akademi. Julkaisematon 1997.
- Stadsbibliotekets referensavdelning. ÅU 1.12.1912.
- Säätytalo The House of Estates Helsinki. Helsinki 1999.
- Tietosanakirja. Painettu Otavan kirjapainossa Helsingissä vuonna 1913.
- Tuovinen, Tapani, Kirjastotontin arkeologiset kaivaukset. Näätsaari, Inkeri ja Taina Ratia (toim.), Turun kaupunginkirjasto - Varsinais-Suomen maakuntakirjasto. Juhlavuosi 2003. Turku 2004.
- Turun kaupunginkirjasto, kertomukset toimintavuosista 1945-1964. Nidottu.
- Turun kaupunginkirjasto, Varsinais-Suomen maakuntakirjasto. Vuosikertomukset 1965-1974. Nidottu.
- Turun kaupunginkirjasto, Varsinais-Suomen maakuntakirjasto. Toimintakertomukset 1975, 1976, 1978, 1979, 1983, 1990, 1991, 1992 ja 1996.
- Vallin, Jussi, Turun viemärlaitoksen historia jätevesipuhdistamon täydelliseen käyttöönottoon. Artikkelijulkaisussa Turkulaisen veden pitkä matka Halisten koskelta Turun keskuspuhdistamolle. Turun vesilaitoksen juhlakirja Turku 1998.
- Viklund, Arvo, Kaksikymmenvuotias valistuspalatsi. Piirteitä Turun kaupunginkirjaston vaiheista. Kansanvalistus ja kirjastolehti 1923:8. 1923.
- Åbo Jernmanufaktur aktiebolag. Åbo Finland. Tuoteselostus ja hinnasto.
- Åbo stads bibliotekshus. Teknikern 11.11.1903.
- Åbo Tidning 20.2.1903, 21.2.1903 ja 10.9.1903
- Åbo Underrättelser 3.11.1912, 1.12. 1912, 12.1. 1913

Valokuvat:

Turun kaupunginkirjaston valokuvakokoelmat
Turun maakuntamuseon valokuva-arkisto (TMM)

Åbo Akademin kuvakokoelmat (ÅABS)

Arkistolähteet:

Turun kaupungin asiakirjahallinnon arkisto
Turun kaupungin rakennusvalvonnan arkisto
Turun kaupungin talotoimi, piirustusarkisto
Palovakuutusasiakirjat, Mikrofilmien käyttökopiot TMM:ssä.

Muut lähteet:

Muistio virkamatkasta Turkuun 12.9.2002, pääkirjaston kattotyömaalle ja Turun peltipalvelu Oy:n verstaalle. Konservattori Elisa Heikkilä.
Wäinö Aaltosen museon luettelo kaupunginkirjastoon sijoitetuista teoksista
TMM, Toisen kerrosten salien väritutkimus vuodelta 1995, tekijä Marita Latikka
Suullisia tietoja antaneet mm.: Marja Haahtela (aikuisten lainausosasto), Ritva Leppänen (vahtimestari)
Helena Soiri-Snellman (tutkija)

Marjukka Saarivuori
18.10.2004

Liiteluettelo Turun kaupunginkirjastoa koskevaan dokumentointikertomukseen

Luettelossa käytetyt lyhenteet:

mf	mikrofilmi
KA	Kansallisarkisto, Helsinki
RA	Riksarkivet, Tukholma
RYA	Rettigin yksityisarkisto / Oy Rettig-Strengberg Ab:n arkisto, Pietarsaari (lainattu Turun maakuntamuseoon n. 1995, Helena Soiri-Snellman)
TKA	Turun kaupungin keskusarkisto
TKK	Turun kaupunginkirjasto
TKTP	Turun kaupunki, talotoimen piirustusarkisto
TMM	Turun maakuntamuseo
ÅABS	Åbo Akademis bildsamlingar

Luetteloinnissa käytetty juoksevaa numeroa sekä dokumentointikertomuksen tekijän, Elina Pursimon, väliotsikointia

Tonttipiirustukset

1. Kartta vuodelta 1798. Charta öfver Belägenheten af en del Drottninge och Linväfvare gatorne i Södra kvarteret och Åbo Stad, med vatnledningarne ifrån berörde gator til Åen, författad År 1798. af Joh. Tillberg. RA (mf, TMM)
2. Kaksi karttaa 1800-luvun alusta, vuosilta 1808 ja 1828. 1. Utdrag ur Concept Charta öfver Åbo Stad efter särskilte chartor och Gårdsmätningar sammandragen i Provinse Landtmäteri Contoirtet år 1808 af Joh. Tillberg. KA (mf, TMM). 2. Utdrag ur Karta öfver Åbo Stad enligt gamla plan och nya regleringen år 1828. KA (mf, TMM)
3. Kartat vuosilta 1832 ja 1899 erillisinä liitteinä. Liite 3a: Geometrisk Plan-Karta öfver Tomten N. 1: i 2dra Qvarteret och 6te Stadsdelen af Åbo Stad. A: föreslagen Nybyggnad. B: fordna Landscancelle Byggnaden; c: Trivial Scolan. D: Uthusbyggnad. 1832. KA (mf, TMM). Liite 3b: Plan af tomten N. 1 i 2 kvarteret af 6 stadsdelen, Åbo stad. 1899. (mf, TMM)
4. Kartta vuodelta 1914. Förslag till nyreglering av kvarteret II i VI stadsdelen av Åbo stad. Enligt ett av arkitekt Bertel Jung gjordt förslag. Åbo stads byggnadskontor, den 21/10 14. KA (mf, TMM)

Viralliset rakennuspiirustukset

5. Turun kaupunginkirjasto: Aukion puoleinen fasadi. Ritning till biblioteksbyggnad för Åbo stad. Fasad mot skvären. Helsingfors i Dec. 1900, K. A. Wrede. RYA
6. Turun kaupunginkirjasto: Linnankadun puoleinen fasadi. Ritning till biblioteksbyggnad för Åbo stad. Fasad mot Slottsgatan. Helsingfors i Dec. 1900, K. A. Wrede. RYA
7. Turun kaupunginkirjasto: Läntisen Rantakadun puoleinen fasadi. Ritning till biblioteksbyggnad för Åbo stad. Fasad mot Vestra Strandgatan. Helsingfors i Dec. 1900, K. A. Wrede. RYA
8. Turun kaupunginkirjasto: Asemapiirros. Ritning till biblioteksbyggnad för Åbo stad. Situationsplan. Helsingfors i Dec. 1900. K. A. Wrede. RYA
9. Turun kaupunginkirjasto: Pohjapiirros kellarikerroksesta. Ritning till biblioteksbyggnad för Åbo

- stad. Källarvåningen. Helsingfors i Dec. 1900, K. A. Wrede. RYA
10. Turun kaupunginkirjasto: Pohjapiirros 1. kerroksesta. Ritning till biblioteksbyggnad för Åbo stad. Ista våningen. Folkbibliotek. Helsingfors i Dec. 1900, K. A. Wrede. RYA
 11. Turun kaupunginkirjasto: Pohjapiirros 2. kerroksesta. Ritning till biblioteksbyggnad för Åbo stad. Ildra våningen. Stadsbibliotek. Helsingfors i Dec. 1900, K. A. Wrede. RYA
 12. Turun kaupunginkirjasto: Leikkauspiirros a-b. Ritning till biblioteksbyggnad för Åbo stad. Skärning i a-b. Helsingfors i Dec. 1900, K. A. Wrede. RYA
 13. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, Linnankadun puoleinen fasadi. Ritning till fasadförändring af biblioteksbyggnaden i Åbo. Fasad mot Slottsgatan. Åbo stads byggnadskontor i Januari 1914, Eskil Hindersson. TKA
 14. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, Linnankadun puoleinen fasadi. Ritning till fasadförändring af biblioteksbyggnaden i Åbo. Fasad mot Slottsgatan. Åbo stads byggnadskontor i Januari 1914, Eskil Hindersson. TKA
 15. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, leikkaus A-B. Förändringsritning af biblioteksbyggnaden i Åbo. Skärning A-B. Åbo stads byggnadskontor i Januari 1914, Eskil Hindersson. TKA
 16. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, asemapiirros. Förändringsritning af biblioteksbyggnaden i Åbo. Situationsplan. Åbo stads byggnadskontor i Januari 1914, Eskil Hindersson. TKA
 17. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, kellarikerros. Förändringsritning af biblioteksbyggnaden i Åbo. Källarvåningen. Åbo stads byggnadskontor i Januari 1914, Eskil Hindersson. TKA
 18. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, kellarikerroksen pohjapiirros. Förändringsritning af biblioteksbyggnaden i Åbo. Plan af källar våningen. Åbo stads byggnadskontor i Januari 1914, Eskil Hindersson. TKA
 19. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, 1. kerroksen pohjapiirros. Förändringsritning af biblioteksbyggnaden i Åbo. Plan af Ista våningen. Åbo stads byggnadskontor i Januari 1914, Eskil Hindersson. TKA
 20. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, 1. kerroksen pohjapiirros. Förändringsritning af biblioteksbyggnaden i Åbo. Plan af Ista våningen. Åbo stads byggnadskontor i Januari 1914, Eskil Hindersson. TKA
 21. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, 2. kerroksen pohjapiirros. Förändringsritning af biblioteksbyggnaden i Åbo. Plan af Ildra våningen. Åbo stads byggnadskontor i Januari 1914, Eskil Hindersson. TKA
 22. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, 2. kerroksen pohjapiirros. Förändringsritning af biblioteksbyggnaden i Åbo. Plan af Ildra våningen. Åbo stads byggnadskontor i Januari 1914, Eskil Hindersson. TKA
 23. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, johtajan huone, pohjapiirroksset osasta 1. kerrosta sekä 1. ja 2. kerroksen välikerrosta, leikkauspiirros A-A. 30.3.62, A. Sandelin. TKA
 24. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, 1. ja 2. kerroksen välikerros. 1963, A. Sandelin. TKA
 25. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, kellarikerros. 1969, U. Toivonen. TKA
 26. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, 1. kerros. 1969, U. Toivonen. TKA
 27. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, 2. kerros. 1969, U. Toivonen. TKA
 28. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, 2. kerroksen ylätaso. 1969, U. Toivonen. TKA
 29. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, ullakkokerros. 1969, U. Toivonen. TKA
 30. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, asemapiirros. 1968, U. Toivonen. TKA
 31. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, julkisivu ja leikkaus. 1968, Paavo H. Salminen. TKA
 32. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, 1. kerros. 1968, Paavo H. Salminen. TKA
 33. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, 2. kerros. 1968, Paavo H. Salminen. TKA
 34. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, 2. kerroksen uudet välitasot. 1968, Paavo H. Salminen. TKA
 35. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, ullakkokerros. 1968, Paavo H. Salminen. TKA

Mittapiirustukset (Gabriela Buschmann ja M. Lahti)

36. Turun kaupunginkirjasto: Ovityyppejä. Piirros no. 1. Gabriela Buschmann 9. 9. 2004. TMM
37. Turun kaupunginkirjasto: Ovi ja 2 ikkunaa, h. 1. 1 / h. 2. 1. Piirros no. 2. Gabriela Buschmann 9. 9. 2004. TMM
38. Turun kaupunginkirjasto: Ikkuna ja ikkunaleikkaukset A-A, B-B, 2. kerros. Piirros no. 3. M. Lahti 16. 8. 1995. TMM
39. Turun kaupunginkirjasto: Saranat, ilmastointiluukku, pöytä, h. 1. 1. Piirros no. 4. Gabriela Buschmann 9. 9. 2004. TMM
40. Turun kaupunginkirjasto: Portaiden pylvää ja kaide, h. 1. 1. Piirros no. 5. Gabriela Buschmann 9. 9. 2004. TMM
41. Turun kaupunginkirjasto: Ovien profiilit. Piirros no. 6. Gabriela Buschmann 9. 9. 2004. TMM
42. Turun kaupunginkirjasto: Ovien profiilit. Piirros no. 7. Gabriela Buschmann 9. 9. 2004. TMM
43. Turun kaupunginkirjasto: Lattialistat ja holvikaaren profiilit. Piirros no. 8. Gabriela Buschmann 9. 9. 2004. TMM
44. Turun kaupunginkirjasto: Portaiden profiilit, h. 1. 1. Piirros no. 9. Gabriela Buschmann 9. 9. 2004. TMM
45. Turun kaupunginkirjasto: Kaiverretut kuviot. Piirros no. 10. Gabriela Buschmann 9. 9. 2004. TMM
46. Turun kaupunginkirjasto: Seinä, kiertävä lista, h. 1. 1. Piirros no. 11. Gabriela Buschmann 9. 9. 2004. TMM
47. Turun kaupunginkirjasto: Kattolista, h. 1, 2. kerros. Piirros no. 12. Gabriela Buschmann 16. 8. 1995. TMM
48. Turun kaupunginkirjasto: Rotunda, teksti, h. 1. 3. Piirros no. 13. Gabriela Buschmann elokuu 1996. TMM

Väritutkimus (Marita Latikka) ja värilliset piirustukset

49. Turun kaupunginkirjasto: 2. kerroksen väritutkimus. Marita Latikka. Syyskuu 1995. TMM
50. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, matalapainehöyrylämmitys ja ilmastointi. Lågtrycksångvärmeledning och ventilationsanläggning för biblioteksbyggnaden i Åbo stad. Källarvåningen. Section i A-B. Ritning nummer 5811. A.B. Vesijohtoliike O.Y. Helsingfors den 12. Juli 1913. TKTP
51. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, matalapainehöyrylämmitys ja ilmastointi. Lågtrycksångvärmeledning och ventilationsanläggning för biblioteksbyggnaden i Åbo stad. Första våningen. Ritning nummer 5812. A.B. Vesijohtoliike O.Y. Helsingfors den 12. Juli 1913. TKTP
52. Turun kaupunginkirjasto: Muutospiirros, matalapainehöyrylämmitys ja ilmastointi. Lågtrycksångvärmeledning och ventilationsanläggning för biblioteksbyggnaden i Åbo stad. Andra våningen. Ritning nummer 5813. A.B. Vesijohtoliike O.Y. Helsingfors den 12. Juli 1913. TKTP
53. Turun kaupunginkirjasto: Väriselitys liitteisiin 50-52. Färgförklaring. A.B. Vesijohtoliike O.Y. Helsingfors den 12. Juli 1913. TKTP

Vuoden 1914 piirustukset, TKTP

54. Turun kaupunginkirjasto: Kattoikkunoita. Bibliotekets ombyggnad. Takfönster. 1914. TKTP

Muut

55. Turun kaupunginkirjasto: 1. kerroksen pohjakaava vuonna 1903 sekä vuonna 1914. (Pohjakaavapiirrokset julkaistu aikaisemmin lehtisessä Turun kaupunginkirjasto. 1936.) Seppälä 1963.
56. Kuva heilurisaranatyypistä, jollaista on käytetty tuulikaapin ja lainaussalin ovissa. Teoksessa Beilage 44 zur Deutschen Bauzeitung XLIII Jahrgang. Zu n:o 88 vom 3. November 1909. - Kuva Högforsin Teho-lämpöpatterista, jollaisia asennettiin kirjastoon vuonna 1952. Kirjassa F. N. Mäkirossi, Keskuslämmittäjän ja talonmiehen käsikirja. Helsinki 1949.

Kuvaliitteet

57. Turun kaupunginkirjasto: Kirjastotalo ja sen edessä oleva aukio. Taustalla kansliarakennus, musiikkikirjasto sekä osa puhelinlaitoksen rakennuksista. Kuva TKK:n kuvakokoelmasta, huhtikuu 1994.
58. Turun kaupunginkirjasto: Aukion ja Linnankadun puoleiset fasadit. Selostus detaljeista ja niiden iästä, Elina Pursimo, syyskuu 2004. Alkuperäinen valokuva Martti Puhakka 25. 8. 2004. TMM
59. Turun kaupunginkirjasto: Aukion puoleinen fasadi. Selostus detaljeista ja niiden iästä, Elina Pursimo, syyskuu 2004. Alkuperäinen valokuva Martti Puhakka 25. 8. 2004. TMM
60. Turun kaupunginkirjasto: Läntisen Rantakadun puoleinen fasadi. Selostus detaljeista ja niiden iästä, Elina Pursimo, syyskuu 2004. Alkuperäinen valokuva Martti Puhakka 25. 8. 2004. TMM
61. Turun kaupunginkirjasto: Kirjastorakennus takapihan puolelta. Selostus detaljeista ja niiden iästä, Elina Pursimo, syyskuu 2004. Alkuperäinen valokuva Martti Puhakka 12. 4. 2002. TMM
62. Turun kaupunginkirjasto: Kuva 1. Kirjastorakennus idästä, aukion ja Läntisen Rantakadun puoleiset fasadit. Kuva 2. Kirjastorakennuksen Läntisen Rantakadun puoleinen fasadi ja osa rakennuksen takasivua, mm. rotunda, etelästä kuvattuna. Martti Puhakka 23. 5. 1996. TMM
63. Turun kaupunginkirjasto: Kuva 1. Aukion puoleinen fasadi Läntiseltä Rantakadulta. Kuva 2. Aukion puoleinen fasadi suoraan edestä. Martti Puhakka 23. 5. 1996. TMM
64. Turun kaupunginkirjasto: Kuva 1. Takasivun puoleista katonäkymää, mm. kattoikkunoiden katoksia. (KF020580) Kuva 2. 1960-luvun lopulla asennetut ullakkokerroksen ikkunat. (KF020581) Martti Puhakka 12. 4. 2002. TMM
65. Turun kaupunginkirjasto: Kuva 1. Linnankadun siiven päätyä, rotundaa, hissikuilu. (KF020586) Kuva 2. Kattonäkymää keskeltä rakennusta. Kattoikkunoiden katoksia. (KF020578) Martti Puhakka 12. 4. 2002. TMM
66. Turun kaupunginkirjasto: Kuva 1. Kirjastotalo aukion puolelta nähtynä. Kuva otettu 1900-luvun ensimmäisen tai toisen vuosikymmenen aikana. Valokuva-arkisto, TMM. Kuva 2. Kirjastotalo aukion puolelta nähtynä. Kuva otettu 1900-luvun ensimmäisen tai toisen vuosikymmenen aikana. TKK:n omat kokoelmat.
67. Turun kaupunginkirjasto: Kuva 1. Kirjastotalo aukion puolelta nähtynä, ennen vuotta 1914. Linnankadun ulko-ovet vielä paikalla. Jenny Harlin, TMM (Val. 470:2). Kuva 2. Kirjastotalon Linnankadun puoleinen fasadi päätyineen. Kuva otettu mahdollisesti ennen vuotta 1914. Vanha väritetty postikortti. TMM. (VSO 500)
68. Turun kaupunginkirjasto: Kuva 1. Porrashalli ennen vuotta 1914. Carl Johan Schoultz (1997 / 1:416). ÅABS. Kuva 2. Porrashalli. Kuva Teknikern-lehdestä vuonna 1903.
69. Turun kaupunginkirjasto: Kuva 1. Porrashalli (1.1). Kuva 2. Porrashalli (1.1). Martti Puhakka 1. 7. 2004. TMM
70. Turun kaupunginkirjasto: Kuva 1. Uusi, vuonna 1914 valmistunut eteinen. Kuva remonttiajalta. Carl Johan Schoultz (1997 / 1:235). ÅABS. Kuva 2. Eteinen 1960-luvun alkupuolella. Kuva TKK:n kokoelmista.
71. Turun kaupunginkirjasto: Kuva 1. Eteinen (1.2), lainaussalin ovet. Kuva 2. Eteinen (1.2), näkymä porrashalliin. Martti Puhakka 1. 7. 2004. TMM
72. Turun kaupunginkirjasto: Kuva 1. Kansankirjaston rotunda eli miestensali vuonna 1903. TMM. Kuva 2. Miesten lukusalin keskellä olevaa ilmastointilaitetta kiertävä kirjahylly. ÅABS
73. Turun kaupunginkirjasto: Rotundan pylväiden ja seinäpilastereiden kullattuja kapiteeleja sekä salia kiertäviä miesten lukusalin pöytiä. Ovi eteiseen. Kuvattu naisten saliin päin. Valokuva vuodelta 1903. ÅABS
74. Turun kaupunginkirjasto: Kuva 1. Lainaussali 1920-luvulla. Kuva Kansanvalistus- ja kirjastolehden vuoden 1923 numerosta 3. Kuva 2. Rotundan remonttia vuonna 1913. Uutta laajennusosaa kattoikkunoineen. (1997 / 1:235), ÅABS
75. Turun kaupunginkirjasto: Kuva 1. Naisten lukusali ennen vuotta 1914. Taustalla rotunda kaartuvine hyllyineen. Postikortti. TKK. Kuva 2. Kirjaston sisätilaa vuonna 1936. Näkymä rotundasta yleisosastoon, entiseen naistensaliin. Kuva TKK:n kokoelmista, reprodusoitu TMM:n käyttöön (RF970604)
76. Turun kaupunginkirjasto: Kuva 1. Lainaussali noin vuonna 1940. Lainaustiskin takana alaosastaan

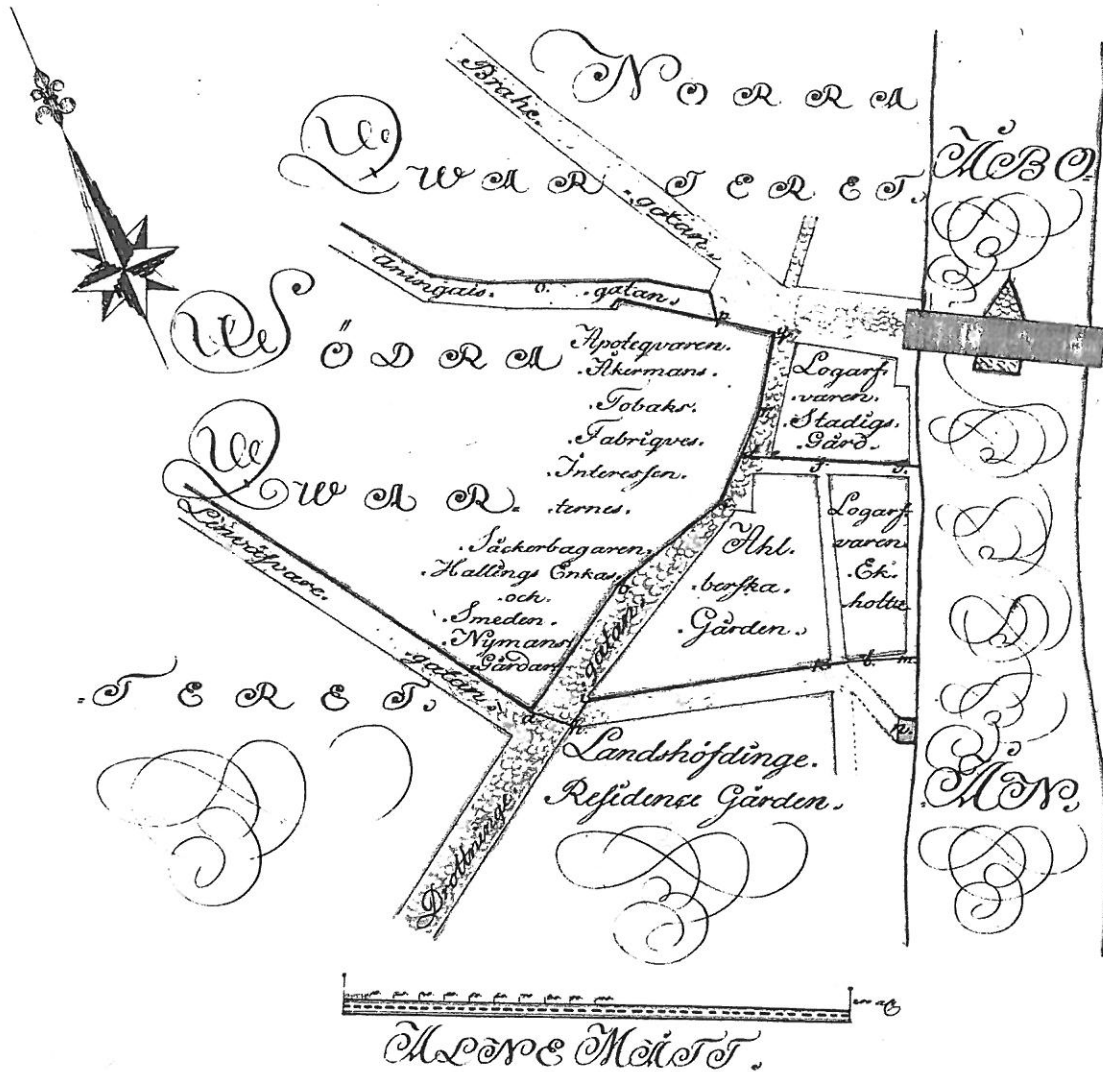
- lasinen seinä, rakennettu vuonna 1914, purettu 1962-63. Kuva TKK:n kokoelmista, reprodusoitu TMM:n käyttöön (RF970617). Kuva 2. Rotunda noin vuonna 1940. Keskellä pyöreä penkki. Kuva TKK:n kokoelmista, reprodusoitu TMM:n käyttöön (RF970608)
77. Turun kaupunginkirjasto: Kuva 1. Lainaussali 1960-luvun alun remontin jälkeen. Kalustus, mm. lainaustiski uusittu. Kuva TKK:n kokoelmista. Kuva 2. Lainaussalin neuvontapiste 1960-luvun alun remontin jälkeen. Taustalla vuoden 1914 avoportaikko, rakennettu kokonaan uudelleen 1968-69. Kuva TKK:n kokoelmista.
78. Turun kaupunginkirjasto: Kuva 1. Sanomalehtilukusali, tehtiin vuonna 1914 entisen eteisen ja lastensalin paikalle. Kuva otettu ennen vuonna 1935 tapahtunutta lukusalin poismuuttoa. Kuva TKK:n kokoelmista. Kuva 2. Sama sali 1960-luvulla. Oikealla ikkunat eteiseen. Kuva TKK:n kokoelmista.
79. Turun kaupunginkirjasto: Kolme valokuvaa Läntisen Rantakadun siivessä sijaitsevasta lastenosastosta. Kuvat otettu vuonna 1936. Ylimmäinen kuva TKK:n kuvakokoelmasta, reprodusoitu TMM:n käyttöön. Alemmat kaksi reprodusoituja kuvia TMM:n kokoelmista, alkuperäinen lähde tuntematon.
80. Turun kaupunginkirjasto: Kuvat 1. ja 2. Lainaussali ja sen työnurkka vuonna 1936. TKK:n kokoelmat. Kuva 1. reprodusoitu TMM:n käyttöön (RF970611)
81. Turun kaupunginkirjasto: Kuva 1. Kirjaston yläaula eli lainaushuone metallilyötteisine huonekaluihin ja messinkisine jugendkruunuineen. Taustalla Läntisen Rantakadun puoleisen opintosalin avoin ovi. Kuva Ahrenbergin artikkelista Teknikern-lehdessä vuodelta 1903. Kuva 2. Yläaula eli lainaushuone Linnankadun suuntaan. Taustalla kirjavaraston suljettu ovi. Julkaisematon kuva vuodelta 1903. Molemmat kuvat ÅABS:n kokoelmista.
82. Turun kaupunginkirjasto: Kuva 1. Toisen kerroksen lukusali (2.5) noin 1920-30-luvulta. Kuva TKK:n kokoelmista, reprodusoitu TMM:n käyttöön (RF970602). Kuva 2. Näkymä entiseen lainaushuoneeseen toisen kerroksen lukusalin ovelta. 1920-30-luku. Reproduktiokuva TMM:n kokoelmista (RF970603)
83. Turun kaupunginkirjasto: Kuva 1. Toisen kerroksen lukusalin (2.5) ovensuusta otettu kuva. Vasemmalla naulakkotila entisen lainaushuoneen kohdalla. 1920-30-luku. Reproduktiokuva TMM:n kokoelmista (RF970618) Kuva 2. Toinen kerros, entinen lainaushuone (2.1). Oikealla ikkunat porashalliin. Kuva julkaistu Turun Sanomissa 15. 10. 1927. Reproduktiokuva TMM:n kokoelmista (RF970619)
84. Turun kaupunginkirjasto: Kuva 1. Toisen kerroksen aula (2.1) 1960-luvulla. Oviaukko lukusaliin (2.5). Kuva TKK:n kokoelmista. Kuva 2. Toisen kerroksen lukusali (2.5) ennen 1960-luvun loppua. Takana näkyvän oven paikalle tuli hissi vuonna 1968 tai 1969. Huom. alkuperäiskalustukseen kuuluvat metallilyötetuolit. Kuva TKK:n kokoelmista.
85. Turun kaupunginkirjasto: Kuvat 1. ja 2. Musiikkiosasto toisen kerroksen lukusalissa (2.5) 1970-luvun alussa. TKK:n kokoelmat.

Havainnekuvat

86. Turun kaupunginkirjasto: Kellarikerros, rakennus- ja muutosvaiheet (ei mittatarkka). Elina Pursimo 13.9.2004 / TMM
87. Turun kaupunginkirjasto: 1. kerros, rakennus- ja muutosvaiheet (ei mittatarkka). Elina Pursimo 13.9.2004 / TMM
88. Turun kaupunginkirjasto: 2. kerros, rakennus- ja muutosvaiheet (ei mittatarkka). Elina Pursimo 13.9.2004 / TMM
89. Turun kaupunginkirjasto: Ullakkokerros, muutosvaiheet (ei mittatarkka). Elina Pursimo 13.9.2004 / TMM

TONTTI + VIRALLISET
RAKENNUSPIIRUS-
TUKSET
1-35

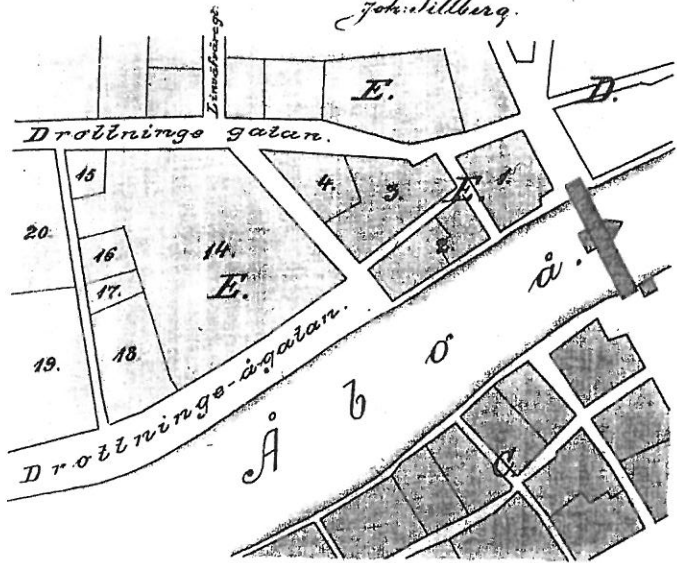
Charta
 öfver
 Belägenheten af en del
 Drottninge. och Linnésvare.
 gatorne i Södra kvarteret och
 M B O S T A D.
 med valnledningarne ifrån
 berörde gator till Åren;
 författad år 1798.
 af
 Joh: Tillberg.

Årens & Mellan

Utdrag
ur
Concept Charta
öfver
Åbo Stad

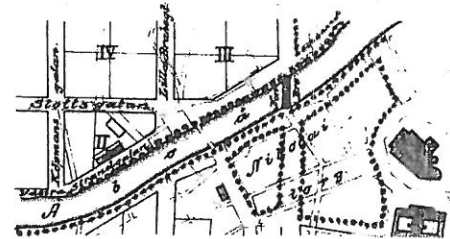
Efter särskilde chartor och Gårdsmätningar
sammändragen i Forins Landmätari Consioret
år 1808 af
Joh: Tillberg.

C Klöster kvarteret.
D Norra »
E Södra »

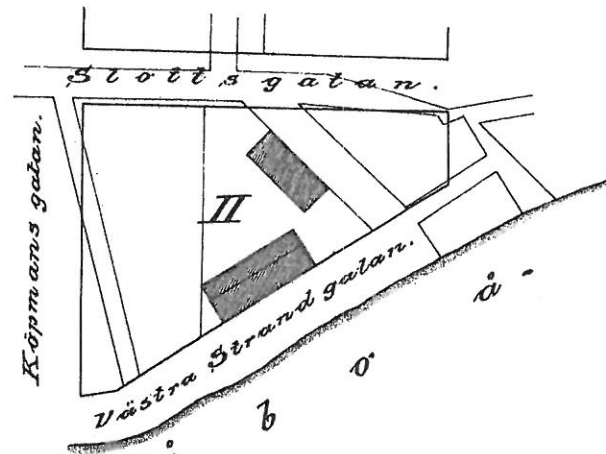
100 200 300 400 500 600 700 800 900 1000 Alnar.

Utdrag
ur
Karta
öfver
Åbo stad
enligt gamla plan och nya regleringar
år 1828.

F Skolehuset.

100 200 300 400 500 Alnar.

100 200 300 400 500 600 700 800 900 1000 Alnar.

Utdragens riktighet och originalens ättighet
Åbo Stads Byggnadskontor d. 19/12 1900.
Stadsingenjör.

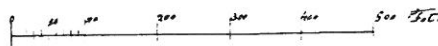
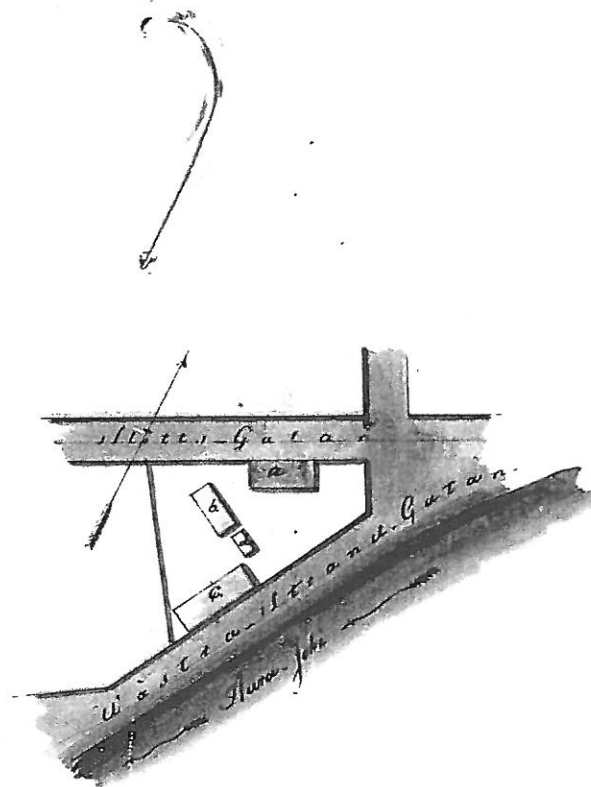
122/37. 1832.

GEOMETRISK PLAN. KÖNIGL. ÖFVERSK.

Tomten N° 1. i 2de Caranteret och 6de Stadsdelen af Åbo Stad.

a: förslagen Nybygggrad. b: forna Landskansellie Bygggraden; c: Trivial Scolan.

d: Uthusbygggrad.

AD 1692/415/189

Plan af tomlen N° 1 i 2 kvarteret af 6 stadsdelen

ibj. stad.

Brake
gatan

S l o t t s g a t a n

Öpmansgatan

N° 2

Sten

Gymnasiebord
(repar.)

Tomt för bibliotekshus.

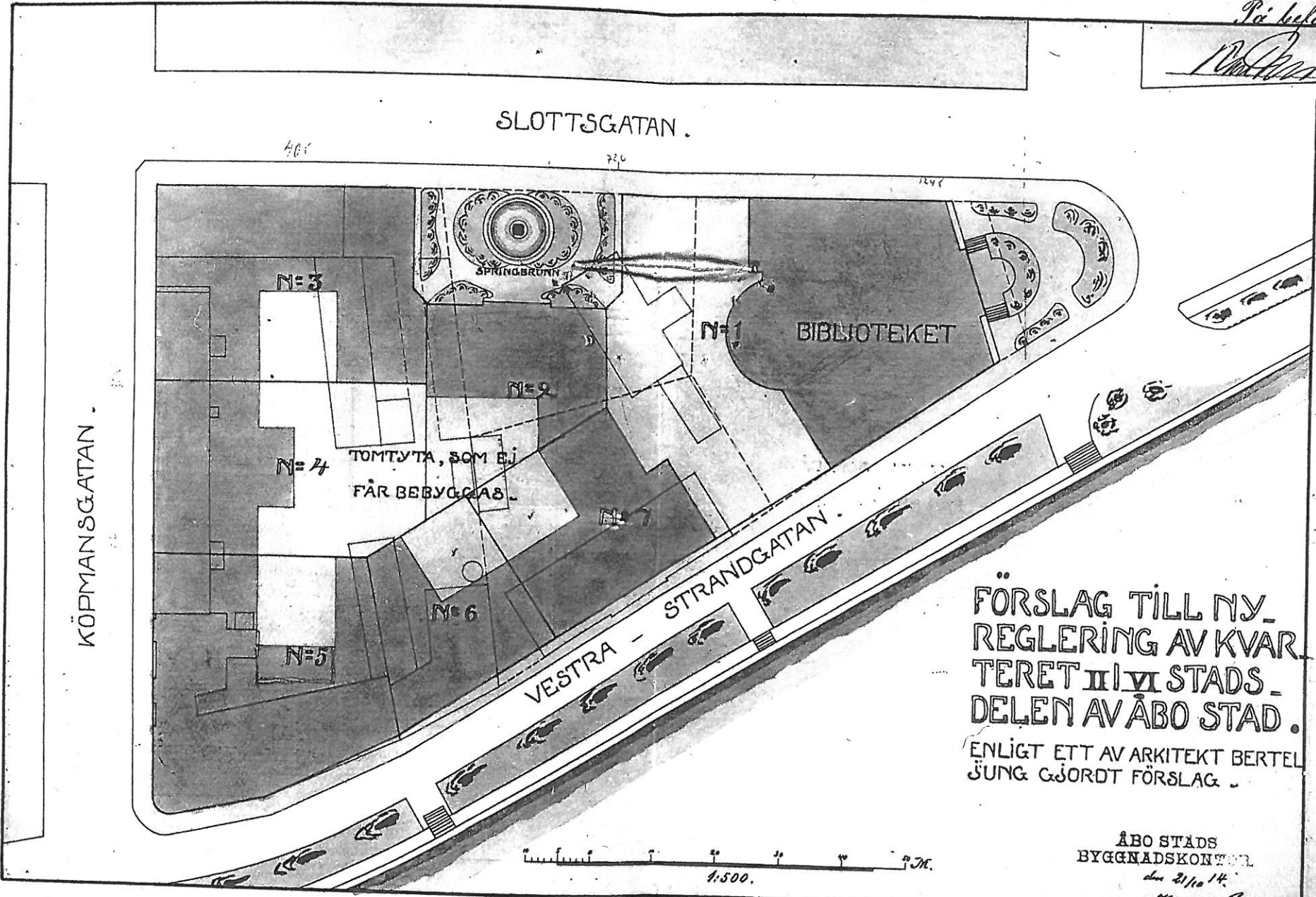
Gymnasiebord.

Fr e s t r a g t r a n d g a t a n

A r r a n

Gillad och till efterrättelse fastställd: Handling för af Civil-
expeditionen i Kejsarliga Senaten för Finland, den 5 september
1916.

På befallning:

FÖRSLAG TILL NY
REGLERING AV KVARTERET II VI STADS-
DELEN AV ÅBO STAD.
ENLIGT ETT AV ARKITEKT BERTEL
JUNG GJORT FÖRSLAG.

ÅBO STADS
BYGGNADSKONTORET
den 2/10 14.
Hjalmar Pedersen

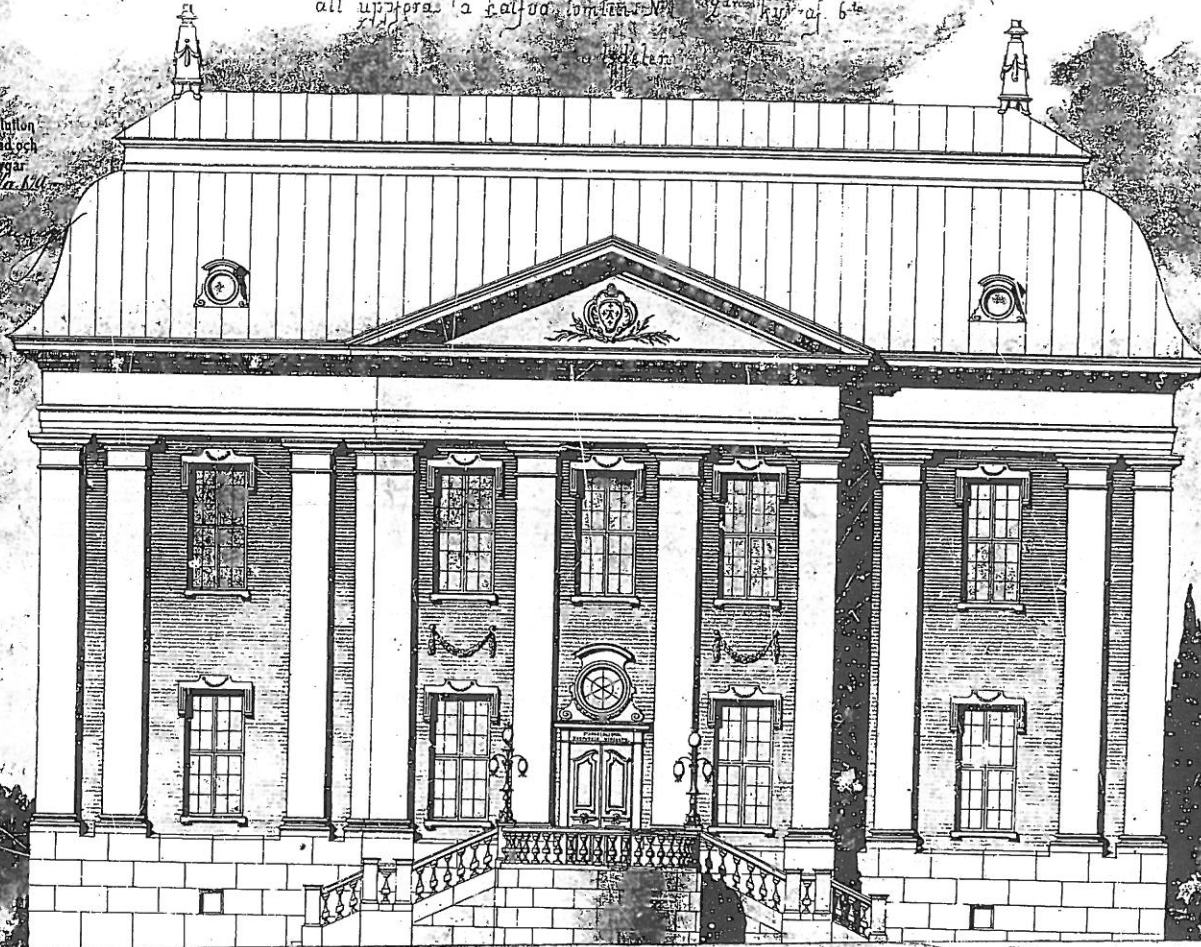
LITTE 4

RITNING TILL BIBLIOTEKSBYGNAD I ÅBO STAD,

att uppföra på halfta tomten N:o 2 i kv. af 6te

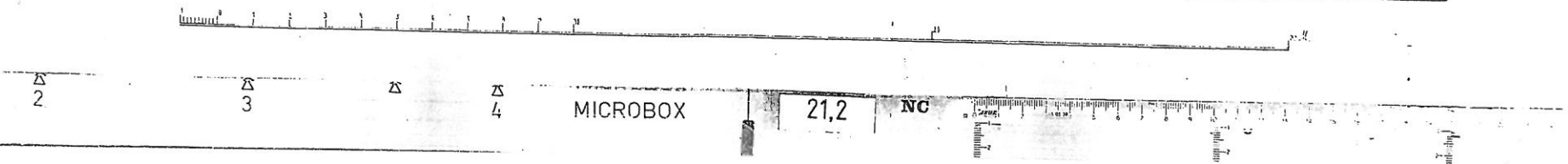
Genom i dag utfärdad resolution
är denna byggnadsritning godkänd och
till oförrättelse fastslagen i byggar
Åbo Stadsfullmäktige den 24. Dec. 1900.
Lösen 2 mark

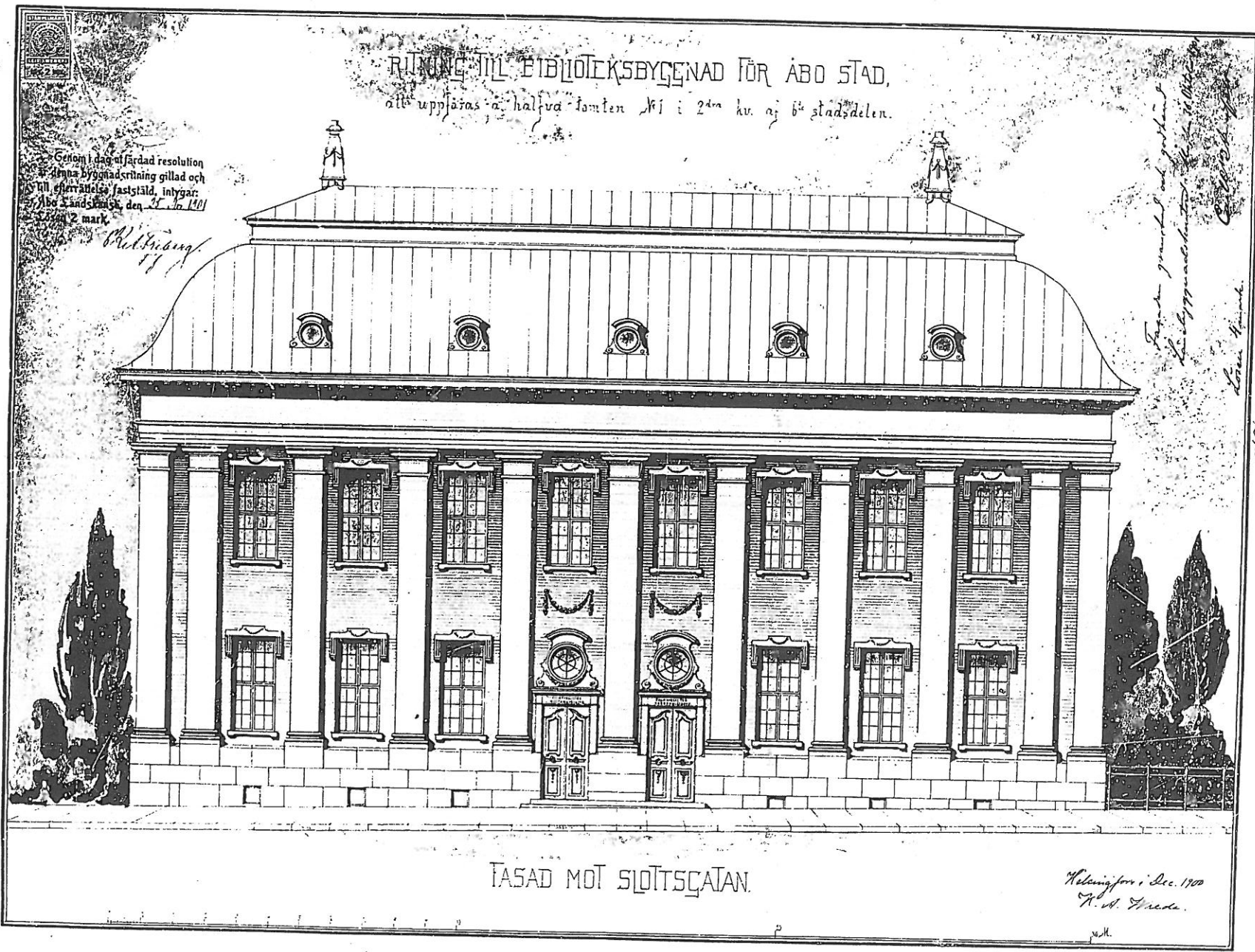
FASAD MOT SKVÄREN

Kleinigfors i Dec. 1900
K. A. M. M.

Handwritten notes on the right side of the drawing, including the name 'Carlstedt' and other illegible text.

LITE 5.

RITNING TILL BIBLIOTEKSBYGNAD FÖR ÅBO STAD,

att uppföras på halva tomten N:1 i 2da kv. af 6te stadsdelen.

Genom i dag utfärdad resolution
är denna byggnadsritning gillad och
till efterräddelse fastställd, inlyggar
Åbo stadsfullmäktige den 25de Jan 1901
2 mark.

W. H. G. G.

J. W. G. G.
L. H. G. G.
L. H. G. G.

Åbo stadsfullmäktige
Åbo stadsfullmäktige
Åbo stadsfullmäktige

FASAD MOT SLOTTSCATAN.

Helsingfors i Dec. 1900
A. W. G. G.

2

3

Δ

4

MICROBOX

21.2

NC

LIT 6.

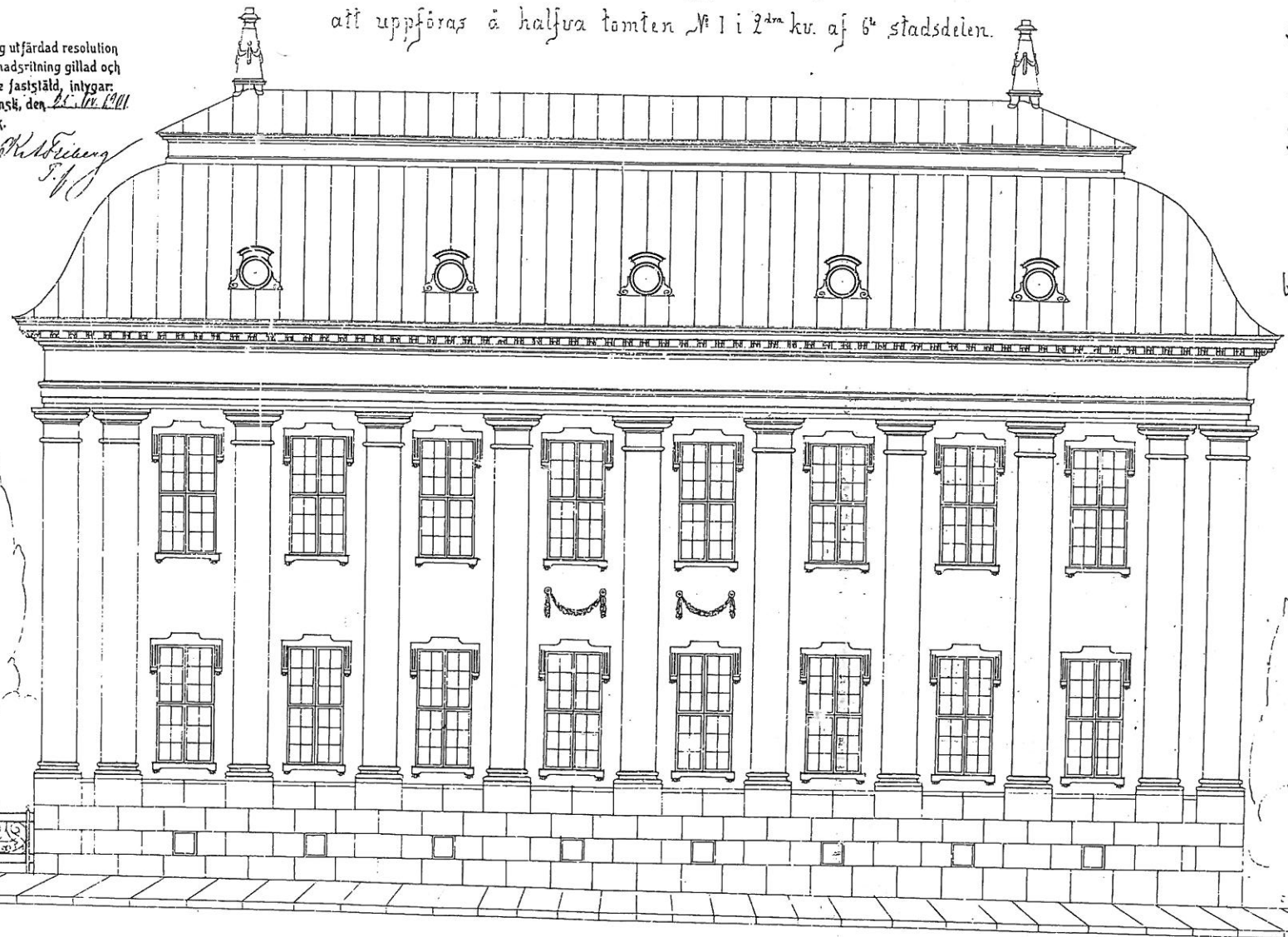

RITNING TILL BIBLIOTEKSBYGGNAD FÖR ÅBO STAD,
att uppföras å halfva tomten N: 1 i 2de kv. af 6te stadsdelen.

Genom i dag utfärdad resolution
är denna byggnadsritning gillad och
till esterrättelse fastslädd, intygar:
Åbo Sandskanski, den 22. Dec. 1900.
Lösen 2 mark.

H. W. Fredberg
F. W.

För den godkänd och godkänd
Svenska Patent- och Registreringsverket, den 20. Dec. 1900.

L. v. d. Carlsson, Åbo

Åbo stadsbibliotek byggt på grund av en resolution af stadsfullmäktige den 22. Dec. 1900. Åbo stadsbibliotek byggt på grund af en resolution af stadsfullmäktige den 22. Dec. 1900.

S. W. Fredberg

FASAD MOT VESTRA STRANDGATAN.

Helsingfors i Dec. 1900
H. W. Fredberg

LITTE 7.

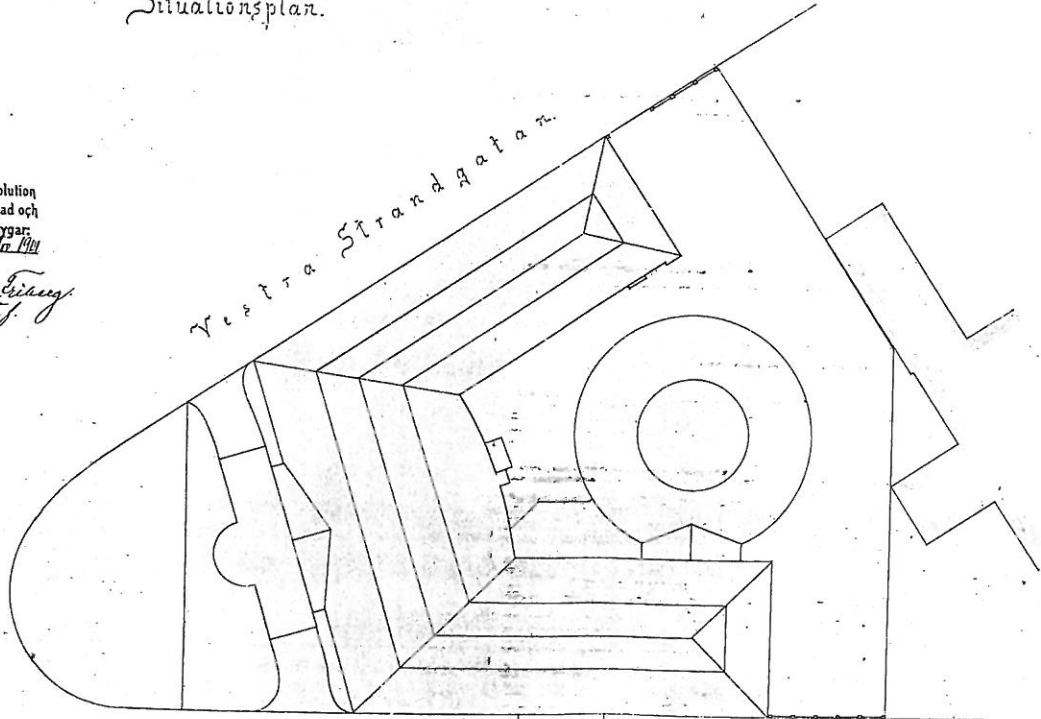

RITNING TILL BIBLIOTEKSBYGGNAD FÖR ÅBO STAD,
att uppföras å halfva tomten N:1 i 2da kv. af 6te stadsdelen.

Situationsplan.

Genom i dag utfärad resolution
är denna byggnadsritning gillad och
till ofterrättelse fastställd, inlygga:
Åbo Sandskansli, den 25de Apr. 1900
Lösen 2 mark.

H. A. Ericson
Sj.

Stadens tillbyggnadsnämndens N:o
grundsked = och godkänd =
och den 14de Apr 1900
Såsom 2: = 500

H. A. Ericson

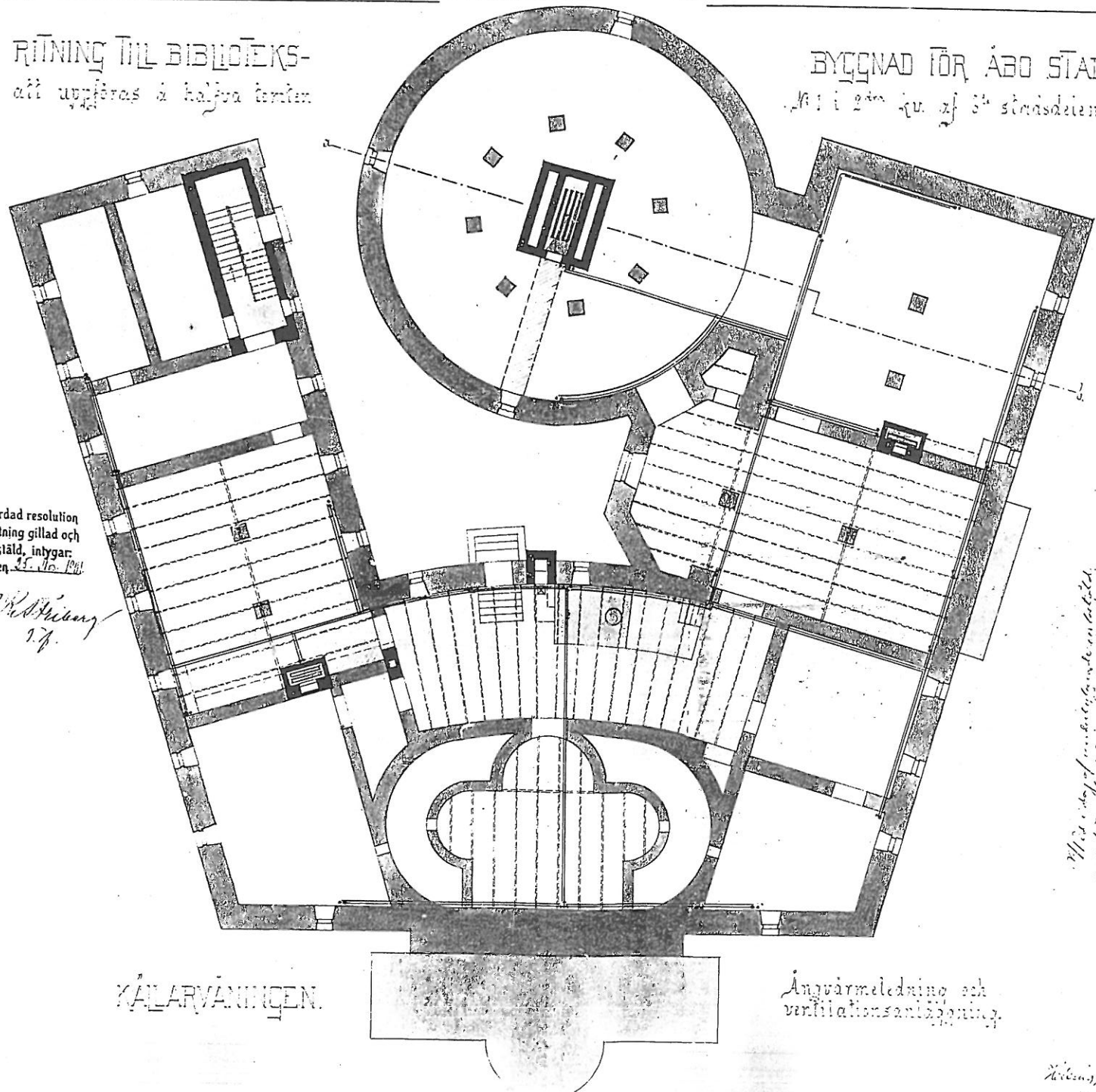
*Med i dag utfärad resolution
är denna byggnadsritning gillad och
till ofterrättelse fastställd, inlygga:
Åbo Sandskansli, den 25de Apr. 1900
Lösen 2 mark.*

Åbo den 25de Apr. 1900
H. A. Ericson

RITNING TILL BIBLIOTEKS-
 all uppföras å haljva tömten

BYGGNAD FÖR ÅBO STAD,
 i 2de kv. af 5te stadsdelen.

Genom i dag utfärdad resolution
 är denna byggnadsritning gillad och
 till efterrättelse fastställd, inlyggar:
 Åbo Sandskansli, den 25. 10. 1901
 Lösen 2 mark.

E. Ekman
 27.

*Med utgång från tekniska synpunkter
 uppgår byggnadsritningen till en
 dimensioner, vilken är tillämplig för
 byggnad i Åbo stadsdelen.*

KÄLLARVÄNINGEN.

Ängvärmeledning och
 ventilationsanläggning.

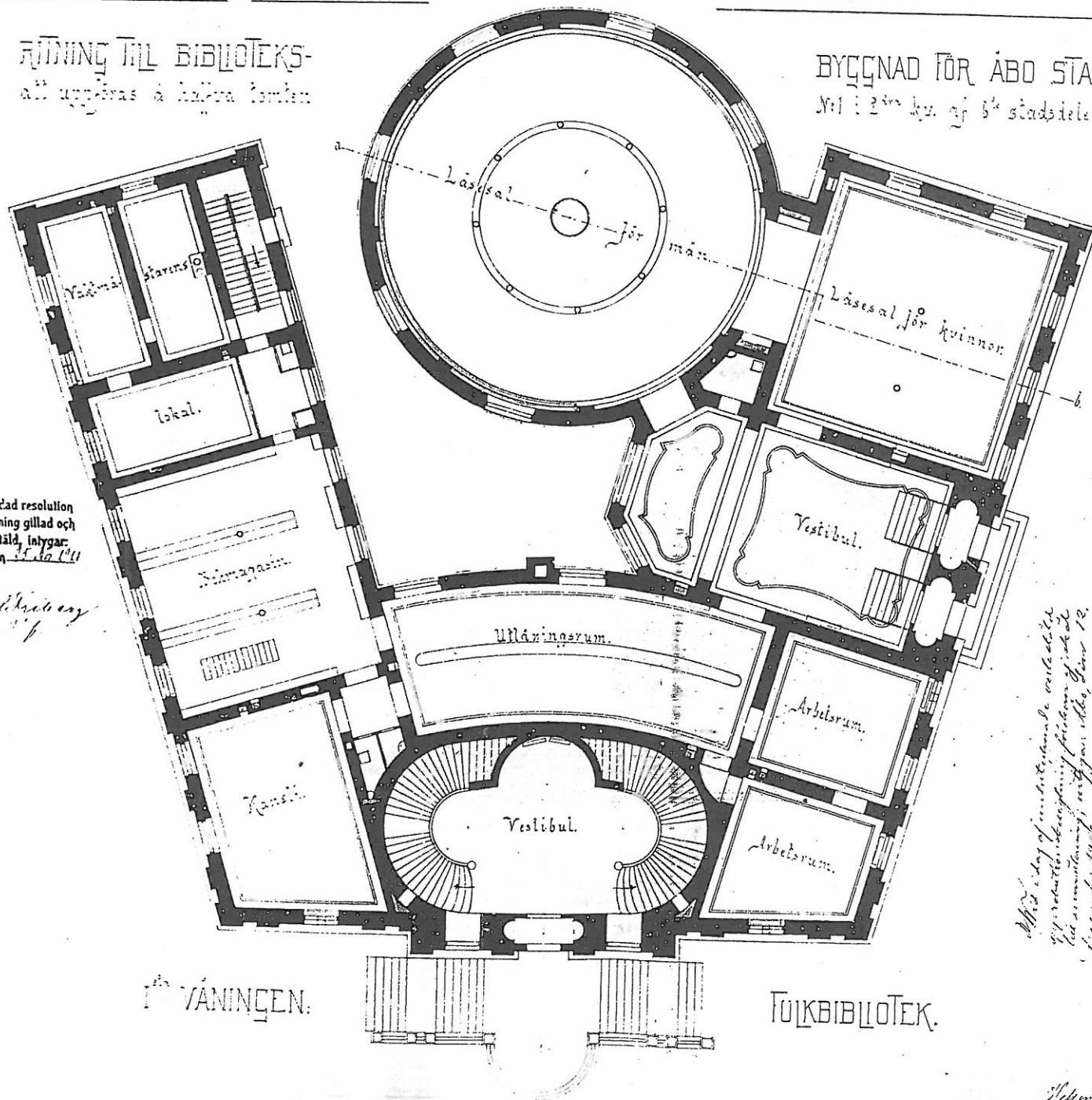
Ekman, Erik, Åbo, 1901

LIMEA.

RITNING TILL BIBLIOTEKS-
 att uppföras på tidigare tomten

BYGGNAD FÖR ÅBO STAD.
 Nr 1 i 2da kv. af 6de stadsdelen.

Genom i dag utfärdad resolution
 är denna byggnadsritning gillad och
 till ofterrättelse fastställd, intygar:
 Åbo Sandskansli, den 15. 10. 1911
 Lösen 2 mark.

Handwritten signature

Handwritten notes:
 Med i dag af nämnda nämnde...
 till utställning...
 12. 10. 1911

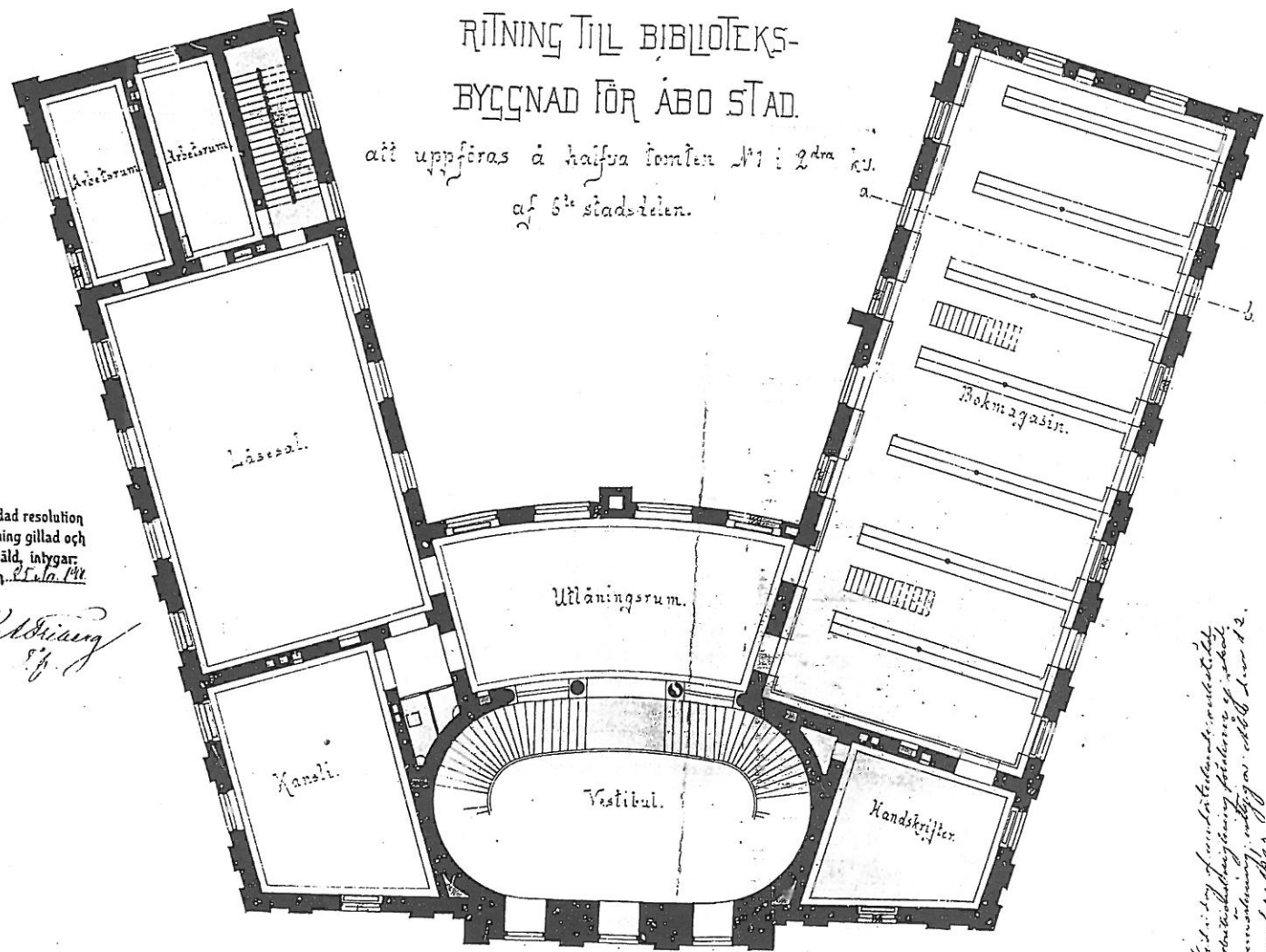
Handwritten signature

Åbo 1911
 H. H. H.

RITNING TILL BIBLIOTEKS- BYGGNAD FÖR ÅBO STAD.

att uppföras å halva tomten N:1 i 2^{dra} kv.
af 6te stadsdelen.

Genom i dag utfärdad resolution
är denna byggnadsritning gillad och
till efterrättelse fastställd, intygar:
Åbo Sandskanski, den 25te Ma 1891.
Lösen 2 mark.

W. H. Sjöberg
87

*Åbo stadsbiblioteksbyggnadens
uppföring och utrustning
förklarad af stadsfullmäktige
den 25te Ma 1891.
(Dagordning af 1891)
Lösen 2 mark, af 6te stadsdelen.*

II^{dra} VÅNINGEN, STADSIBLIOTEK.

*Köpenhamn, Dec. 1890
H. O. W. Sjöberg*

LINE II.

RITNING TILL BIBLIOTEKSBYGGNAD FÖR ÅBO STAD,

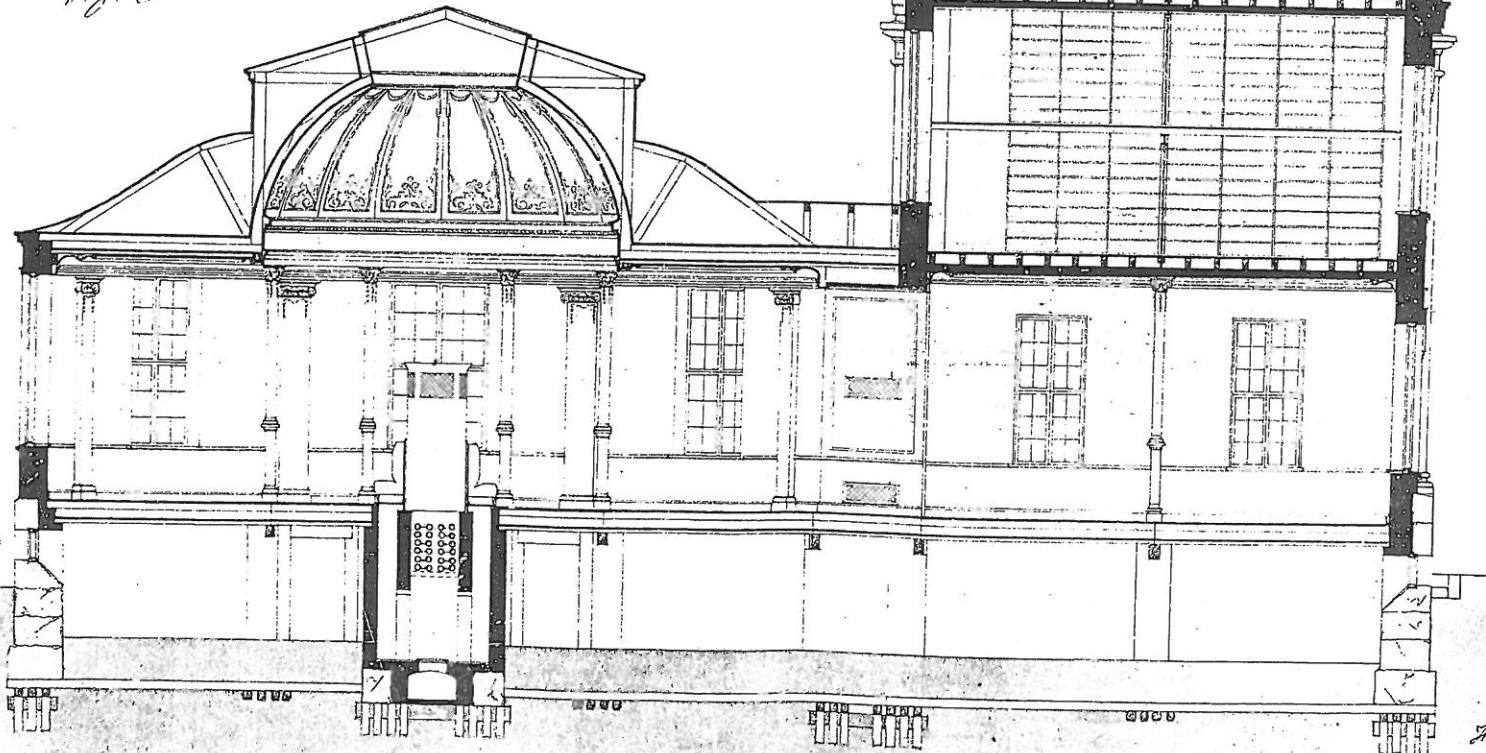
att uppföras å halva tomten N° 1 i 2da kv.

af 6te stadsdelen.

Skärning i a-b.

Genom i dag utfärdad resolution
är denna byggnadsritning gillad och
till efterrättelse fastställd, intygar:
Åbo Sandskansli, den 25 Nov. 1881
Lösen 2 mark.

M. Sjöberg
Sj.

Med en del af den förut nämnda byggnaden uppförd på tomten N° 1 i 2da kv. af 6te stadsdelen i Åbo. Utarbetad af M. Sjöberg. 1881.

*Åbo den 1da Dec 1881
H. W. Thede.*

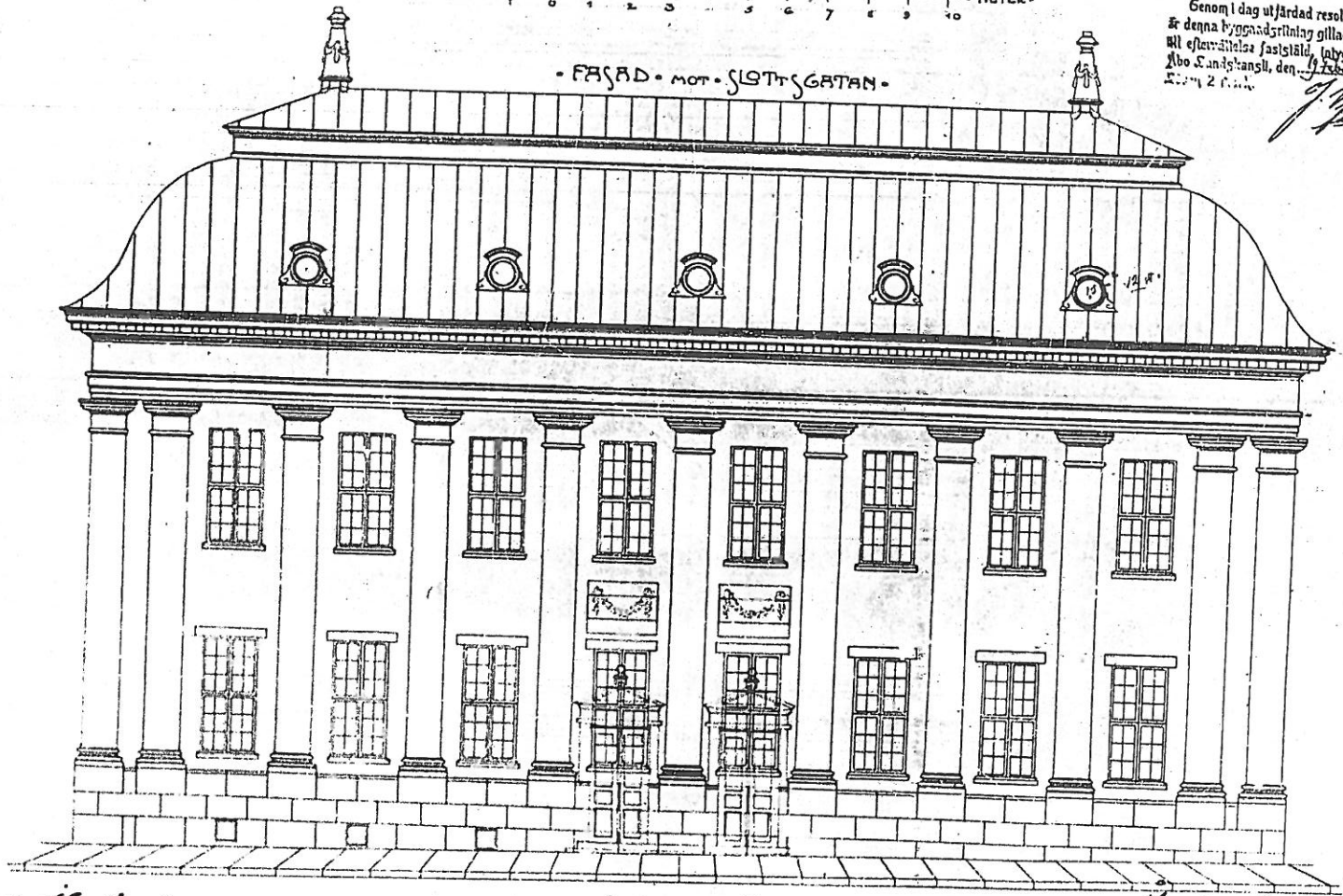
LINE 12

RITNING • TILL • FASADFÖRÄNDRING • AF • BIBLIOTEKSBYGGNADEN • I • ÅBO.
 • UPPFÖRD • Å • (HÅLEVA) • TOMTEN • N:1 • I • 2 • DEL • KVARTERET • AF • 61 • STADSDELEN •

SKALA: 1 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 METER

Genom i dag utfärdad resolution
 är denna byggnadsritning gillad och
 till efterföljande fastslädd, utlyst
 Åbo 2. landskapsl. den 19 Feb. 1914
 2000 2 1/2

• FASAD • MOT • SLOTS • GATAN •

Tillstånd givet till Åbo läns byggnadsnämnden den 11 januari 1914. Johan Lyytikäinen
 Lennart H. M.

Åbo Stads Byggnadsnämnd i Åbo den 19 februari 1914.
 J. L. Lyytikäinen

2

3

4

MICROBOX

21,2

LITTE B.

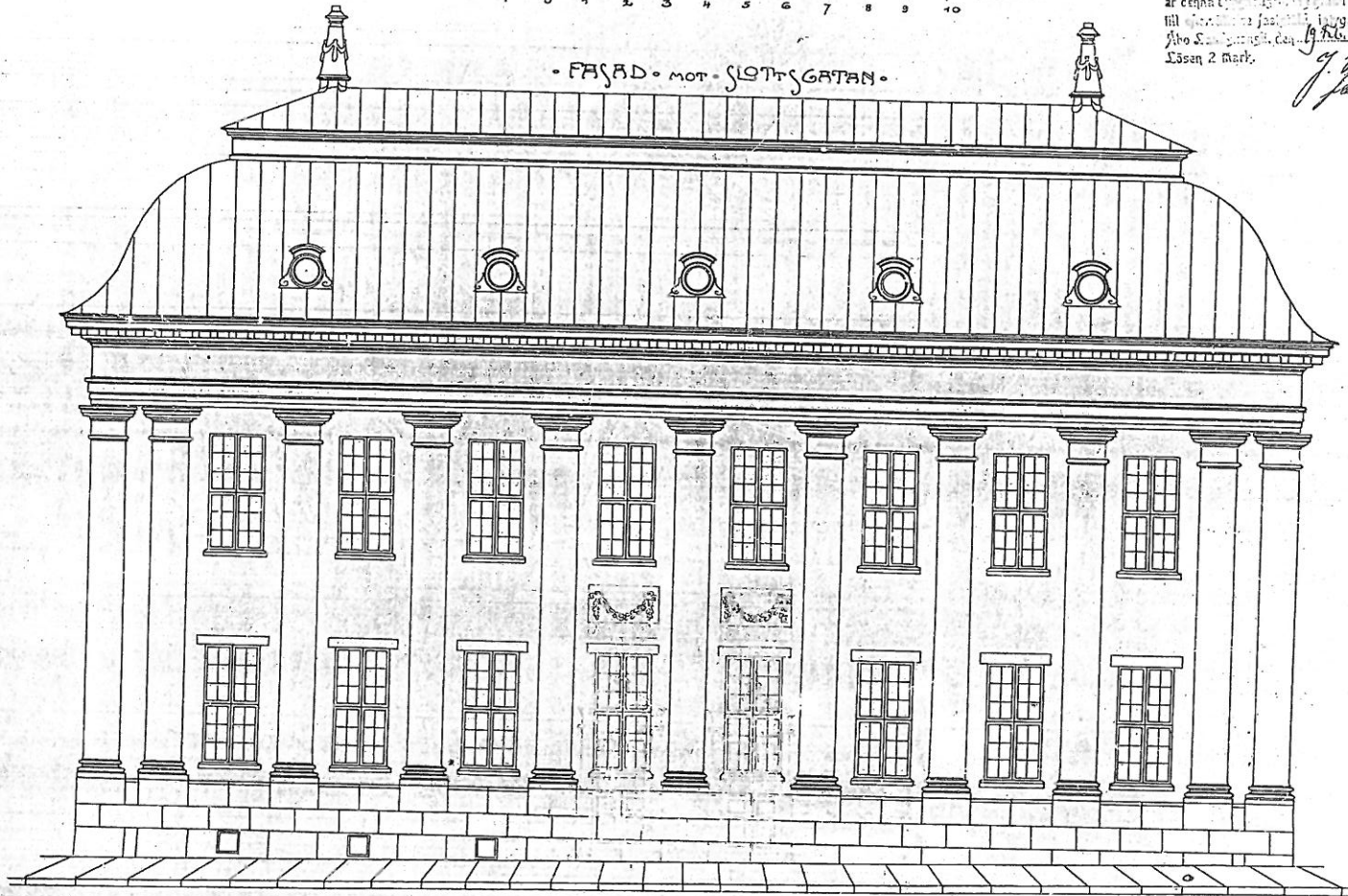
RITNING • TILL • FASADFÖRÄNDRING • AF • BIBLIOTEKSBYGGNADEN • I • ÅBO.

• UPPFÖRD • Å • (HÅLEVA) • TOMTEN • N:O 1 • I • 2 • DEL • KVARTERET • AF • G:O • STADSDELEN •

• SKALA: 1 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 METRER •

Genom dag utgjord resolution
är denna ritning godkänd och
till förtäring för fastläggning
af de förändringar som
Lösen 2 Mark.
J. W. Lindberg

• FASAD • MOT • SLOTTSGATAN •

Fasaden godkänd af Lärobyggnadsnämnden den 16 januari 1914. *Johannes Lindberg*
Lösen 4 mark.

Åbo stads byggnadsnämndens i Åbo
den 16 januari 1914.
J. W. Lindberg

2

3

Δ

4

M

21 2

V: 2,1

2

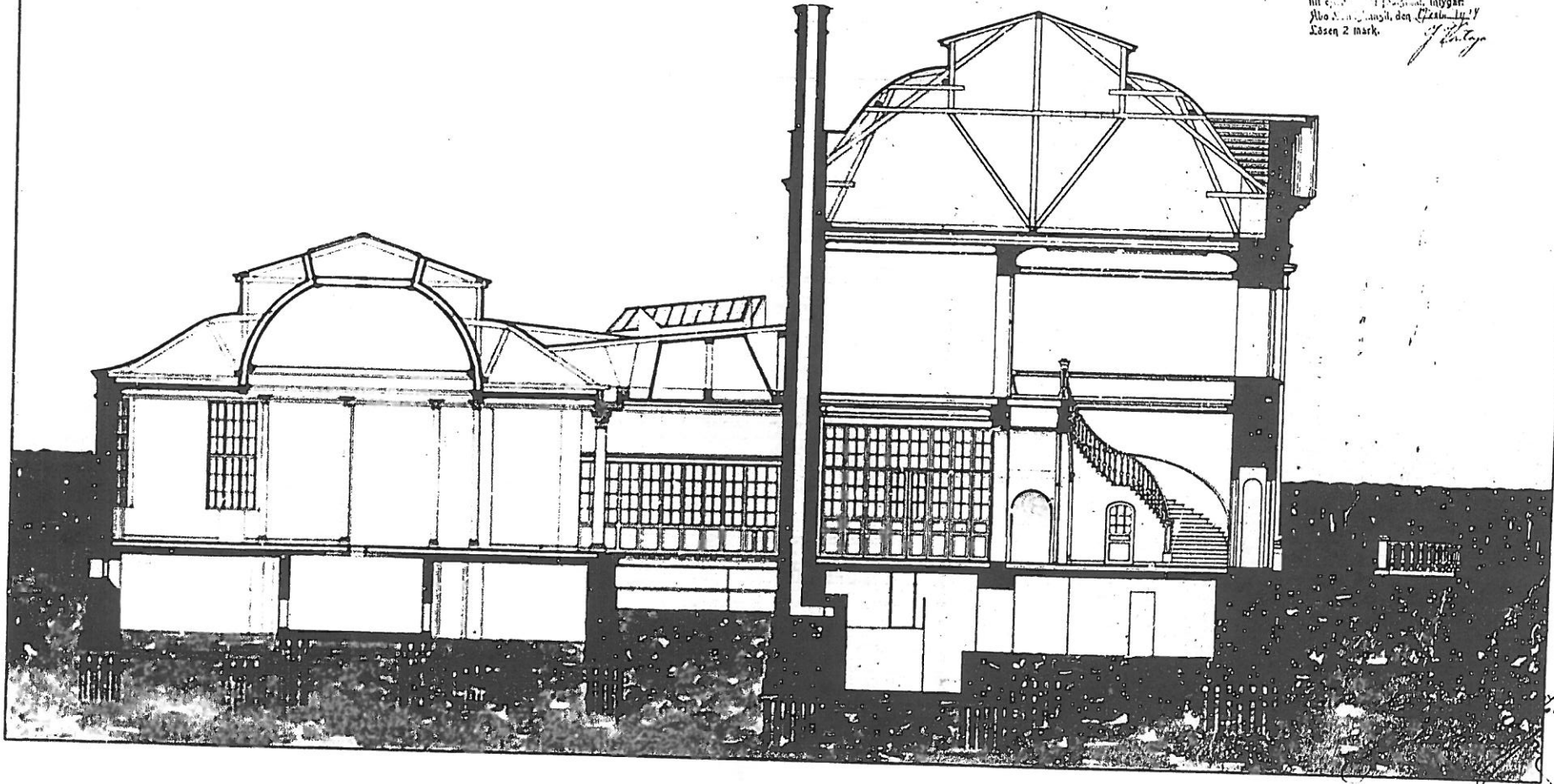
LITTE 14.

• FÖRÄNDRINGSRITNING • AF • BIBLIOTEKSBYGGNADEN • I • ÅBO •

• UPPRIS • A • TONNEN • NR 1 • I • 2 DE • KVARTLET • AF • 6 DE • STADSDELEN •
 • SKERRENS I A-B •

Genom i dag utfärdad resolution
 är denna ritning godkänd och
 till offentlig förtäring tillgänglig
 Åbo den 10 Mars 1877
 Lösen 2 mark.

J. Kallberg

Åbo 1877

LITTE 19,
 21

Σ 1

Σ 2

Σ 3

Σ

Σ 4

MICROBOX

30

10

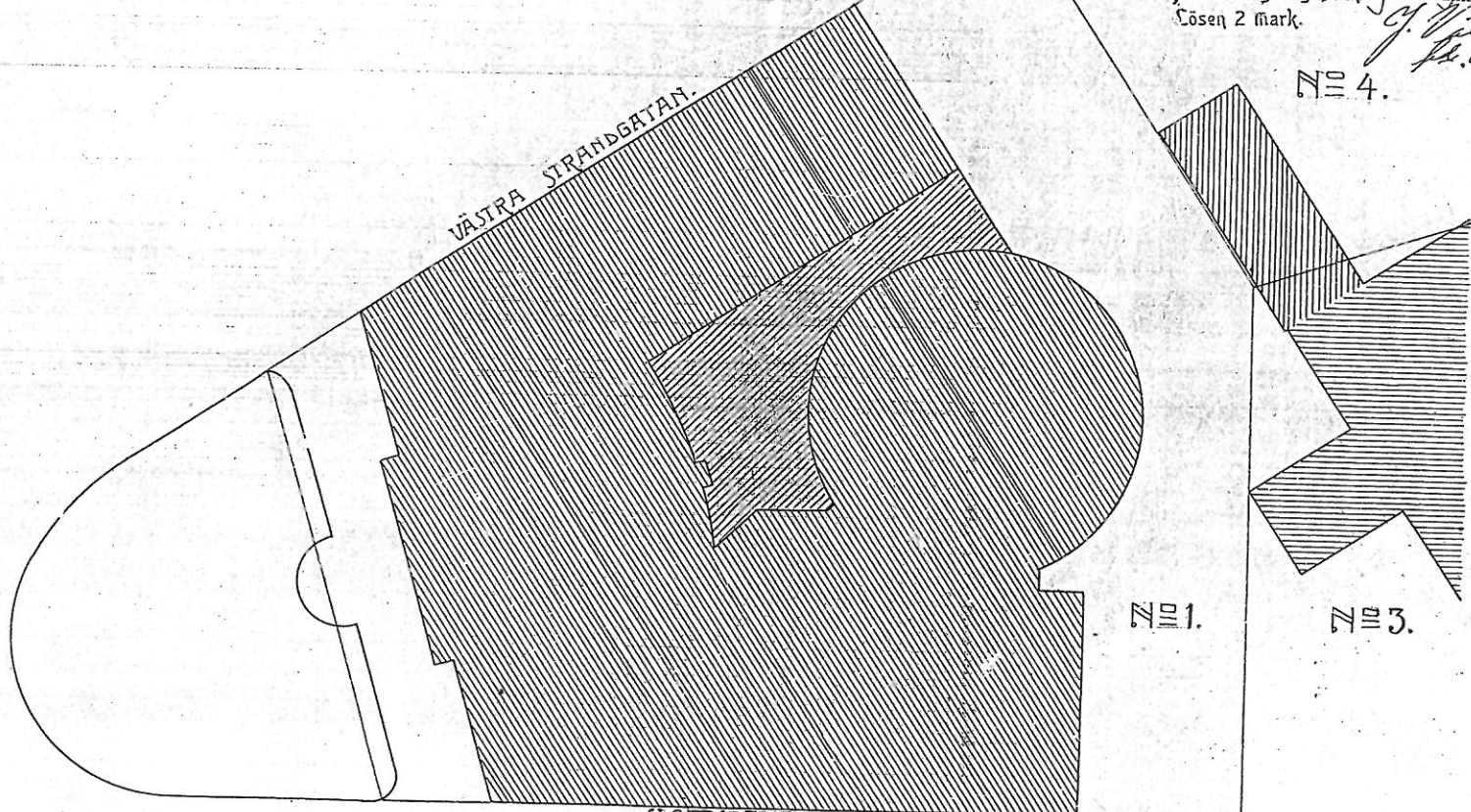
FÖRÄNDRINGSRITNING AF BIBLIOTEKSBYGGNADEN I ÅBO

UPPFÖRD PÅ TOMTEN N° 1 I 2DE KVARTERET AF 6TE STADSDELEN

SITUATIONSPLAN

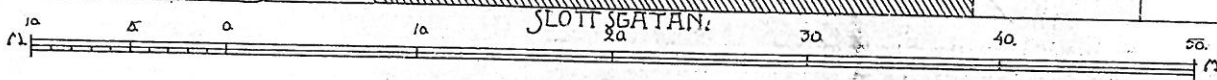
Genom i dag utfärdad resolution
är denna byggnadsritning gillad och
till efterföljelse fastställd, intygar
Åbo Länstingskansli, den 19 Feb. 1917
Cösen 2 mark.

N° 4.

N° 1.

N° 3.

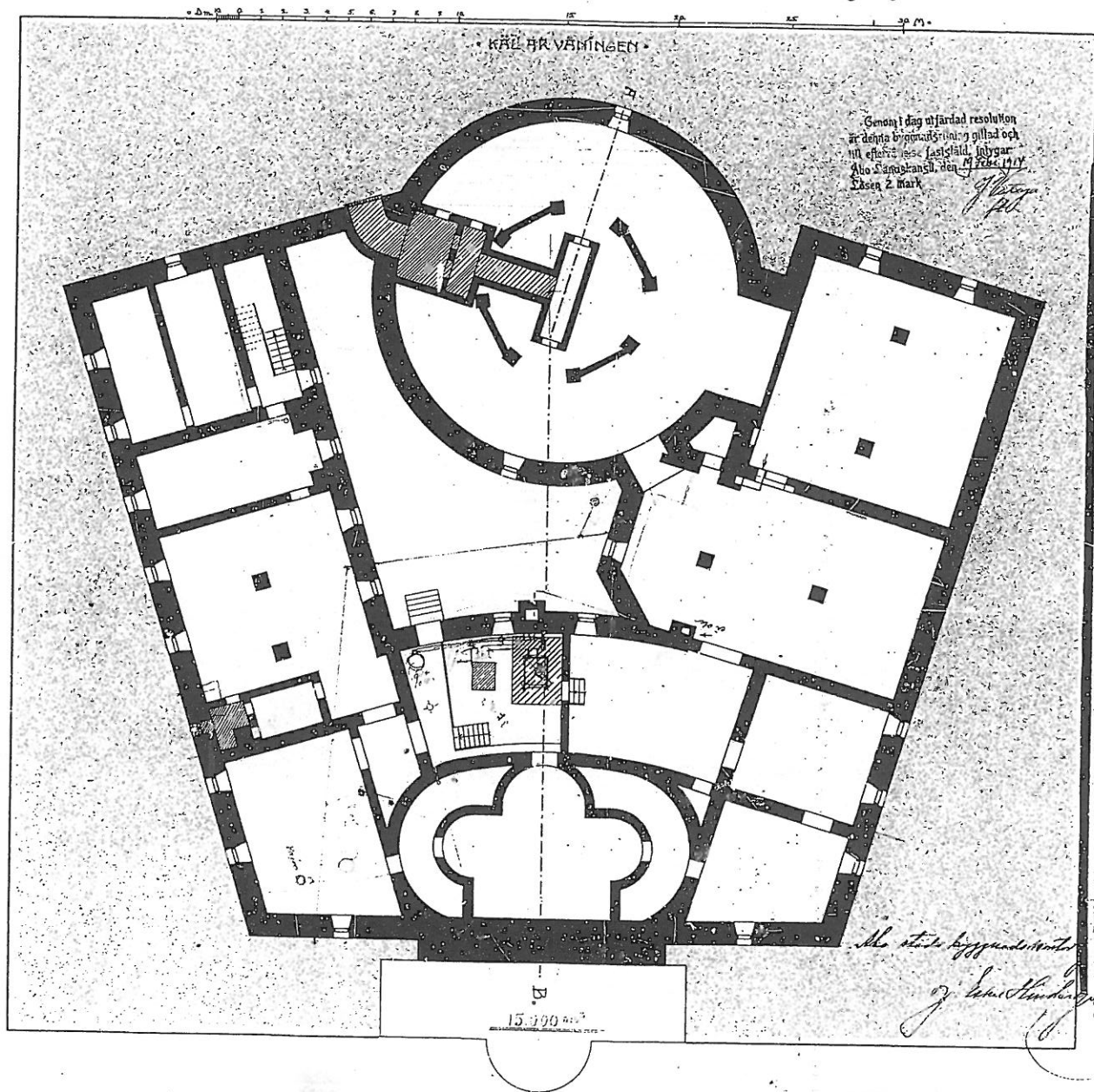
Åbo stads byggnadsnämnd i fören
G. Schierstedt

Linne 16.

VI: 2

FÖRÄNDRINGSRITNING • AF • BIBLIOTEKSBYGGNADEN • I • ÅBO •

• UPPFÖRD • Å • (HALVA) • TOMTEN • N:1 • I • 2:de • KVARTERET • AF • 6:de • STADSDELEN •

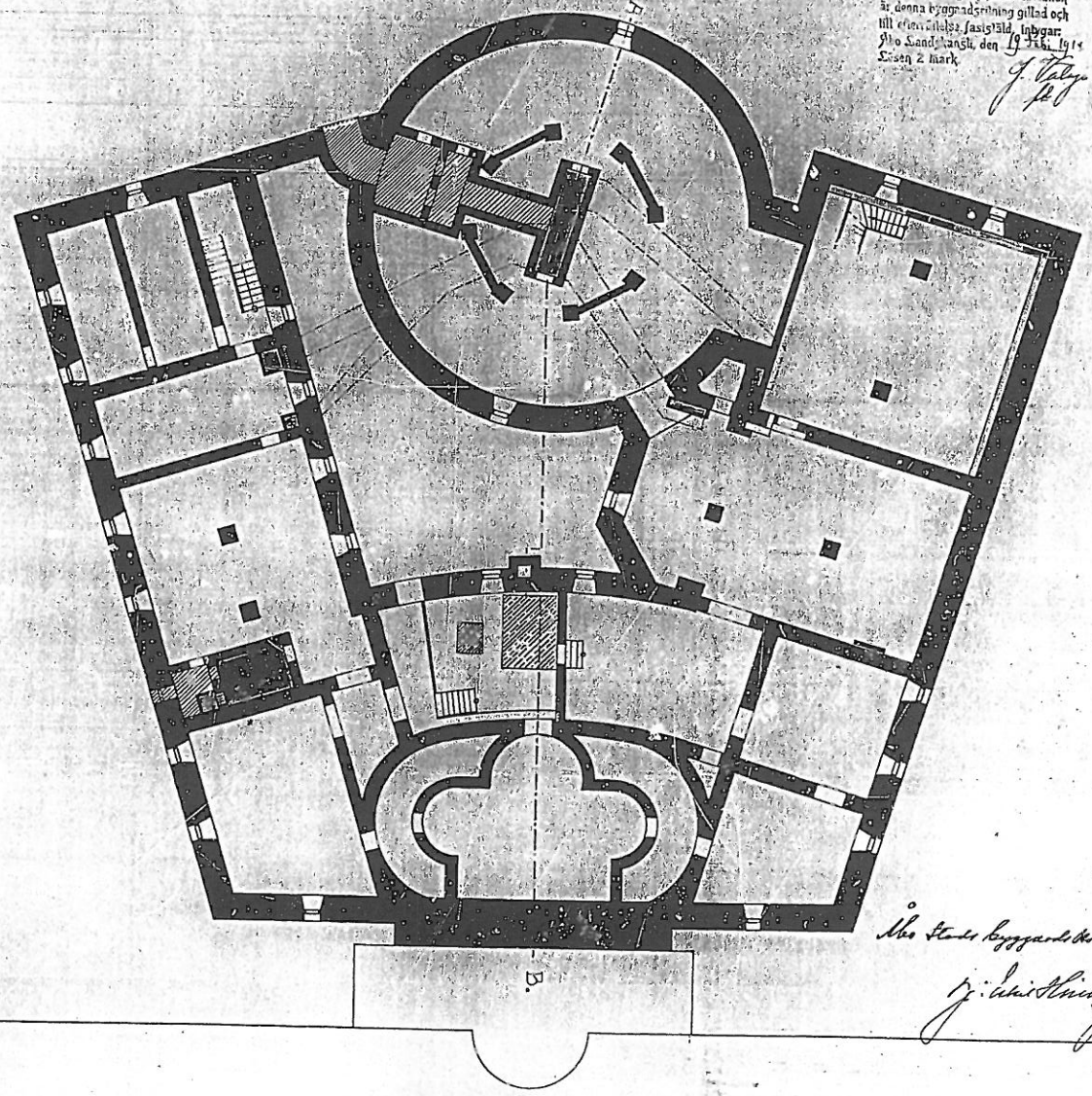
FORÄNDRINGSRITNING • AF • BIBLIOTEKSBYGGNADEN • I • ÅBO

• UPPFÖRD • Å • TOMTEN • N:1 • I • 2 • QUA • KVARTERET • AF • 6TE • STADSDELEN •

• PLAN AF KÄLLAR VÄNINGEN •

Genom dag utjämd resolution
är denna byggnadsritning giltig och
till utförande fastslådd. Inbygar
Åbo Sandhansli den 19 Feb. 1914
Ersen 2 mark

J. Tälvi
Åbo

Åbo Stads Byggnadskontor i januari 1914.

J. Amnell

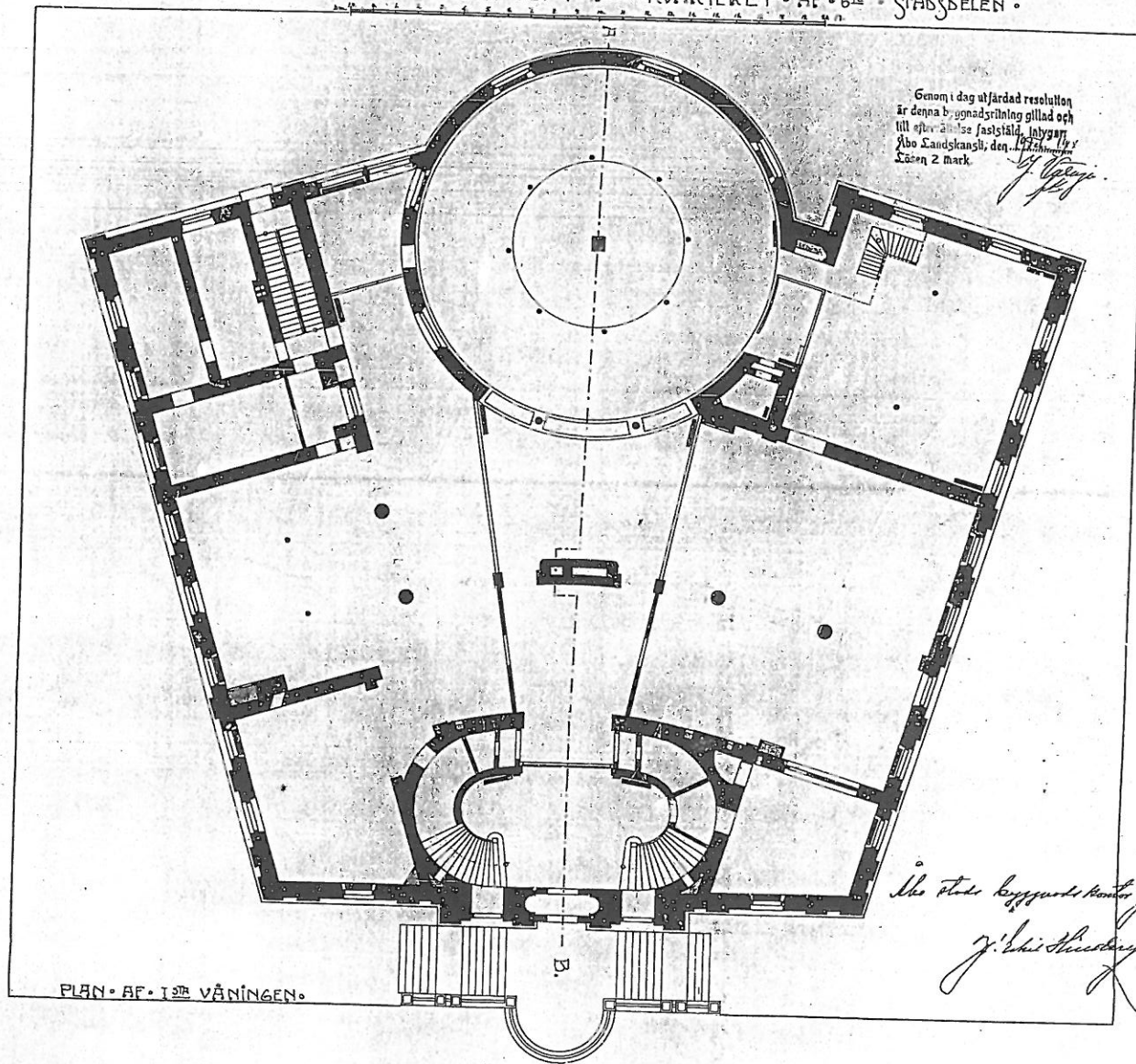
Åbo 1914

VI:2,1

177218

FÖRÄNDRINGSRITNING • AF • BIBLIOTEKSBYGGNADEN • I • ÅBO •

• UPPFÖRD • Å • TOMTEN • N:1 • I • 2 • Q:1 • KVARTERET • AF • 6:12 • STADSDELEN •

Genom i dag utfärdad resolution
är denna byggnadsritning gillad och
till utförande fastställd. Inlygga
Åbo Landskanslii, den 17/1 1894.
Lösen 2 mark.

J. G. G. G.

Åbo stads byggnadskontor, 17/1 1894.

J. G. G. G.

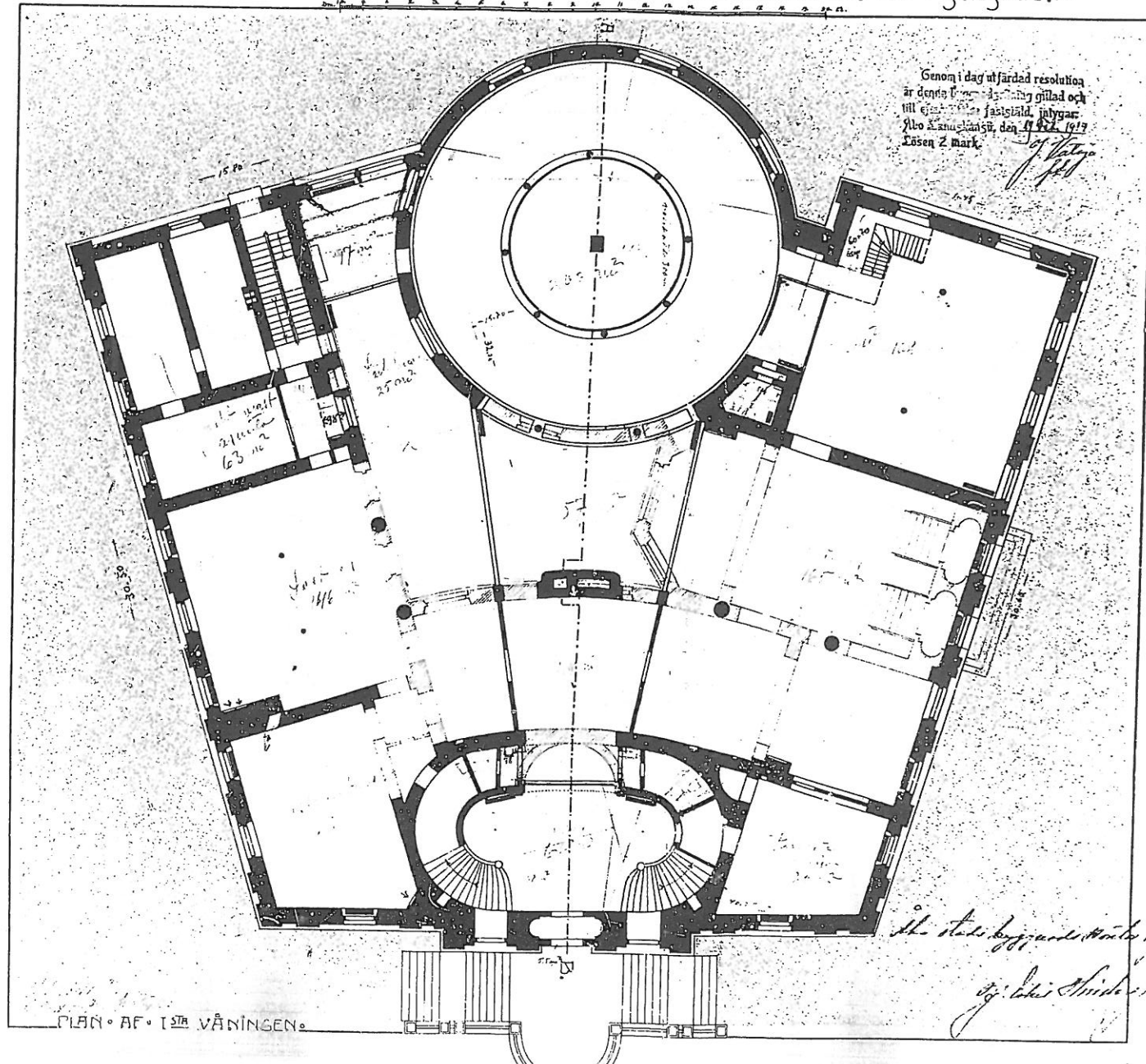
FIG. 1

PLAN • AF • 1:12 VÄNINGEN •

LITE 19

FÖRÄNDRINGSRITNING AF BIBLIOTEKSBYGGNADEN I ÅBO.

UPPRÖRD Å (HÅLEVA) TOMTEN N:1 I 2:RA KVARTERET AF 6TE STADSDELEN.

Genom i dag utfärdad resolution
är denna ritning gillad och
till ej annat fastställt, inlyggar
Åbo Länshövdingen, den 11/12/1917
Lösen 2 mark.

J. J. Valters

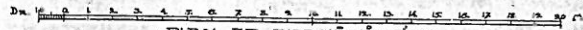
PLAN AF 1:RE VÅNINGEN.

Åbo stads byggnadsstyrelse, januari 1918.
J. J. Valters

L1136 20.

FORÄNDRINGSRITNING AF BIBLIOTEKSBYGGNADEN I ÅBO

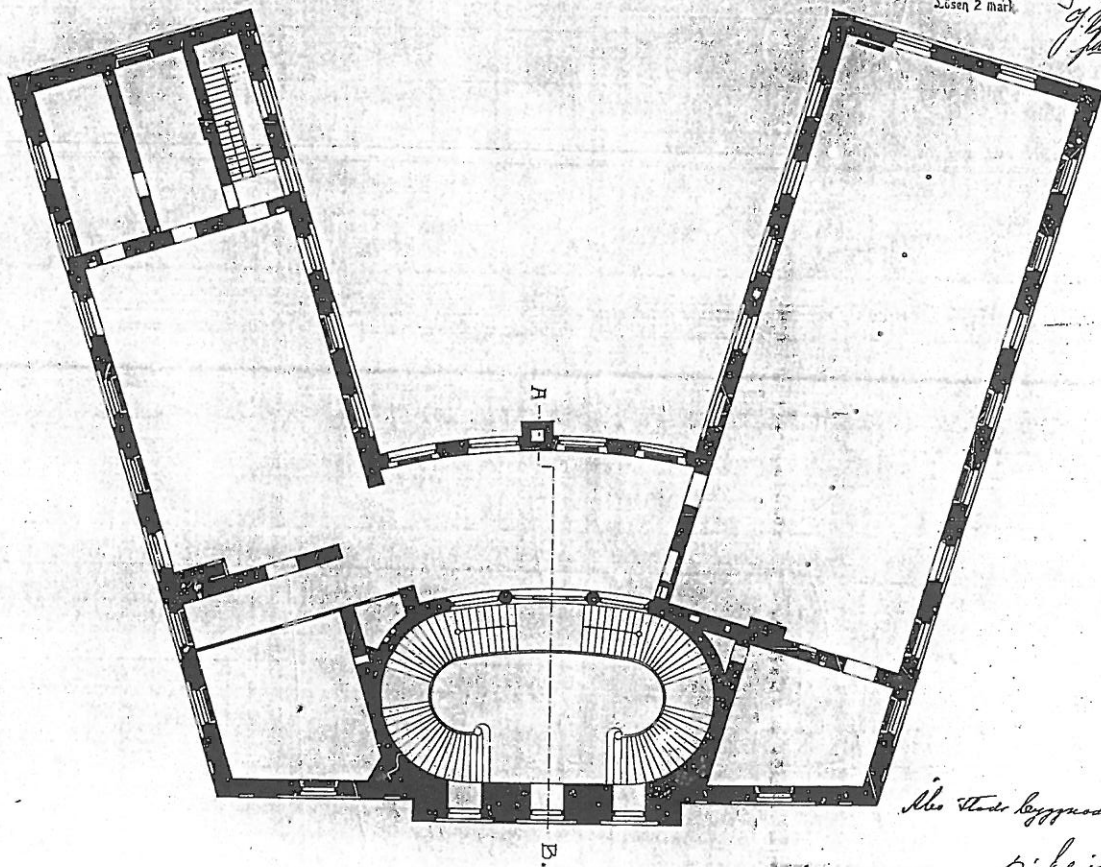
UPPERD A TOMTEN N:1 I 2. KVARTERET AF 6. STADSDELEN

PLAN AF I:RE VÄNINGEN

Genom i dag utfärdad resolution
är denna byggnadsritning gillad och
till efter 3 månader fastslått inlygar
S:o L:o i Åbo den 17 Febr 1894
Losen 2 märk.

J. Mattson
Arkitekt

Åbo stads byggnadskontor, Januari 1894.
J. Mattson

Δ 1

Δ 2

Δ 3

Δ

Δ 4

M

21.2

VI: 2,1

Δ 2

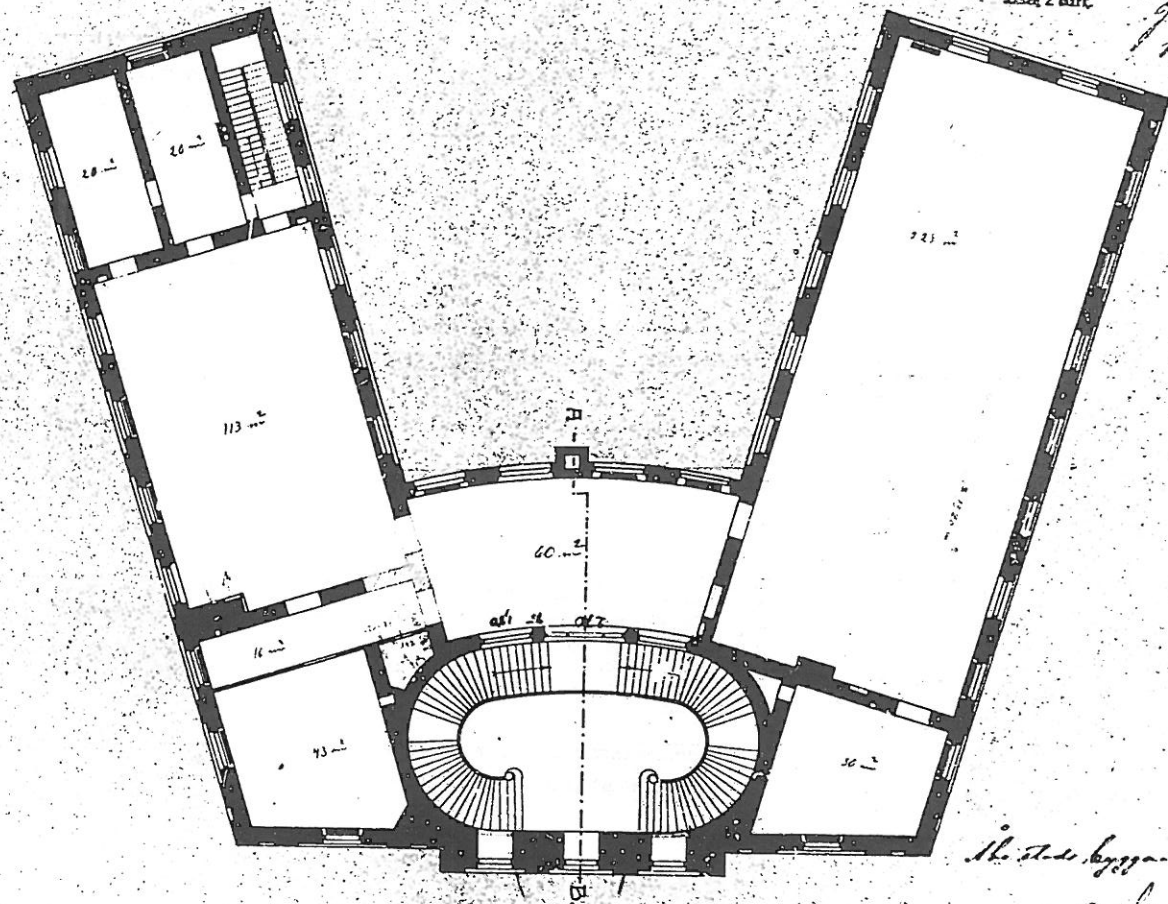
LITTE 21

FORÄNDRINGSRITNING AF BIBLIOTEKSBYGGNADEN I ÅBO

• UPPFÖRD Å (HALVA) TOMTEN NR 1 I 2 BZA • KVARTLET AF 6te STADSDELEN •

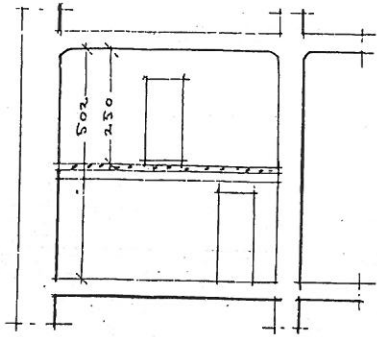
• PLAN AF II:RA VÄNINGEN •

Genom i dag utfärdad resolution
är denna byggnad förklarad gillad och
till efterkommande fastslådd i byggnads-
föreskrifternas § 17. Den 19/10/1919
Svea 2 Mark.

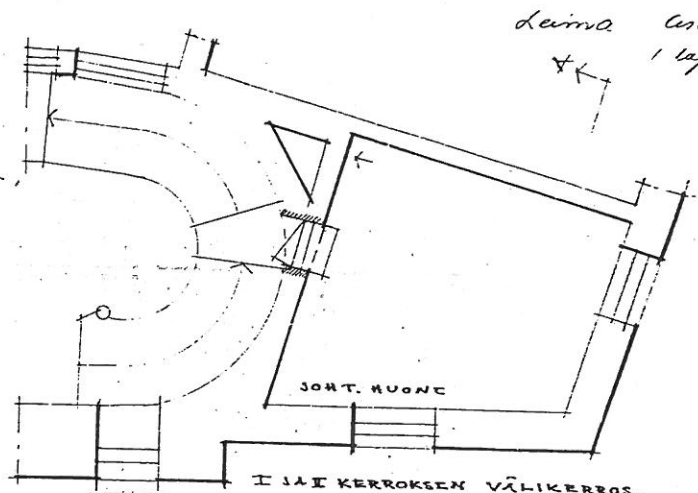

The State Building Office, January 1919
Ernst Lindberg

219 m²
222 m² k.m.b.

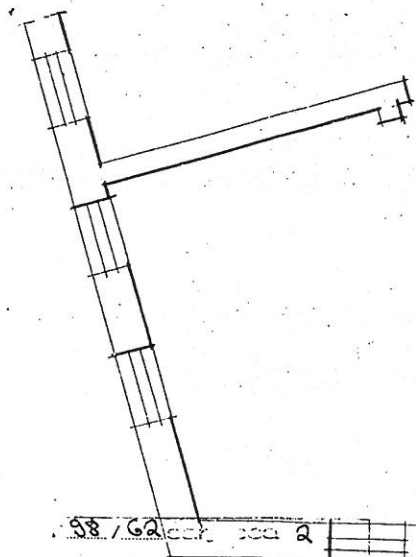

LEIKKAUS A-A

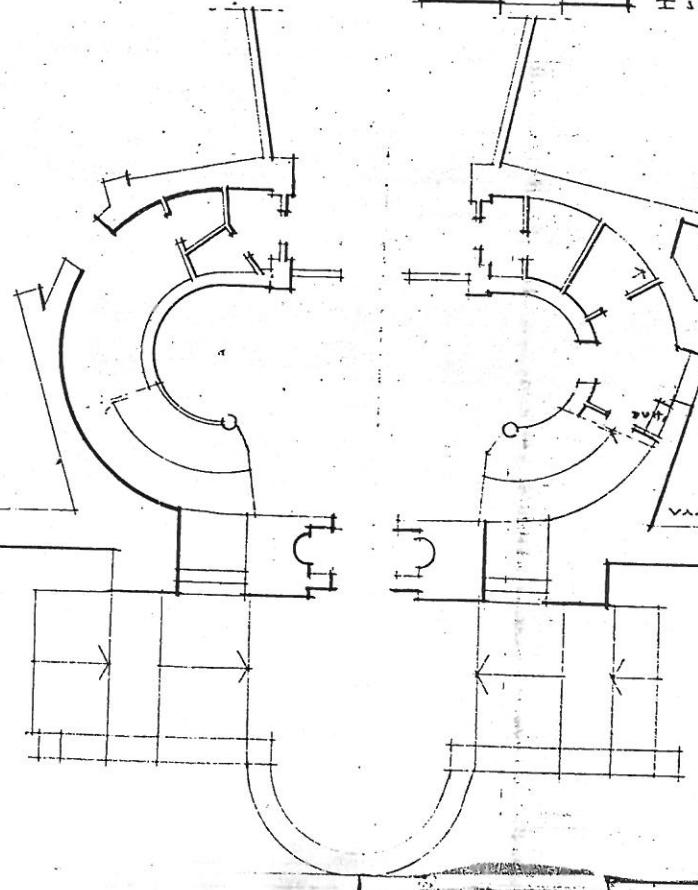

I JA II KERROKSEN VÄLIERROS,

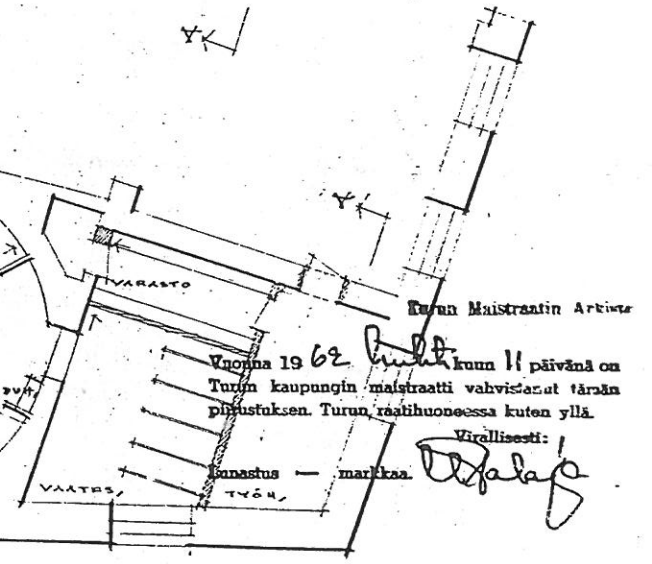
leima (senäpä pöytäkirja / laupputuntia)

98/62

II - KERROS,

VARASTO

Turun Maistraatin Arkkite

Vuonna 1962 kunn II päivänä on Turun kaupungin maistraatti vahvistanut tärään päätöksen. Turun raätihuoneessa kuten yllä.

Virallisesti:

Sanastus - markkaa

Handwritten signature

VI	2
1	1
2	1
3	1
4	1
5	1
6	1
7	1
8	1
9	1
10	1
11	1
12	1

Siunant. 2
Turun kaup.
11.4.1962

17204

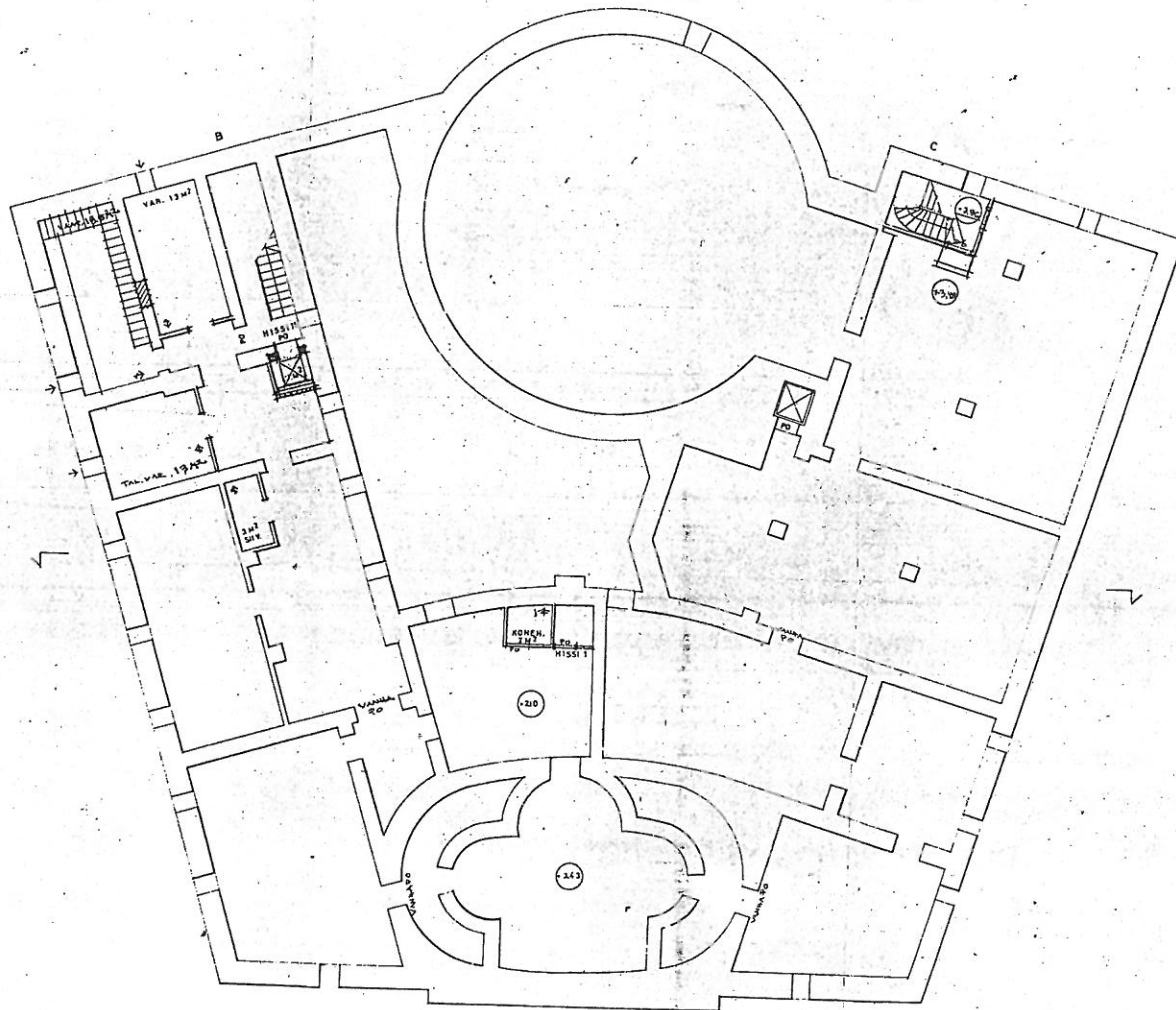
30.5.62 KIRJALTO MUUTOSPUR
1:100
JOHT. HUONE, PORJAT, LEIKKAUS

A-1.5

Handwritten signature

LITTE 23.

634 6800
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

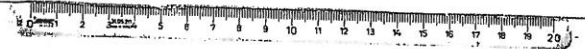
B VANHA PORRAS
 1-KAISTAINEN PORRAS LEV. 90 CM

C UUSI PORRAS
 1-KAISTAINEN PORRAS LEV. 90 CM
 10 HOUSSUA 2 160 CM
 3 SIEMENÄÄ 4 210 CM
 VÄLITÄSÄT + 3,00

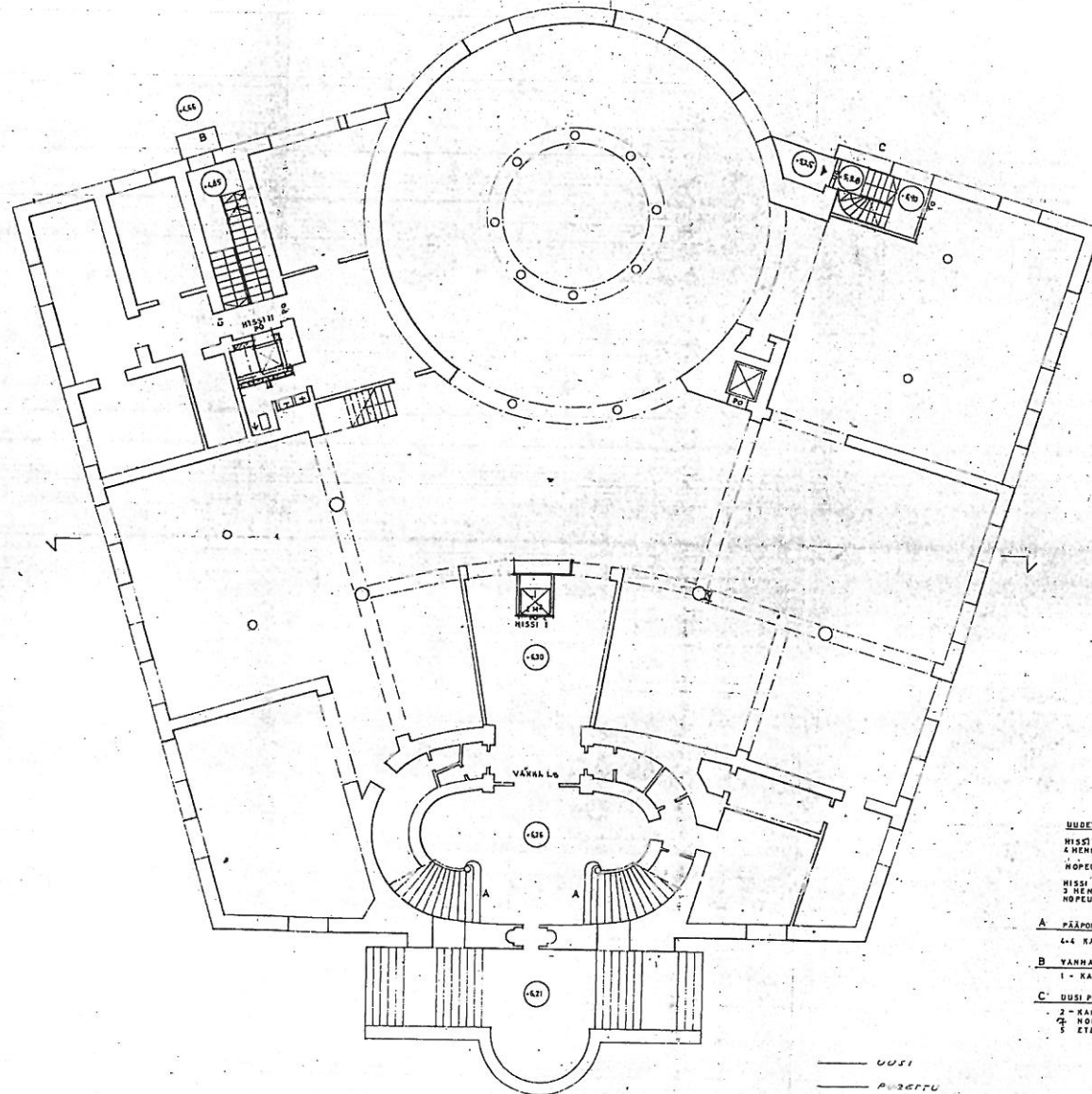
UUSI
 PUSERRU

24.2.07
 1:500
 TURUN KAUPUNGIN
 KAUPUNKI
 PAKKIPÄÄSTÖ
 KELLERIKERROS
 [Signature]
 1:500

21.2

LITTE 25

UUDET HISSIT

HISSI I
4 HENGEN
NOPEUS 0,7 M/S
HISSI II
3 HENGEN HISSI
NOPEUS 0,7 M/S

A PÄÄPORRAS
4-4 KAISTAA LEY. 2-2 M

B VANHA PORRAS
1 - KAISTAINEN PORRAS, LEY. 30 CM

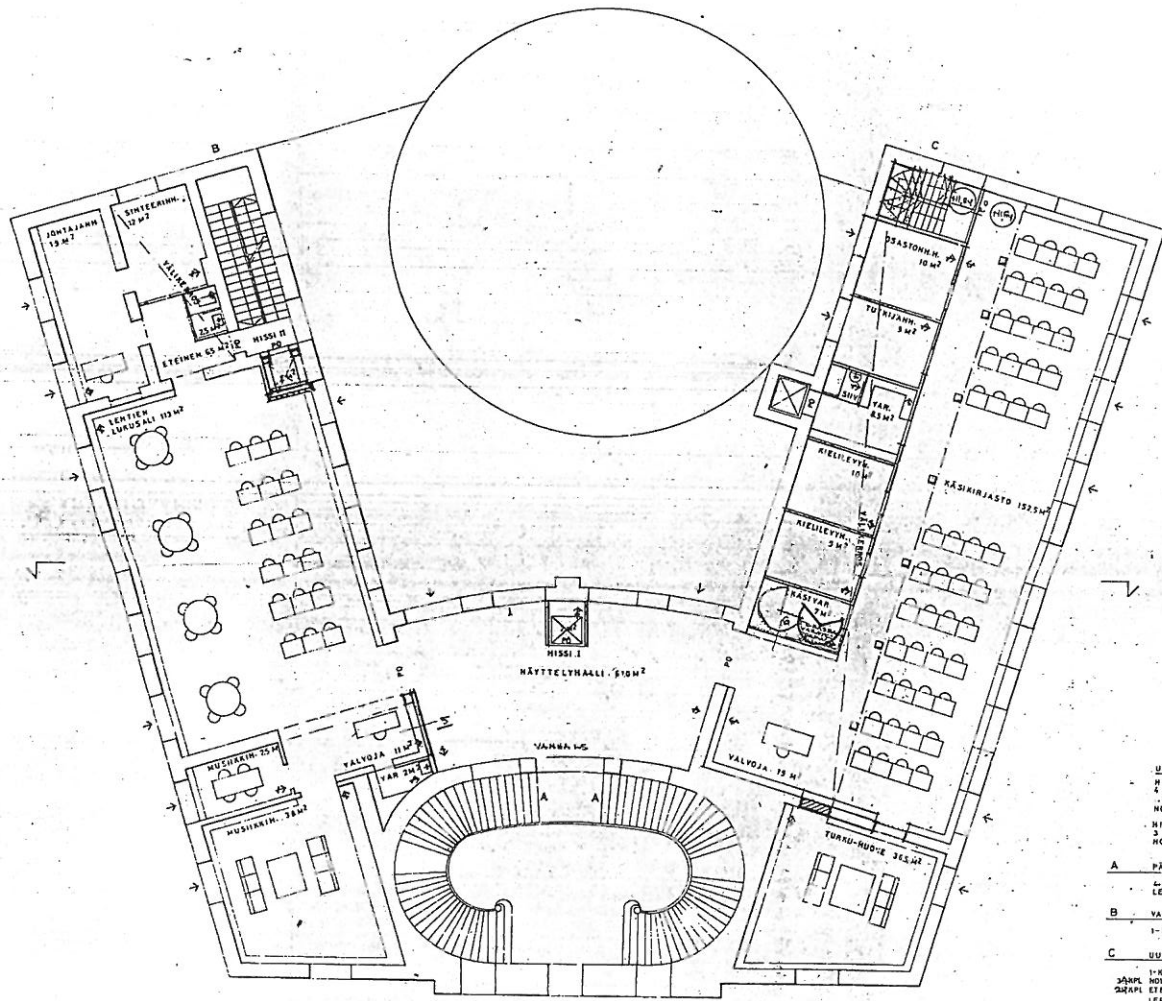
C UUSI PORRAS
2 - KAISTAINEN PORRAS, LEY. 130 CM
2 - NOUSUA A 16 CM
3 - ETENÄÄÄ 2 22 CM

1	1	1
2	2	2
3	3	3
4	4	4
5	5	5
6	6	6
7	7	7
8	8	8
9	9	9
10	10	10
11	11	11
12	12	12
13	13	13
14	14	14
15	15	15
16	16	16
17	17	17
18	18	18
19	19	19
20	20	20

2.7.2008
 13.5.08
 1:100
 TURUN KAUPUNGIN
 TALORAKENNUOSASTO
 PAIKKIRASTO
 HENROS
 KAUPIKOLA

LITRE 21

15.2.1989
 J. S. S. C. 9
 10/10
 10/10

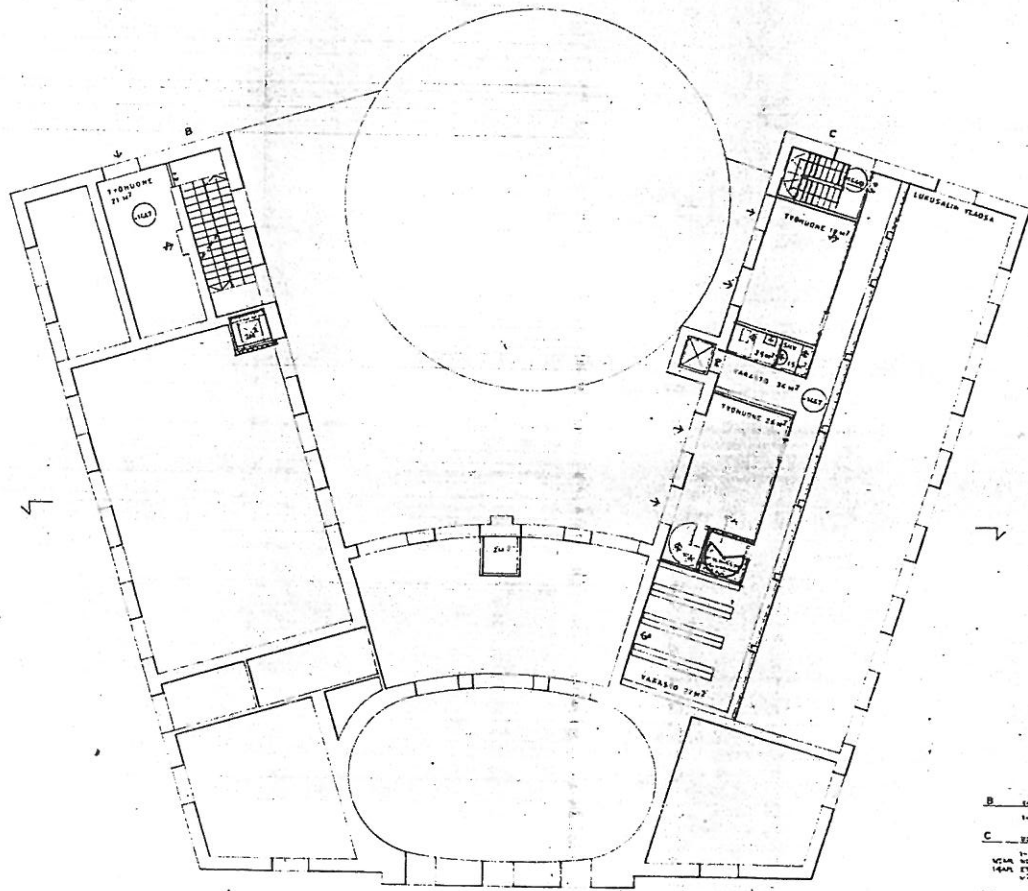

- Uudet HISSIT**
- HISSI I
4 HENGEN
NOPEUS 0,7 m/s
 - HISSI II
3 HENGEN HISSI : 240 KG
NOPEUS 0,7 m/s
- A PÄÄPORRAS**
 4-1-KAISTAINEN PORRAS
 LEV. 200 x 200 CM
- B VANHA PORRAS**
 1-1-KAISTAINEN PORRAS LEV. 90 CM
- C UUSI PORRAS**
 1-1-KAISTAINEN PORRAS LEV. 90 CM
 3AKSI NOUSUA : 2 IG CM
 2AKSI ETENEMÄ : 2 210 CM
 LEPOASOT : 1500, 1800, 1900, 110, 50
- S** PUURAKENTEINEN
 15MM-KIPORNIIT
 10CM-BUNDO
 10CM-MINERAALEIVILLA
 10CM-BUNDO
- 6** ÄÄNIERISTETTY PUURAKENTEINEN
 YÄLLEPÄLLE
- 13MM-KIPORNIIT
 10CM-BUNDO
 10CM-MINERAALEIVILLA
 10CM-BUNDO
 10MM-KIPORNIIT

———— UUTI
 ———— PUURITTU

27.2.89	TURUN KAUPUNGIN
17.5.89	TUURAKKEMÄKIKIRJASTO
1:100	FAKIRJASTO
	2. KERROS
T. A. S.	
10/10	

L. 117E 27.

B RUANG TERBUKA
 1. KANTORAN NEGARA 20 x 20 M

C RUANG TERBUKA
 1. KANTORAN NEGARA 20 x 20 M
 2. RUANG TERBUKA 10 x 10 M
 3. RUANG TERBUKA 10 x 10 M

SA PUSKASANTIAKUNTA
 10 M x 10 M
 10 M x 10 M
 10 M x 10 M

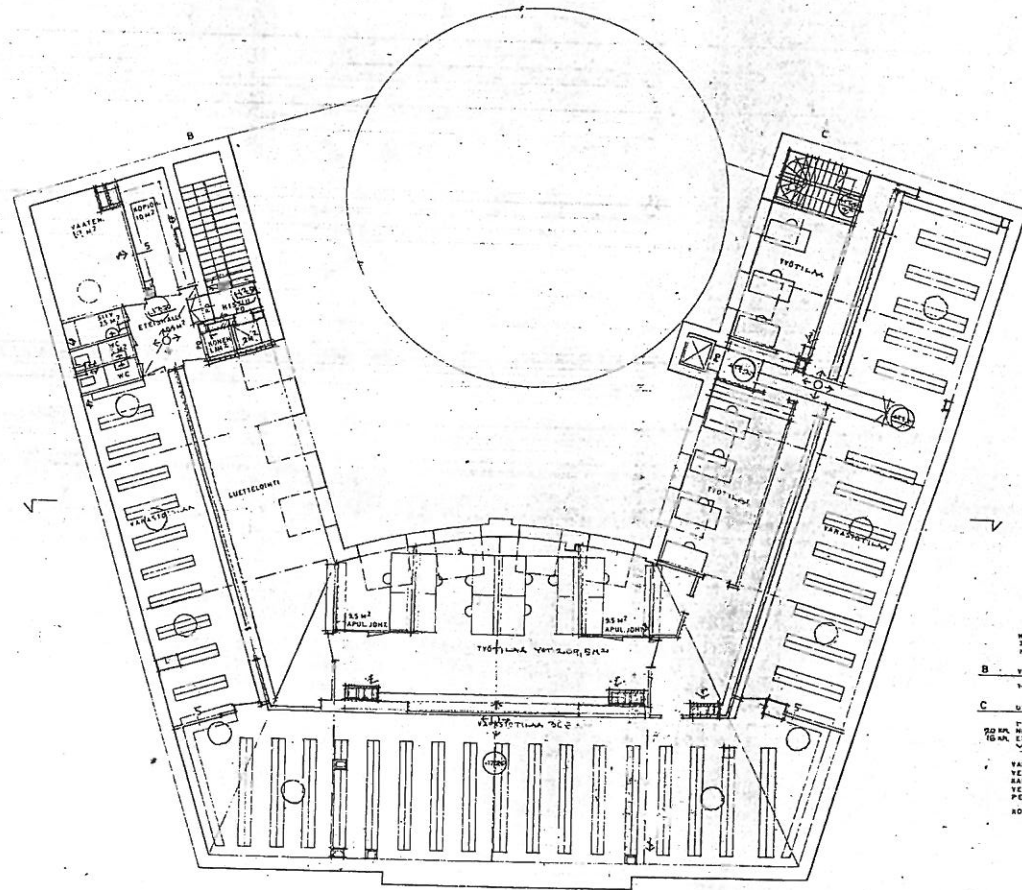
634 65 7

15.10.1969
 10.11.1970

STASIUN KRAUPLING
 STASIUN KRAUPLING
 STASIUN KRAUPLING
 STASIUN KRAUPLING

L117E 28

WISII II
 3 HENKÖN HISSI 1200 KG
 KOPPILOHJELI

B YÄHÄ KORRAS
 3-RAISTAINEN KORRAS LEK 90CM

C KUNSI KORRAS
 3-RAISTAINEN KORRAS LEK. 90CM
 2000 KML. KUNSIKORRAS 2500 CM
 1500 KML. KUNSIKORRAS 2500 CM

VANHA KILMOSENHÄÄK. OYKÄ
 VESIHATON KÄÄNNÄTUS II LAT.
 KÄÄNNÄTUSKÄÄLÄ
 VESIHATON KÄÄNNÄTYS II
 PIKUI

S KUNSIKORRASIN VÄLISEINÄ
 1500 KML. KUNSIKORRAS
 1500 KML. KUNSIKORRAS
 1500 KML. KUNSIKORRAS

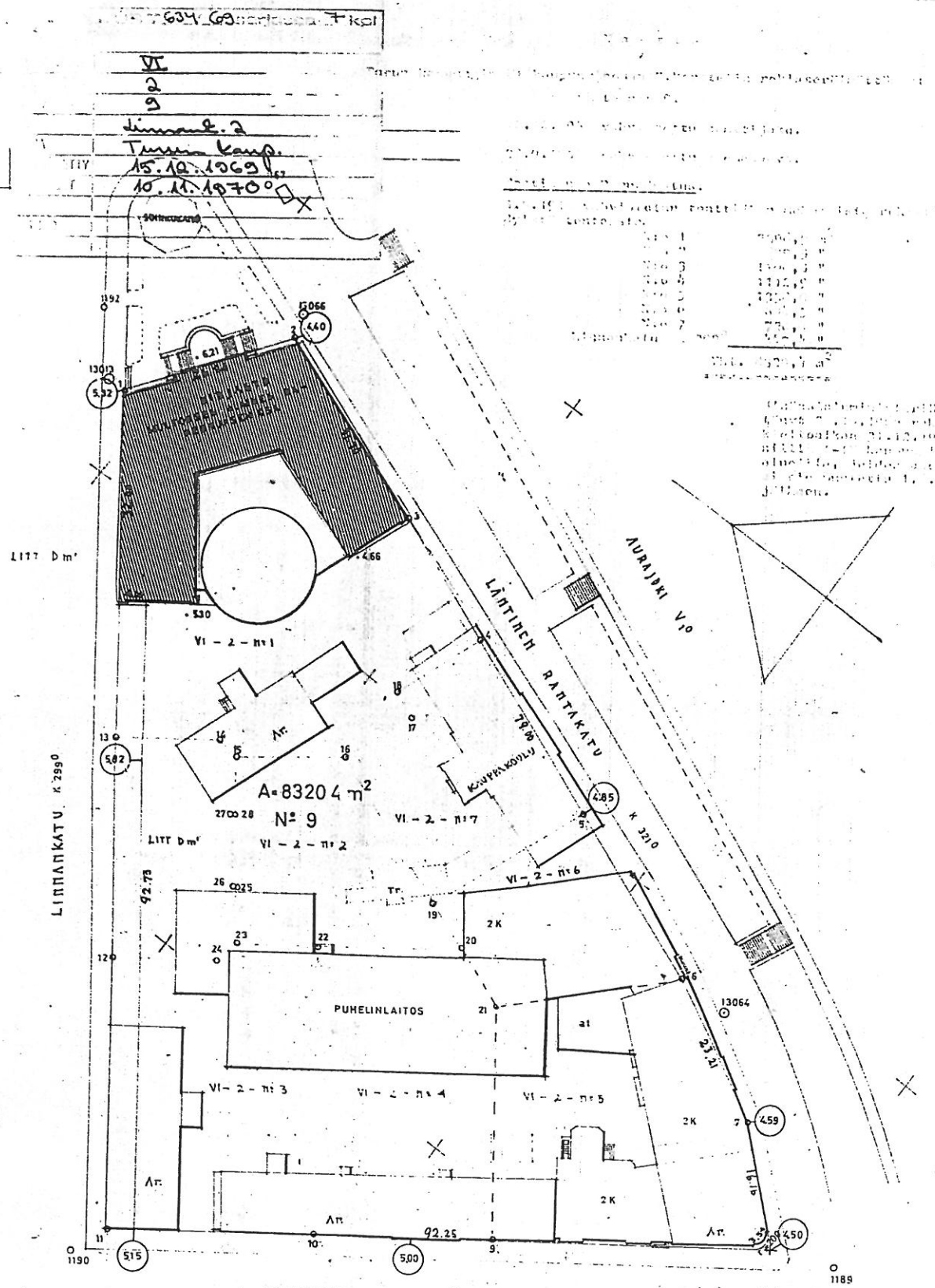
634/652
 VI
 2
 3
 Jukka & A
 Turun kaupunki
 15.12.1969
 10.11.1970

2729	TURUN KAUPUNKI
4350	TALOUSTEKNIIKKA
1100	PÄÄKIRJASTO
	VALOKUVASTO
1969	<i>[Signature]</i>
	KUVAUSKÄSIKIRJASTO

L117E29

15

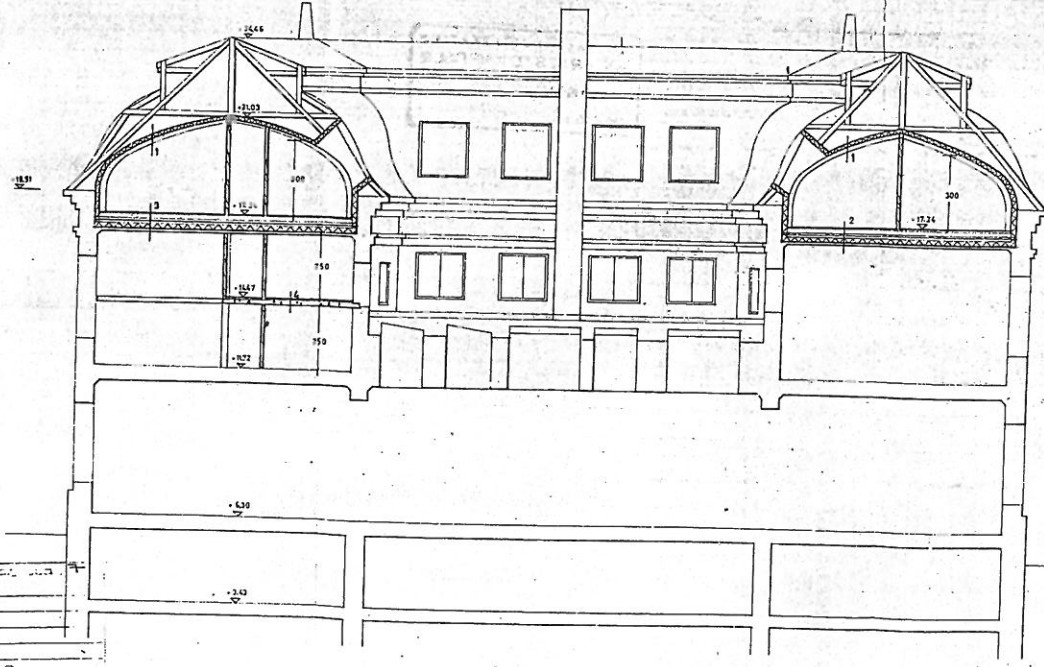
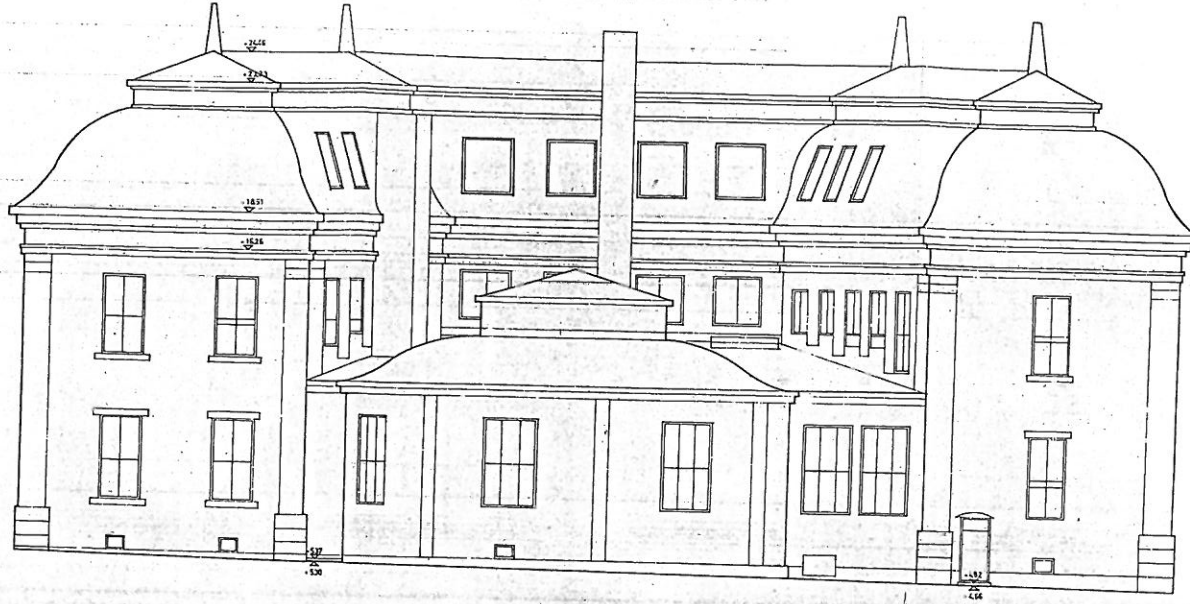

634 634
 VI
 2
 9
 Linnank. 2
 Tunnus kapp.
 15.10.1969
 10.11.1970

VI-2-nr 1
 VI-2-nr 2
 VI-2-nr 3
 VI-2-nr 4
 VI-2-nr 5
 VI-2-nr 6
 VI-2-nr 7

VI-2-nr 1	1000,00
VI-2-nr 2	1000,00
VI-2-nr 3	1000,00
VI-2-nr 4	1000,00
VI-2-nr 5	1000,00
VI-2-nr 6	1000,00
VI-2-nr 7	1000,00
Yhteensä	7000,00

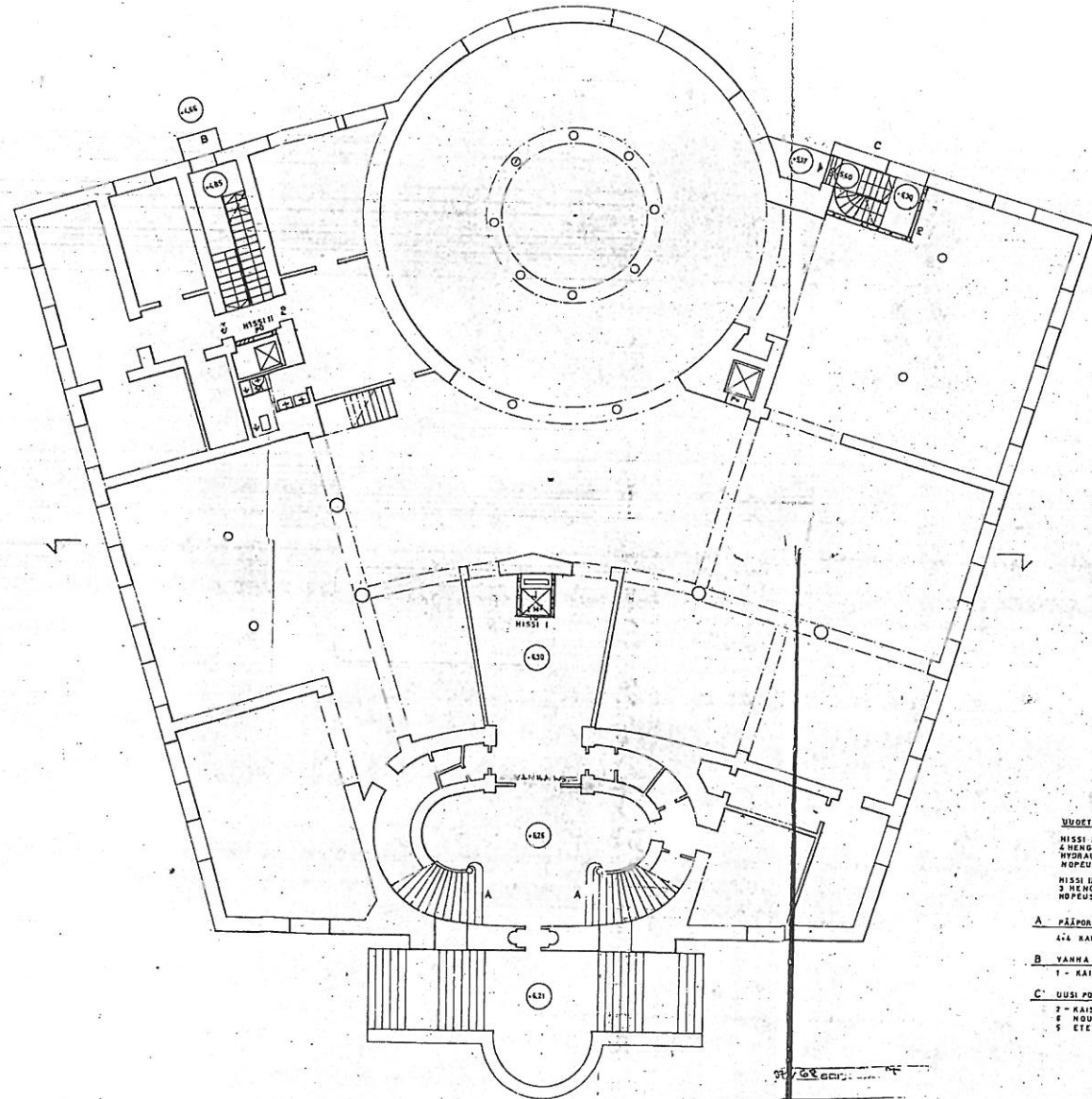
25 979
 5.6.1968
 1:500
 A1 S
 TV
 PÄÄKIRJASTO
 ASEMAPIIRROS
[Handwritten signature]

- YESIKATON ALAPUOLINEN TYHJE TILA KATAISTAAN MINERAILLISELLÄ K. ILM. VÄLILLÄ
- 1 YLÄPÖHJÄ
 3MM UJALEVY
 VIROLAUDOITUS
 15 CM MINERAILLIVILLA
 PUUTUUNIRAKENNE
 11 MM UJALEVY
 YÄÄRÄYSSLAUDOITUS
 YLÄPÖHJÄN KÄÄNNÖS 3 LATE-
 KÄÄNNÖTTÄJÄÄ
 - 2 VÄLIPÖHJÄ
 LINOLEUM
 LASTILEVY
 PUUTUUNIRAKENNE: PÄÄKÄÄNNÄTTÄ-
 JÄTILIMÄTTÖJÄ PUUPALOREJA
 4CM PÄÄKÄÄNNÖS-TOIMIKI PUSTETUN
 SEURAAVAAN ETTÄ VANHAN VÄLI-
 PÖHJÄKÄÄNNÖS TÄÄRÄÄ
 5CM MINERAILLIVILLA
 VANHA RAKENNE: PÄÄKÄÄNNÄTTÖS
 LAUDOITUS
 RIPSORHITTI
 - 3 YÄLIPÖHJÄ
 LINOLEUM
 LASTILEVY
 PUUTUUNIRAKENNE: PÄÄKÄÄNNÄTTÄJÄT
 LUHMATTUJA, PUUPALOREJA
 UUFET BETONIPÄÄKÄÄNNÄTTÄJÄT
 JA BETONIPILARIT
 - 4 VÄLIPÖHJÄ
 LINOLEUM
 5CM PINNABETONI
 20CM MINERAILLIVILLA
 15CM BETONILAATTA

571, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000

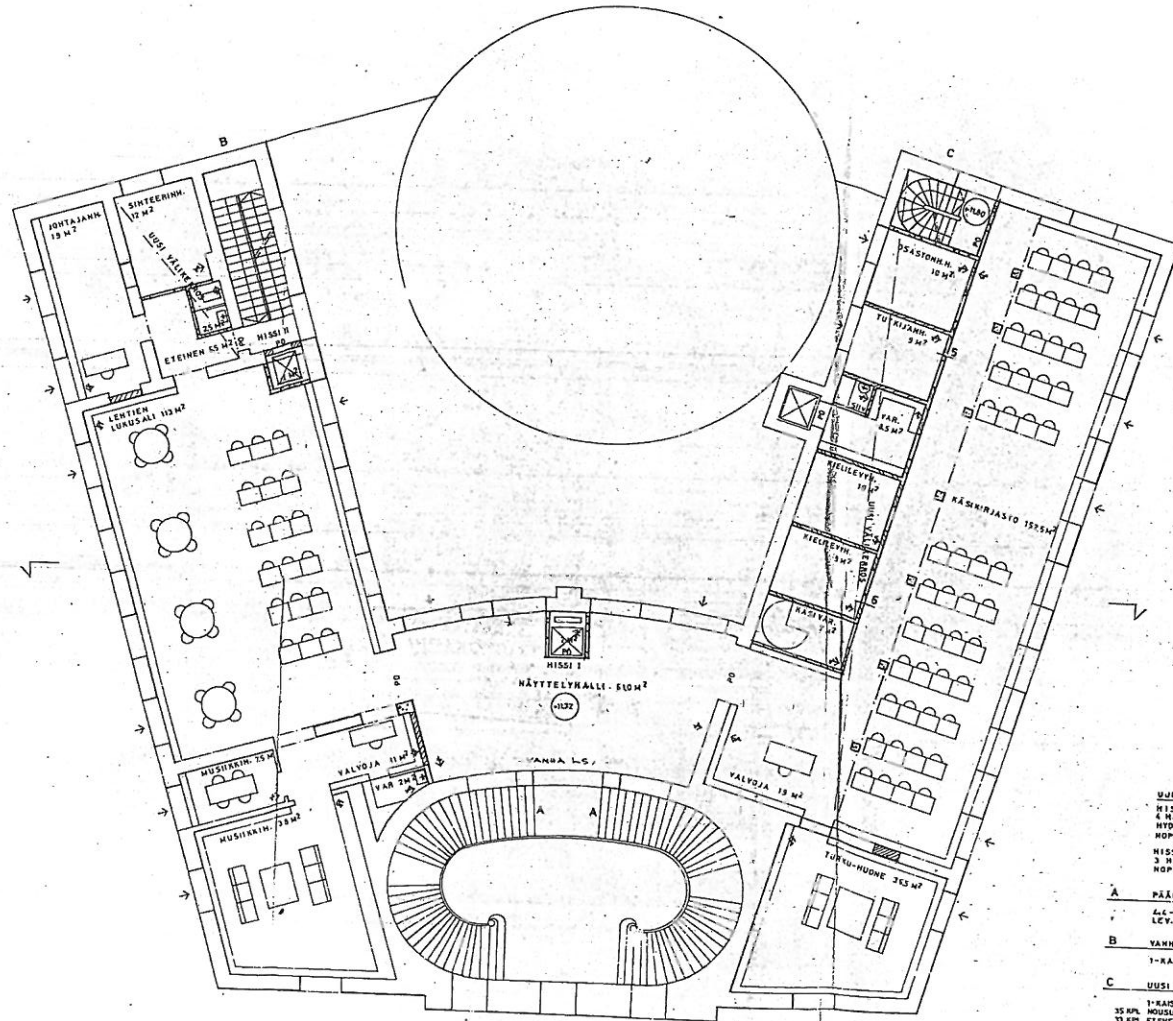
TURUN KAUPUNGIN
 TALORAKENNUSOSASTO
 25.288
 26.1958
 27.100
 28.100
 29.100
 30.100
 31.100
 32.100
 33.100
 34.100
 35.100
 36.100
 37.100
 38.100
 39.100
 40.100
 41.100
 42.100
 43.100
 44.100
 45.100
 46.100
 47.100
 48.100
 49.100
 50.100
 51.100
 52.100
 53.100
 54.100
 55.100
 56.100
 57.100
 58.100
 59.100
 60.100
 61.100
 62.100
 63.100
 64.100
 65.100
 66.100
 67.100
 68.100
 69.100
 70.100
 71.100
 72.100
 73.100
 74.100
 75.100
 76.100
 77.100
 78.100
 79.100
 80.100
 81.100
 82.100
 83.100
 84.100
 85.100
 86.100
 87.100
 88.100
 89.100
 90.100
 91.100
 92.100
 93.100
 94.100
 95.100
 96.100
 97.100
 98.100
 99.100
 100.100
 101.100
 102.100
 103.100
 104.100
 105.100
 106.100
 107.100
 108.100
 109.100
 110.100
 111.100
 112.100
 113.100
 114.100
 115.100
 116.100
 117.100
 118.100
 119.100
 120.100
 121.100
 122.100
 123.100
 124.100
 125.100
 126.100
 127.100
 128.100
 129.100
 130.100
 131.100
 132.100
 133.100
 134.100
 135.100
 136.100
 137.100
 138.100
 139.100
 140.100
 141.100
 142.100
 143.100
 144.100
 145.100
 146.100
 147.100
 148.100
 149.100
 150.100
 151.100
 152.100
 153.100
 154.100
 155.100
 156.100
 157.100
 158.100
 159.100
 160.100
 161.100
 162.100
 163.100
 164.100
 165.100
 166.100
 167.100
 168.100
 169.100
 170.100
 171.100
 172.100
 173.100
 174.100
 175.100
 176.100
 177.100
 178.100
 179.100
 180.100
 181.100
 182.100
 183.100
 184.100
 185.100
 186.100
 187.100
 188.100
 189.100
 190.100
 191.100
 192.100
 193.100
 194.100
 195.100
 196.100
 197.100
 198.100
 199.100
 200.100
 201.100
 202.100
 203.100
 204.100
 205.100
 206.100
 207.100
 208.100
 209.100
 210.100
 211.100
 212.100
 213.100
 214.100
 215.100
 216.100
 217.100
 218.100
 219.100
 220.100
 221.100
 222.100
 223.100
 224.100
 225.100
 226.100
 227.100
 228.100
 229.100
 230.100
 231.100
 232.100
 233.100
 234.100
 235.100
 236.100
 237.100
 238.100
 239.100
 240.100
 241.100
 242.100
 243.100
 244.100
 245.100
 246.100
 247.100
 248.100
 249.100
 250.100
 251.100
 252.100
 253.100
 254.100
 255.100
 256.100
 257.100
 258.100
 259.100
 260.100
 261.100
 262.100
 263.100
 264.100
 265.100
 266.100
 267.100
 268.100
 269.100
 270.100
 271.100
 272.100
 273.100
 274.100
 275.100
 276.100
 277.100
 278.100
 279.100
 280.100
 281.100
 282.100
 283.100
 284.100
 285.100
 286.100
 287.100
 288.100
 289.100
 290.100
 291.100
 292.100
 293.100
 294.100
 295.100
 296.100
 297.100
 298.100
 299.100
 300.100
 301.100
 302.100
 303.100
 304.100
 305.100
 306.100
 307.100
 308.100
 309.100
 310.100
 311.100
 312.100
 313.100
 314.100
 315.100
 316.100
 317.100
 318.100
 319.100
 320.100
 321.100
 322.100
 323.100
 324.100
 325.100
 326.100
 327.100
 328.100
 329.100
 330.100
 331.100
 332.100
 333.100
 334.100
 335.100
 336.100
 337.100
 338.100
 339.100
 340.100
 341.100
 342.100
 343.100
 344.100
 345.100
 346.100
 347.100
 348.100
 349.100
 350.100
 351.100
 352.100
 353.100
 354.100
 355.100
 356.100
 357.100
 358.100
 359.100
 360.100
 361.100
 362.100
 363.100
 364.100
 365.100
 366.100
 367.100
 368.100
 369.100
 370.100
 371.100
 372.100
 373.100
 374.100
 375.100
 376.100
 377.100
 378.100
 379.100
 380.100
 381.100
 382.100
 383.100
 384.100
 385.100
 386.100
 387.100
 388.100
 389.100
 390.100
 391.100
 392.100
 393.100
 394.100
 395.100
 396.100
 397.100
 398.100
 399.100
 400.100
 401.100
 402.100
 403.100
 404.100
 405.100
 406.100
 407.100
 408.100
 409.100
 410.100
 411.100
 412.100
 413.100
 414.100
 415.100
 416.100
 417.100
 418.100
 419.100
 420.100
 421.100
 422.100
 423.100
 424.100
 425.100
 426.100
 427.100
 428.100
 429.100
 430.100
 431.100
 432.100
 433.100
 434.100
 435.100
 436.100
 437.100
 438.100
 439.100
 440.100
 441.100
 442.100
 443.100
 444.100
 445.100
 446.100
 447.100
 448.100
 449.100
 450.100
 451.100
 452.100
 453.100
 454.100
 455.100
 456.100
 457.100
 458.100
 459.100
 460.100
 461.100
 462.100
 463.100
 464.100
 465.100
 466.100
 467.100
 468.100
 469.100
 470.100
 471.100
 472.100
 473.100
 474.100
 475.100
 476.100
 477.100
 478.100
 479.100
 480.100
 481.100
 482.100
 483.100
 484.100
 485.100
 486.100
 487.100
 488.100
 489.100
 490.100
 491.100
 492.100
 493.100
 494.100
 495.100
 496.100
 497.100
 498.100
 499.100
 500.100
 501.100
 502.100
 503.100
 504.100
 505.100
 506.100
 507.100
 508.100
 509.100
 510.100
 511.100
 512.100
 513.100
 514.100
 515.100
 516.100
 517.100
 518.100
 519.100
 520.100
 521.100
 522.100
 523.100
 524.100
 525.100
 526.100
 527.100
 528.100
 529.100
 530.100
 531.100
 532.100
 533.100
 534.100
 535.100
 536.100
 537.100
 538.100
 539.100
 540.100
 541.100
 542.100
 543.100
 544.100
 545.100
 546.100
 547.100
 548.100
 549.100
 550.100
 551.100
 552.100
 553.100
 554.100
 555.100
 556.100
 557.100
 558.100
 559.100
 560.100
 561.100
 562.100
 563.100
 564.100
 565.100
 566.100
 567.100
 568.100
 569.100
 570.100
 571.100
 572.100
 573.100
 574.100
 575.100
 576.100
 577.100
 578.100
 579.100
 580.100
 581.100
 582.100
 583.100
 584.100
 585.100
 586.100
 587.100
 588.100
 589.100
 590.100
 591.100
 592.100
 593.100
 594.100
 595.100
 596.100
 597.100
 598.100
 599.100
 600.100
 601.100
 602.100
 603.100
 604.100
 605.100
 606.100
 607.100
 608.100
 609.100
 610.100
 611.100
 612.100
 613.100
 614.100
 615.100
 616.100
 617.100
 618.100
 619.100
 620.100
 621.100
 622.100
 623.100
 624.100
 625.100
 626.100
 627.100
 628.100
 629.100
 630.100
 631.100
 632.100
 633.100
 634.100
 635.100
 636.100
 637.100
 638.100
 639.100
 640.100
 641.100
 642.100
 643.100
 644.100
 645.100
 646.100
 647.100
 648.100
 649.100
 650.100
 651.100
 652.100
 653.100
 654.100
 655.100
 656.100
 657.100
 658.100
 659.100
 660.100
 661.100
 662.100
 663.100
 664.100
 665.100
 666.100
 667.100
 668.100
 669.100
 670.100
 671.100
 672.100
 673.100
 674.100
 675.100
 676.100
 677.100
 678.100
 679.100
 680.100
 681.100
 682.100
 683.100
 684.100
 685.100
 686.100
 687.100
 688.100
 689.100
 690.100
 691.100
 692.100
 693.100
 694.100
 695.100
 696.100
 697.100
 698.100
 699.100
 700.100
 701.100
 702.100
 703.100
 704.100
 705.100
 706.100
 707.100
 708.100
 709.100
 710.100
 711.100
 712.100
 713.100
 714.100
 715.100
 716.100
 717.100
 718.100
 719.100
 720.100
 721.100
 722.100
 723.100
 724.100
 725.100
 726.100
 727.100
 728.100
 729.100
 730.100
 731.100
 732.100
 733.100
 734.100
 735.100
 736.100
 737.100
 738.100
 739.100
 740.100
 741.100
 742.100
 743.100
 744.100
 745.100
 746.100
 747.100
 748.100
 749.100
 750.100
 751.100
 752.100
 753.100
 754.100
 755.100
 756.100
 757.100
 758.100
 759.100
 760.100
 761.100
 762.100
 763.100
 764.100
 765.100
 766.100
 767.100
 768.100
 769.100
 770.100
 771.100
 772.100
 773.100
 774.100
 775.100
 776.100
 777.100
 778.100
 779.100
 780.100
 781.100
 782.100
 783.100
 784.100
 785.100
 786.100
 787.100
 788.100
 789.100
 790.100
 791.100
 792.100
 793.100
 794.100
 795.100
 796.100
 797.100
 798.100
 799.100
 800.100
 801.100
 802.100
 803.100
 804.100
 805.100
 806.100
 807.100

- Uudet hissi**
- HISSI I
4 HENGEN SUORAAN SIIVULTÄ NOSTAVA
HYDRAULINEN HISSI 370 KG
NOPEUS 0,5 M/S
 - HISSI II
3 HENGEN HISSI 240 KG
NOPEUS 0,7 M/S
- A PÄÄPORRAS**
4/4 KAISTAA LEY. 2-2 M
- B VANHA PORRAS**
1 - KAISTAINEN PORRAS, LEY. 50 CM
- C UUSI PORRAS**
2 - KAISTAINEN PORRAS, LEY. 120 CM
4 - HOUSUA 1 15 CM
5 - ETENÄÄ 1 25 CM

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	

25381 TURUN KAUPUNGIN
TALORAKENHINTAKASTO
SE.1968 PAARINASTO
1.100 KÄRÄS
P. H. A. S. KAUPUNGIN
TALORAKENHINTAKASTO

WIJDET HISSIT
HISSI I
 4 HENGEN SUORAAAN SIIVULTA NOSTAVA
 HYDRAULINEN HISSI 1320 KG
 NOPEUS 05 M/S
HISSI II
 3 HENGEN HISSI : 240 KG
 NOPEUS 07 M/S

A PÄÄPORRAS
 44-KAISTAINEN PORRAS
 LEV. 200 - 200 CM
B VANHA PORRAS
 1-KAISTAINEN PORRAS LEV. 50CM
C UUSI PORRAS
 1-KAISTAINEN PORRAS LEV. 90CM
 35 KPL. HOUSUJA 5 157 CM
 33 KPL. ETENEMÄÄ 4 770 CM
 LEIKITASSO - 933

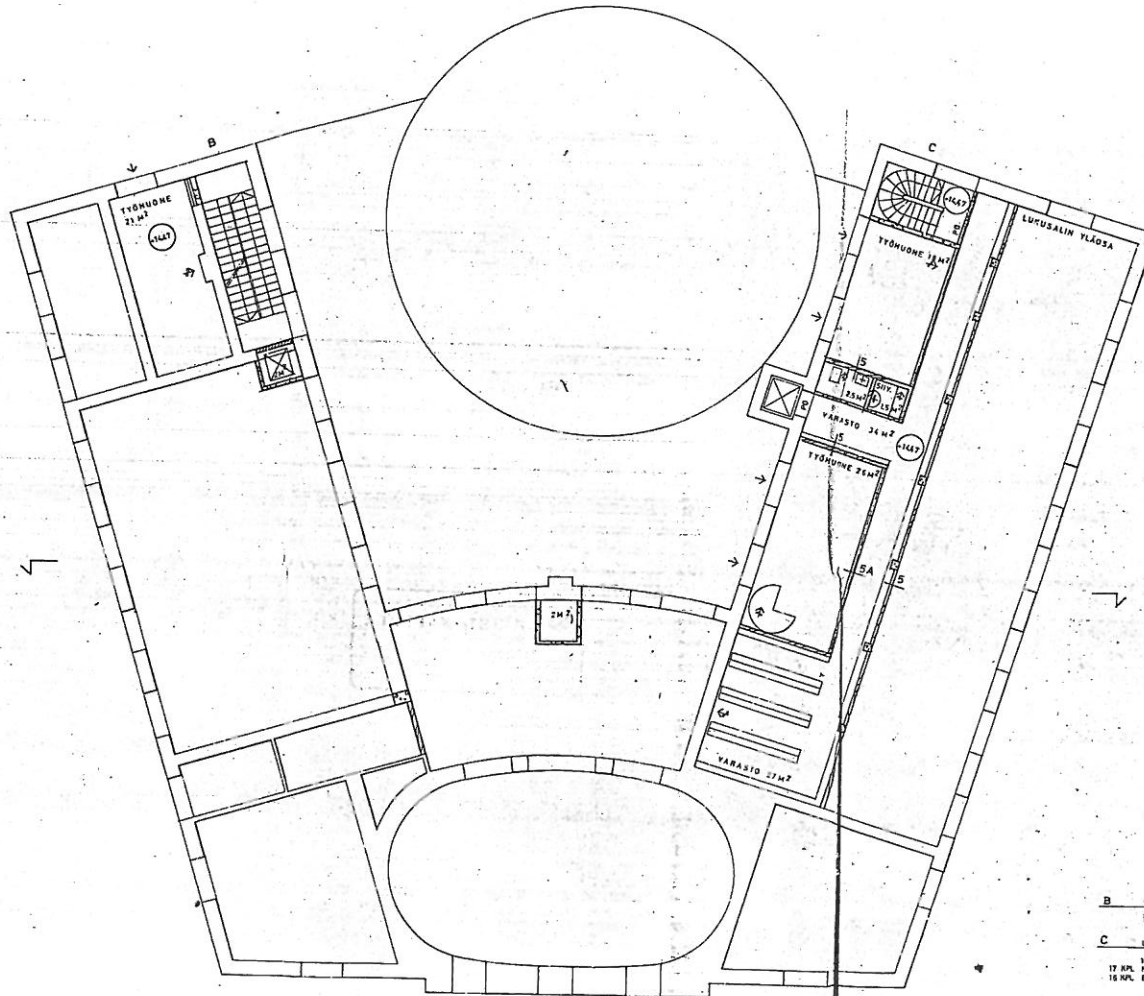
5 PUURAKENTEINEN VÄLISEINÄ
 75MM LUJALEYTY
 25 CM RUNKO
 75MM LUJALEYTY

6 ÄÄNIENISTETTY PUURAKENTEINEN VÄLISEINÄ
 75MM LUJALEYTY + AALTOPÄHVI
 5 CM RUNKO
 2 CM MINERAALIVILLA
 5 CM RUNKO
 25 CM LUJALEYTY + AALTOPÄHVI

31.08.2003
 1/1
 2
 3
Siisalo
Touko
 2.8.2003

25 982	TURKUN KAUPUNGIN
5.6.1944	TALOUKSENRAKENNUSASTO
1100	PAIKKIRIISTO
200 - 115	2. KERRAS
10 - 10	<i>R. M. M. M.</i>
100:	KÄYNNI

L117E 33

- B** VANHA PORRAS
1-KAISTAINEN PORRAS LEV. 30CM
- C** UUSI PORRAS
1-KAISTAINEN PORRAS LEV. 30CM
17 KPL KOUSUA A 157 CM
12 KPL ETENEHÄÄ A 212 CM
- 5A** PUURAKENTEIDEN VÄLISEINÄ
75 MM LUJALEVY
25 CM RUNKO
25 MM LUJALEVY
YLÄOSA LASIA
- 5** PUURAKENTEIDEN VÄLISEINÄ
75 MM LUJALEVY
7,5 CM RUNKO
25 MM LUJALEVY

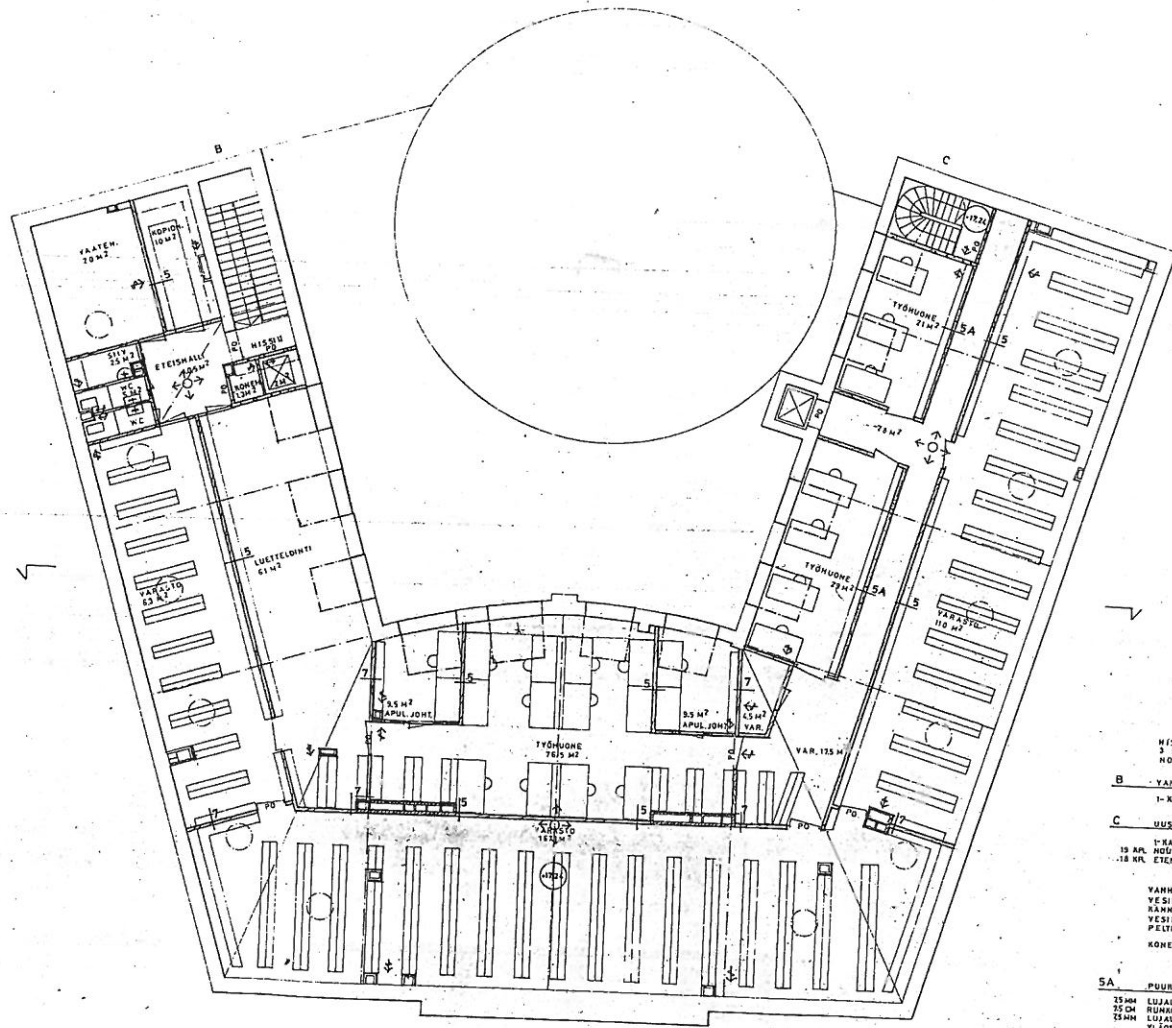
041, G.8.000, ...

H
 O
 O
 suunn. J
 Tammela
 7.9.1968

23283	TUUSUN KAUPUNGIN TILINRAKENNUSOSASTO
15.1968	PÄÄKIRJASTO
1:100	3 KERROKSEN UUDET
1:2000 A4 S	774117402
PKL	<i>J. Tammen</i>
PKL	1. p. rakennusosasto

LINE 34

- HISSI II
3 HENKIN HISSI : 240 KG
NOPEUS 0,7 M/S
- B** VANHA PORRAS
1-KAISTAINEN PORRAS LEV. 90 CM
- C** UUSI PORRAS
1-KAISTAINEN PORRAS LEV. 90 CM
19 AP. HOUSUJA A 157 CM
18 HK. ETENEWÄÄ A 27,9 CM
- VANHA UROSEINÄK. TIHKÄ
VESIKATON KANNATUS 3 LATE-
KÄMMÄTÄJÄLLÄ
VESIKATON KATEMATERIAALI
PELTI
KONEELLINEN POIS-OTUULETUS
- 5A** PUURAKENTEINEN VÄLISEINÄ
25 MM LUJALEVY
25 CM RUMMO
25 MM LUJALEVY
YLAOSA LASIA
- 5** PUURAKENTEINEN VÄLISEINÄ
25 MM LUJALEVY
25 CM RUMMO
25 MM LUJALEVY
- 7** PALOAMMUSTATAVA PUURAKENTEINEN VÄLISEINÄ
25 MM LUJALEVY
25 CM RUMMO
25 CM MINERAALIVILLA
25 MM LUJALEVY

371 68

VI
A
B
J. J. J.
T. J. J.
7-8-1958

25326 TURUN KAUPUNGIN
TALORAKENNUS
S.E. 1958
11100
PAANIN JASTO
VELJÄKORHON
KRS
EV
TOKI
K. J. J.
KAUPUNGINARKKITEHTI

2

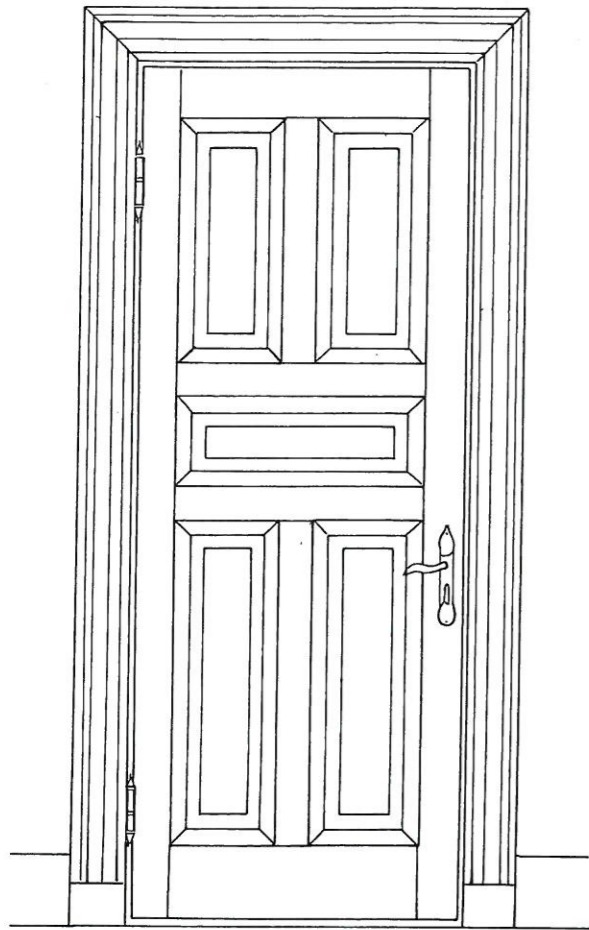
3

21.2

LITE 35.

GABRIELAN
PIIRUSTUKSET
36-48

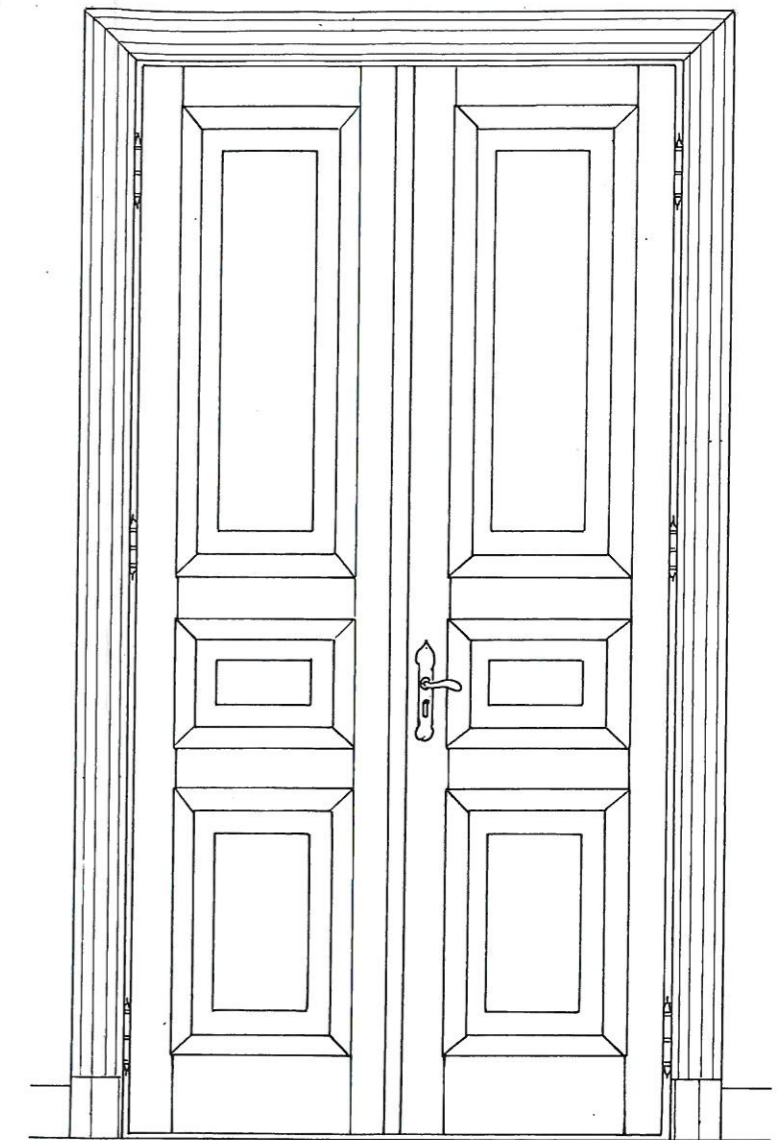
H 1.3c ovi

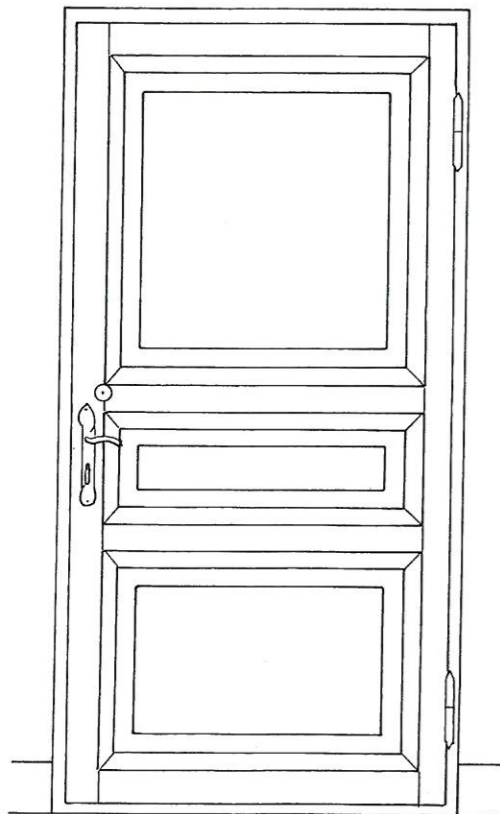
H 1.1 a ulko-ovi

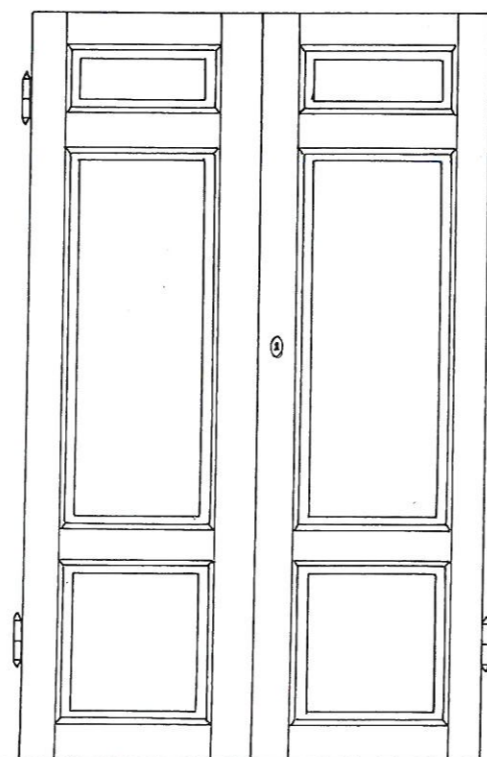
H 1.1 heiluri-ovi

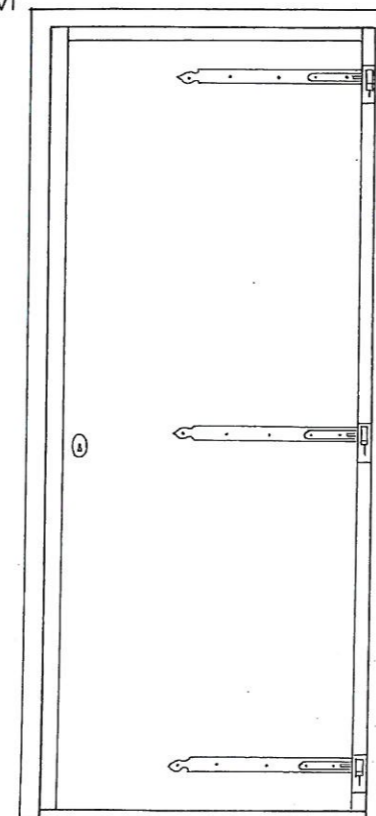
H 2.3 pari-ovi

H 1.3a ovi

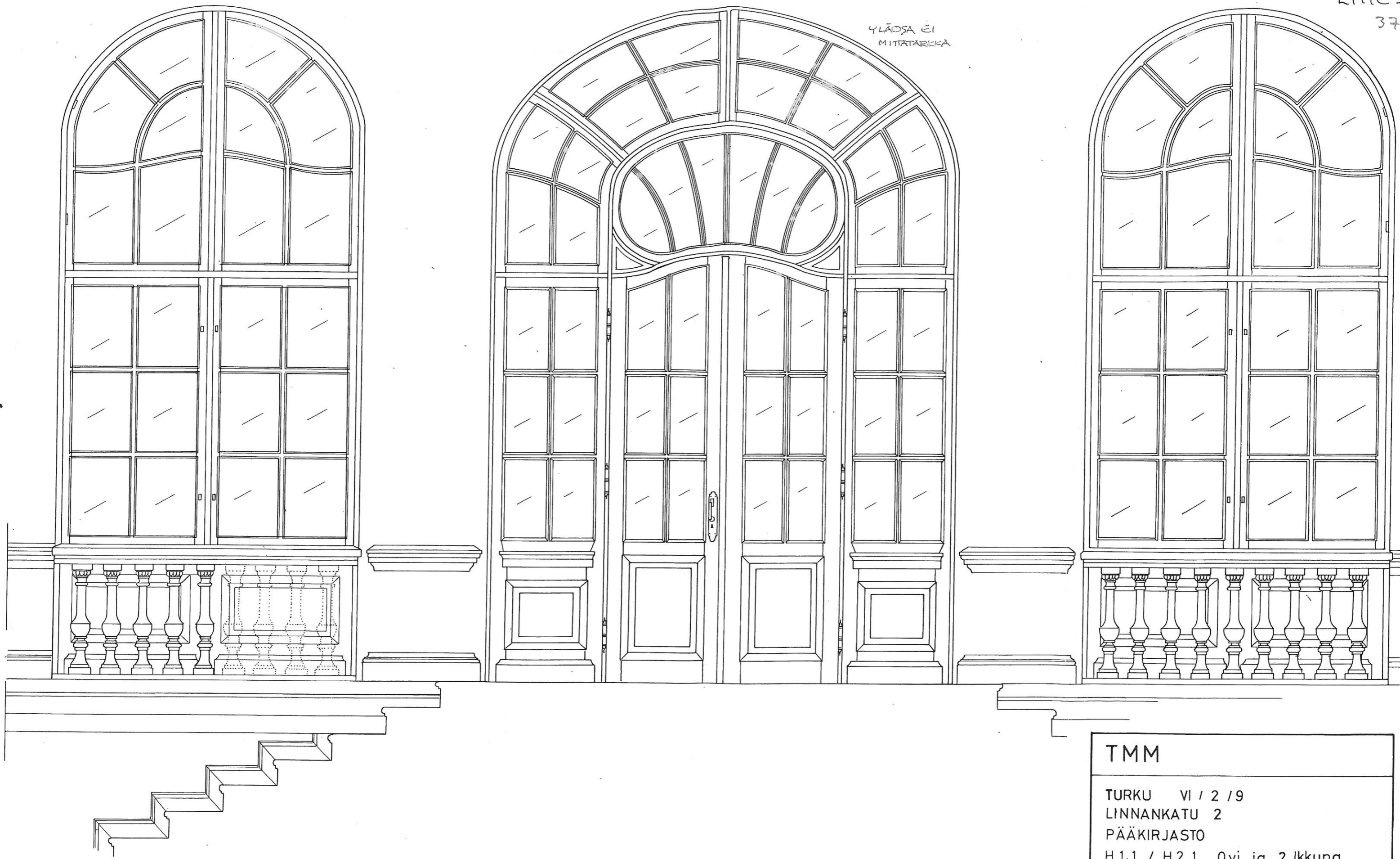
Kellari
H8- 9 pari-ovi
TYYPPI 1

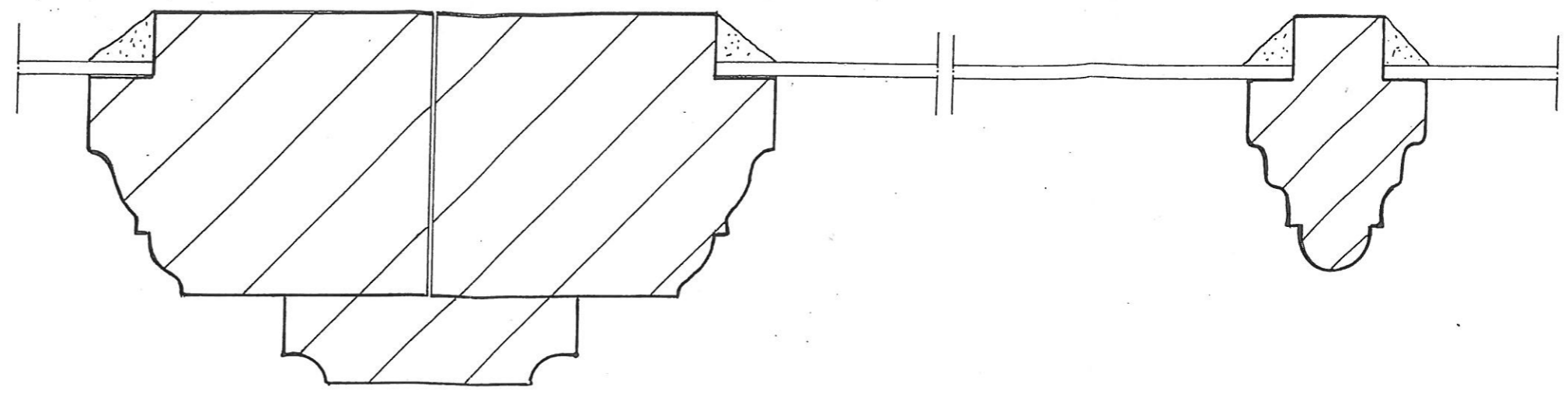
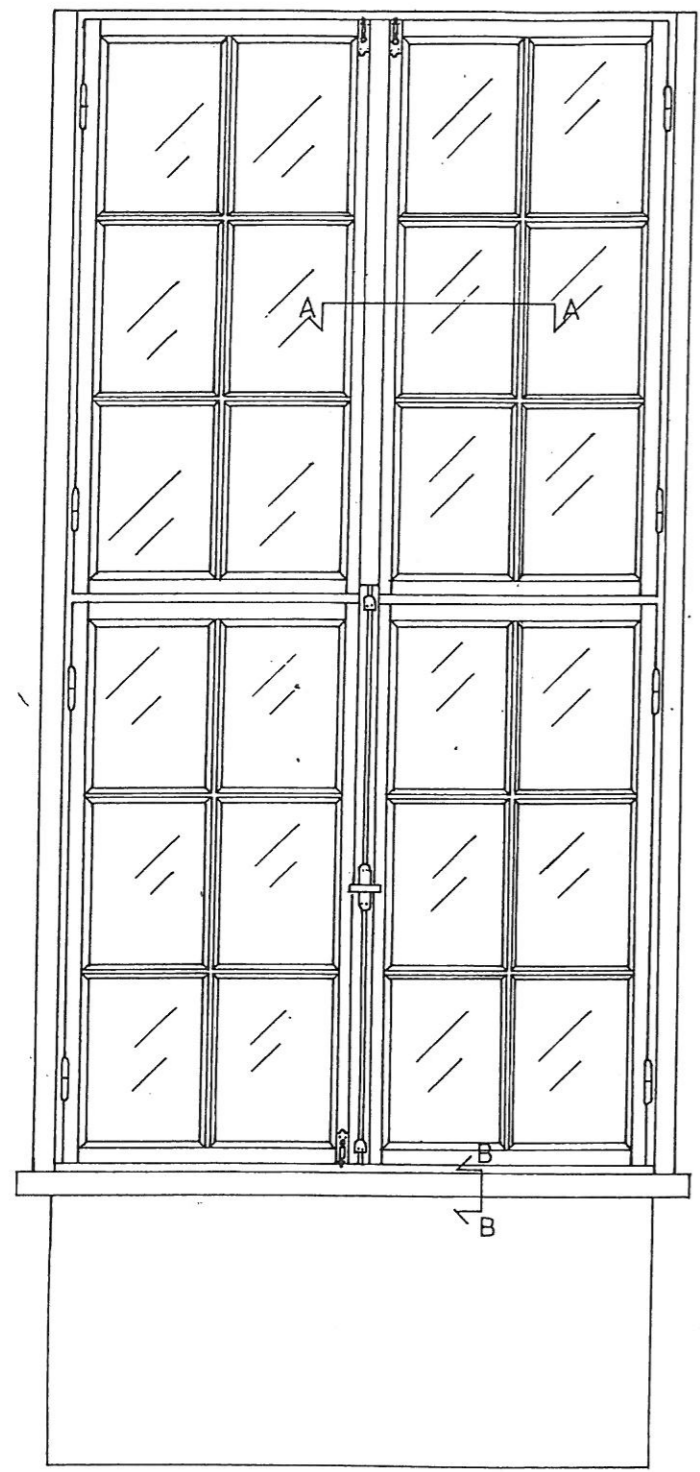
Kellari
H 16 arkiston ovi
TYYPPI 2

TMM	
TURKU VI / 2 / 9 LINNANKATU 2 PÄÄKIRJASTO OVET	
PVM. 9. 9. 2004	MK. 1 : 20
PIIRT. G. Buschmann	NO. 1

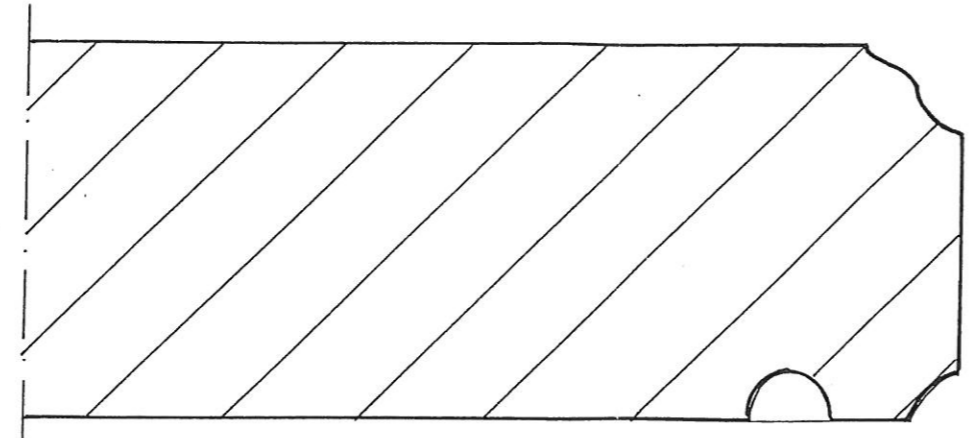
YLÄOSA EI
MITTATAKKA

TMM	
TURKU VI / 2 / 9 LINNANKATU 2 PÄÄKIRJASTO H1.1 / H2.1 Ovi ja 2 Ikkuna	
PVM. 9. 9. 2004	MK. 1 : 20
PIIRT. G. Buschmann	NO. 9.

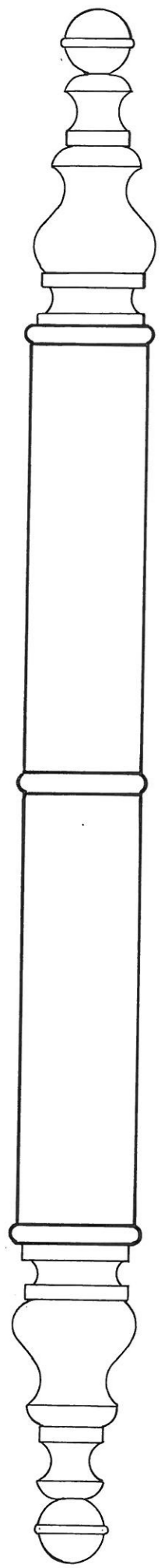

LEIKKAUS A-A

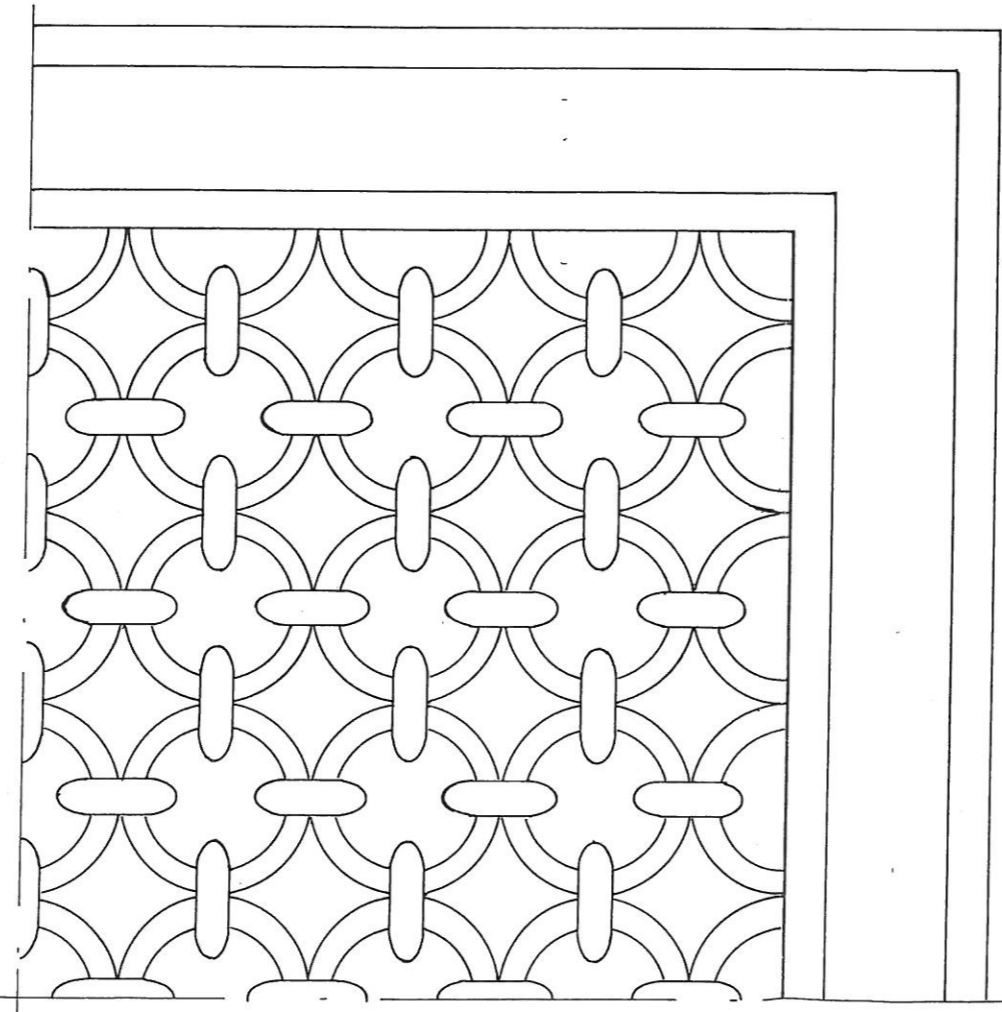
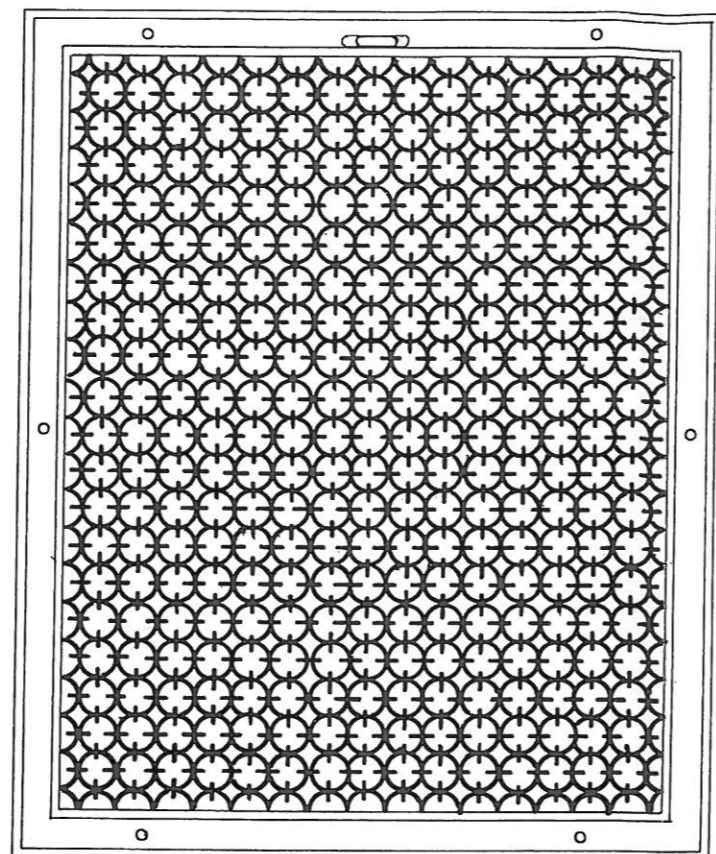
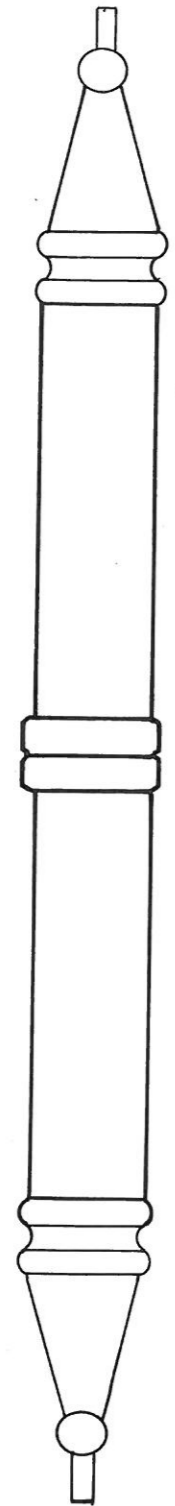

LEIKKAUS B-B

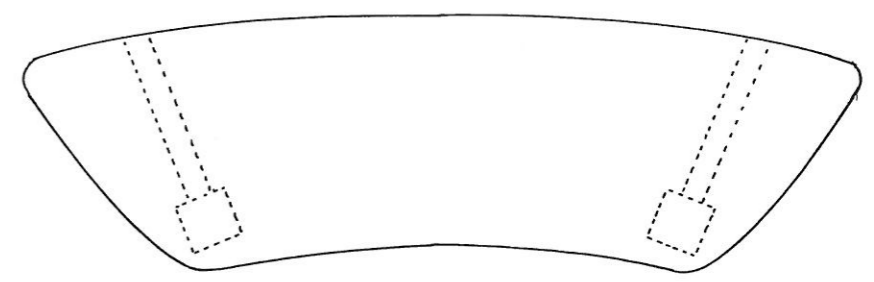
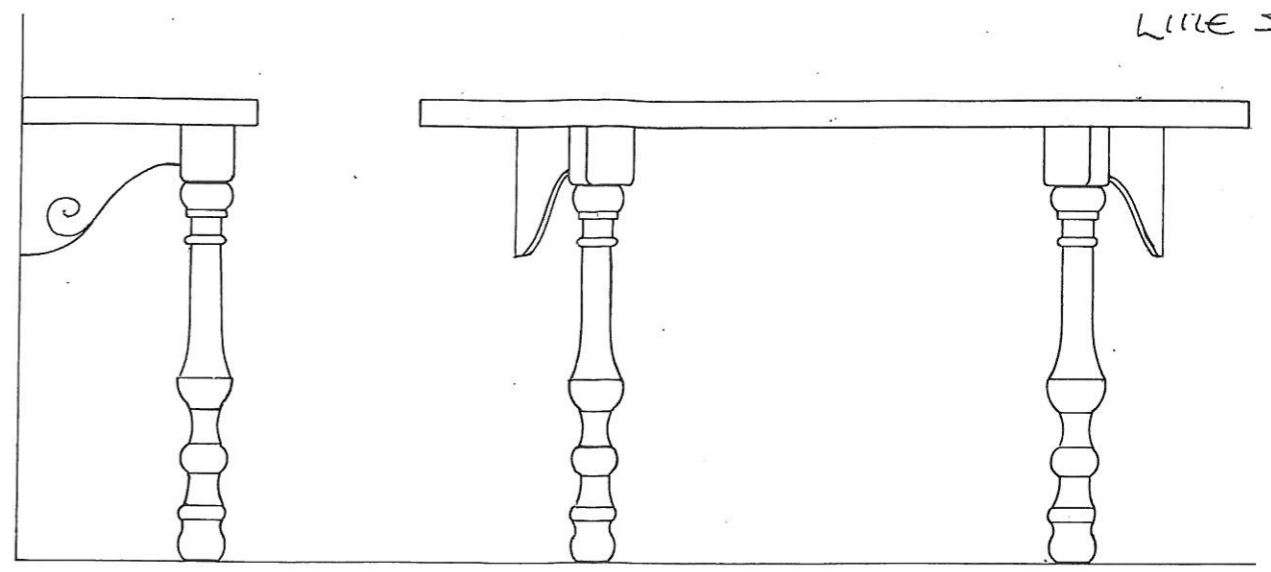
TMM	
VI / 2 / 9	
Linnankatu 2	
Pääkirjasto	
Ikkuna, Ikkunaleikkaukset A-A, B-B	
2. kerros	
PVM. 16. 8. 1995	MK. 1:20, 1:1
PIIRT. M. Lahti	NO. 3.

Saranat MK. 1 : 1

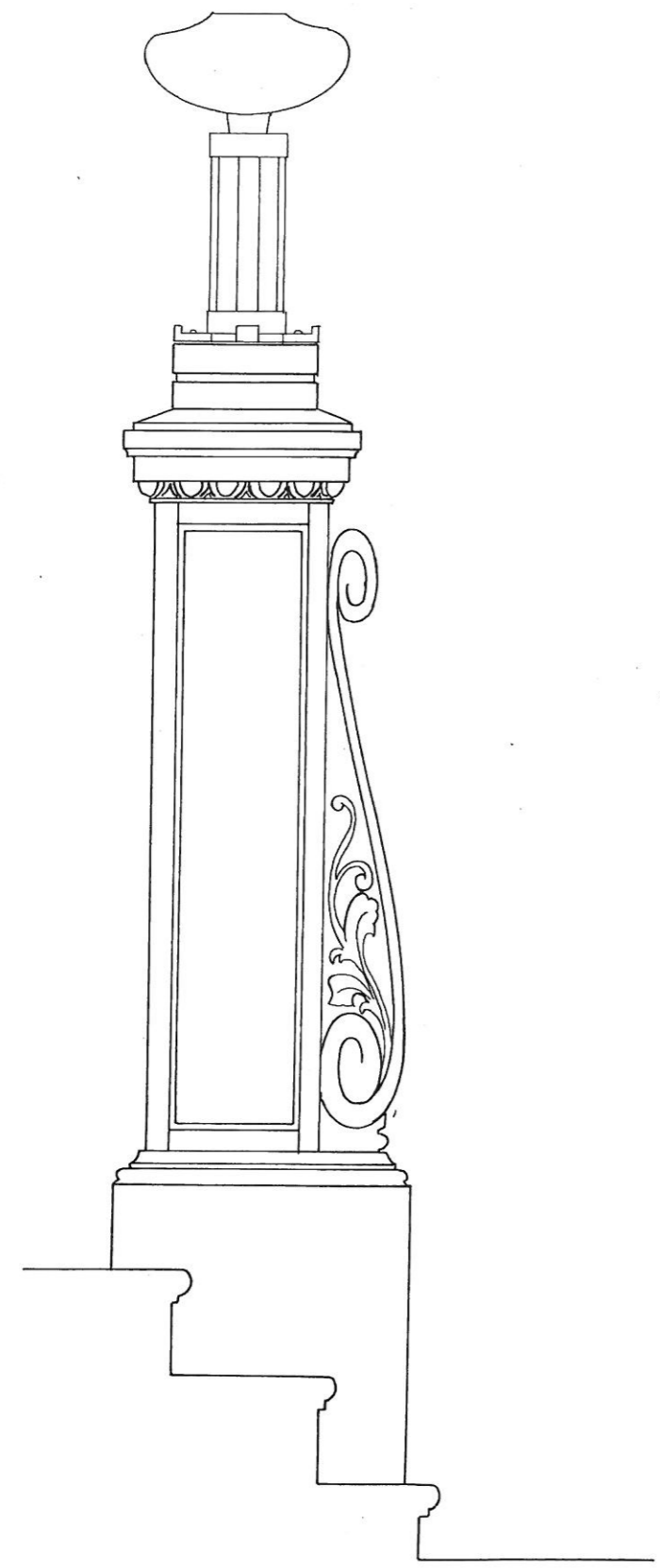

Ilmastointi MK.1 : 5

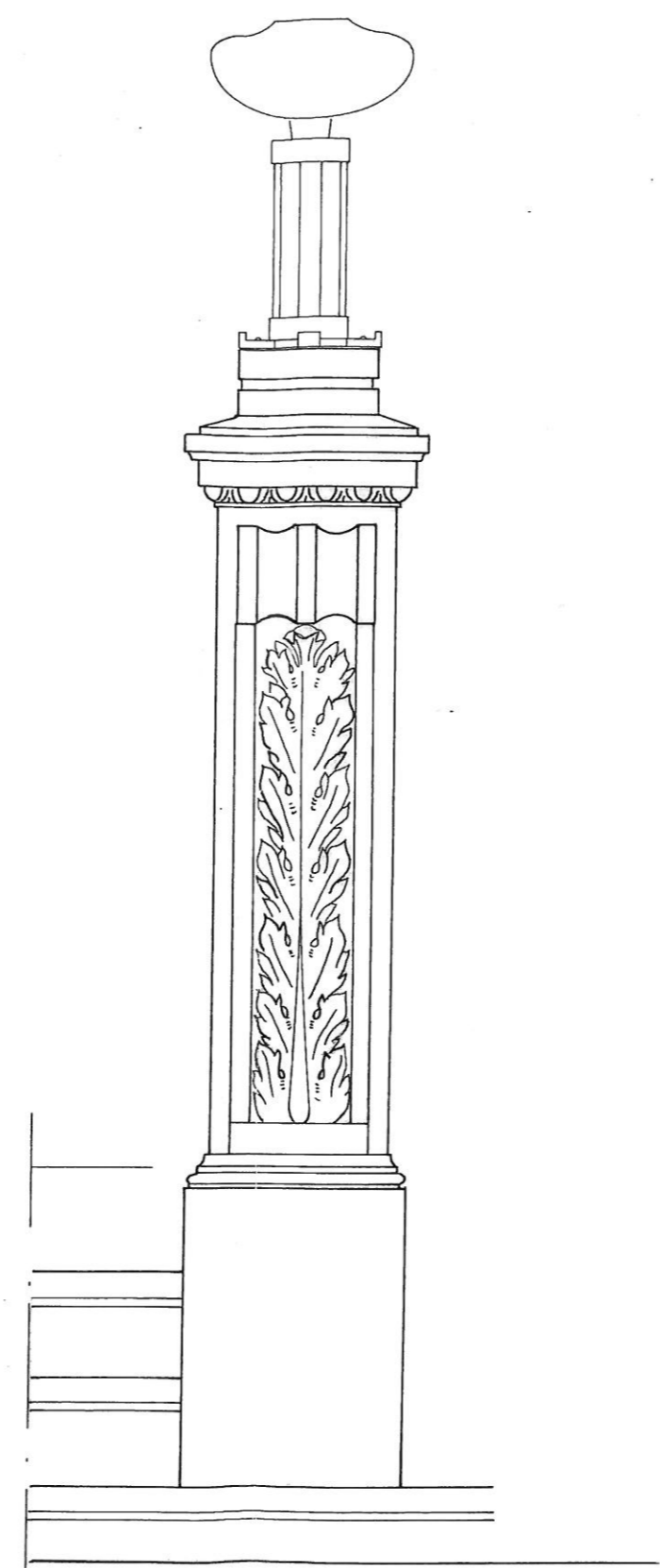

H 1.1 Pöytä MK. 1 : 10

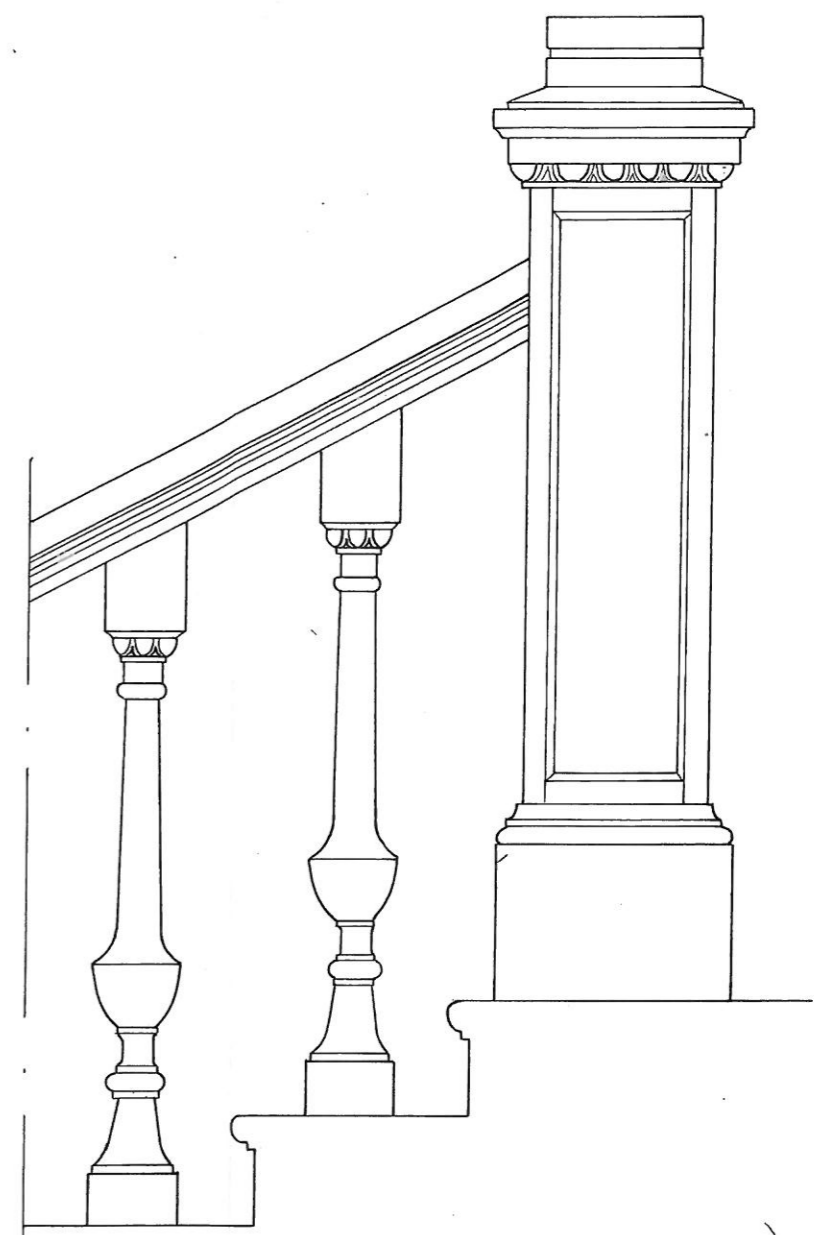
T M M	
TURKU VI / 2 / 9 LINNANKATU 2 PÄÄKIRJASTO Saranat, ilmastointi luukku pöytä H1.1	
PVM. 9. 9. 2004.	MK.1 : 1, 1 : 5, 1 : 10
PIIRT. G. Buschmann	NO. 4

1 KRS. PYLVÄS sivulta

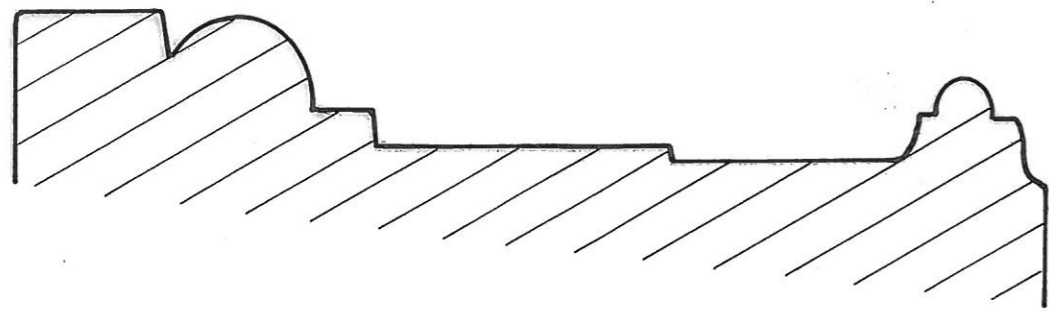

1 KRS. PYLVÄS edestä

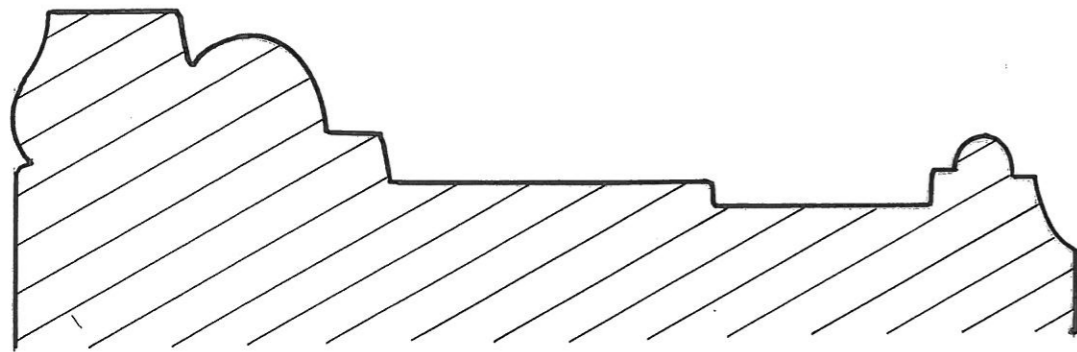

2 KRS. PYLVÄS JA KAIDE

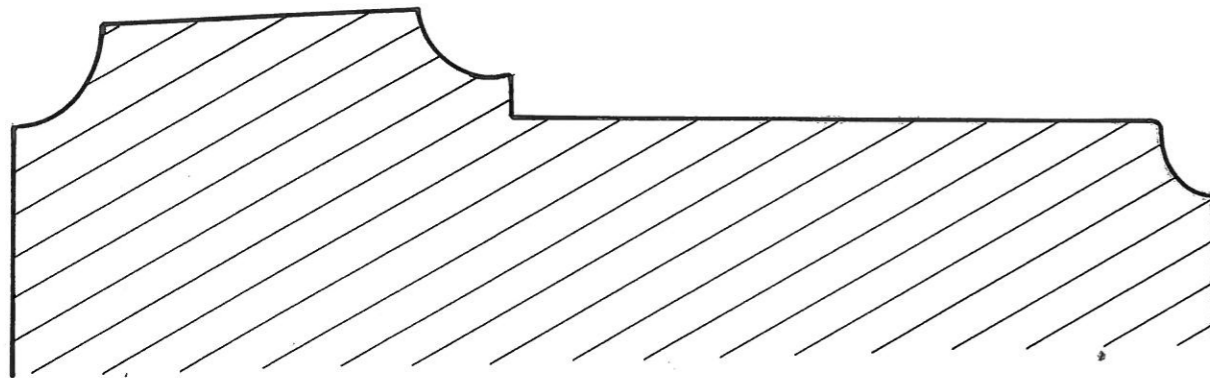
TMM	
TURKU VI / 2 / 9 LINNANKATU 2 PÄÄKIRJASTO H 1.1 Portaiden pylvät ja kaide	
PVM. 9. 9. 2004	MK. 1 : 10
PIIRT. G.Buschmann	NO. 5

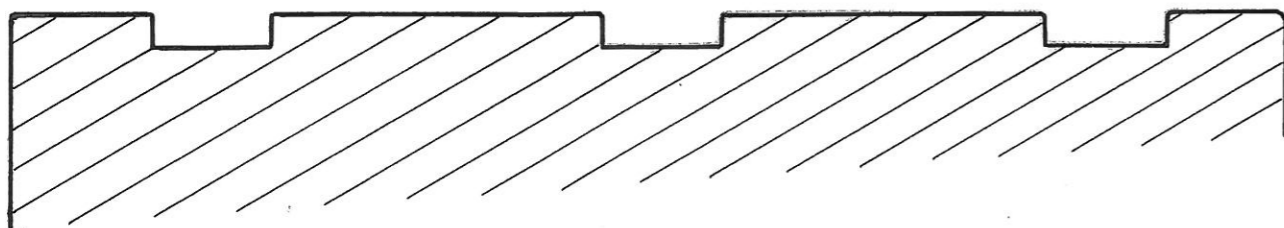
H 1.3 c OVEN VUORILISTA

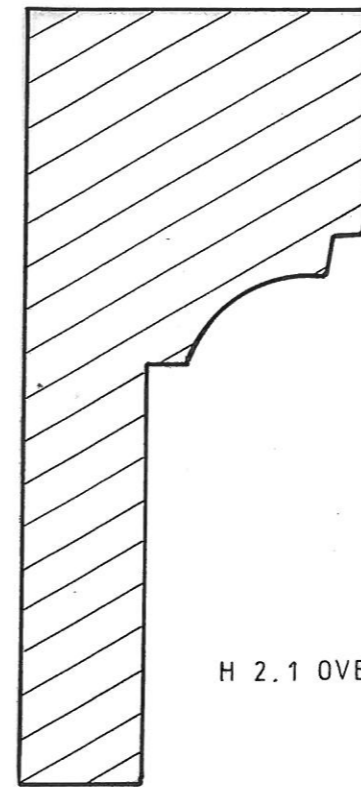
H 2.3 OVEN VUORILISTA

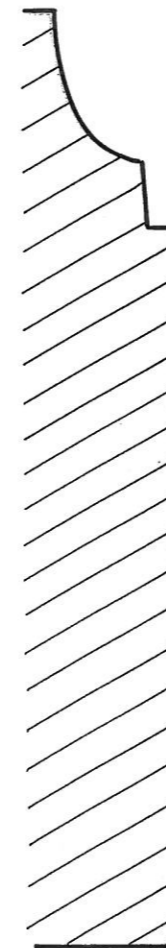
H 2.3 O.VUORILISTAN KANTA

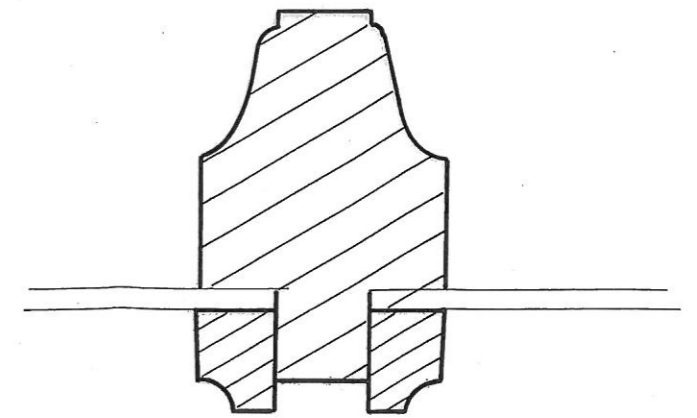
H 1.1 HEILURI-OVEN VUORILISTA

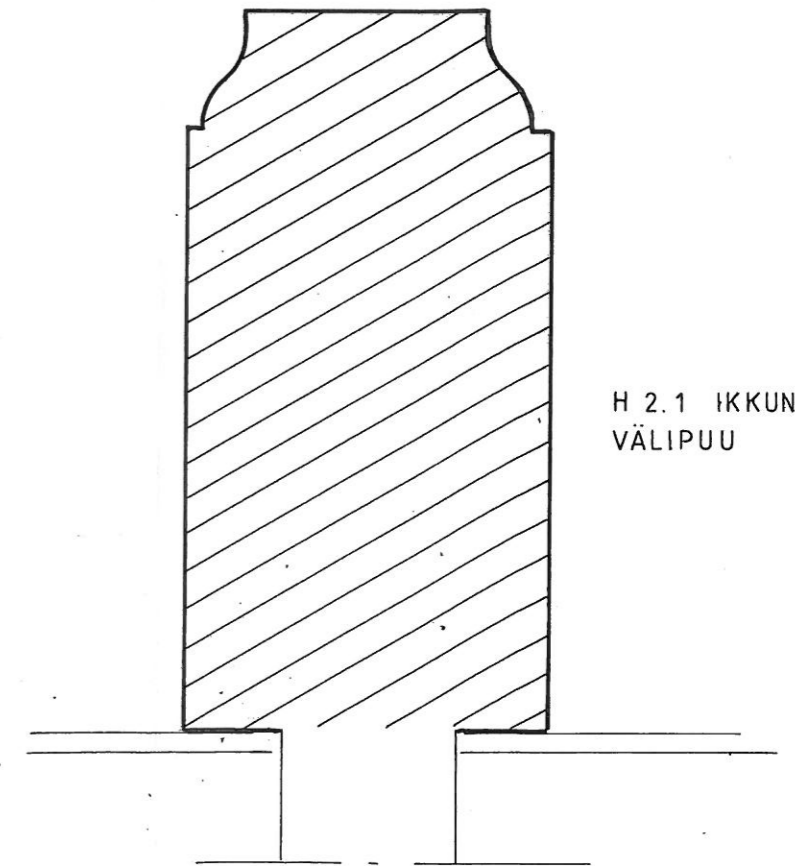
H 2.1 OVEN LISTA

H 2.1 OVEN JA IKKUNAN ALALISTA

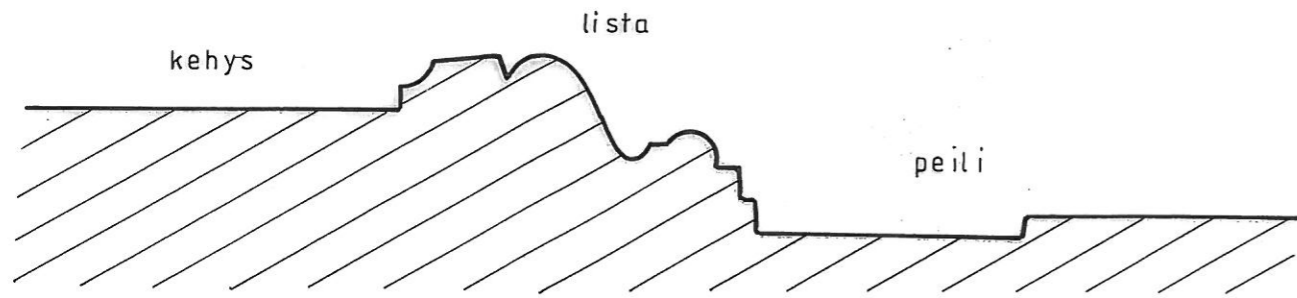

H 2.1 OVEN IKKUNA VÄLI

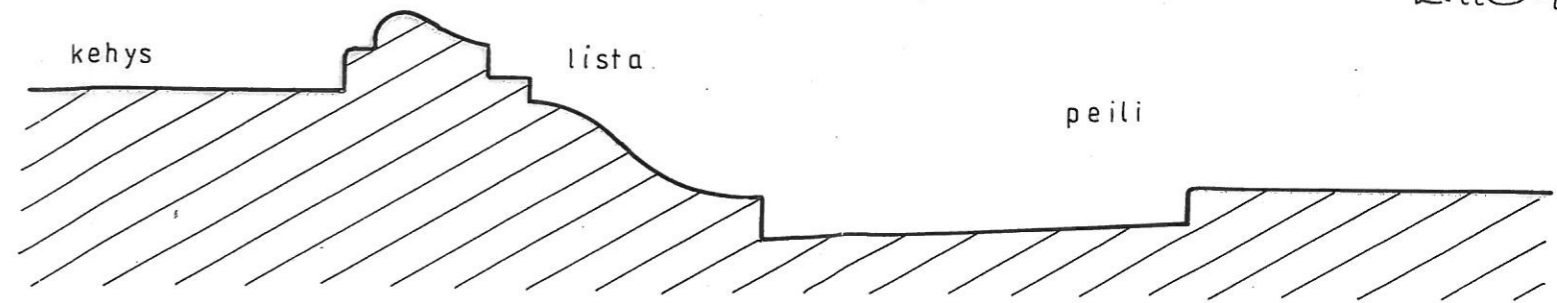

H 2.1 IKKUNAN VÄLIPUU

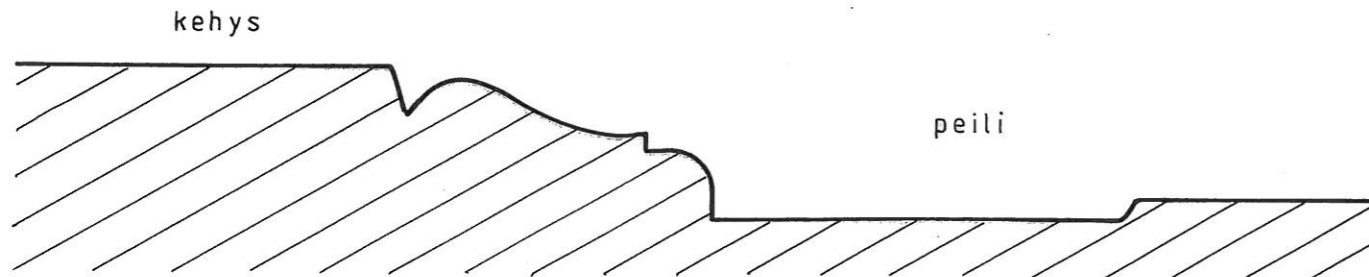
TMM	
TURKU VI / 2 / 9 LINNANKATU 2 PÄÄKIRJASTO OVIEK PROFIILIT	
PVM. 9. 9. 2004	MK. 1 : 1
PIIRT. G. Buschmann	NO. 6,

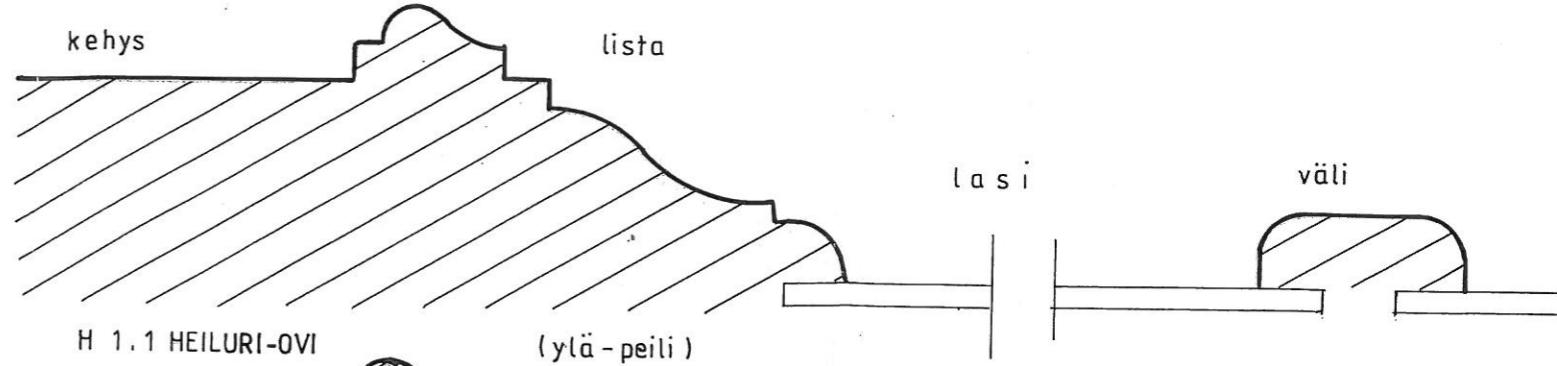
H 1.3 c OVI

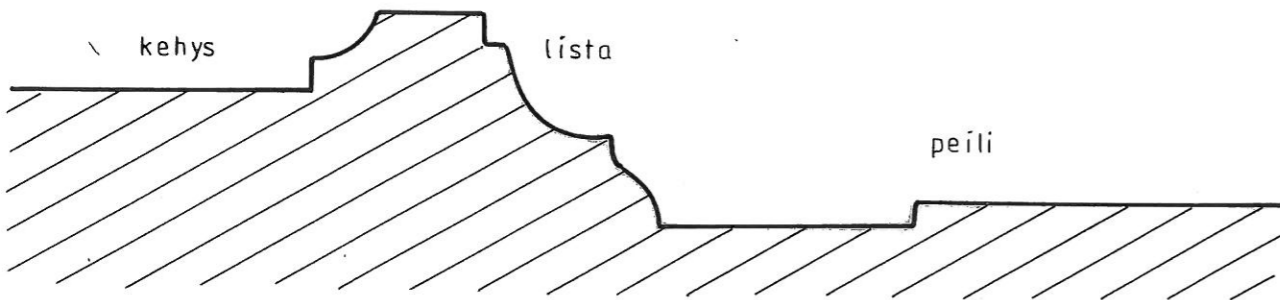
H 1.1 HEILURI-OVI (ala-peili)

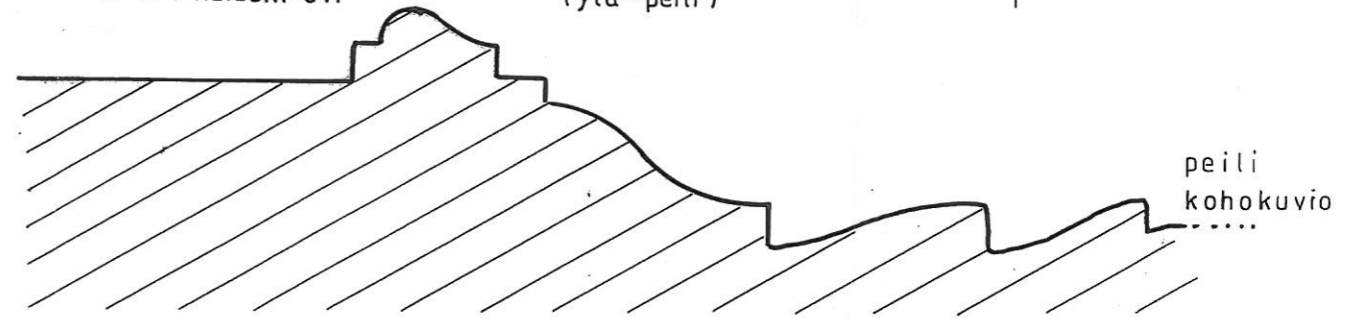
H 1.3 a OVI

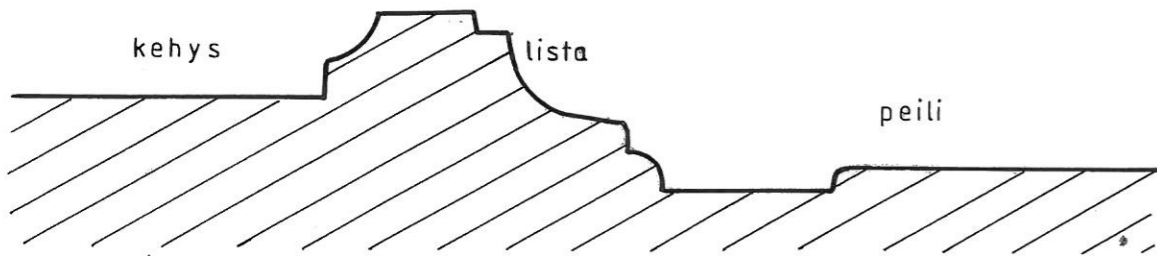
H 1.1 HEILURI-OVI (ylä-peili)

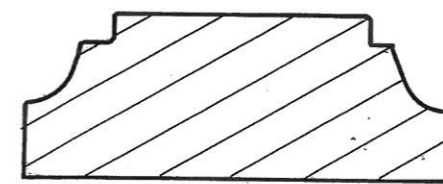
H 2.1 OVI

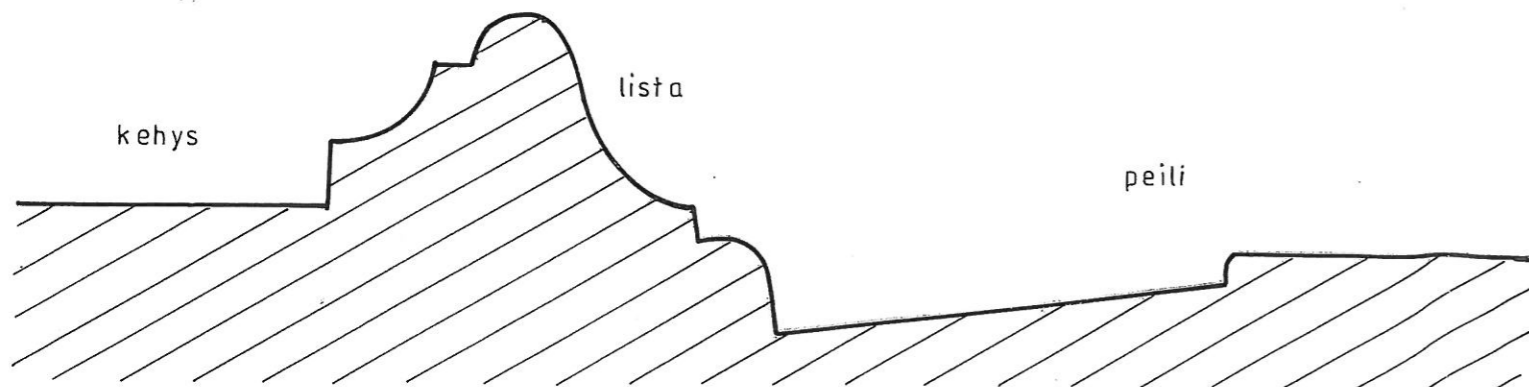
H 1.1 HEILURI-OVI (keski-peili)

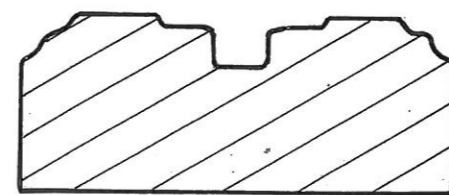
H 2.1 IKKUNAN ALA-PEILI

H 2.1 OVEN LYÖNTILISTA

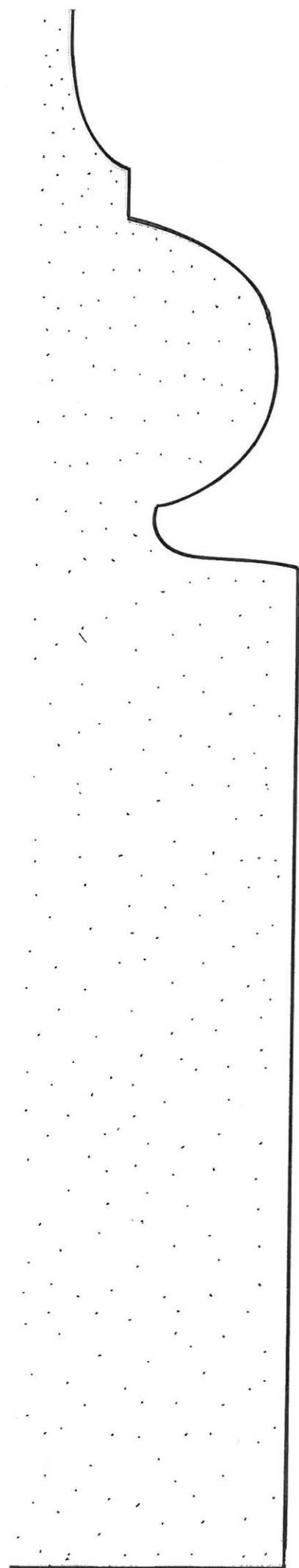
H 2.3 OVI

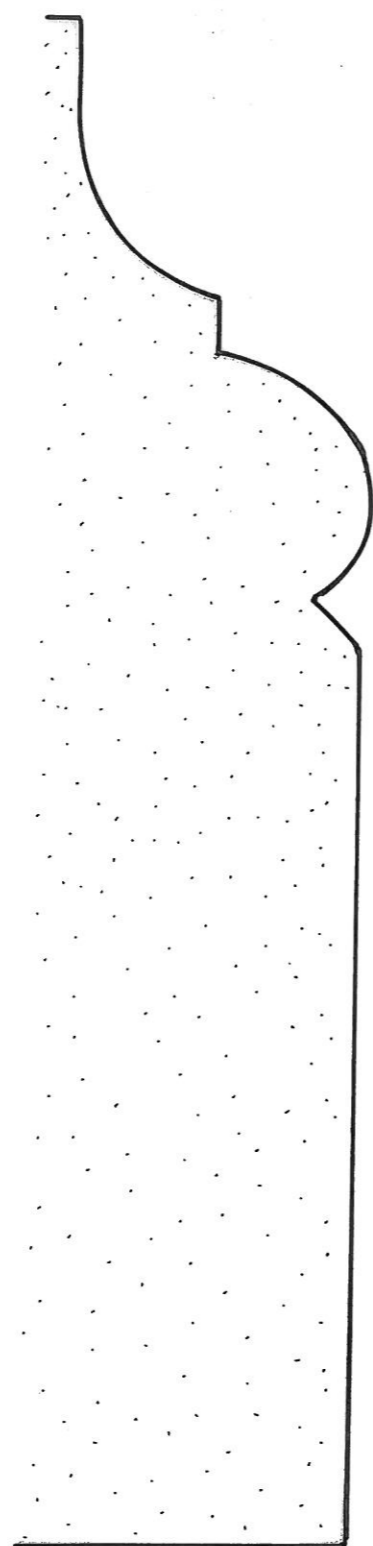
H 1.1a ULKO-OVEN
H 2.3 OVEN
LYÖNTILISTA

TMM	
TURKU VI / 2 / 9 LINNANKATU 2 PÄÄKIRJASTO OVIEN PROFIILIT	
PVM. 9.9.2004	MK. 1:1
PIIRT. G.Buschmann	NO. 7.

LATTIALISTAT

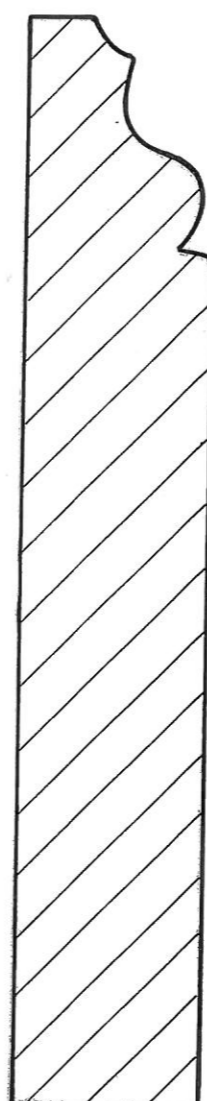
H 1.3 PYLVÄS L.L.

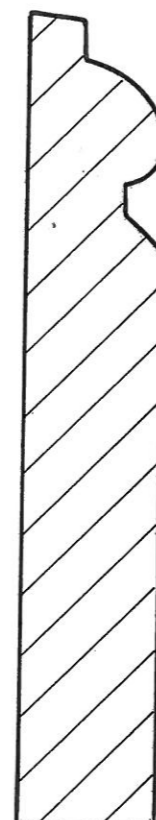
H 1.3 RAPATTU L.L.

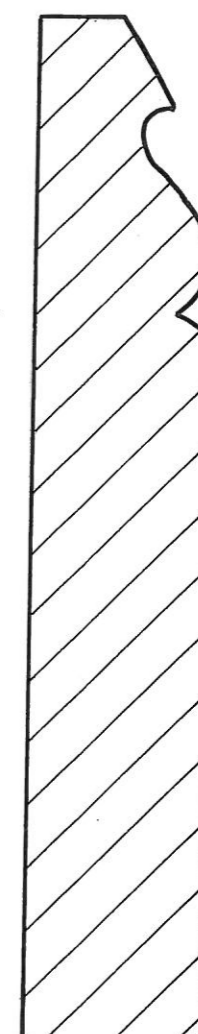
H 1.1 a
RAPATTU L.L.

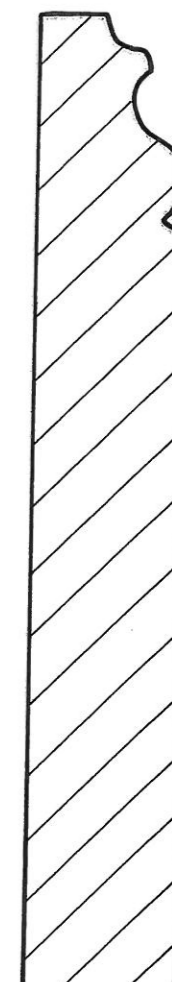
H 2.3 L.L.

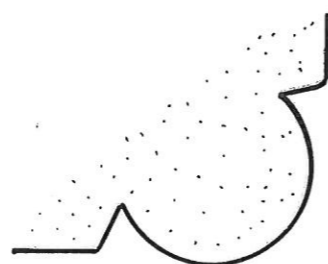
H 1.1
PORTAIDEN L.L.

H 1.3 L.L.

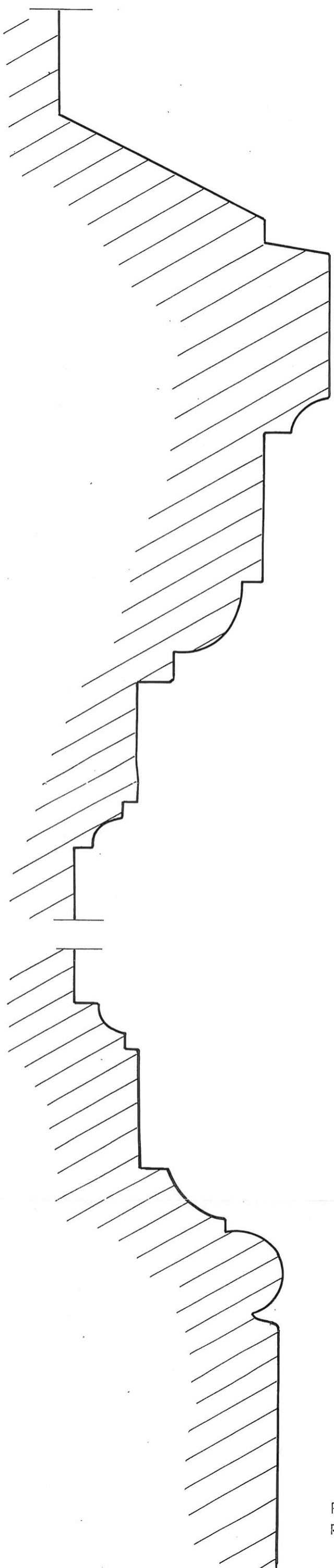
H 1.3 L.L.

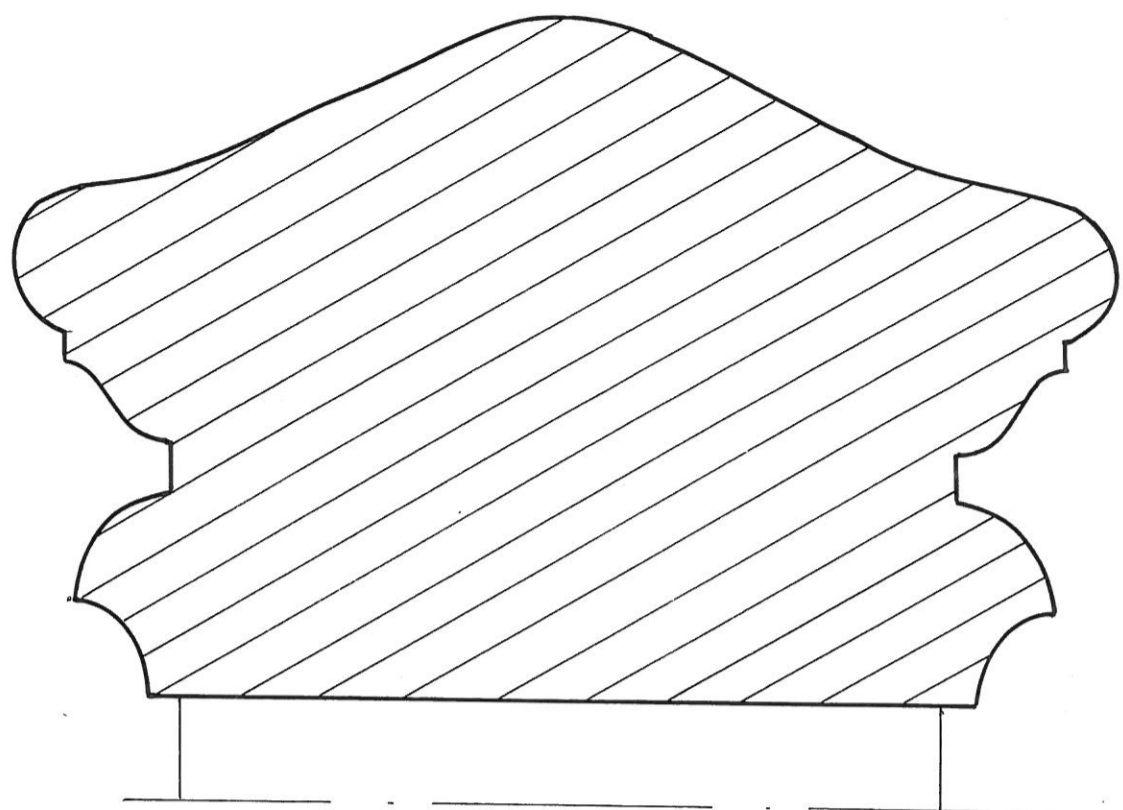
H 1.2 HOLVIKAAREN PROFILLI

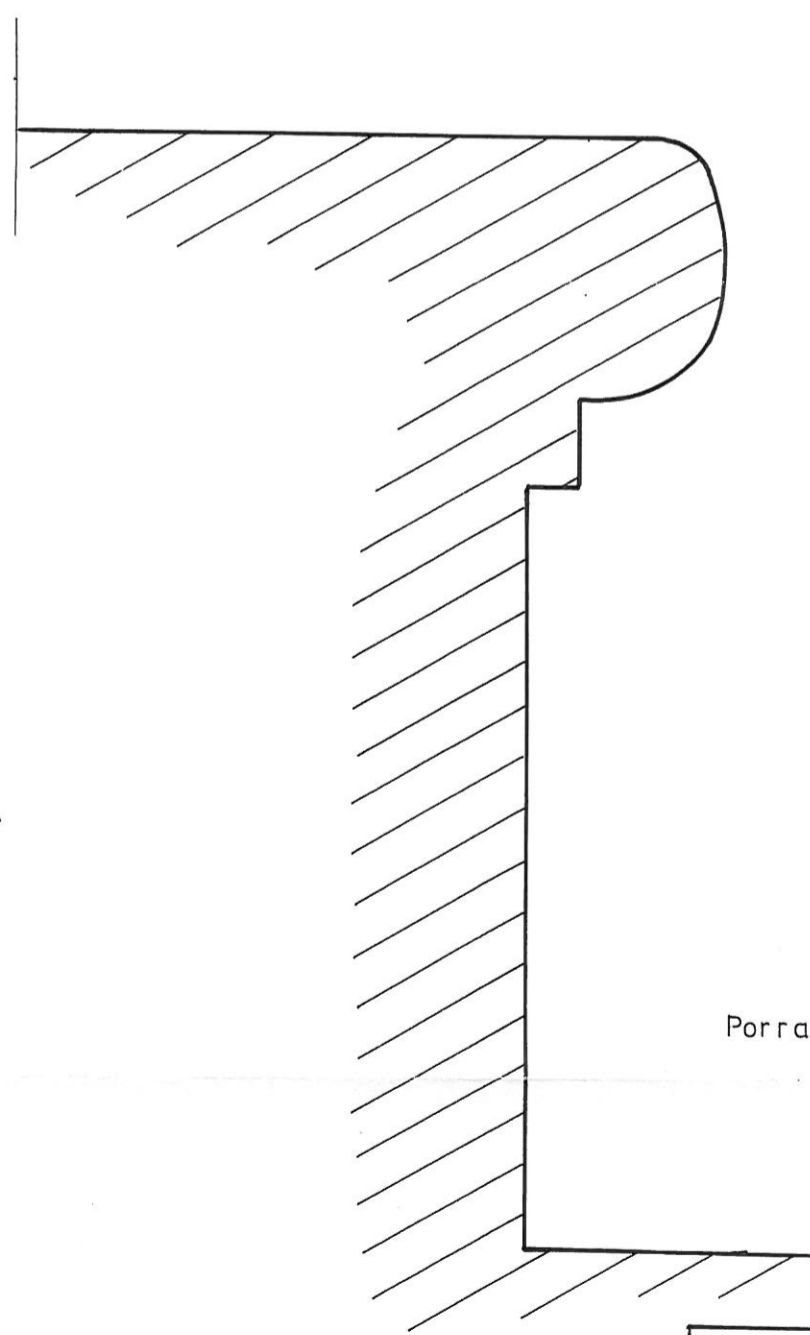
TMM	
TURKU VI/2/9 LINNANKATU 2 PÄÄKIRJASTO Lattialistat ja holvikaaren profiilit	
PVM. 9. 9. 2004	MK. 1 : 1
PIIRT. G. Buschmann	NO. 2.

Porras pylväs profiili

Kaiden kädensija profiili

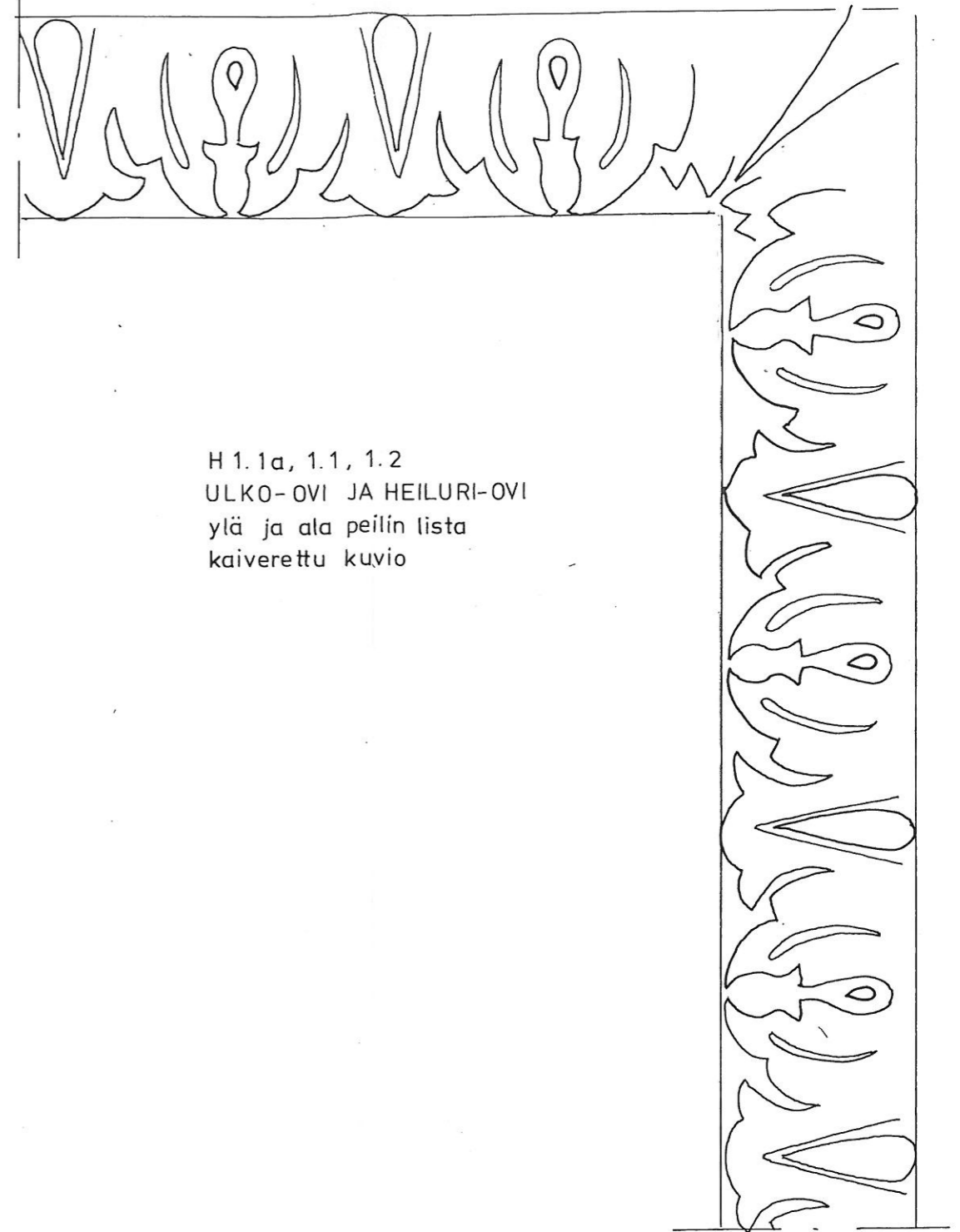
Porras askelma profiili

TMM	
TURKU VI / 2 / 9 LINNANKATU 2 PÄÄKIRJASTO H1.1 Porras profiilit	
PVM. 9. 9. 2004	MK. 1 : 1
PIIRT. G. Buschmann	NO. 3

LITTE 44

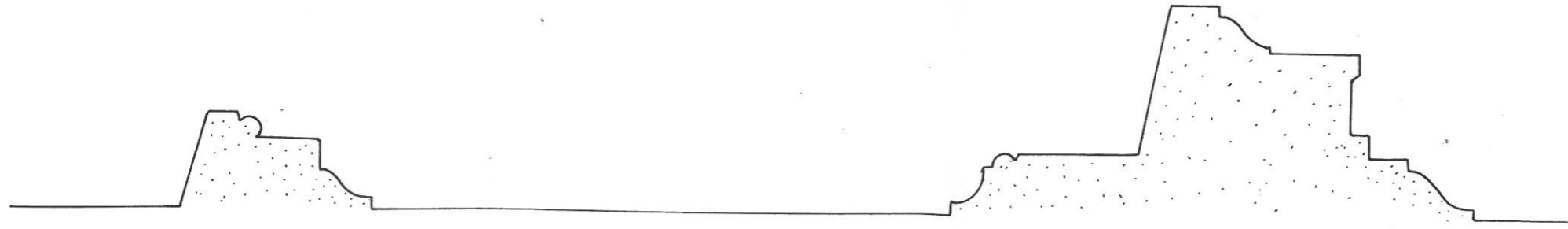

H 1.1a, 1.1, 1.2
 ULKO-OVI JA HEILURI-OVI keskipeilin kaiverettu kuvio

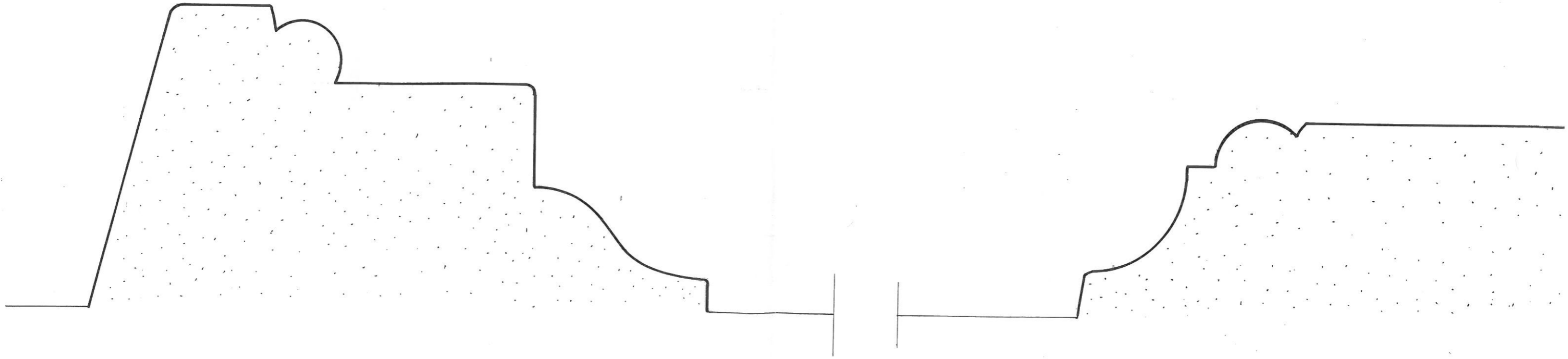

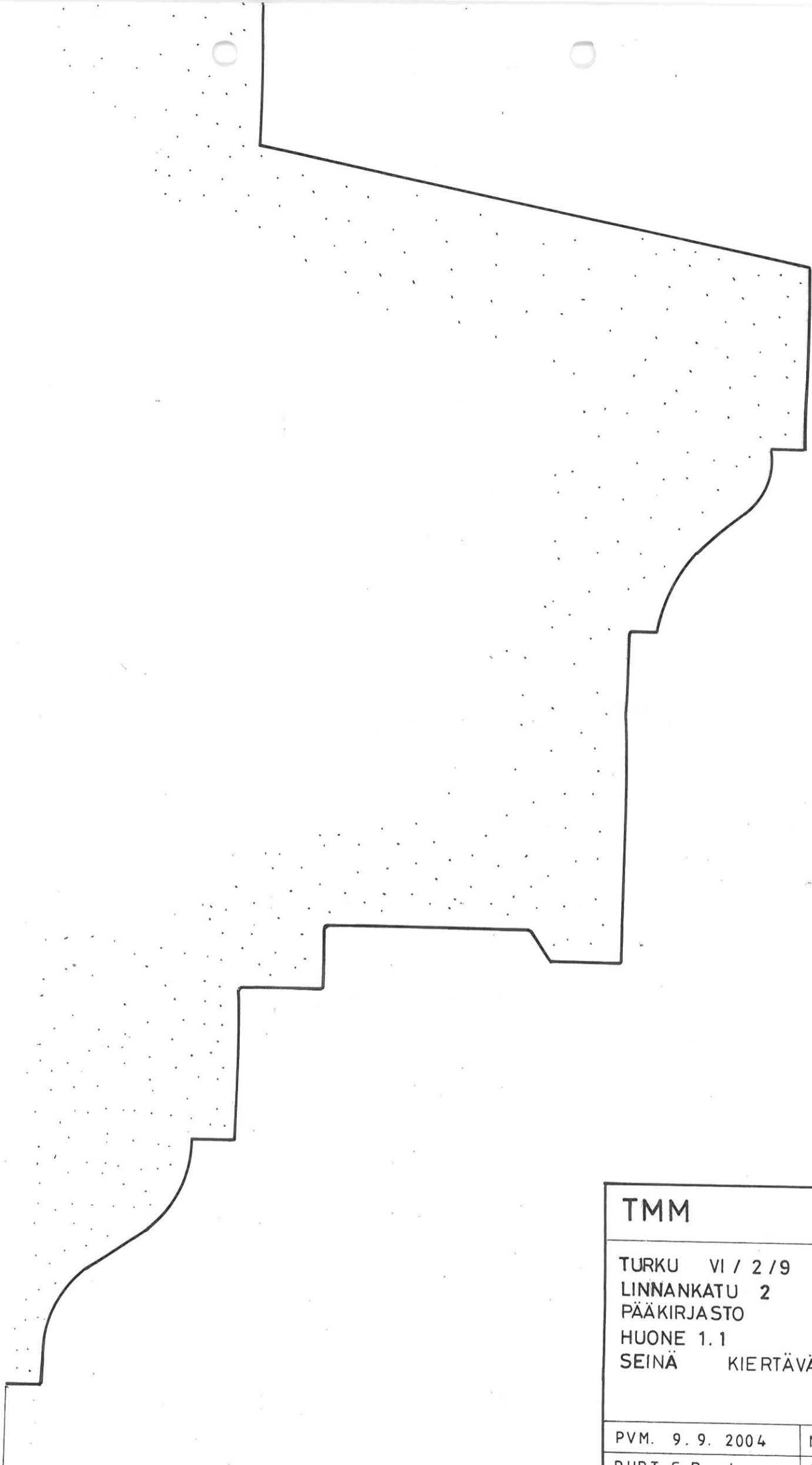
H 1.1a, 1.1, 1.2
 ULKO-OVI JA HEILURI-OVI
 ylä ja ala peilin lista
 kaiverettu kuvio

TMM	
TURKU VI / 2 / 9 LINNANKATU 2 PÄÄKIRJASTO Kaiverettut kuviot	
PVM. 9. 9. 2004	MK. 1 : 1
PIIRT. G.Buschmann	NO. 10

MK. 1 : 5

TMM	
TURKU VI / 2 / 9 LINNANKATU 2 PÄÄKIRJASTO HUONE 1.1 SEINÄ Kiertävä lista	
PVM. 9. 9. 2004	MK. 1:1, 1:5
PIIRT. G. Buschmann	NO. 77

LINNE 40

LIIKES
47

TMM	
VI / 2 / 9 LINNANKATU 12 Pääkirjasto 2. kerros	
	RAPPAUS
Huoneen 1 KATTOLISTA	
PVM. 16. 8. 1995	MK. 1 : 1
PIIRT. G. Buschmann	NO. 12.

VÄRIKÄLLISET

PIIRUSTUKSET

YM

VÄRIKÄLLISET

49-53

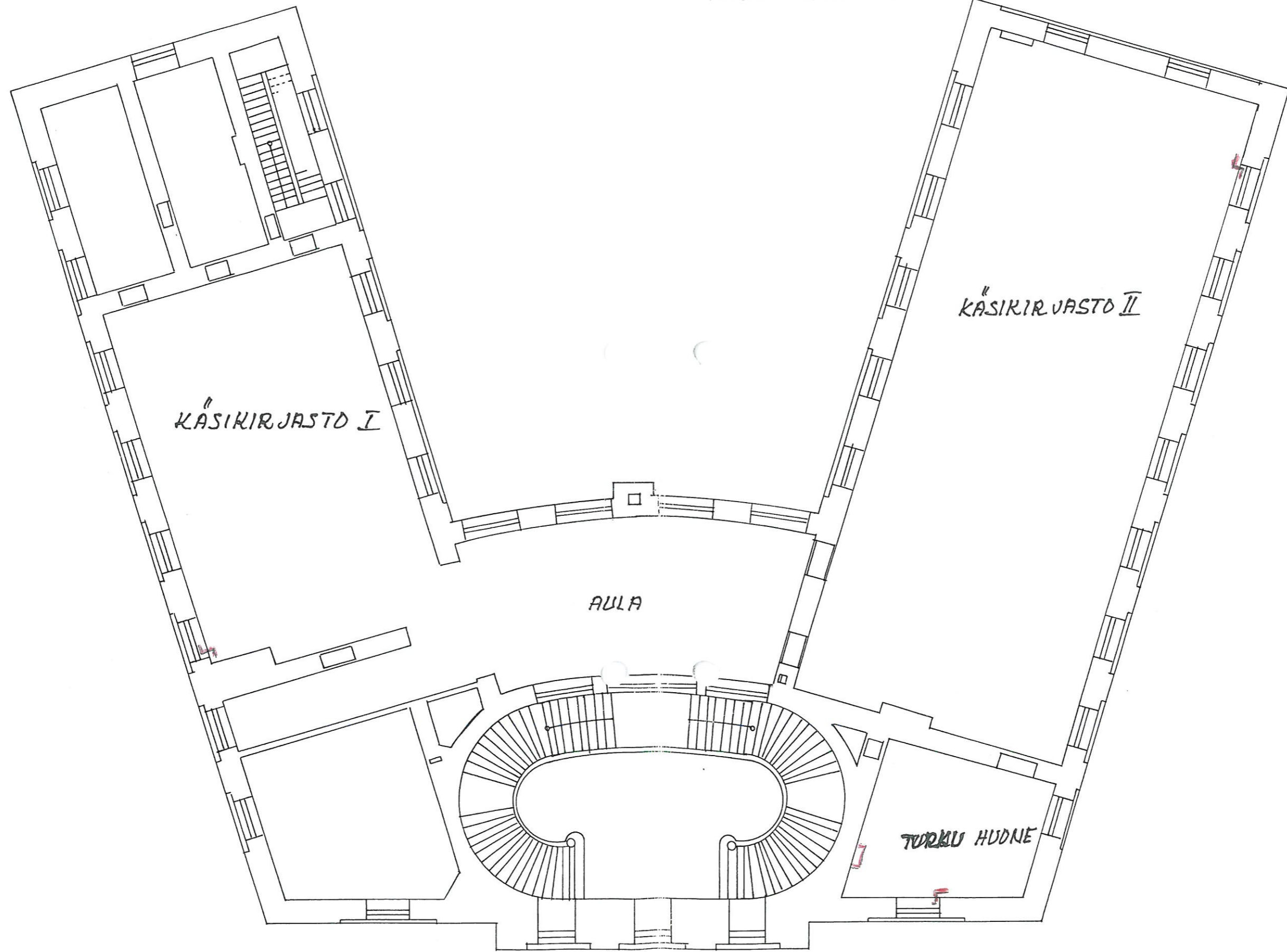
TURUN KAUPUNGIN
PÄÄKIRJASTON
II KERROKSEN
VÄRITUTKIMUS
MARITA LATIKKA

SYYSKUU 1995

TMM

VÄRINÄYTEKOHDAT

TURUN KAUPUNGIN
PÄÄKIRJASTO
II KERROS M.L.

KÄSIKIRJASTO I

KÄSIKIRJASTO II

AULA

TURKU HUONE

TURUN KAUPUNGIN
PÄÄKIRJASTO
II KERROS

M.L

TURKU - HUONE

SEINÄ

1

TIKKURILA 141

2

TIKKURILA 51

3

MONICOLOR 6231

4

MONICOLOR 6032

5

MONICOLOR 6012

TURUN KAUPUNGIN
PÄÄKIRJASTO
II KERROS
M.L.

AULA

SEINÄ JA IKKUNASMYYRI

1

TIKKURILA 101

2

TIKKURILA T-103

3

TIKKURILA 17

4

MONICOLOR 6126

5

TIKKURILA 37

6

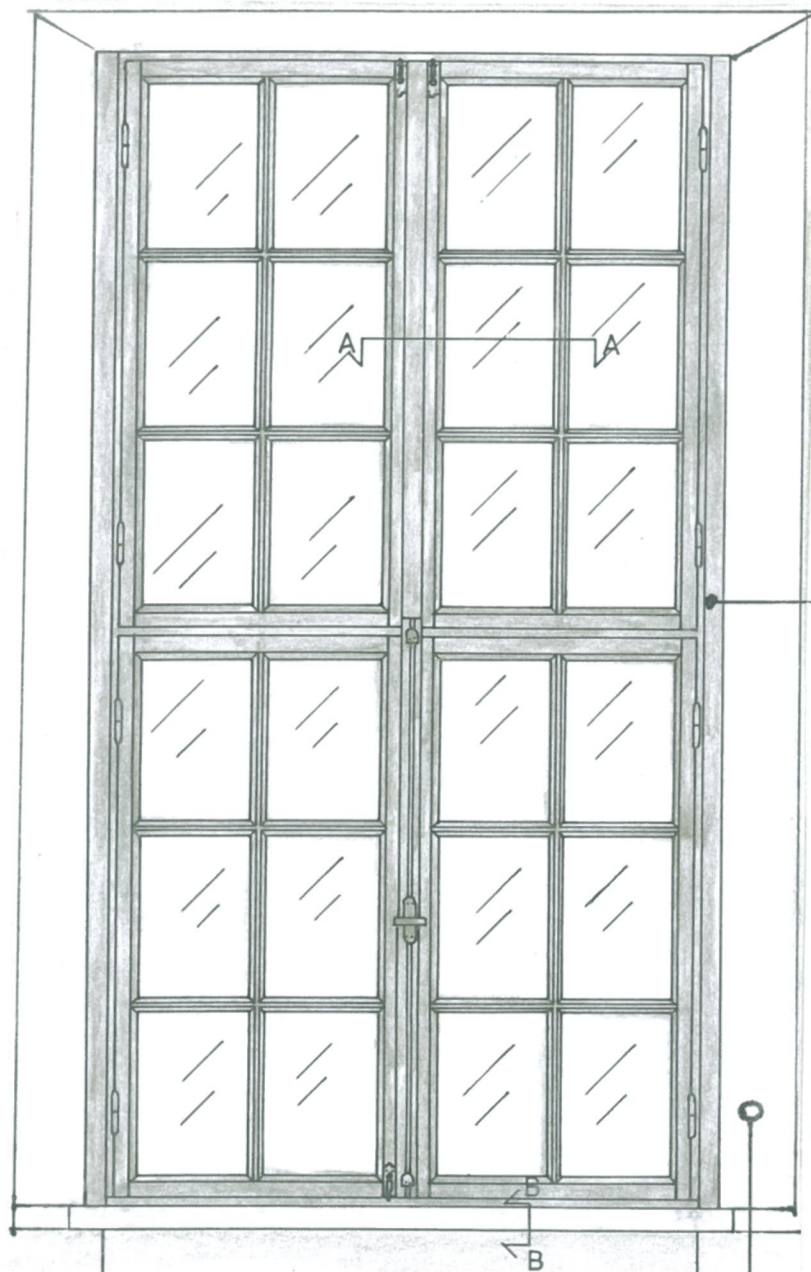
TIKKURILA 146

TURUN KAUPUNGIN
PÄÄKIRJASTO
II KERROS

ML

KÄSIKIRJASTO I

IRKUNAPOKAT

7. TIKKURILA 2

2. TIKKURILA 110

3. TIKKURILA 37

4. TIKKURILA 36

5.6 JA 7. VALKOISIA

SEINÄ TIKKURILA 133C

IRKUNASMYYKIT

1.2.3.4 JA 5 VALKOISIA

TURUN KAUPUNGIN
PÄÄKIRJASTO
II KERROS

M.L

TURKU -HUONE

IKKUNAPOKAT

1

TIKKURILA 146

2

MONICOLOR 6015

3 JA 4 VALKOISIA

SMYVYKI

1

MONICOLOR 6169

2

MONICOLOR 6141

3

MONICOLOR 6168

4 JA 5 VALKOISIA

SEINÄ TIKKURILA 141

TURUN KAUPUNGIN
PÄÄKIRJASTO
II KERROS

ML

KÄSIKIRJASTO I

SEINÄ

1. TIKKURILA 133C

2. MONICOLOR 6031

3. TIKKURILA 133B

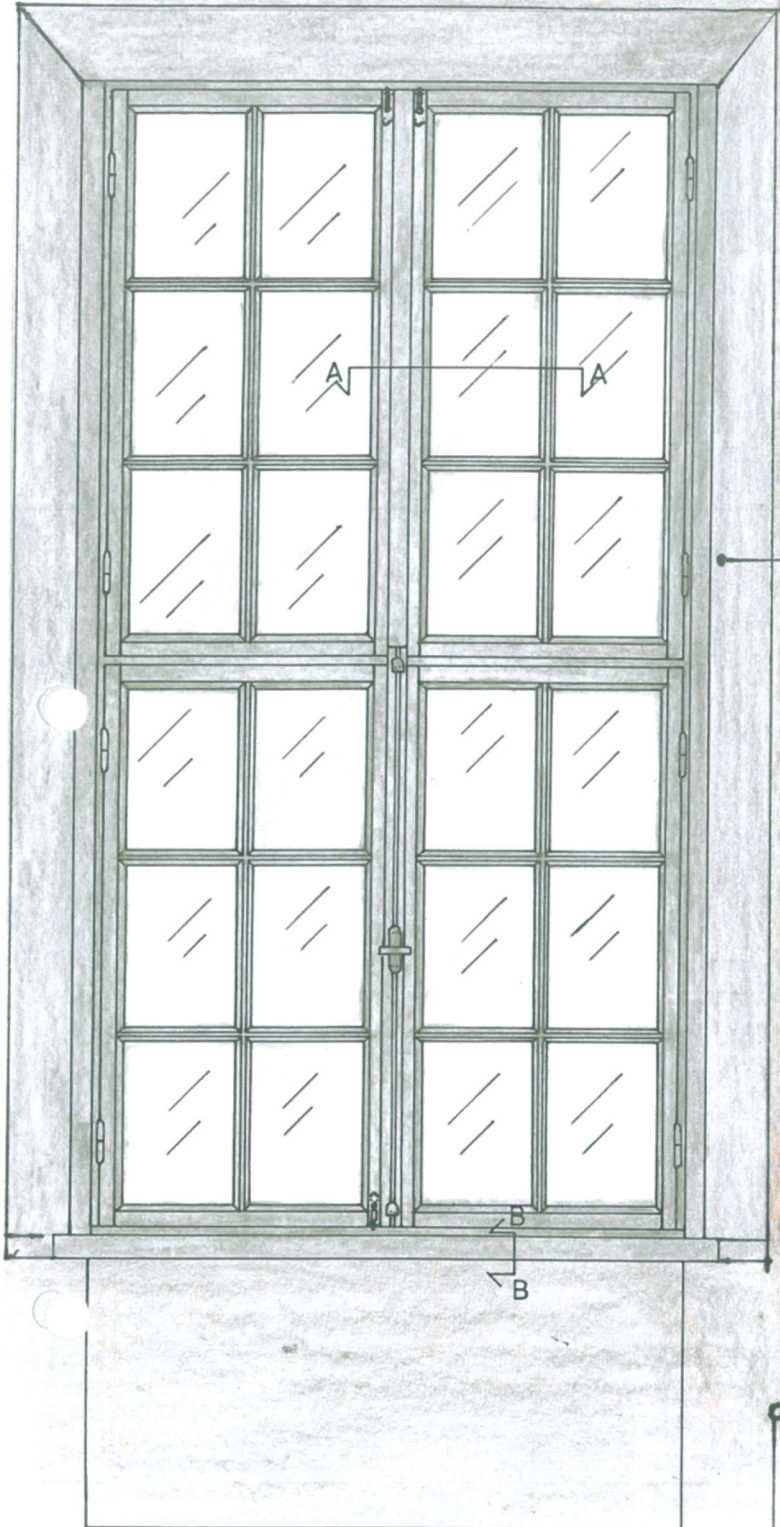
4. TIKKURILA 146

5. MONICOLOR 6012

TURUN KAUPUNGIN
PÄÄKIRJASTO
II KERROS M.L.

KÄSIKIRJASTO II

IRKUNAPOKAT

1. TIKKURILA 146

2. MONICOLOR 6015

3 JA 4. VALKOISIA

SMYRKI

1. TIKKURILA 146

2. MONICOLOR 6132

3. MONICOLOR 6012

4.5. JA 6 VALKOISIA

SEINÄ

TIKKURILA 101

TURUN KAUPUNGIN
PÄÄKIRJASTO
II KERROS

M.L.

KÄSIKIRJASTO II
SEINÄ

1. TIKKURILA 101

2. TIKKURILA 36

3. MONICOLOR 6012

TURKU - HUONE

TURUN KAURUNGIN
PÄÄKIRJASTO
II KERROS ML

KATTO

KATTO

1. VALKOINEN

2.

MONICOLOR 6530

3.

TIKKURILA 133B

4.

TIKKURILA 37

5. VALKOINEN

PROFIILILISTA

1. TIKKURILA 36

2. MONICOLOR
6830

3. TIKKURILA 133B

4. TIKKURILA 37

5. VALKOINEN

SEINAⁿ

1. TIKKURILA 101

2. TIKKURILA 51

3. MONICOLOR 6231

4. MONICOLOR 6032

5. MONICOLOR 6012

TURUN KAUPUNGIN PÄÄKIRJASTO
AULA II KERRUS
I VÄRIKERROS

TIKKURILA
101

TURUN KAUPUNGIN PÄÄKIRJASTO
AULA " I KERROS
II VÄRIKERROS

TIKKURILLA
T-103

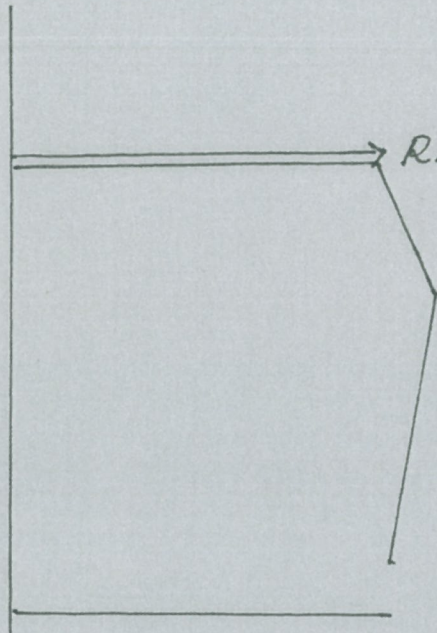
TURUN KAUPUNGIN PÄÄKIRJASTO
AULA II KERRAS
III VÄRIKERRAS

KKURILA
17

TURUN KAUPUNGIN
PÄÄKIRJASTO
AULA II KERROS
VÄRITUTKIHUS M.L

III VÄRIKERROS

RAJAUSVIIVA 1 CM

VAAL. RUSK. TIKKURILA 141

PANEELIN KORKEUS 2,84 CM

VÄRI VIHREÄ

TIKKURILA 141

TIKKURILA 163

SEINAN YLÄOSA TIKKURILA T-163

KÄTDLISTA

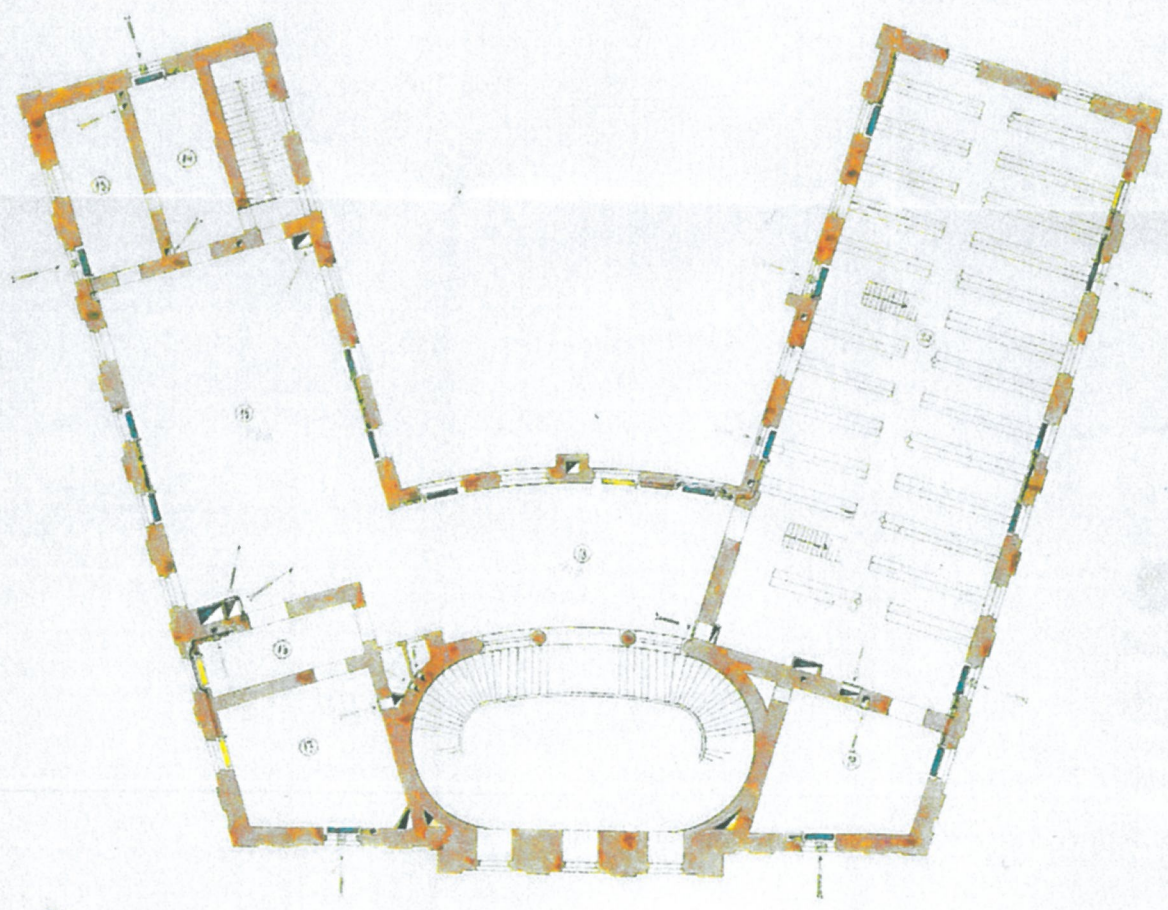
TIKKURILA 75

TIKKURILA 75

Plan. 1958/3.

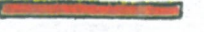

Հանրակրթության օրինակական դպրոցի օրինակական դպրոցի
իջր միջնակարգ սրահի և ծածկի շինարարական

Սահմանափակումներ.

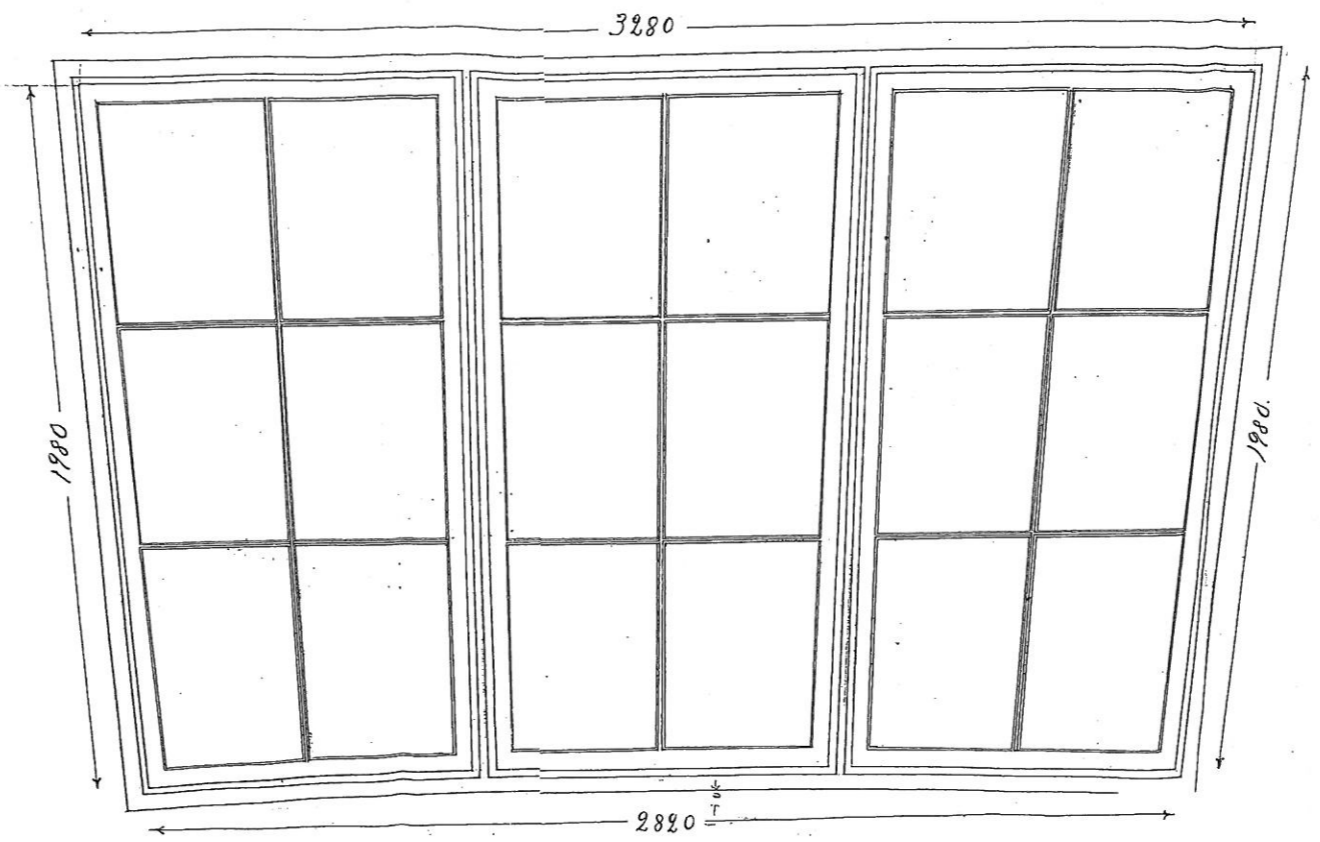
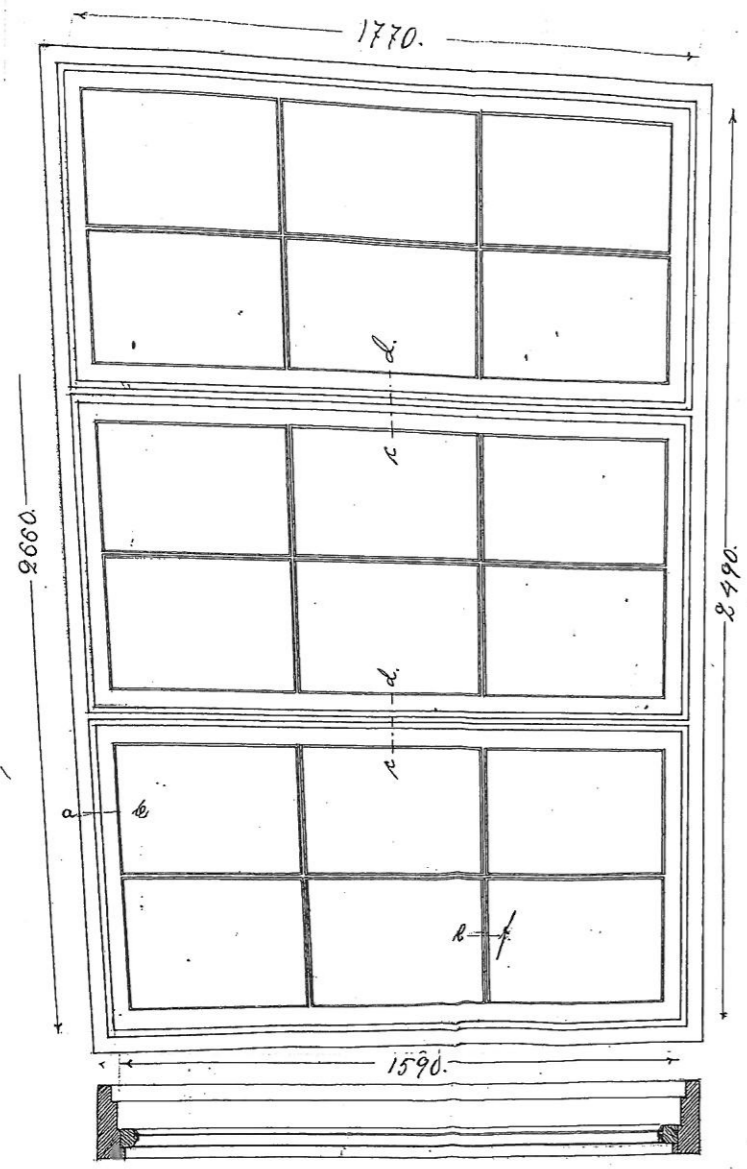

А. В. ВЕСИЖОТЛИКЕ О. К.
Исполнено в 1958 г.

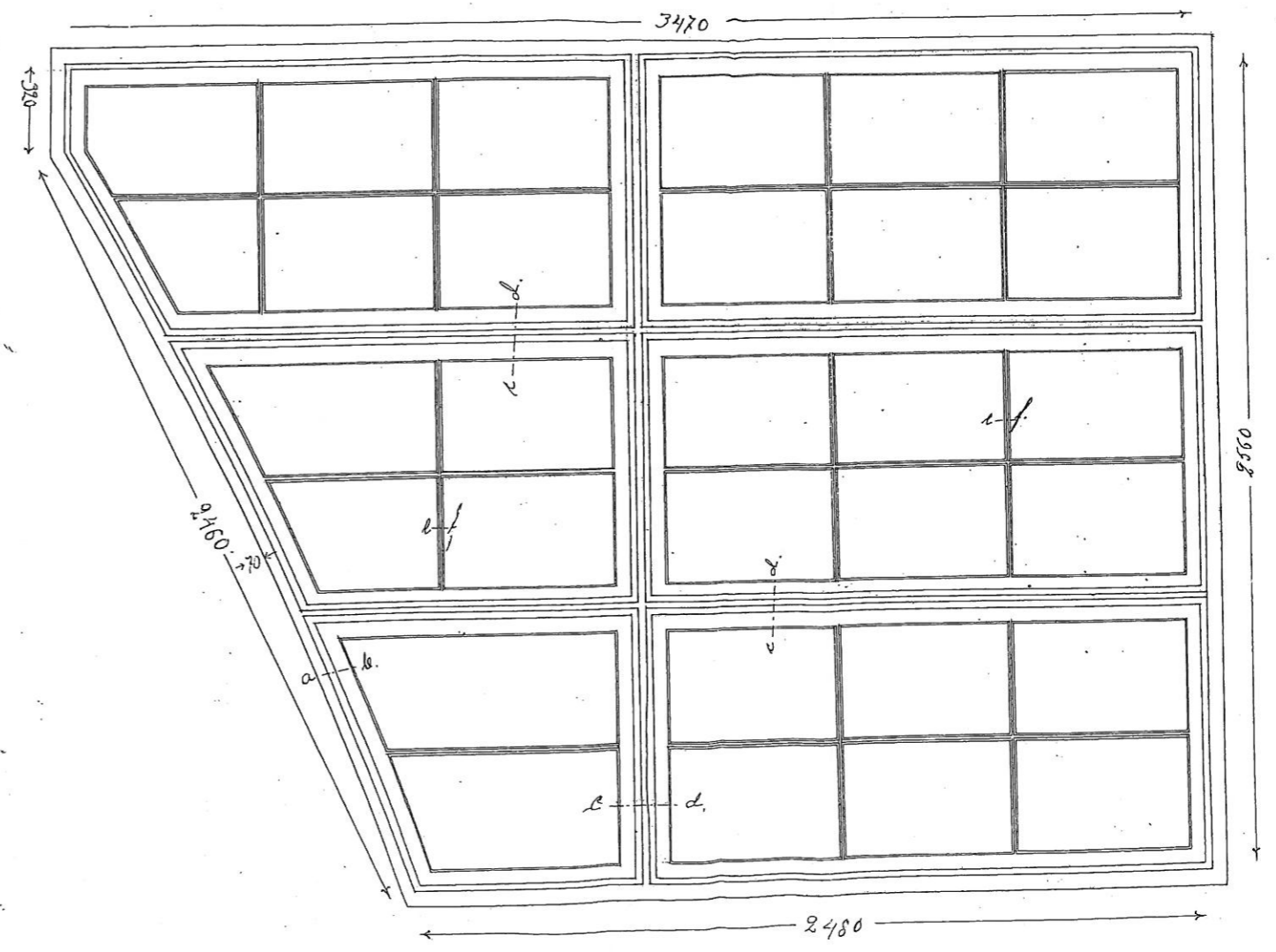
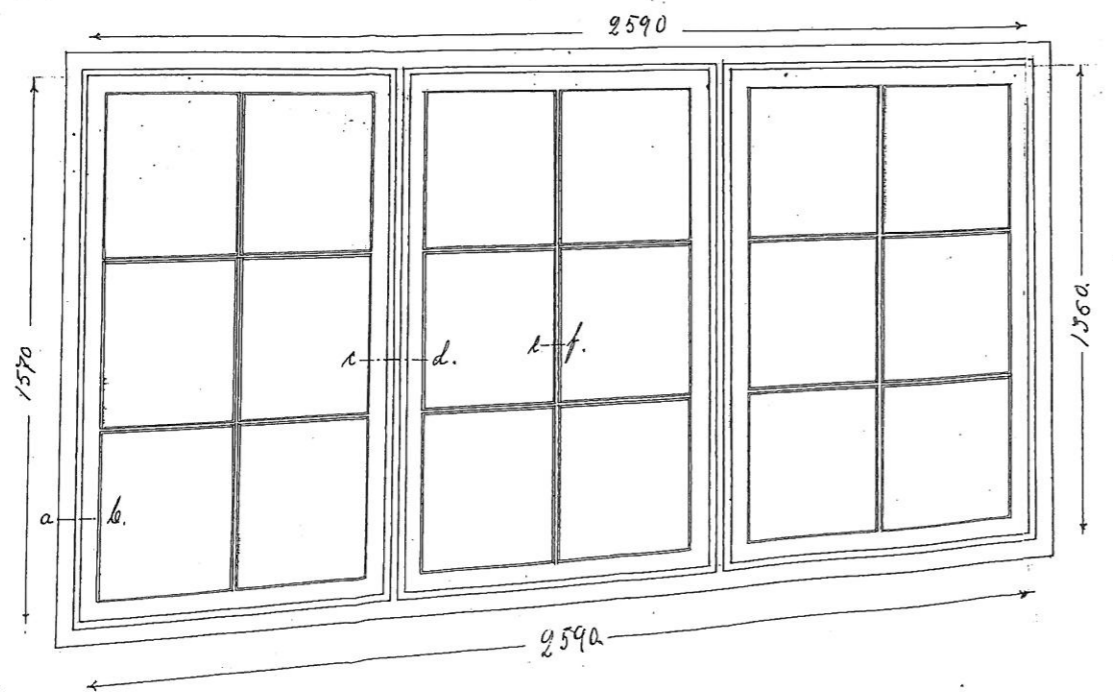
Färgförklaring:

- Prickade linier vid tak.
- Huldagna " " golv.
- Gamla kvarstående kaminer.
- D: flyttade " "
- Nya radiatorer.
- Gamla ångledningar.
- D: kondensledningar
- Nya ångledningar.
- D: kondensledningar
- Gamla kvarstående varmluftskanaler.
- D: D: vaknations " "
- Nya varmluftskanaler.
- D: vaknationskanaler.
- Gamla kvarstående friskluftskanaler.

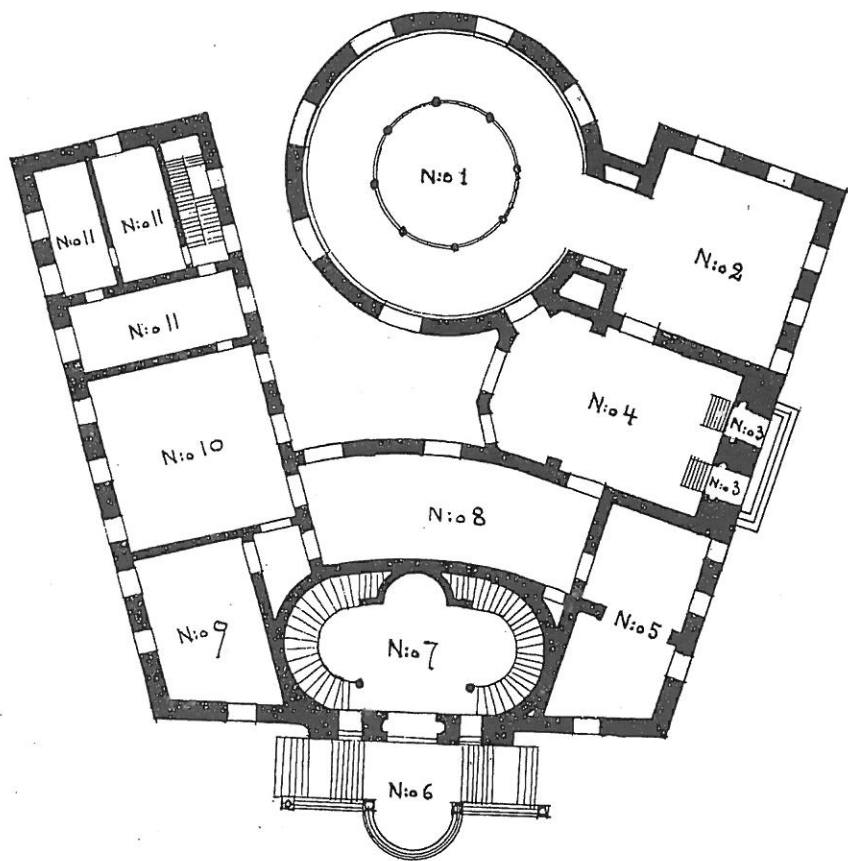
V. 1914
PIIRUSTUKSET
TALOTOIMEN
PIIR. ARKISTO
54

*Bibliotekets ombyggnad.
Takfönster.*

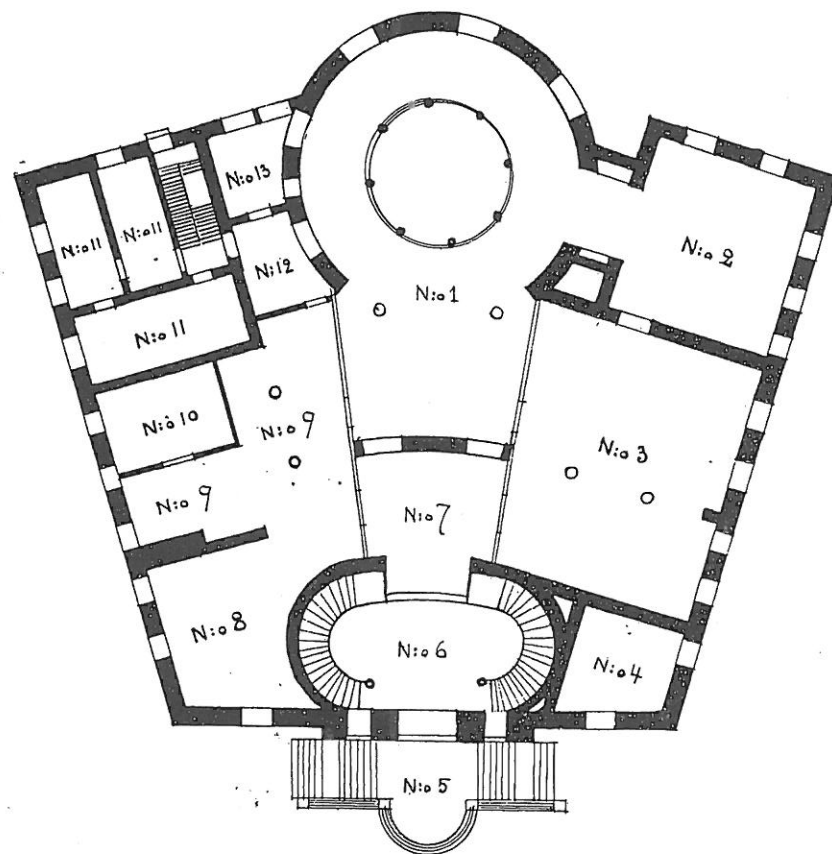

MUUT
55-56

Kirjastotalon 1. kerroksen pohjakaava vuonna 1903.

1 miesten lukusali — 2 naisten lukusali, v:sta 1910 lasten lukusali — 3 sisäänkäynti — 4 eteinen — 5 lasten lukusali, v:sta 1910 naisten lukusali — 6 yläkerroksen sisäänkäynti — 7 yläkerroksen porrashalli — 8 lainausali — 9 kanslia — 10 kirjavarasto — 11 vahtimestarin asunto.

Kirjaston 1. kerroksen pohjakaava vuonna 1914.

1 yleisosasto (lainausali) — 2 työ- ja varastohuone, v. 1924 liitetty yleisosastoon — 3 sanomalehtilukusali, v. 1935 liitetty yleisosastoon — 4 kanslia — 5 sisäänkäynti kumpaankin kerrokseen — 6 porrashalli — 7 eteinen — 8 lasten lukusali — 9 lasten lainausosasto — 10 työkomero — 11 vahtimestarin asunto — 12 takaeteinen — 13 varasto- ja työhuone. (Pohjakaavapiirroksat julkaistu aikaisemmin lehtisessä Turun kaupunginkirjasto. 1936.)

Nur echt mit Fabrikzeichen und Namen „Bommer“.

Original Bommer Pendeltür- und Federhänder
Bommer Patent-Federbänder D.R.P. 154953
sind die besten.
 Absolute Garantie für jedes Stück.

Unerreicht in bezug auf Federkraft, Dauerhaftigkeit und elegantes Aeusserere, vorzüglich und fast unzerbrechlich lautet das Urteil der Chicagoer Weltausstellung.

Höchste Auszeichnung Chicago 1893. Goldene Medaille Omaha 1895. Staatsmedaille München 1898. Höchste Auszeichnung Philadelphia 1899. Goldene Medaille Paris 1901. Goldene Medaille Buffalo 1901. Goldene Medaille St. Louis 1904.

Goldene Medaille Lüftich 1905.
 Künftig in jeder besseren Eisenwarenhandlung.

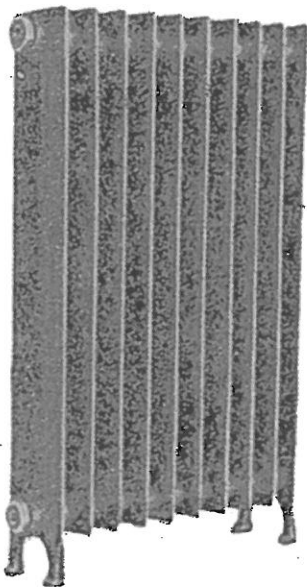
Alleinvertrieb: 450 b
Schmidt & Meldau, Köln,
 Baubeschlagfabrik.

Prämiert: Industrie- und Gewerbe-Ausstellung Düsseldorf 1902:
Silberne Medaille.

Man hüte sich vor Fälschungen und minderwertigen Nachahmungen.

Heilurisarana, joka on tuulikaapin ja lainaussaliin johtavissa ovissa. Kuva teoksesta Beilage 44 zur Deutschen Bauzeitung XLIII Jahrgang. Zu n:o 88 vom 3. November 1909.

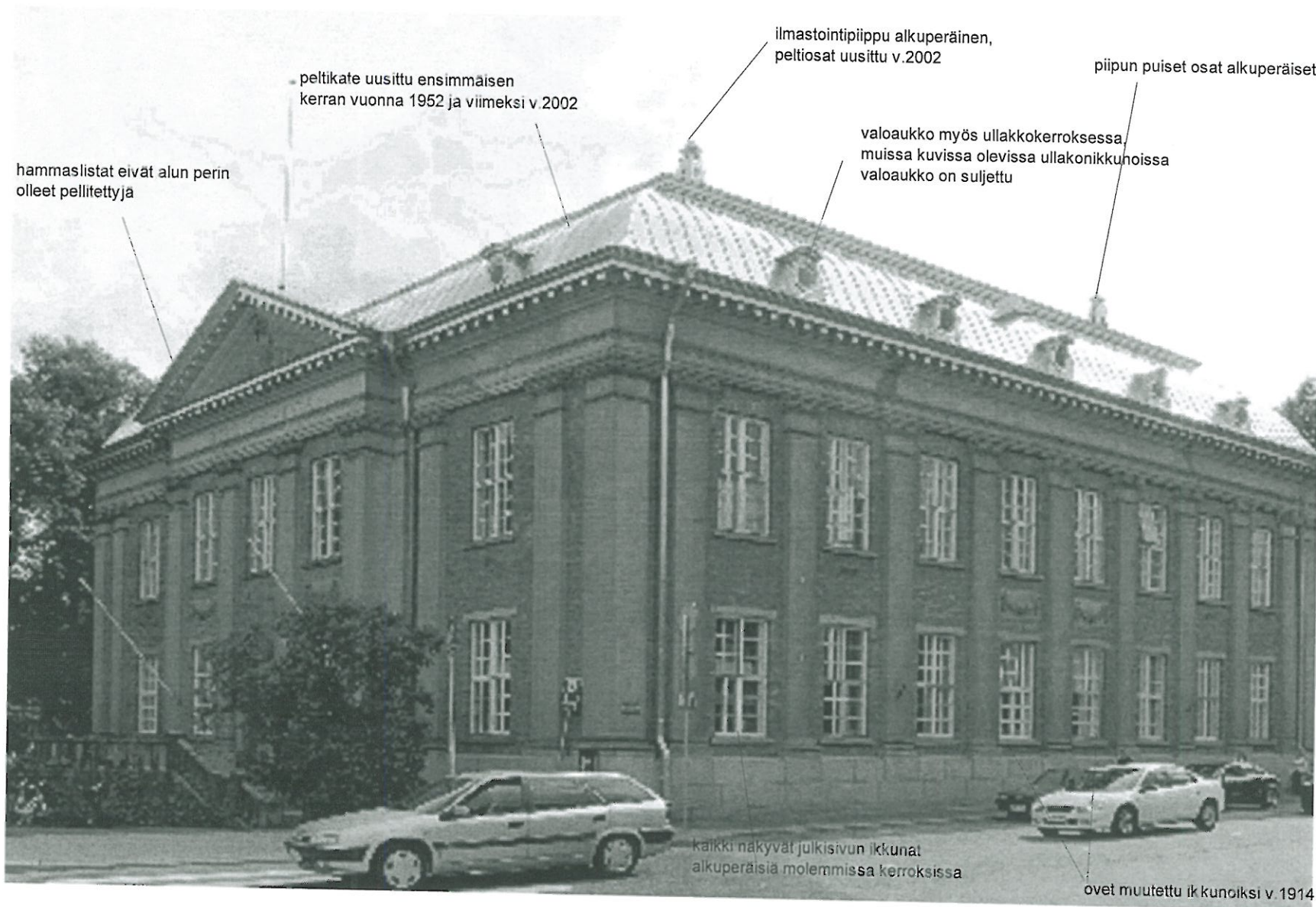
Högforsin Teho-lämpöpatteri-malli, jotka asennettiin kirjastotaloon vuonna 1952 ja ovat edelleen käytössä. Kuva kirjasta F. N. Mäkirossi, Keskuslämmittäjän ja Talonmiehen käsikirja. Helsinki 1949.

Kuvallitteet
57-85

Turun kaupunginkirjaston rakennusdokumentointi

Kuva Kaupunginkirjaston kuvakokoelmasta, otettu huhtikuussa 1994.

kuva TMM/Martti P uhakka 25.8.2004

LITTE 58.

alkuper. vuolukivinen
Turun vaakuna ja köynnöskoristelua

ikkunan valoaukko
suljettu ullakolla

ikkunan valoaukko
suljettu ullakolla

pilasterit sementtiä,
kapiteelit ja jalustat vuolukiveä

alkuperäinen
vuolukivinen köynnösaihe

alkuperäinen graniittiportaikko

alkuperäinen ulko-ovi ja porttaali

TMM/Martti Puhakka 25.8.2004

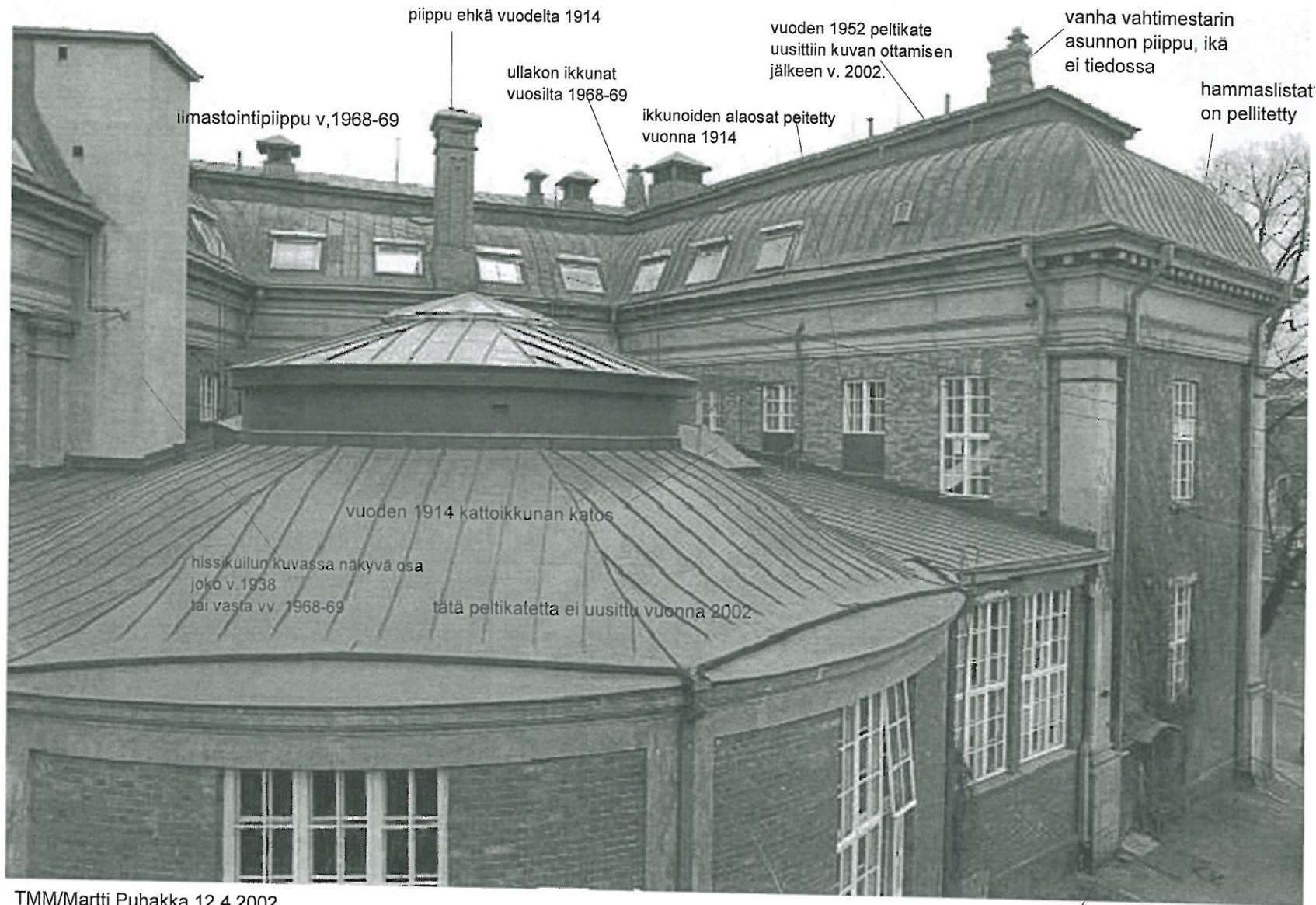
ullakon ikkunoissa näissä kahdessa on valoaukko myös ullakolla, muissa ei

räystästourut uusittu v.2002

ikkunat alkuperäisiä

kellarin ikkunoissa rautaristikko

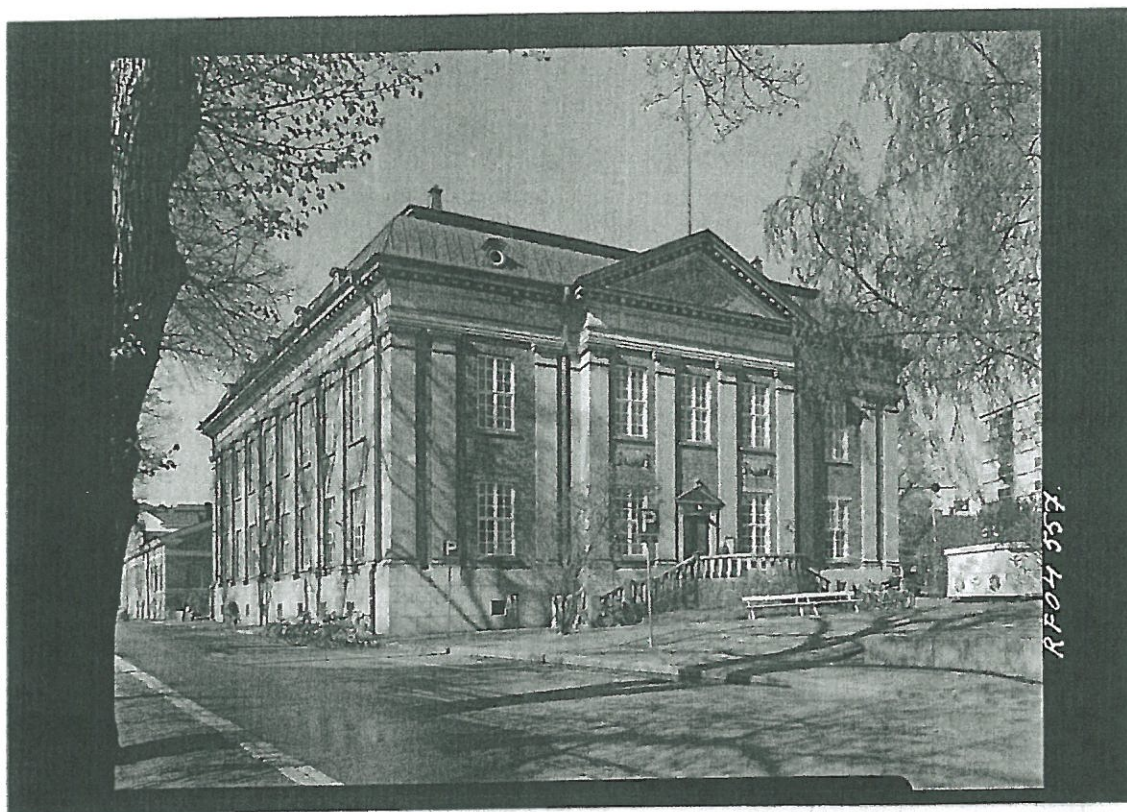
kuva TMM/Martti Puhakka 25.8.2004

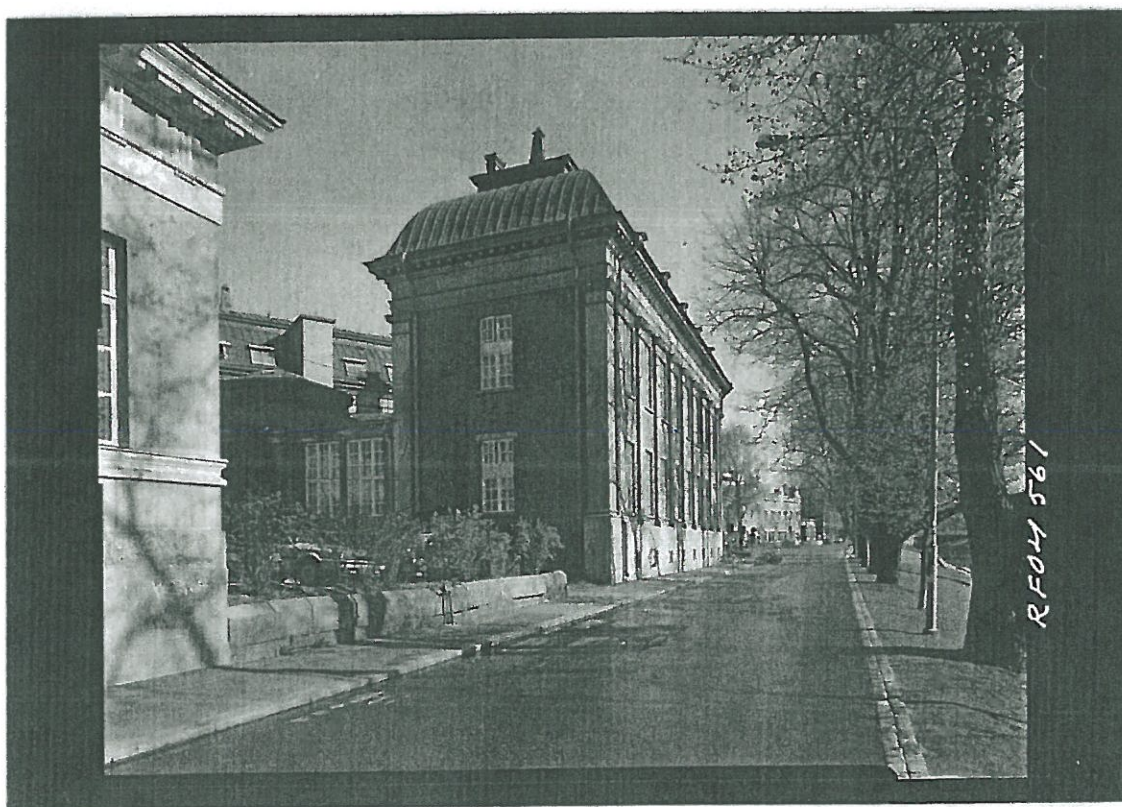
TMM/Martti Puhakka 12.4.2002

ulko-ovi arviolta 1930-1940-luvulta

41193 51.

KUVA 1.

KUVA 2.

Ylin kuva kirjaston etujulkisivua, kuvattu idästä. Alempi kuva Läntisen Rantakadun julkisivua, vasemmalla rotunda. TMM/Martti Puhakka 23.5.1996.

KUVA 1.

KUVA 2.

Ylempi kuva kirjaston etujulkisivua. Alempi kuva kirjastotalo idästä Läntisen Rantakadun ja Linnankadun kulmauksessa. TMM/Martti Puhakka 23.5.1996.

KUVA 1.

Kattonäkymää mm. lainaussalin kattoikkunoiden katoksia. Kuva TMM/Martti Puhakka 12.4.2002. (KF020580)

KUVA 2.

1960-luvun lopulla asennetut ullakkokerroksen ikkunat. Kuva TMM/Martti Puhakka 12.4.2002. (KF020581)

KUVA 1.

Linnankadun siiven päätyä, rotundaa, huomaa hissikuilu. Kuva TMM/Martti Puhakka 12.4.2002. (KF020586)

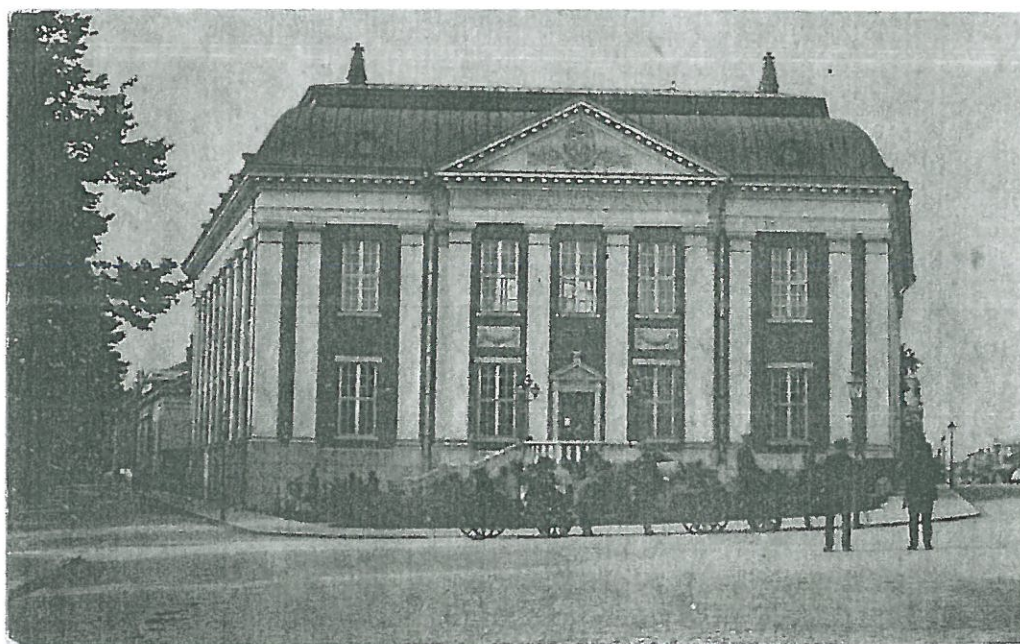

KUVA 2.

Kattonäkymää keskeltä rakennusta. Linaussalin kattoikkunoiden katoksia. Kuva TMM/Martti Puhakka 12.4.2002. (KF020578)

KUVA 1.

KUVA 2.

Kaksi kuvaa kirjastotalosta ajalta noin 1903-1910-luvuilta. Ylimmäinen kuva TMM:n valokuva-arkistosta, alimmainen Turun kaupunginkirjastosta.

Kirjastotalo ennen vuotta 1914. Linnankadun ulko-ovet ovat vielä paikalla. TMM/Jenny Harlin (Val. 470:2)

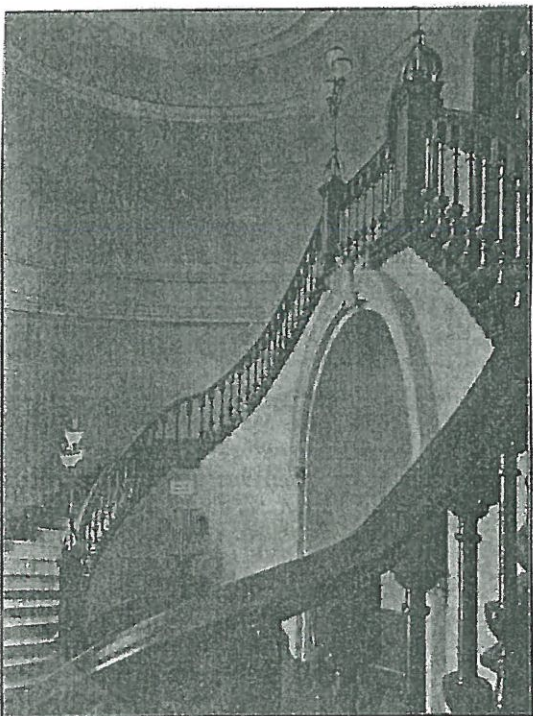

Kirjastotalon Linnankadun siiven päätyä mahdollisesti ennen vuotta 1914. Vanha väritetty postikortti. TMM. (VSO 500)

Kuva 1.

Porrashalli ennen vuotta 1914. Sisäänkäyntiä ensimmäiseen kerrokseen ei ole vielä avattu vaan syvennyksessä on Rettigin rintakuva. ÅABS. Valokuvaaja C. J. Shoultz. (1997/1:416)

Kuva 2.

Porrashalli. Kuva Teknikern-lehdestä v. 1903.

R.F04 595

R.F04 596

KUVA 1.

Porrashalli (huone 1.1.). Kuva TMM/Martti Puhakka 1.7.2004.

KUVA 2.

Porrashalli (huone 1.1) Kuva TMM/Martti Puhakka 1.7.2004.

KUVA 1.

Uusi eteinen, joka valmistui vuonna 1914. Kuva remonttiajalta. ÅABS. Valokuvaaja Schoultz Carl Johan. (1997/1:235)

KUVA 2.

Eteinen 1960-luvun alkupuolelta. Vuonna 1962 valmistunut vitriini näkyy, mutta ei vielä 1960-luvun lopulla rakennettua hissiä.

TKK

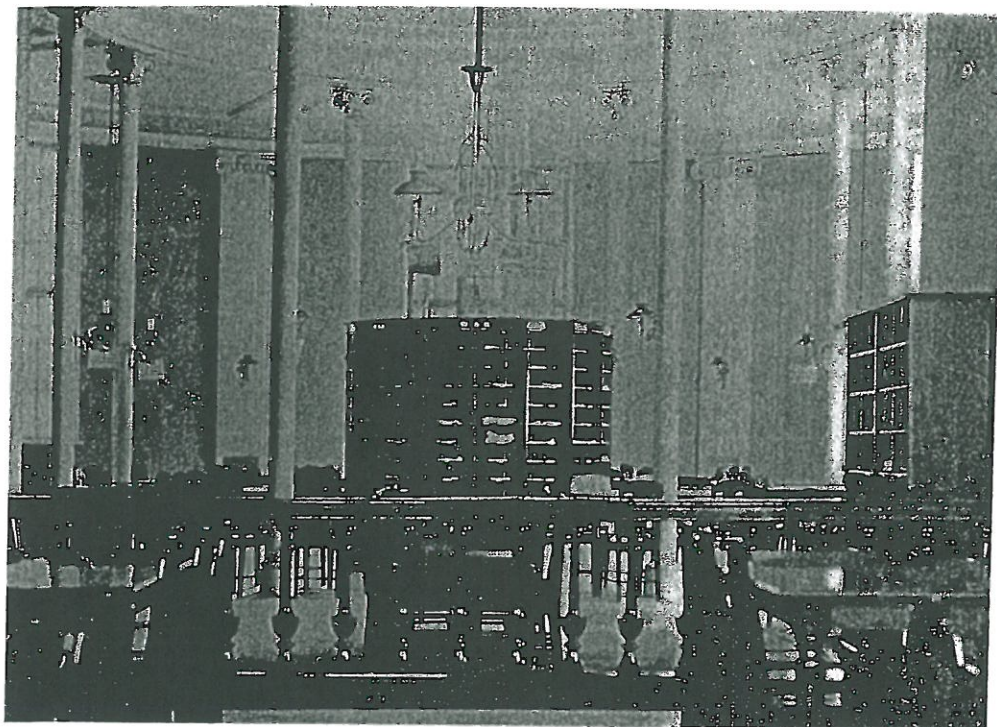
KUVA 1.

Kirjastotalon eteinen (1.2), lainaussaliin johtavat ovet. Kuva TMM/Martti Puhakka 1.7.2004.

KUVA 2.

Kirjastotalon eteinen (1.2), näkymä porrashalliin päin. Kuva TMM/Martti Puhakka 1.7.2004.

KUVA 1.

Kansankirjaston rotunda eli miestensali v. 1903, jonka sukupuolia erottavassa aidassa on samanlaiset Wreden suunnittelemat kaiteet kuin kaupunginkirjaston eteisaulan portaikossa. TMM.

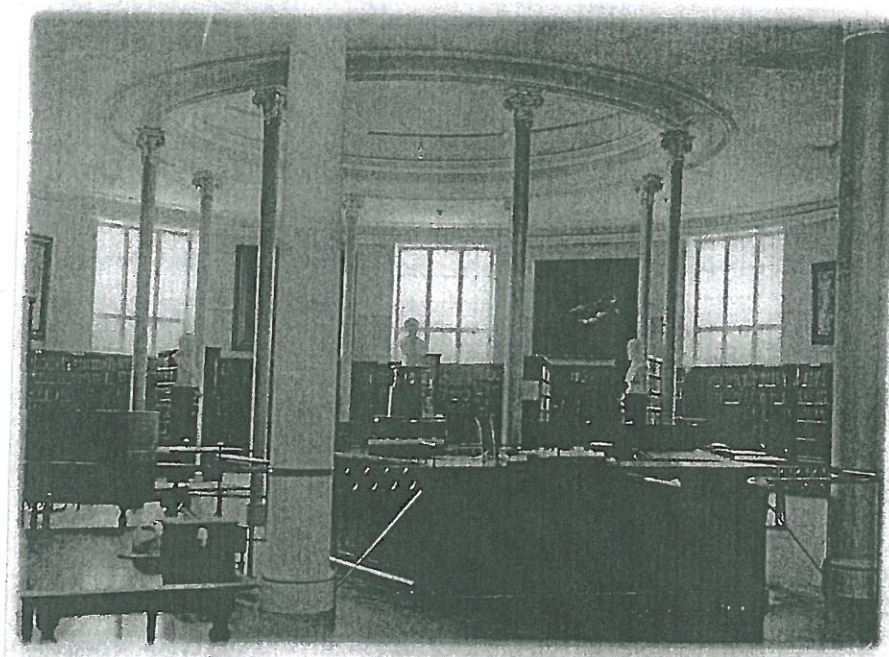

KUVA 2.

Miesten lukusalin keskellä olevaa ilmastointilaitetta kiertää kirjajhyly. ÅABS.

Rotundanpylväiden ja pilasteriden kullatut koristeelliset kapiteelit erottuvat vaaleata taustaa vasten. Miesten lukusalin pöydät on asetettu kiertämään salia. Kuvattu naisten saliin päin. Ovi johtaa eteiseen. Kuva vuodelta 1903, ÅABS.

KUVA 1.

Turun kaupunginkirjaston lainaussali 1920-luvulla. Kuva julkaistu Kansanvalistus ja kirjastolehdessä vuonna 1923 nr 3:ssa.

HSS 1998, Kuva 1.

KUVA 2.

Kirjaston rotunda remontin kourissa vuonna 1913. Rotunda avattiin uudelle sisäpihasta otetulle laajennusosalle. Laajennusosaan laitettiin kattoikkunat. Kuva ÅABS. (1997/1:235)

Turku - Åbo Kirjaston lukusali - Bibliothekets läsesal.

KUVA 1.

Postikortti naisten lukusalista ennen vuotta 1914. Naisen takana rotunda, jonka keskellä hylly peittämässä ilmastointihyllyä. Kuva Turun kaupunginkirjasto.

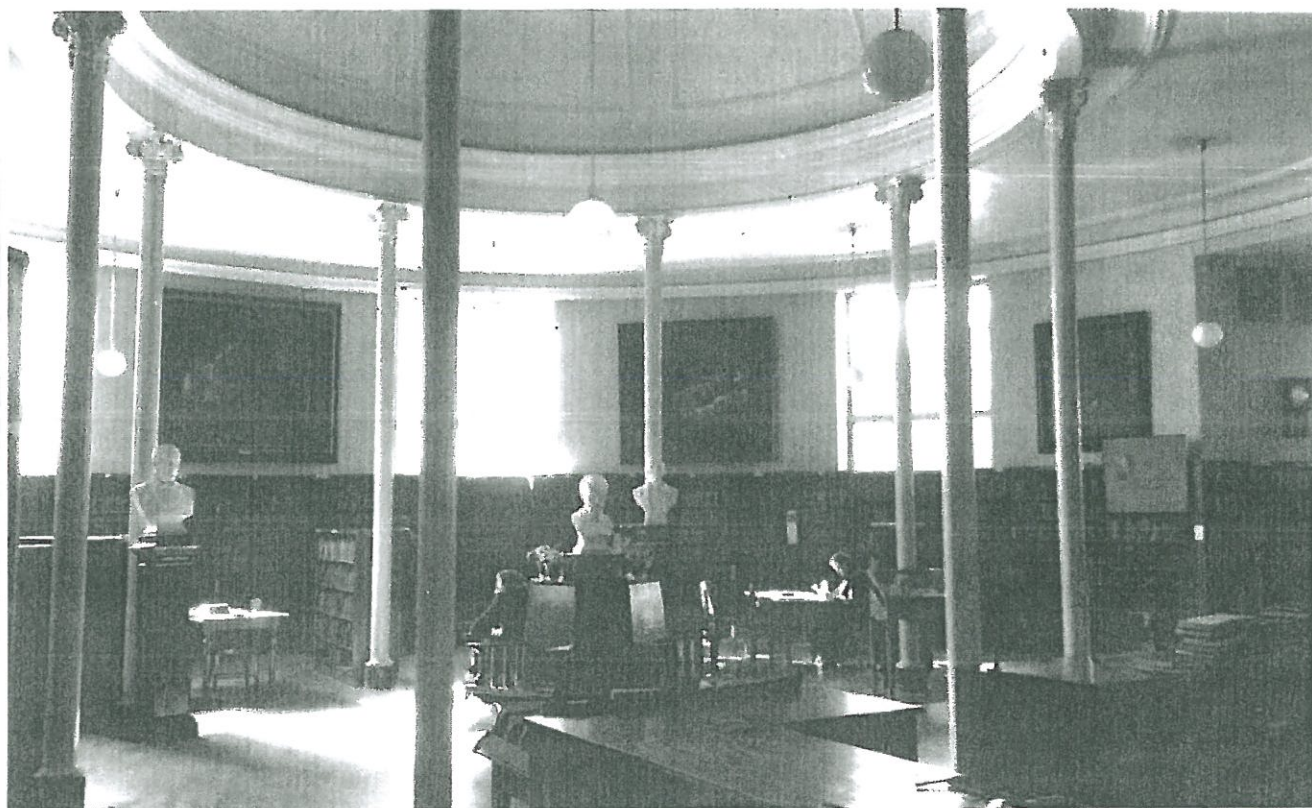
KUVA 2.

Kirjaston sisätiloja vuonna 1936. Rotundasta näkymä entiseen naistensaliin, joka on otettu yleisosaston käyttöön. Kuva Turun kaupunkikirjasto. Repro TMM:ssä. (RF970604)

KUVA 1.

Lainaussali noin vuonna 1940. Lainaustiskin takana näkyy osittain lasinen seinä, joka rakennettiin vuonna 1914 ja purettiin vuosien 1962 – 63 remontissa. Kuva Turun kaupunginkirjasto. TMM, repro RF970617.

KUVA 2

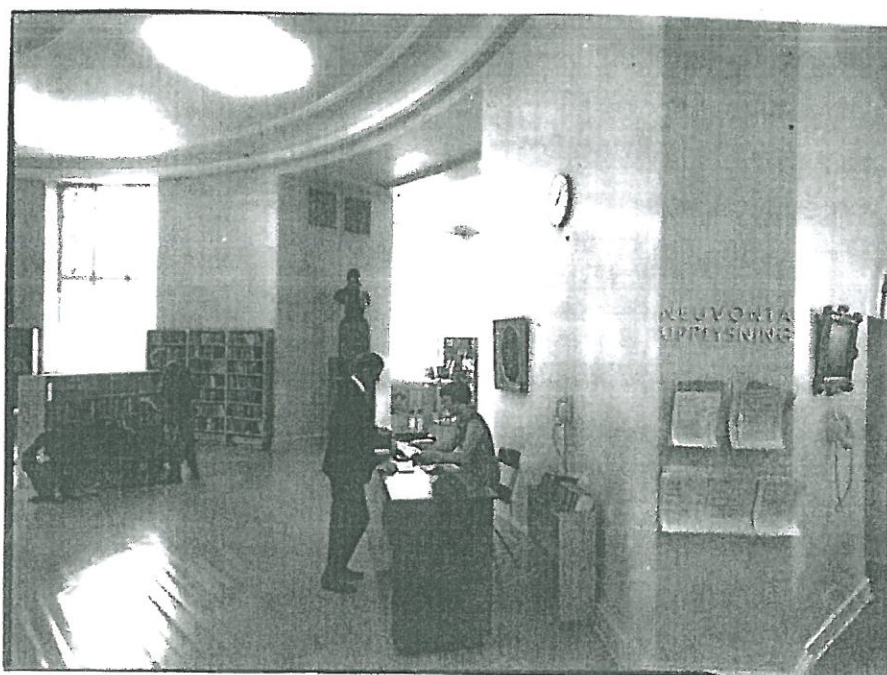
Kuva rotundasta noin vuonna 1940. Keskellä tilaa on pyöreä istuinpenkki. Kuva Turun kaupunginkirjasto. TMM, repro RF970608.

KUVA

Lainaussali 1960-luvun alun remontin jälkeen. Kalustus on uusittu mm. uusi lainaustiski.

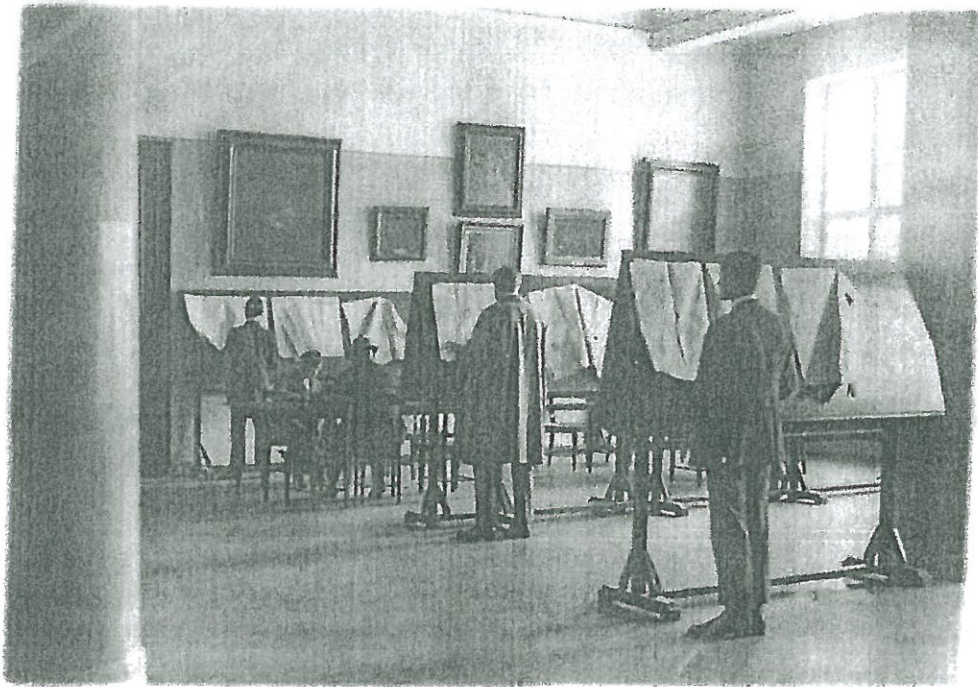
TKK

KUVA 2.

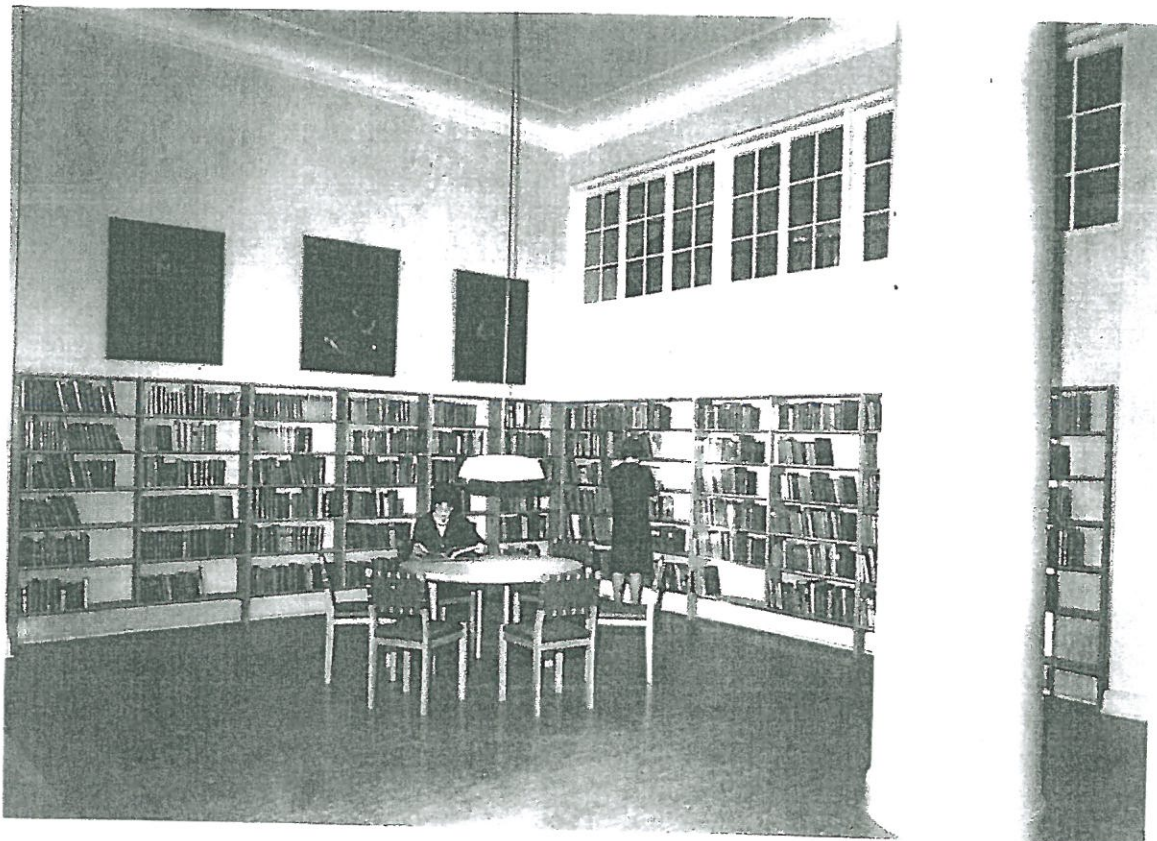
Lainaussalin neuvontapiste 1960-luvun alun remontin jälkeen. Neuvontapisteen takana näkyy avoportaita, joka tehtiin vuonna 1914 ja rakennettiin kokonaan uudelleen 1968-69.

TKK

KUVA 1.

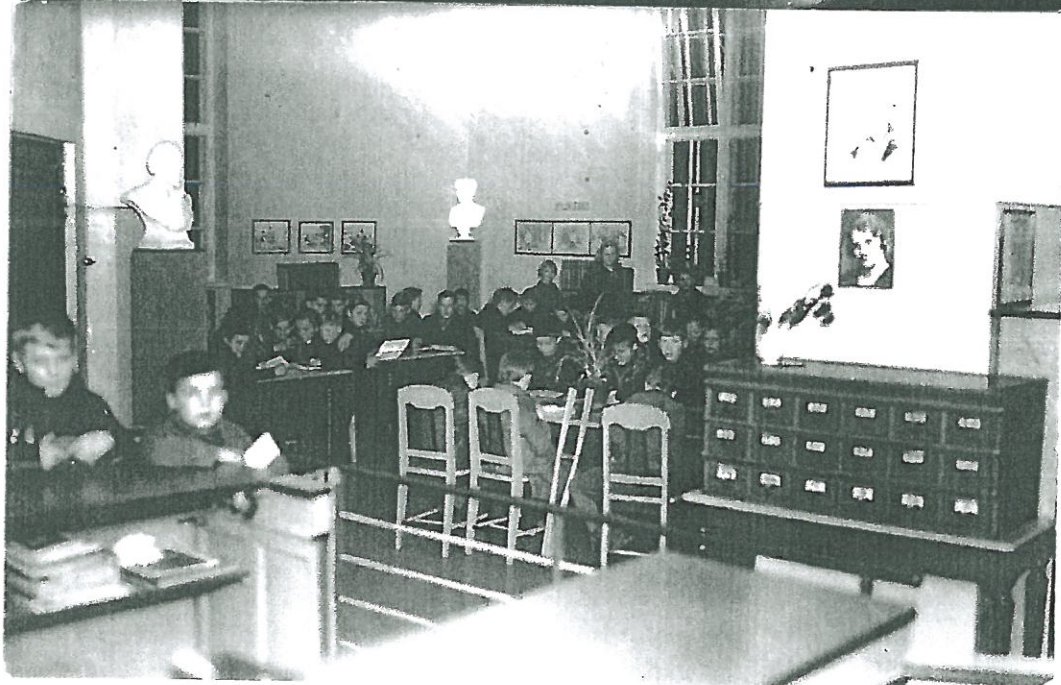
Sanomalehtilukusali, joka rakennettiin entisen eteisen ja entisen lastensalin paikalle vuonna 1914. Kuva on otettu ennen vuotta 1935, jolloin lehtilukusali muutti pois kirjastotalosta. Kuva Turun kaupunginkirjasto.

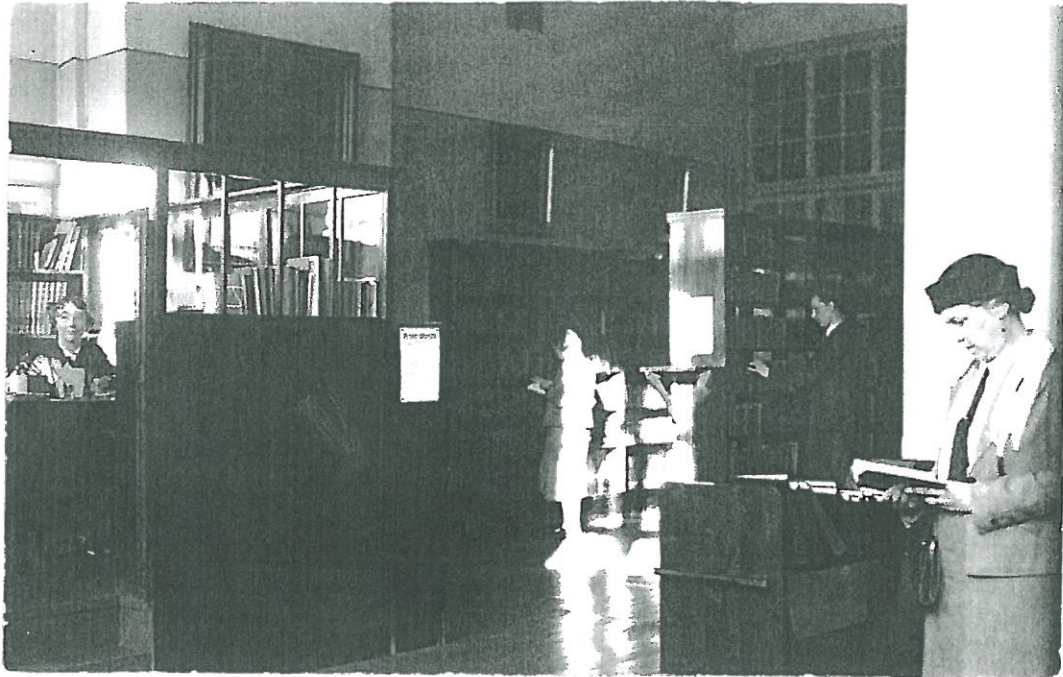
KUVA 2.

Sama sali 1960-luvulla. Oikealla näkyy eteiseen päin olevat ikkunat.

TKK

Kolme kuvaa lastenosastosta Läntisen Rantakadun siivessä. Kuvat otettu vuonna 1936. Ylimmäinen kuva Turun kaupunginkirjaston kuvakokoelmasta. Kaikista reprot TMM:ssä.

KUVA 1.

KUVA 2.

Lainausalin kaksi kuvaa vuodelta 1936. Kuvan työnurkka on mahdollisesti sijainnut Rantakadun siiven lastenosastossa. (?) Työnurkka on merkitty Seppälän kirjassa olevaan pohjapiirrokseen, mutta kuva ei näytä lastenosastolta. Alkuperäinen kuva Turun kaupunginkirjastosta. TMM, repro ylimmäisestä RF970611.

KUVA 1.

KUVA 2.

Kaupunginkirjaston ylä-aulassa eli lainaushuoneessa oli metallilyötteiset huonekalut ja messinkiset jugendkruunut. Yläkuvassa taustalla opintosalin avoin ovi. Alakuvassa taustalla kirjavaraston suljettu ovi. Yläkuva on julkaistu Ahrenbergin artikkelissa Teknikernissa 1903. Toinen kuva on samalta ajalta, mutta julkaisematon. ÅABS.

KUVA 1.

Toisen kerroksen lukusali (huone 2.5) noin 1920 - 1930-luvulta. Kuva Turun kaupunginkirjasto. TMM repro RF970602.

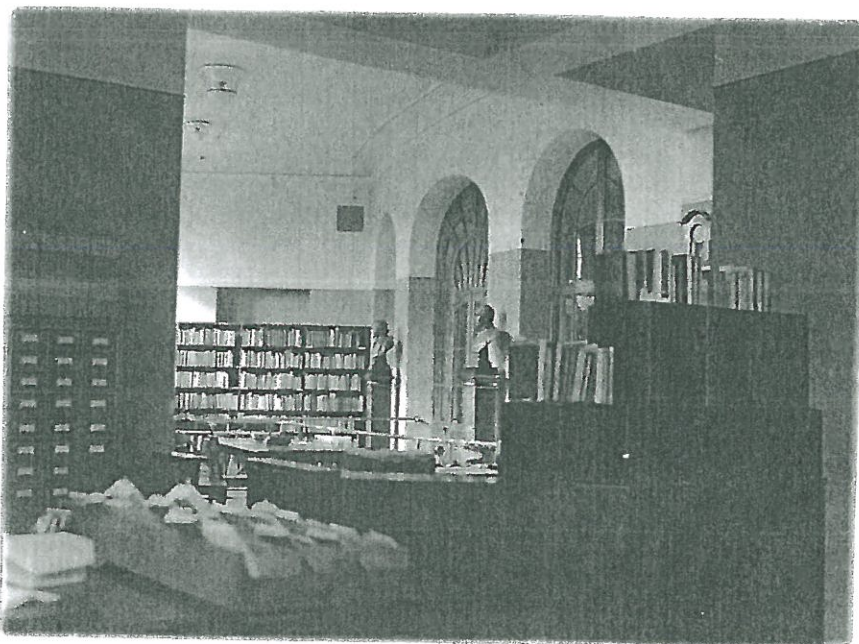
KUVA 2.

Toisen kerroksen lukusalin (2.5) ovelta näkymä entiseen lainaushuoneeseen. Kuva 1920 - 1930-luvulta. TMM repro RF970603.

KUVA 1.

Toisen kerroksen lukusalin (2.5) oven suusta otettu kuva. Vasemmalla näkyy naulakkotila, joka lienee tehty nykyiseen aulaan entiseen lainaushuoneeseen. Kuva otettu 1920 – 1930-luvulla. TMM. Repro RF970618.

KUVA 2.

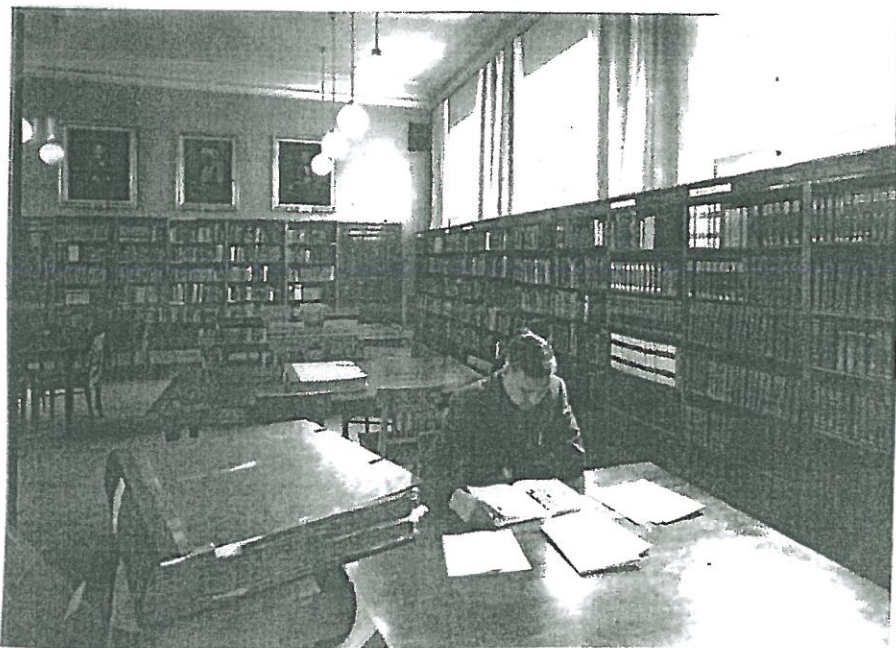
Toisen kerroksen entinen lainaushuone (2.1). Oikealla porrashalliin päin olevat ikkunat. Kuva julkaistu TS:ssä 15.10.1927. TMM/repro RF970619.

KUVA 1.

Toisen kerroksen aula (2.1) 1960-luvulla. Oviaukko lukusaliin (2.5).

TKK

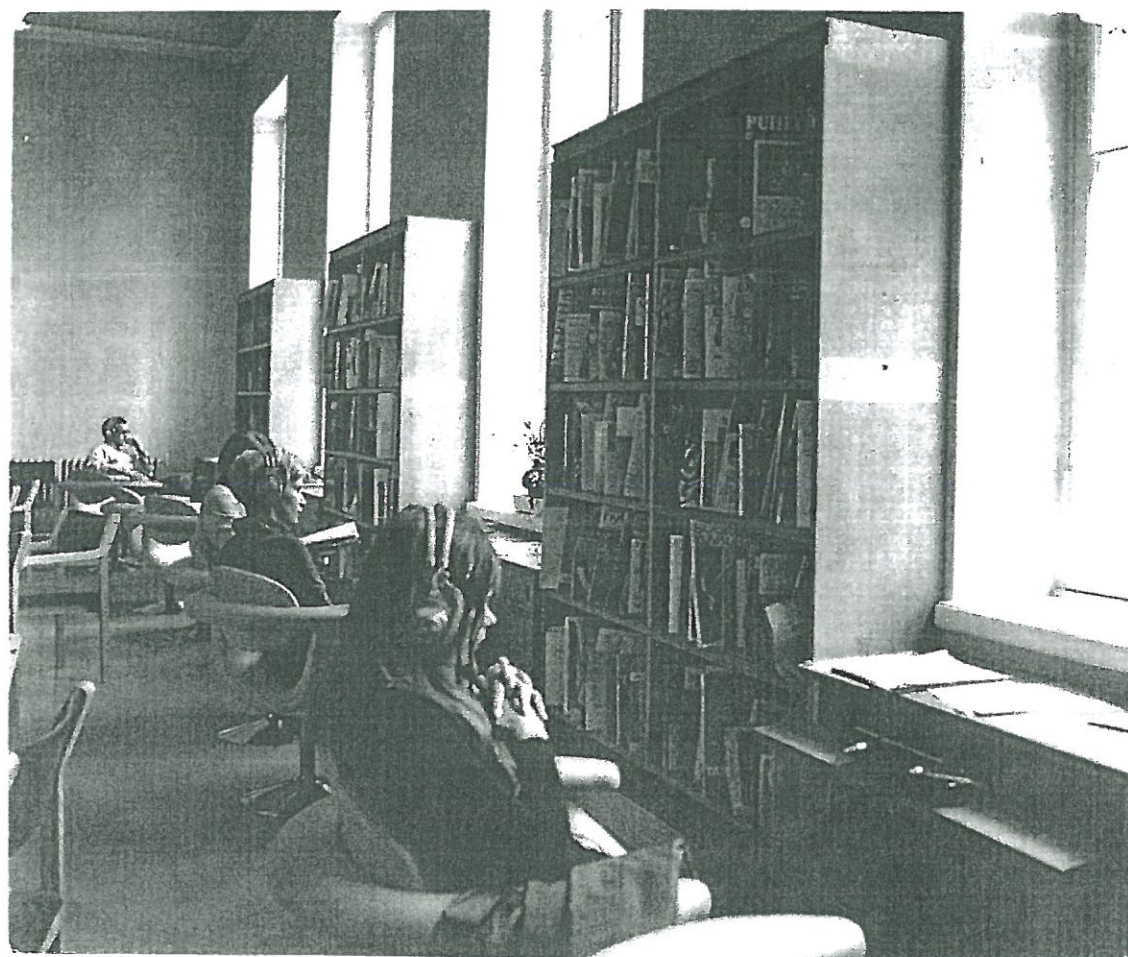
KUVA 2.

Toisen kerroksen lukusali (2.5) ennen 1960-luvun loppua. Hissi rakennettiin takana näkyvän oven paikalle vuonna 1968 tai 1969. Huomaa kaupunginkirjaston alkuperäiskalustukseen kuuluvat metallilyötetuolit.

TKK

KUVA 1

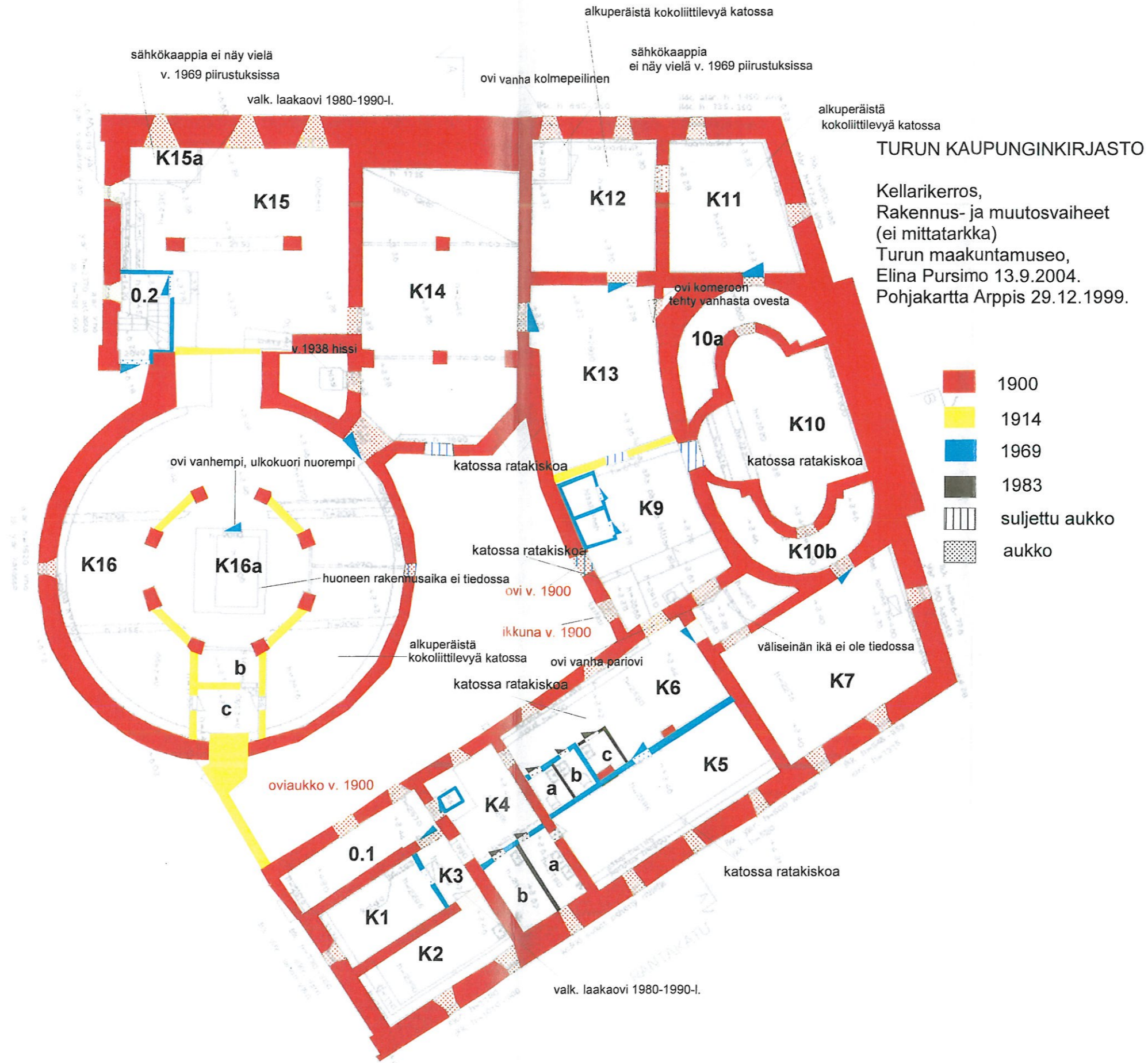

KUVA 2.

Musiikkiosasto toisen kerroksen lukusalissa (2.5) 1970-luvun alussa. Kuva Turun kaupunginkirjasto.

HAVAINNE KUVA

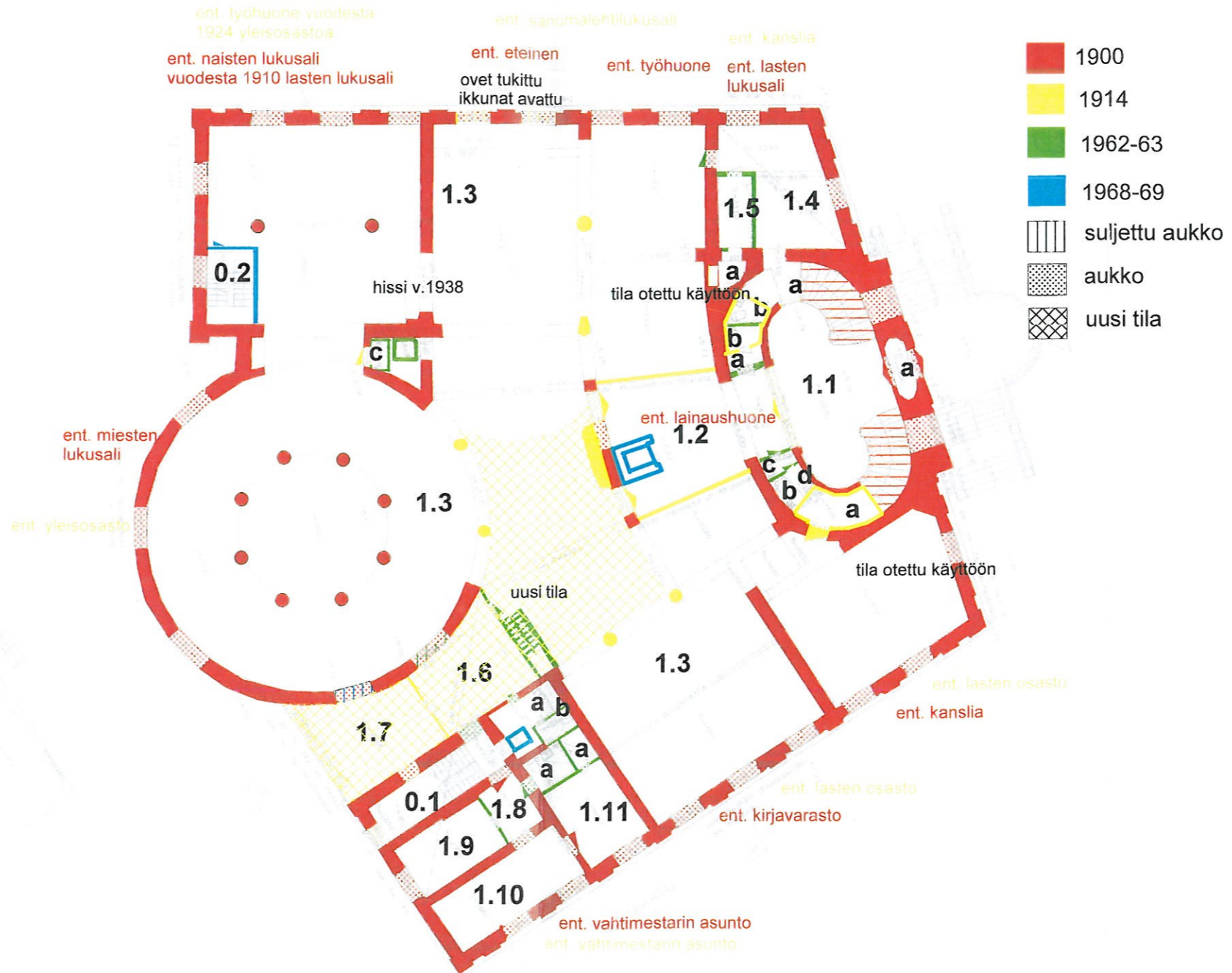
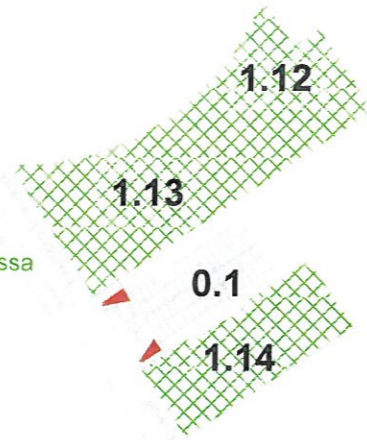
HA - 89

TURUN KAUPUNGINKIRJASTO

1. kerros, rakennus- ja muutosvaiheet
(ei mittatarkka)
Turun maakuntamuseo, Elina Pursimo 13.9.2004
Pohjakartta Arppis 29.12.1999.

ens. kerran piirustuksissa
v. 1963. mutta tilat
luultavasti vanhempia

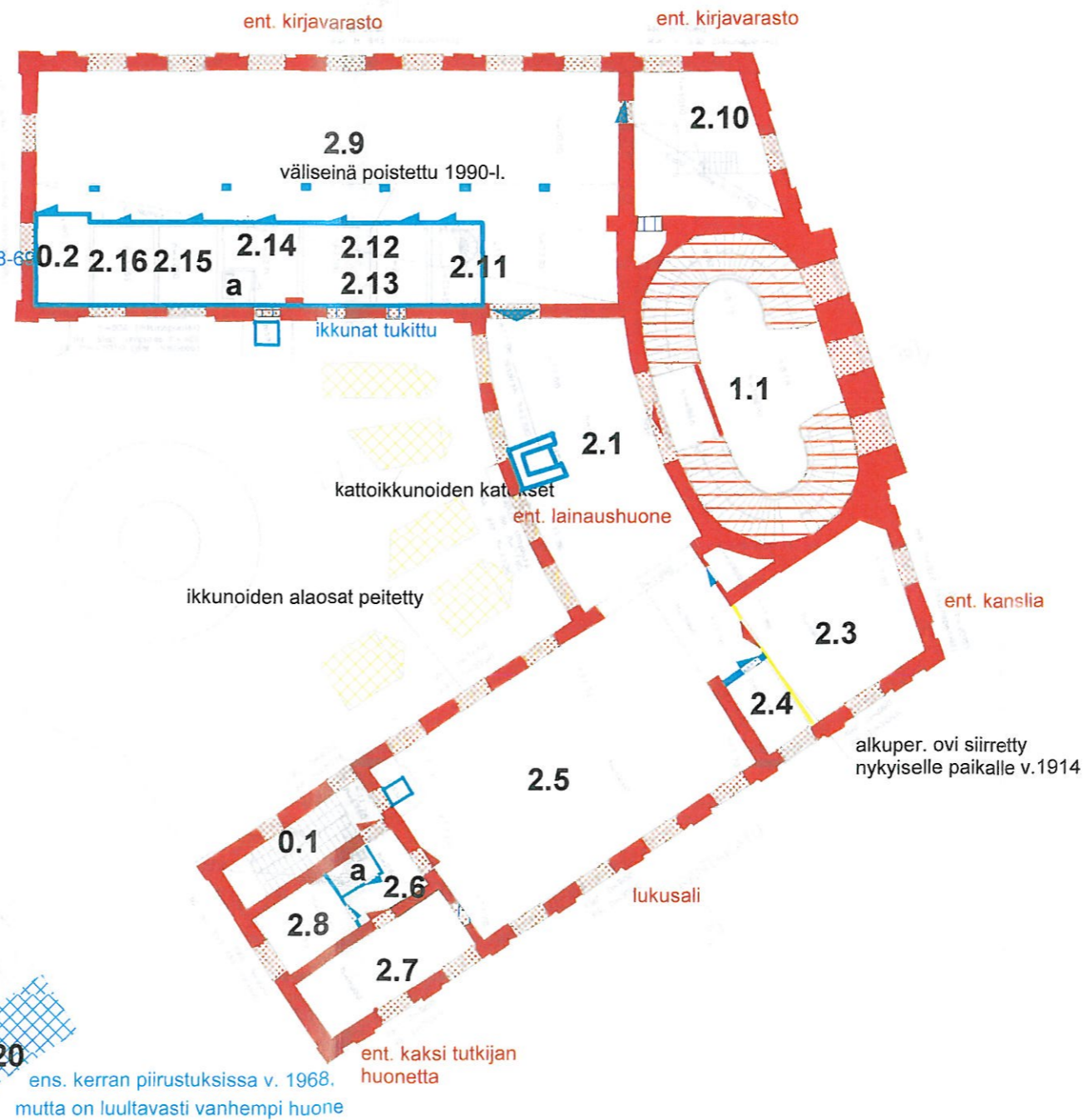

TURUN KAUPUNGINKIRJASTO

2. kerros, Rakennus- ja muutosvaiheet (ei mittatarkka)
 Turun maakuntamuseo, Elina Pursimo 13.9.2004.
 Pohjakartta Arppis 29.12.1999.

- 1900
- 1914
- 1962-63
- 1968-69
- suljettu aukko
- aukko
- uusi tila

tilat otettu käyttöön 1968-69

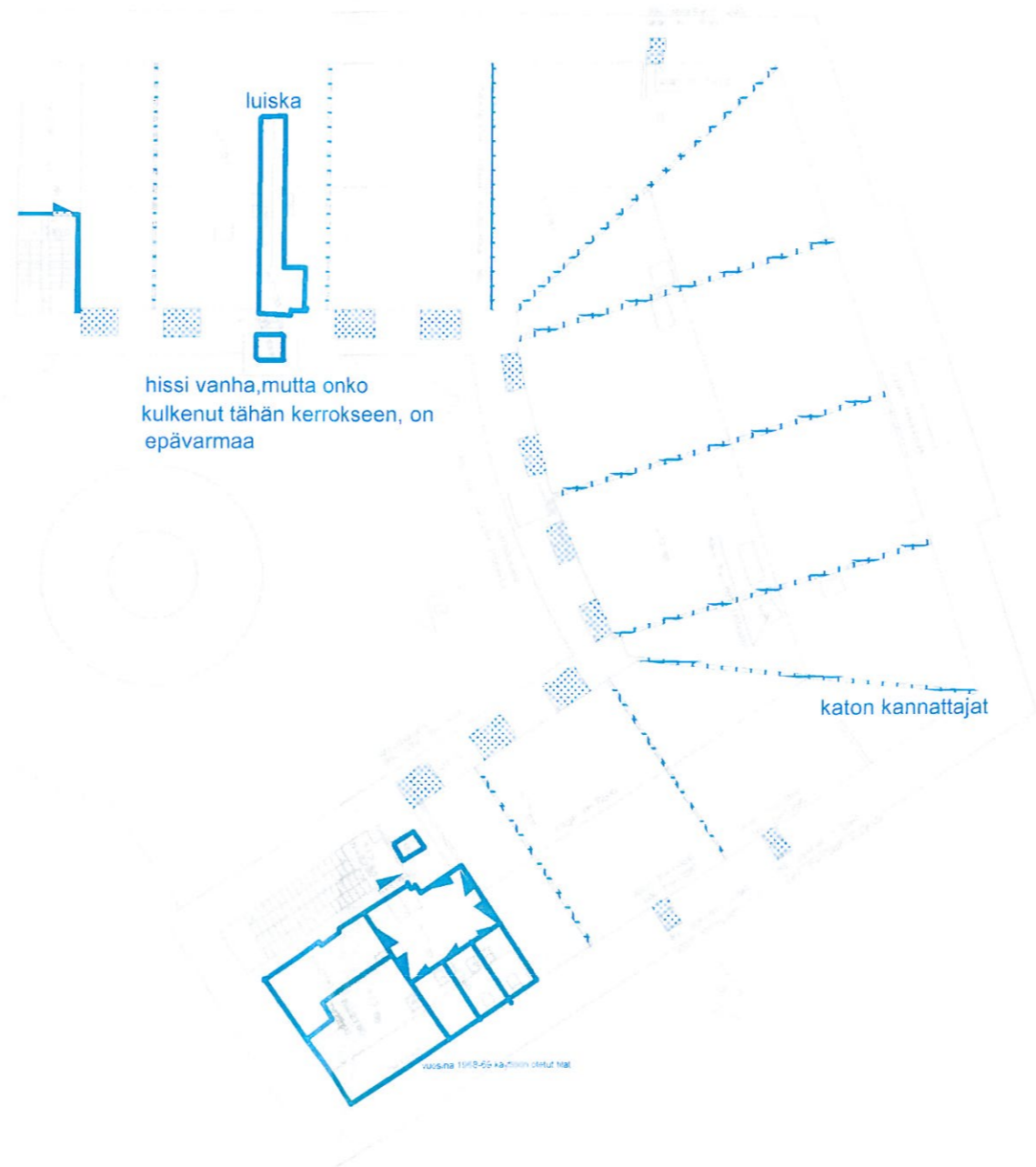

vanha ovi siirretty uuden huoneen oveksi

TURUN KAUPUNGINKIRJASTO

Ullakkokerros, muutosvaiheet (ei mittatarkka)
 Turun maakuntamuseo, Elina Pursimo 13.9.2004
 Pohjakartta Arppis 29.12.1999.

- 1968-69
- suljettu aukko
- aukko

TURUN KAUPUNGIN PÄÄKIRJASTON KELLARIKERROS

Valokuvaaja Martti Puhakka
 Kuvauspäivä 30.1.2004
 Filmit I ja II
 Kuvakoko 10 x 12, väri

(huoneen numerot ovat pääkirjaston rakennusdokumentoinnissa käytettyjä)

RF

Kuvanro	Aihe	Muuta
04635	K10, 10a:n oviaukko, kuvattu kaakosta	Filmi 1
04636	K10, umpimuurattu oviaukko, kuvattu koillisesta	Filmi 1
04637	K10, 10b:n oviaukko	Filmi 1
04638	K11, itäseinää ja ikkuna-aukko	Filmi 1
04639	K11, oviaukko ja näkymää huoneeseen K12	Filmi 1
04640	K12, länsinurkassa oleva sähkökaappi, vanha peiliovi	Filmi 1
04641	K14, lounaisnurkkaa, ovi huoneeseen 16, seinän yläosassa Vanha lämmitys/ilmastointijärj. Jänne	Filmi 1
04642	K14, ovi huoneeseen 15	Filmi 1
04643	K14, pohjoispäättyä/nurkkaa, kuvattu kaakosta	Filmi 1
04644	K16, kuvattu itäkaaretta	Filmi 2
04645	K16, kuvattu länsikaaretta	Filmi 2
04646	K14, ovi huoneeseen 16 sekä hissi	Filmi 2
04647	K15, kuvattu idästä, ovi ulos, nurkan sähkökaappi	Filmi 2
04648	K15, lämmitys-/ilmastointijärj. Osa, liuska, lattialaudoitus	Filmi 2
04649	K16, oviaukot huoneen 16b lävitse	Filmi 2
04650	K7, pumppu, kuvattu 10b:n oviaukosta	Filmi 2
04651	Oviaukko 10b:n ja 7 välinen, taustalla näkyy pumppu	Filmi 2
04652	K6 kuvattu lounaasta, oik. kolme wc:tä	Filmi 2
04653	K6, kuvattu koillisesta, ulkoseinää	Filmi 2

TURUN KAUPUNGINKIRJASTON RAKENNUSDOKUMENTOINTI

Huoneen numerot löytyvät rakennusdokumentointikertomuksen liitekartasta

Valokuvaaja Martti Puhakka

Pvm. 23.1.1996

Luetteloinut Elina Pursimo elokuussa 2004

RF

nro	Aihe	Pvm
04564	1.3. lainaussali, rotunda	23.1.1996
04565	1.3. lainaussali, rotunda, J. Liliuksen tanssijatar-työ v. 1992	
04566	1.3. lainaussali, rotunda, sama taideteos	
04567	1.3. lainaussali, rotunda, neuvontatiski, kuvattu Linnankadun siiven puolelta	
04568	1.3. lainaussali, neuvontapiste, taustalla rotunda	
04569	1.3. lainaussali, rotundan pylväitä, kuvattu Linnankadun siiven kulmasta	
04570	2.9. toisen kerroksen lukusali ja käsikirjasto, neuvontapiste oven suussa	
04571	2.9. yleiskuva toisen kerroksen lukusalista, otettu huoneen perältä siiven päästä	
04572	2.9. yleiskuva toisen kerroksen lukusalista, otettu huoneen perältä siiven päästä.	
04573	2.9. yleiskuva toisen kerroksen lukusalista, otettu huoneen etuosasta, huoneen 2.10 ovelta	
04574	2.9. toisen kerroksen lukusali, ikkunat Linnankadulle	
04575	2.10 ns. Turku-huone, näkymä viereiseen lukusaliin 2.9	
04576	2.10. ns. Turku-huoneen parvi	
04577	2.10. ns. Turku-huone, näkymä ovelta	
04578	0.1. porraskäytävä, näkymä alaspäin toisen kerroksen tasanteelle	
04579	0.1. porraskäytävä, näkymä välikerrostasanteelle	
04580	0.1. porraskäytävä, näkymä ullakkotasanteelle	
04581	0.1. porraskäytävä, näkymä ullakkotasanteelle	
04582	0.1. porraskäytävä, ulko-ovi	
04583	0.1. porraskäytävä, portaat välitasanteelle	
04584	1.3. lainaussali, Linnankadun siipeä tuomiokirkolle päin, oikealla seinän yläreunassa näkyy ruutuikkunaa, joka eteistä vasten olevalla seinällä	
04585	1.3. lainaussali, ent. lasten osasto Rantakadun siivessä, kulmahuone tuomiokirkkoa päin	
04586	1.3. lainaustiski salin keskellä, huomaa kattoikkunat ja ovi eteiseen	
04587	1.3. Linnankadun siipeä, kuvattu kohti tuomiokirkkoa, kattoikkuna	
04588	1.3. lainaussali, neuvontatiski rotundan kulmauksessa	
04589	1.3. lainaussali, näkymä Linnankadun siipeen, Linnankadulle päin olevat ikkunat	
04590	1.3. lainaussali, Rantakadun siipeä, vanhaa lastenosastoa, ikkunat Rantakadulle päin	
04591	1.3. lainaussali, näkymä parvelle, oikealla lainaustiski	

04592	1.3. lainaussali, vasemmalla infotiski, taaempänä oikealla lainaustiski, rotundan pylväitä	
04593	1.3. lainaussali, lainaustiski, taaempänä Rantakadun siipeä	
04594	1.3. lainaussali, Rantakadun siipeä, takaosassa parvi	
04595	1.3. lainaussali, parvi, ovi henkilökunnan tiloihin	
04596	1.2. eteinen, ovi porrashalliin, kuvattu lainaussalin ovelta	
04597	1.3. lainaussali, Linnankadun puoleinen oviaukko eteiseen	
04598	1.2. eteinen, ovet lainaussaliin, hissi ja Rettigin patsas	
04599	1.2. eteinen, porrashallin ovelta, pyörökaareissa heijastuvat porrashallin ikkunat	
04600	Ullakkoa, huone 3.7, Ikkuna Läntiselle Rantakadulle päin	
04601	Ullakkoa, huone 3.7, näkymä Linnankadun päätyyn	
04602	Ullakkoa, huone 3,7 ikkuna Läntiselle Rantakadulle päin	
04603	2.17., Toisen kerroksen välikerroksen varaston käytävää	
04604	Ullakkoa, huone 3.7. näkymä Linnankadun päätyyn	
04605	1.9. työhuone	
04606	1.10. työhuone	
04607	1.10. työhuone	
04608	1.10. työhuone	
04609	1.11. työhuone	
04610	Ullakkoa, selvitä paikka	
04611	1.7, työhuone, oikealla näkyy rotundan kaartaa	
04612	Ullakkoa, selvitä paikka	
04613	1.14, kahvihuone	
04614	1.13. työhuone, ikkunat ja ovi parvelle päin	
04615	K.6, otettu huoneen K4 ovelta	
04616	K.6., otettu huoneen K8 ovelta	
04617	K.7., ikkuna Rantakadulle päin	
04618	K.11, ikkuna aukiolle päin	
04619	K.10a, kirjavarastoa	
04620	2.1. toisen kerroksen aulan ikkunoita remontin aikana	
04621	2.1. toisen kerroksen aulaa, huone 2.9 ovi	
04622	2.1. toisen kerroksen aulaa, huone 2.9. ovi	
04623	2.1. toisen kerroksen aulan lattiaa	
04624	2.1. toisen kerroksen aulan lattiaa	
04625	2.1. toisen kerroksen aulan lattiaa	
04626	2.1. toisen kerroksen aulaa Rantakadun siipeä päin, seinä poistettiin	
04627	2.1. toisen kerroksen aulaa Rantakadulle päin	
04628	2.1. toisen kerroksen aulaa Rantakadulle päin	
04629	2.1. toisen kerroksen aulaa, ikkunat ja ovi porrashalliin päin	
04630	2.1. toisen kerroksen aulaa, ikkunat ja ovi porrashalliin päin	
04631	2.1. toisen kerroksen aulaa, ikkunat ja ovi porrashalliin päin, oikealla taustalla Rantakadun siiven poistettua seinää.	
04632	K.16, kirjavarastoa	
04633	K.16, kirjavarastoa	
04634	K.10, kirjavarastoa	

TURUN KAUPUNGINKIRJASTO

Valokuvaaja Martti Puhakka

Pvm. 23.5.1996

Luetteloinut Elina Pursimo elokuussa 2004

nro	Aihe	Pvm
04554	Oikealla Linnankatua, vasemmalla Aurajokea, taustalla kaupungin- kirjasto	
04555	Linnankatua, kaupunginkirjasto	
04556	Kaupunginkirjasto, pääjulkisivua	
04557	Kaupunginkirjasto, Läntisen Rantakadun varrelta	
04558	Kaupunginkirjaston pääjulkisivua	
04559	Näkymä kaupunginkirjastolta Linnankadun ja Läntisen Rantakadun risteykseen, oikealla taustalla Tuomiokirkkosilta	
04560	Näkymä Läntiseltä Rantakadulta, oikealla maaherran virkatalo eli nykyinen musiikkikirjasto	
04561	Kaupunginkirjastoa Läntiseltä Rantakadun varrelta Tuomiokirkolle päin	
04562	Näkymää Läntiseltä Rantakadulta tuomiokirkolle päin, musiikki- kirjasto, takana pääkirjasto	
04563	Näkymää Läntiseltä Rantakadulta, musiikkikirjasto, pääkirjasto, oikealla häämöttää tuomiokirkko	

TURUN KAUPUNGINKIRJASTON RAKENNUSDOKUMENTOINTI

Huoneen numerot löytyvät rakennusdokumentointikertomuksen liitekartasta

Valokuvaaja Marjukka Saarivuori

KF

Asiasanat; kirjasto, Turku, Linnankatu

Luetteloinut Elina Pursimo 14.9.2004

nro	Aihe	Pvm
041895	K15, lämmitysjärjestelmään liittyvä rakenne	20.4.2004
041896	K15, yleiskuva	
041897	K15, yleiskuva	
041898	K14, kuvattu pohjoisesta	
041899	K14, sama	
041900	K14, oikealla ovi K15:ta	
041901	K13, ovi huoneeseen K14	
041902	K13, ovi huoneeseen k12	
041903	K13, komeron ovi	
041904	K13, kuvattu pohjoisesta	
041905	K12, yleiskuva etelästä	
041906	K12, ovi huoneeseen K13?	
041907	K12, yleiskuva etelästä	
041908	K12, yleiskuva	
041909	K12, oviaukko huoneeseen K11	
041910	K11, oviaukot huoneeseen K10	
041911	K10, suljettu oviaukko, kuvattu idästä	
041912	K10, em. Aukon yläosa	
041913	K10, em. Aukon päällä oleva palkki	
041914	K16a ?	
041915	K14 ilmastointikanavan pää	
041916	K16, seinä K15:sta vasten	
041917	K16a:n ovi	
041918	K16, rotundan kaarevaa seinää	
041919	K16 sama	
041920	K16, ovi huoneeseen K16a	

TURUN PÄÄKIRJASTON RAKENNUSDOKUMENTOINTI

Kellarikerros

Valokuvaaja: Elina Pursimo

Pvm. 17.6.2004

Asiasanat: kirjasto, Turku

KF

Nro	Aihe	pvm
041921	Kellarikerroksen numeroituja perustuskiviä ennen työaukon puhkomista takajulkisivulle Rantakadun puolelle, kuvattu etelästä	17.6.2004
041922	Sama kuin em.	
041923	Tulevaa työaukkoa lujittamaan laitetut rautapalkit	
041924	Sama kuin em.	
041925	Rautapalkki ja perustuskiveä läheltä	
041926	Tulevan työaukon yleiskuva, kuvattu etelästä	
041927	Takajulkisivulla Linnankadun puolella olevan tulevan työaukon kuva numeroitune kivineen	
041928	Sama kuin em	
041929	Sama kuin em.	
041930	Numeroituja perustuskiviä näkyy, kuvattu sivusta	
041931	Porraskäytävä 0.1, ulko-ovi takajulkisivulle	
041932	Em. ulko-oven yläpuolella oleva ikkuna	
041933	Jalkalistaa porraskäytävä 0.1. alatasanteella	
041934	Porraskäytävä 0.1. alatasanteelta ylöspäin	
041935	Kellarin huone K1, takaseinä, johon tuli työaukko ulos	
041936	Kellarin huone K1, ikkuna takajulkisivulle	
041937	Em. huoneen ikkunan pieni salpa, tumma kuva	
041938	Sama kuin em.	
041939	Lattialistaa huoneessa K3	
041940	Huone K2, kuvattu pohjoisesta	
041941	Huone K2, takanurkasta ens. ikkuna	
041942	Huone K2, toinen ikkuna	
041943	Ovi huoneesta K3 porraskäytävään	
041944	Jalkalistaa huone K3	
041945	Huoneen K4 seinää, kuvattu idästä, oviaukko K6:n	
041946	K4:n seinää, jossa kaappi, kuvattu pohjoisesta	
041947	K4b:n kaakeloitua takaseinää, kuvattu lännestä	
041948	K4a:n tiloja, kuvattu lännestä	
041949	K5:n ulkoseinää, kuvattu pohjoisesta	
041950	K5:n perällä oleva ikkuna	
041951	Ovi K5:stä K6:n	
041952	K5: n takaseinää ja ulkoseinää, kuvattu etelästä	
041953	Oviaukot huoneisiin 4a ja 4b	

TURUN PÄÄKIRJASTON RAKENNUSDOKUMENTOINTI

Kellarikerros

Pvm. 17.6.2004 ja 18.6.2004

Valokuvaaja: Elina Pursimo

KF

Nro	Aihe	Pvm
041954	K6:n seinää, kuvattu pohjoisesta	17.6.2004
041955	K6:n seinän perustuksia takaosasta huonetta, kuvattu pohjoisesta	
041956	K6:n seinää, perustuksia, kuvattu pohjoisesta	
041957	K6, kuvattu etelästä	
041958	K6, ovi huoneeseen K5	
041959	K6, huoneet c, b ja a, jotka tehty huoneeseen, vanha parioven puolikas nojaa seinää	
041960	K7, ulkoseinää ikkunoineen, kuvattu pohjoisesta	
041961	K7, ikkuna-aukko, joka itänurkassa	
041962	K7, ikkuna-aukko, joka Rantakadun puolella ens. ulkonurkasta	
041963	K7, ikkuna-aukko, joka pohjoisseinällä, aukossa puinen luukku	
041964	Sama kuin em.	
041965	K7, pumppu	
041966	K7, pumppu, kuvattu lännestä	
041967	K7, patteri Högfors Teho v. 1952	
041968	K7, yleiskuva, kuvattu lounaasta	
041969	K8a, komerossa ollut esine	
041970	Sama kuin em.	
041971	K8a, komeron itäseinää katon rajasta	
041972	K8, oviaukko komeroon 8a	
041973	K8, oviaukko komeroon 8a	
041974	K6, parioven puolikas, joka kuulunee huoneen K9 oviaukkoon	
041975	K9, luukku huoneen eteläseinässä	
041976	K9, irrotettu puuovi	
041977	K9, sama ovi toiselta puolelta	
041978	K9, kaide monttuun ja hissi, kuvattu koillisesta	
041979	K9, huoneen alhaalla olevaa lattiaa, kuvattu idästä	
041980	K9, huoneen alhaalla olevaa lattiaa, kuvattu lounaasta	
041981	K9, portaat, jotka johtavat hissitasanteelle	
041982	K16b, metalliovi K16c:n	18.6.2004
041983	K16b, irrotettu puuovi	
041984	Sama kuin em.	
041985	Em. oven lukko	
041986	Em. oven toinen puoli	
041987	K16b, aukko ulkoseinään päin, kuvattu luoteesta	

TURUN PÄÄKIRJASTON RAKENNUSDOKUMENTOINTI

Kellarikerros

Pvm. 18.6.2004 ja 1.7.2004

Valokuvaaja Elina Pursimo

Asiasanat; kirjasto, Turku, Linnankatu

KF

Nro	Aihe	pvm
041988	K16, yleiskuva 16b.n ovelta länteen	18.6.2004
041989	K16, kokoliitilla päällystetty palkki katossa, ens. 16b:n ovelta länteen	
041990	K16, kokoliitilla päällystetty palkki katossa, toinen 16b.n ovelta länteen	
041991	K16, pylväiden ympäröimässä keskustilassa, kokoliitilla päällystetty palkin pää, arkistihuoneesta 16a itään	
041992	K16, toinen katkaistu palkin pää 16a:sta pohjoiseen	
041993	K16, palkki katossa 16b:stä ens. pohjoiseen	
041994	K16, palkki katossa 16b:stä toinen, kuvattu idästä	
041995	K16, ovi huoneeseen 16a	
041996	Em. oven lukko	
041997	K16, pylväiden ympäröimässä tilassa, katkaistu palkin pää, 16a:n ovesta lounaaseen	
041998	K16, pylväiden ympäröivässä tilassa, katkaistu palkin pää 16a:n eteläpuolella	
041999	K16, rotundan ulkoseinän ikkuna	
042000	K16, ovi huoneeseen 16b entisen sisäpihan puolelta, kuvattu pohjoisesta	
042001	K15, kaakkoisseinällä olevia ritilöitä ja peltinen luukku	
042002	K15, kaakkoisseinän luukku, josta irrotettu ritilä.	
042003	K15, kaakkoisseinään nojaavat ritilät, jotka kerättiin talteen	
042004	K15, kaakkoisseinää ja pala lautalattiaa, ritilät ja luukku	
042005	K15. lounaisseinää, johon tuli toinen työmaan kulkuaukoista, puiset portaat	
042006	K15, takaseinää luoteeseen Linnankadulle päin, katto mataloituu takaseinää kohti	
042007	K14 hissi, kuvattu koillisesta	
042008	K14 kaakkoisseinää, jossa ilmastointiin liittyvä puinen rakenne, tähän tuli arkeologien työaukko sisäpihalle päin	
042009	K13, huoneen kaakkoisseinää, jossa vanha suljettu oviaukko entiseen pannuhuoneeseen	
042010	K13, lattianrajassa, vanhan oviaukon oikealla puolella oleva pieni umpeen laitettu luukku	
042011	K13, ovi huoneessa olevaan pieneen komeroon 13a, ovi tehty vanhasta peiliovesta	
042012	K13, oviaukot huoneisiin K12 ja K14	
042013	K12, sähkökaapin vanha peiliovi	
042014	K12, osittain umpeen muurattu ikkuna-aukko ulkoseinässä	
042015	K12, yleiskuva luoteisseinästä, kuvattu kaakosta	

042016	K11, ikkuna-aukko koillisseinällä	
042017	K11, ikkuna-aukko koillisseinällä	
042018	K10, ulkoseinää ja 10b:n oviaukko	
042019	K10, umpeen laitettu oviaukko eteläseinällä	
042020	K9, leimattu tiili, joka löytyi huoneen lattiaa purettaessa	1.7.2004
042021	K9, huoneen lattian purkutyömaata	1.7.2004
042022	K9, lattian purku, tiilimurskakasa	1.7.2004

TURUN PÄÄKIRJASTON RAKENNUSDOKUMENTOINTI

Pvm 14.7.2004

Valokuvaaja Elina Pursimo

KF

Nro	Aihe	Pvm
042128	Kirjastotalon kellari, huone K10 kiviperustusta lattiassa	14.7.
042129	Sama	
042130	Sama	
042131	Sama	
042132	Sama	
042133	Sama	
042134	Sama	
042135	Sama	
042136	Sama	
042137	Sama	
042138	Sama	
042139	Sama	
042140	Sama	
042141	Sama, umpeen muuratun oviaukon kynnys	
042142	Sama	
042143	Kirjastotalon kellari, huone K5, tiilirakennetta sementtilattian alla, vanhan lämmitysjärjestelmän jäännös	
042144	Sama	
042145	Sama	
042146	Sama	
042147	1.1. Oviaukossa huoneeseen 1.2. koristepilasterin pää	19.7.2004
042148	1.1., Oviaukko huoneeseen 1.2, pyörökaari pilastereineen	
042149	1.1. Portaen tasanne, tammenlehtikoriste	
042150	1.1. Porrasaskelmien koristeltu reuna	
042151	1.1. patsaan jalusta ja rintakuva	
042152	1.1. patsaan jalusta ja rintakuva	
042153	1.1. portaikkoa, Pax-veistos	
042154	1.1. Portaen alapylväs	
042155	1.1. Portaen alapylväs	
042156	1.1. balusterikaidetta	
042157	1.1. ritilä portaikossa	
042158	1.1. ritilän paikka portaikossa	
042159	1.1. patteri ikkunasyvennyksessä	
042160	1.1. patteri ikkunasyvennyksessä	

TURUN KAUPUNGINKIRJASTON RAKENNUSDOKUMENTOINTI

Valokuvaaja Elina Pursimo

Pvm. 19.7.2004

KF

nro	aihe	pvm
042161	1.1. seinään kiinnitetty pöytä portaiden alla	19.7.2004
042162	1.1. seinään kiinnitetty pöytä portaiden alla	
042163	1.1. vanha ilmoitustaulu seinällä	
042164	1.1. ilmoitustaulu ja palautusovi portaiden alla	
042165	1.1. palautusovi	
042166	1.1. huoneen 1.15 oven yksityiskohta	
042167	1.1. huoneen 1.15 ovi	
042168	1.1. huoneen 1.15 oven kahva ja ovikello	
042169	1.1. porrashallin ylätasanteen balusteriseinää ikkunan alla	
042170	1.1. porrashallin ylätasanteen portaan pylväs	
042171	1.1. porrashallin ylätasanteen kaidetta	
042172	1.1. porrashallin ylätasanteen vieressä balusteriseinää ikkunan alla	
042173	1.1. porrashallin ensimmäisen kerroksen ikkuna ja porraskaidetta	
042174	1.1. porrashallia, ulko-ovet	
042175	1.2 eteinen, ovi lainaussaliin, vasemmalla Rettigin patsas	
042176	1.2. eteisen vanha valaisin	
042177	1.2. eteisen lasiseinää	
042178	1.2. eteisen lasiseinää	
042179	1.2. holvikaaren alla oleva naisten wc:n ovi	
042180	1.2. holvikaaren alla oleva miesten wc:n ovi	
042181	1.2. apupöytä eteisessä	
042182	1.2. apupöytä eteisessä	
042183	K11, kellarissa ollut tiilinen rakenne, joka löytyi betonilattian alta, merkitys jäi hämäräksi	26.7.2004
042184	K11, sama	
042185	K11, sama	
042186	1.4a kirjojen palautushuone	30.7.2004
042187	1.4a, wc:n ovi	
042188	1.4a porraskäytävän alla olevaa mataloituvaa tilaa	
042189	1.4. lainojen palautushuone	
042190	1.4. lainojen palautushuone	
042191	1.4. ovi lainaussaliin	
042192	1.5. varasto	
042193	1.5.a vanha korttilaatikosto komeron perällä	
042194	1.7. vahtimestarin huoneen kello	
042195	1.7. vahtimestarin työhuone, yleiskuva ovelta	

TURUN KAUPUNGINKIRJASTON RAKENNUSDOKUMENTOINTI

Huoneen numerot löytyvät rakennusdokumentointikertomuksen liitekartasta
Valokuvaaja Elina Pursimo

KF

Asiasanat; kirjasto, Turku, Linnankatu

nro	aihe	pvm
042196	1.7. vahtimestarin työhuoneen seinä kaartuu rotundaa vasten	30.7.2004
042197	1.6. yleiskuva huoneen 1.7. ovelta, vasemmalla ovi lainaussaliin	
042198	1.6. yleiskuva huoneesta, vasemmalla ovi huoneeseen 1.7.	
042199	1.6. komero, joka lienee vanhan rotundan ikkunan paikalla	
042200	1.6. wc:n ovi (huoneeseen 1.6.a)	
042201	1.1a ulko-oven kahva	4.8.2004
042202	1.1a tuulikaapin lattia ja kaarevaa seinää	
042203	1.1a tuulikaapin seinää	
042204	1.1a tuulikaapin sisäovien heilurisarana	
042205	1.1.a sarana, hämärä kuva	
042206	1.1. tuulikaapin sisä- ja ulko-ovet	
042207	1.3. hissini ovi	
042208	1.3. hissini veräjä	
042209	1.3. sisäkuva hissistä	
042210	1.3. sisäkuva hissistä	
042211	1.3. sisäkuva hissini alaseinän listoista ja lattiasta	
042212	1.3. hissini veräjä	
042213	1.3. huonetta 1.5 vasten olevassa seinän ja katon rajassa oleva ritilä	
042214	1.3. Linnankadun siiven päätyseinässä oleva ritilä	
042215	1.3. Rantakadun siiven keskellä seinässä oleva ritilä	
042216	1.3. Rantakadun siiven keskellä seinässä oleva ritilä	
042217	1.3. Rantakadun siiven aukiolle olevassa päädyssä oleva ritilä	
042218	1.3. siivouskomero a:n vieressä seinässä oleva ritilä	
042219	1.3. Rantakadun siiven keskellä olevan tilan kaksi rautapilaria ja katon palkitusta	
042220	1.3. Rantakadun siiven paksusumman pylvään päätä ja katon palkitusta	
042221	1.3. saman pylvään jalustaa	
042222	1.3. rotundan pylvään kapiteeli	
042223	1.3. lainaustiskini sisällä olevan paksusumman pylvään jalusta	
042224	1.3. rotundan siromman pylvään jalusta	
042225	1.3. Rotundan pylvään kapiteeli ja katon listausta	
042226	1.3. Linnankadun siiven päässä oleva sirom pylvään kapiteeli	
042227	1.3. Linnankadun siiven keskellä olevan paksusumman pylvään pää ja katon palkitusta	
042228	1.3. saman pylvään jalustaa	
042229	1.3. eteisen ikkunarivistöä, kuvattuna Linnankadun puolelta	
042230	1.3. sama	
042231	1.3. eteisen ikkunarivistöä, kuvattu Rantakadun puolelta	

TURUN KAUPUNGINKIRJASTON RAKENNUSDOKUMENTOINTI

Huoneen numerot löytyvät rakennusdokumentointikertomuksen liitekartasta
Valokuvaaja Elina Pursimo

KF

Asiasanat; kirjasto, Turku, Linnankatu

Nro	Aihe	Pvm.
042232	1.3. eteisen ikkunarivistöä, kuvattu Rantakadun puolelta	4.8.2004
042233	1.3. lainaussaliin eteisestä johtavan oven päällä oleva ikkuna, kuvattu Rantakadun puolelta	
042234	1.3. lainaussaliin eteisestä johtavan oven päällä oleva ikkuna, Linnankadun puoleinen ovi	
042235	1.3c komeron oven kahva	
042236	1.3.c sama	
042237	1.3c, oven sarana	
042238	1.3c, komeron ovi	
042239	1.3. ovi portaikkoon (0.2)	
042240	1.3. ovi huoneeseen 1.4.	
042241	1.3. em. Oven nuppi	
042242	1.3 . ovi huoneeseen 1.6	
042243	1.3. em. Oven nuppi	
042244	1.3.a siivouskomeron oven kahva	
042245	1.3.a saman oven sarana	
042246	1.3. Rantakadun siiven keskiosassa oleva ikkuna	
042247	1.3. Rantakadun siiven keskiosassa oleva avattu ns. terveysikkuna	
042248	1.3. Rantakadun siiven aukiolle päin oleva huone, yleiskuva	
042249	1.3. Rantakadun siiven keskiosaa, yleiskuva	
042250	1.3. Rantakadun siipeä, vasemmalla ylhäällä eteisen ikkunariviä	
042251	1.3. vanhoja huonekaluja; metallilyötehylykkö kuuluu kaupungin-kirjaston alkuperäiseen kalustukseen, sen edessä oleva pöytä kuuluu sen sijaan kansankirjaston alkuperäiseen kalustukseen	
042252	1.3. Rotundan edustalla olevan paksumman pylvään kapiteeli, tumma kuva	
042253	1.3. näkymä Linnankadun siipeen päin, alla lainaustiski, kuva otettu parvelta	
042254	1.3. näkymää Rantakadun siipeen päin, kuva otettu parvelta	
042255	1.3. sama	
042256	1.3. näkymä Linnankadun siipeen päin, kuva otettu parvelta, alla lainaustiski	
042257	1.13, työhuone parvella, kuva otettu ovelta	
042258	1.12. parvi	
042259	1.12. parven kaiteella kipsiset rintakuvat, joista ainakin osa on kuulunut kansankirjaston sisustukseen jo alusta lähtien	
042260	1.11a katon listoitusta, jota oli komeron ylätasanteella	5.8.2004
042261	1.11a sama	
042262	1.11a luukku komerossa, josta pääsi komeron ylätasanteelle	
042263	1.11. oviaukko komeroon a	
042264	1.11. oven sarana	

042265	1.11. työhuone, näkymä ovelta	
042266	1.10. työhuone	

TURUN KAUPUNGINKIRJASTON RAKENNUSDOKUMENTOINTI

Huoneen numerot löytyvät rakennusdokumentointikertomuksen liitekartasta
Valokuvaaja Elina Pursimo

KF

Asiasanat; kirjasto, Turku, Linnankatu

Nro	Aihe	Pvm.
042267	1.11. vuorilautaa oviaukossa huoneeseen 1.10	5.8.2004
042268	1.11. patteri Högforsin Teho vuodelta 1952	
042269	1.10 ritilä huoneen katon rajassa seinässä huonetta 1.9 vasten	
042270	1.10 oven sarana	
042271	1.9. yleiskuva ovelta	
042272	0.2, ovi huoneeseen 1.6	
042273	0.2 ovi huoneeseen 1.6	
042274	0.2 ovi huoneeseen 1.6	
042275	0.2 ovi huoneeseen 1.8	
042276	1.3 lainaussali, näkymä rotundasta Linnankadun siiven pätyyn. Oikealla neuvontatiski ja komero (c)	
042277	1.3 lainaussalia, näkymä Linnankadun siipeen otettu lainaustiskin kohdalta	
042278	1.3. lainaussalia, rotundaa	
042279	1.2 ovi naisten wc:hen (a)	
042280	1.2c, wc:n sisällä katon rajassa oleva luukku	
042281	1.2 ovi miesten wc:hen (c)	
042282	1.2. lainaussaliin johtavan oven heilurisarana	
042283	1.2. eteistilasta porrashalliin johtavan oven kahva	
042284	1.2. sama	
042285	1.1 tuulikaapin oven kahva	
042286	1.1. haka ylätasanteen ikkunassa	
042287	2.1. panelointia porrashalliin johtavan ikkunan alla	
042288	2.1. porrashalliin johtavan ikkunan kulmarauta	
042289	2.1.porrashalliin johtavan oven sarana	
042290	2.1. porrashalliin johtavan oven kahva	
042291	2.1. porrashallin johtavan oven vieressä olevan ikkunan kulma- raudoitusta	
042292	2.1. porrashalliin johtavan oven yläpuolella oleva ikkuna	
042293	2.1. Porrashalliin johtava ovi- ja ikkunakokonaisuus	
042294	2.1. Ritilä lukusaliin 2.9 välisessä seinässä	
042295	2.1 näkymä huoneesta, lukusalin 2.9 oviaukko	
042296	2.1 lukusaliin 2.9 johtava aukko	
042297	2.1. näkymää huoneesta lukusaliin 2.5 päin	
042298	2.1. hissi	
042299	2.1. hissin viereistä seinää, ylhäällä ikkunat	
042300	2.1. yleiskuva huoneesta, otettu huoneen 2.5 oviaukolta	
042301	2.5. yleiskuva huoneesta, otettu aulan oviaukosta	

TURUN KAUPUNGINKIRJASTON RAKENNUSDOKUMENTOINTI

Huoneen numerot löytyvät rakennusdokumentointikertomuksen liitekartasta
Valokuvaaja Elina Pursimo

KF

Asiasanat; kirjasto, Turku, Linnankatu

Nro	Aihe	pvm
042302	2.5. yleiskuva, otettu aulan oviaukosta	10.8.2004
042303	2.5 yleiskuva, otettu huoneen takaosasta	
042304	2.5 yleiskuva, otettu huoneen takaosasta	
042305	2.5, ovi huoneeseen 2.6	
042306	2.5, tamminen penkki, joka kuuluu alkuperäiskalustoon ja on irrotettu huoneen 2.1. seinästä vuonna 1996	
042307	2.2 komeron seinässä katon rajassa kaksi ritilää	
042308	2.5, ovi komeroon 2.2	
042309	2.9, ovi huoneeseen 2.10	
042310	2.9, ovi aulaan	
042311	2.9, näkymää lukusalin etuosasta kuvattuna , vasemmalla uuteen lisäosaan johtavat ovet	
042312	2.9. lukusalin takapäädystä kuvattua näkymää, oikealla lisäosaan johtavat ovet	
042313	2.9., ovi huoneeseen 2.16	
042314	2.9, ovi portaisiin 0.2	
042315	2.9, ovi huoneeseen 2.15	
042316	2.9, ovi huoneeseen 2.14	
042317	2.9., ovi huoneeseen 2.13	
042318	2.9, ovi huoneeseen 2.11.	
042319	2.9. lukusalia, oikealla Linnankadun suuntaan olevat ikkunat	
042320	2.9, ikkuna Linnankadulle päin, terveysikkuna avattuna	
042321	2.9. sama	
042322	1.14 kahvihuoneen hylly, joka kirjaston alkuperäisiä kirjahyllyjä	11.8.2004
042323	1.14 seinässä näkyy ent. vahtimestarin asunnosta tuleva hormi	
042324	1.14 näkymä ovelta	
042325	1.14 ovi käytävään 0.1	
042326	0.1. porraskäytävää	
042327	0.1 porraskäytävää	
042328	0.1 porraskäytävää	
042329	0.1 porraskäytävää	
042330	2.16, näkymä ovelta	
042331	2.15 yleiskuva	
042332	2.14, edessä hissin ovi	
042333	2.13 ja 2.12 näkymä ovelta	
042334	2.1. yleiskuva Linnankadun siiven ovelta, oik. hissi	
042335	2.1. sama	

TURUN KAUPUNGINKIRJASTON RAKENNUSDOKUMENTOINTI

Huoneen numerot löytyvät rakennusdokumentointikertomuksen liitekartasta

Valokuvaaja Elina Pursimo

KF

Asiasanat; kirjasto, Turku, Linnankatu

Nro	Aihe	pvm
042336	2.10, parvi	18.8.2004
042337	2.10, parvi	
042338	2.10, tuoli, joka kuuluu kaup. kirjaston alkuperäiseen kalustukseen + vanha pöytä	
042339	2.10 kaksi alkuperäiseen kalustukseen kuuluvaa käsinojallista metallilyötetuolia	
042340	2.10 penkki, joka kuuluu alkuperäiseen kalustukseen, on sijainnut aulassa 2.1	
042341	2.10 kirjahyllyjä, jotka kuuluvat alkuperäiseen kalustukseen	
042342	2.10 sama	
042343	2.10 vanha kirjoituspöytä	
042344	2.10, ovi huoneeseen 2.9	
042345	2.7 katon listoitusta	
042346	2.6, ovi huoneeseen 2.7	
042347	2.7 seinässä huonetta 2.8 vasten oleva ritilä	
042348	2.7 huoneen ikkuna	
042349	2.7., huoneen takaseinällä on kaup. kirjaston alkuperäiskalustukseen kuuluva kirjahylly	
042350	2.8 yleiskuva ovelta	
042351	2.6, ovet huoneisiin 2.7 ja 2.8	
042352	2.6, ovi porraskäytävään	
042353	0.1, hissini ovi	
042354	2.20 katon listoitusta	
042355	2.20, yleiskuva huoneesta	
042356	2.20, ovi porraskäytävään	
042357	Rotundan kattoa, kuvattu porraskäytävä 0.1:n ikkunasta	
042358	Sama	
042359	1.15, huoneen katon listoitusta	
042360	1.15, ovi porrashalliin	
042361	1.15, vanha kaappi	
042362	1.15, yleiskuva huoneesta, otettu ovelta	
042363	1.15, yleiskuva huoneesta, oik. huoneen porrashalliin johtava ovi	
042364	2.4. lukusalia 2.5 vasten olevassa väliseinässä oleva ritilä	
042365	2.4. yleiskuva, otettu ovelta	
042366	2.4. huoneen ovi	
042367	2.3 ikkuna itään	
042368	2.3. yleiskuvaa, otettu idästä	
042369	2.3. pariovet lukusaliin 2.5.	
042370	2.3. ikkunan salpa	

TURUN KAUPUNGINKIRJASTON RAKENNUSDOKUMENTOINTI

Huoneen numerot löytyvät rakennusdokumentointikertomuksen liitekartasta

Valokuvaaja Kimmo Salmela

KF

Asiasanat; kirjasto, Turku, Linnankatu

Luetteloinut Elina Pursimo 14.9.2004

nro	Aihe	Pvm
042371	2.1., ovi lukusaliin 2.5	22.9.1995
042372	2.1. yleiskuva porrashallin ovelta	
042373	2.1 hissi	
042374	2.1. näkymää kohti lukusali 2.9:n ovea	
042375	2.1. näkymää kohti lukusali 2.5:n ovea	
042376	2.1. aulan laatikkorivistöä	
042377	2.1. ikkuna porrashalliin	
042378	2.1 ovi porrashalliin	
042379	2.1 sama	
042380	2.1 ikkuna porrashalliin	
042381	2.1 näkymä lukusaliin 2.5	
042382	2.1 katon listoitusta	
042383	2.1 aulan penkki alkuperäisellä paikallaan	
042384	2.1 porrashalliin johtavan oven kahva	
042385	2.1 ikkuna porrashalliin johtavan oven päällä	
042386	1.1. näkymää eteiseen 1.2	
042387	2.1. lamppu. Onko tästä huoneesta?	
042388	2.1. katon valaisimet	
042389	2.5 oviaukon vieressä ollut tiski	
042390	2.5 näkymää, takana huoneen 2.3 ovi	
042391	2.5 näkymää ovelta, takana Rantakadulle päin oleva ikkuna	
042392	2.5. näkymää ovelta kohti takaseinää	
042393	2.5. sama	
042394	2.5. huoneen 2.4. oven kahva	
042395	2.5, näkymää huoneeseen 2.3	
042396	2.3, näkymää ovelta	
042397	2.3 näkymää takaseinältä, vasemmalla Rantakadulle päin oleva ikkuna	
042398	2.1. ikkuna ulos	
042399	1.1. porrashallin ylätasanteen kaidetta	
042400	1.1. porrashallin portaita	
042401	1.1. porrashallin portaita	
042402	1.1. porrashallia	
042403	1.1. lamppu porrashallin portaan pylvään päällä alatasanteella	
042404	1.1. katto	

TURUN KAUPUNGINKIRJASTON RAKENNUSDOKUMENTOINTI

Huoneen numerot löytyvät rakennusdokumentointikertomuksen liitekartasta

Valokuvaaja Kaarin Kurri

KF

Asiasanat; kirjasto, Turku, Linnankatu

Luetteloinut Elina Pursimo 15.9.2004

nro	Aihe	pvm
042405	K15, lämmitykseen liittyvä rakenne	x. 4.2004
042406	K15 sama	
042407	K15 sama rakenne, lähikuva luukusta	
042408	K15, sama rakenne, luukku ja kaksi ritilää	
042409	K15 sama rakenne, luukku avattuna	
042410	K14, näkymä huoneeseen K15, tumma kuva	
042411	K14. näkymä huoneeseen K15	
042412	K14 ja K15 välinen aukko, sarana	
042413	K14, K15:n oviaukko	
042414	K14, ilmastointiin liittyvä rakenne?	
042415	Ratakiskorakennetta katossa, huone K14?	
042416	K14:ta ja K13:ta välinen oviaukko, oven karmit	
042417	Sama	
042418	K13, kuvattu pohjoisesta	
042419	K13, komeron repaleinen ovi	
042420	K13, sama ovi toiselta puolelta	
042421	K16, palkin katkaistu pää rotundan keskiosassa	

TURUN KAUPUNGINKIRJASTON RAKENNUSDOKUMENTOINTI

Huoneen numerot löytyvät rakennusdokumentointikertomuksen liitekartasta
 Valokuvaaja Elina Pursimo
 KF
 Asiasanat; kirjasto, Turku, Linnankatu

Nro	Aihe	Pvm
042553	2.19, yleiskuva ovelta	18.8.2004
042554	2.19, huoneen seinällä vanha valokuva	
042555	2.19, huoneen seinällä vanha valokuva	
042556	2.17, käytävää, takana vasemmalla ovi porraskäytävään	
042557	2.17, ovi porraskäytävään	
042558	2.17, käytävää	
042559	2.17, hissini ovi	
042560	2.17, portaat alas	
042561	2.11, portaat ylös	
042562	K16, rotundan lattialla kokoliitin palasia	
042563	K16, rotundan kokoliittikatkon alla olevaa harvaa laudoitusta	
042564	K16 sama sekä rautakannattaja	
042565	K16 palkkia, josta irrotettu kokoliittilevy	
042566	K16 katon laudoitusta	
042567	Takajulkisivua, korkea vanha piippu	27.8.2004
042568	Takajulkisivua Linnankadulle päin.	
042569	Takajulkisivua, Rantakadun siiven pää	
042570	Takajulkisivun ovi	
042571	Em. Oven katos	
042572	Em. Ovi	
042573	Takajulkisivulla oleva porraskäytävään 0.2 johtava ovi	
042574	Sama	
042575	Takajulkisivua, Linnankadun siiven pää, oik. kulmassa em. ovi	
042576	Takajulkisivua, rotunda, kuvattu Linnankadulta	
042577	Linnankadun julkisivua, edessä pilasterin vuolukivinen jalusta	
042578	Ritilä ikkunan alla Linnankadun julkisivussa	
042579	Linnankadun julkisivussa oleva vuolukivinen köynnösaihe	
042580	Ritilä ikkunan alla Linnankadun julkisivussa	
042581	Vuolukivinen koriste Linnankadun julkisivussa ikkunan päällä	
042582	Pääjulkisivun vuolukivinen koristeköynnös	
042583	Pääulko-oven porttaalin yläosa	
042584	Pääjulkisivun vuolukivinen koristeköynnös	
042585	Pääjulkisivun risaliitin pilasterin vuolukivinen jalusta	
042586	Ilmoitustaulu pääjulkisivulla	

TURUN KAUPUNGINKIRJASTON JA KANSLIARAKENNUKSEN RAKENNUSDO-
KUMENTOINTI

Huoneen numerot löytyvät rakennusdokumentointikertomuksen liitekartasta

Valokuvaaja Elina Pursimo

KF

Asiasanat; kirjasto, Turku, Linnankatu

Filmin alkupään kuvat kaupunginkirjastosta. Numerosta 2614 lähtien kansliarakennuksesta

Nro	Aihe	Pvm
042587	Pääjulkisivun Rantakadun puoleista kulmaa, pilastereiden päät	27.8.2004
042588	Pääjulkisivun keskirisaliitin kolmipääty, Turun vaakuna	
042589	Sama	
042590	Pääjulkisivun katon reuna ja seinän yläosan listoitusta, ullakonik- kuna	
042591	Sama	
042592	Sama	
042593	Ensimmäisen kerroksen ikkuna pääjulkisivussa	
042594	Toisen kerroksen ikkuna pääjulkisivussa	
042595	Graniittiportaikon kaidetta	
042596	Graniittiportaikkoa	
042597	Graniittiportaikkoa Linnankadun puolelle	
042598	Em. Portaikon tasanteen pylvään pää	
042599	Sama pylväs	
042600	Pääulko-oven vasemman puoleinen sarana	
042601	Pääulko-oven oik. puoleinen sarana	
042602	Lamppu pääoven yläpuolella	
042603	Ritilä ikkunan alla pääjulkisivussa	
042604	Listoitusta pääjulkisivun risaliitin kulmassa	
042605	Ristikkoluukku kellarin ikkunan edessä Rantakadun puolella	
042606	Rantakadun julkisivu, kuvattu lännestä	
042607	Takajulkisivua ja päätyä, kuvattu lännestä	
042608	Pääjulkisivu, kuvattu idästä	
042609	Suihkulähde aukiolla kirjaston edessä	
042610	Pääjulkisivua ja Linnankadun julkisivua	
042611	Linnankadun julkisivua ja päätyä	
042612	Takajulkisivua, vas. Linnankadun päätyä ja oik. rotunda	
042613	Takajulkisivulla oleva rautainen luukku, joka liittyy vuoden 1914 lämmitysjärjestelmään	
042614	Kansliarakennuksen ullakon tiililattia	1.9.2004
042615	Kansliarakennuksen ullakon ansas-rakenne	
042616	Em. Ullakon kattoikkuna-aukko	
042617	Em. Ullakolla olevia tiiliä	
042618	Em. Ullakon hormi	
042619	Em. Ullakolla oleva patsaan jalusta	
042620	Em. Ullakon ansas-rakenteen pää	
042621	Em. Ullakon ansas-rakenteen pää	
042622	Em. Ullakon kattoikkuna-aukko ja sen avaamiskahva	

TURUN KAUPUNGINKIRJASTON JA KANSLIARAKENNUKSEN RAKENNUSDO-
KUMENTOINTI

Huoneen numerot löytyvät rakennusdokumentointikertomuksen liitekartasta

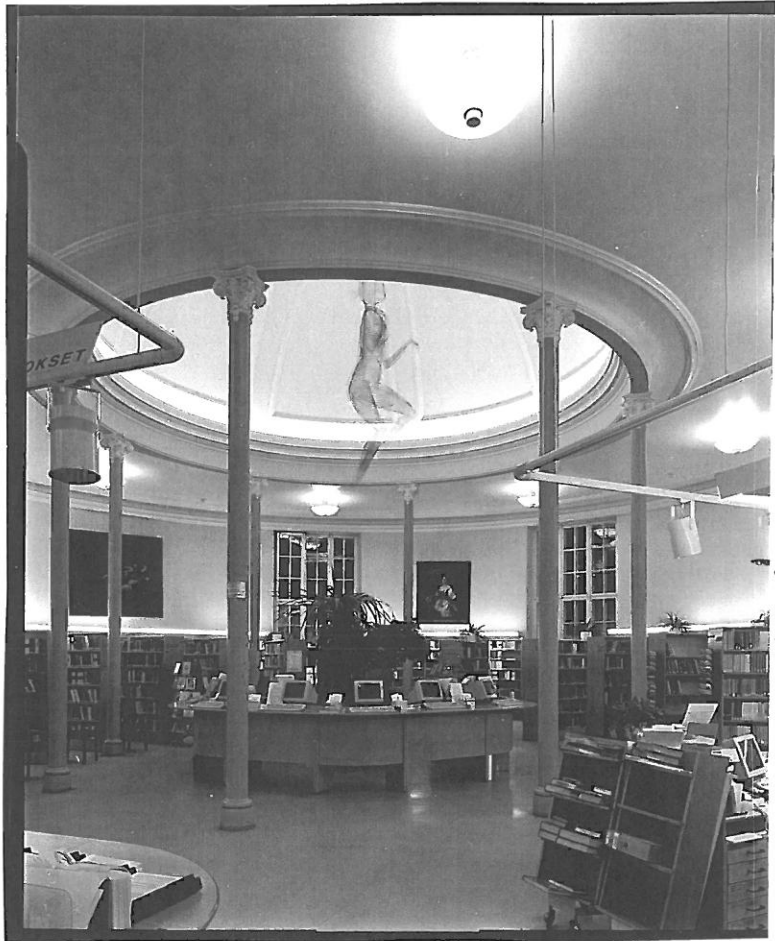
Valokuvaaja Elina Pursimo

KF

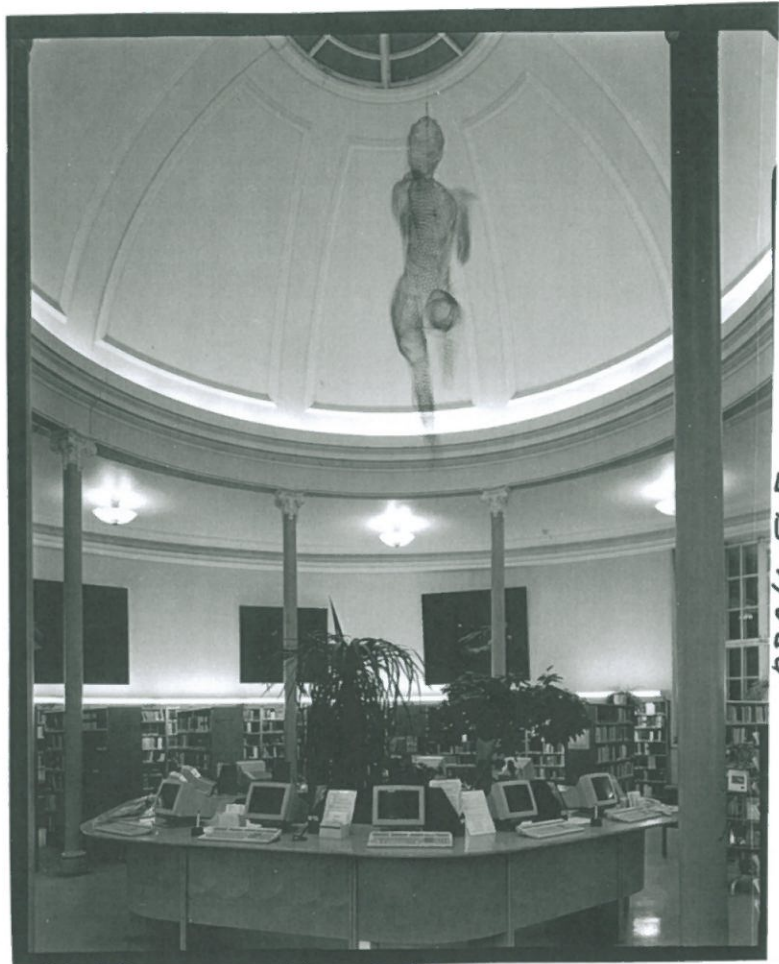
Asiasanat; kirjasto, Turku, Linnankatu

Filmin alkupään kuvat kansliarakennuksesta. Numerosta 2632 lähtien kansliarakennuksesta

042623	Kansliarakennuksen ullakon kattoikkunan valoaukko	1.9.2004
042624	Em. ullakolla oleva penkki	
042625	Em. Ullakolla sijaitsevan ansas-rakenteen pää	
042626	Em. Ullakolla oleva lamppu, joka näyttää samalta kuin nykyisin pääkirjastossa yleinen lampputyyppe	
042627	Em. Ullakolla olevan vanhan kaasulampun jäännös. Samanlainen lamppu on ollut ensimmäisen kerroksen lukusaleissa 1900-luvun alussa	
042628	Porrashuoneen ikkuna ullakolla	
042629	Ullakon portaat alas	
042630	Ullakon kattorakennetta porrashuoneen kohdalta	
042631	Ullakolla oleva lautainen hormi kohti kattoa	
042632	Pääkirjaston ullakkokerros, huone 3.7:n pääty Linnankadulle päin, vanha kaappi	
042633	Em. Kaapin yläosa	
042634	Samassa paikassa oleva toinen vanha lasikaappi ja sen edessä vanha metallilyötetuoli, joka kuuluu alkuperäiseen kalustukseen	
042635	Metallilyötetuoli, joka kuuluu alkuperäiseen kalustukseen	
042636	Huone 3.7:n työhuone- ja varastotilaa, kuvattu luoteesta	
042637	Huonetta 3.7.	
042638	Huonetta 3.7	
042639	Huonetta 3.7	
042640	3.7. ikkuna pohjoisesta Rantakadulle päin	
042641	3.7. ikkuna etelästä sisäpihalle päin	
042642	3.3. yleiskuva ovelta	
042643	3.2. yleiskuva ovelta	
042644	3.1. yleiskuva käytävän ovelta, ovia huoneisiin 3.2 ja 3.3	
042645	huonetta 3.7, yleiskuva huoneen oviaukosta lännestä	

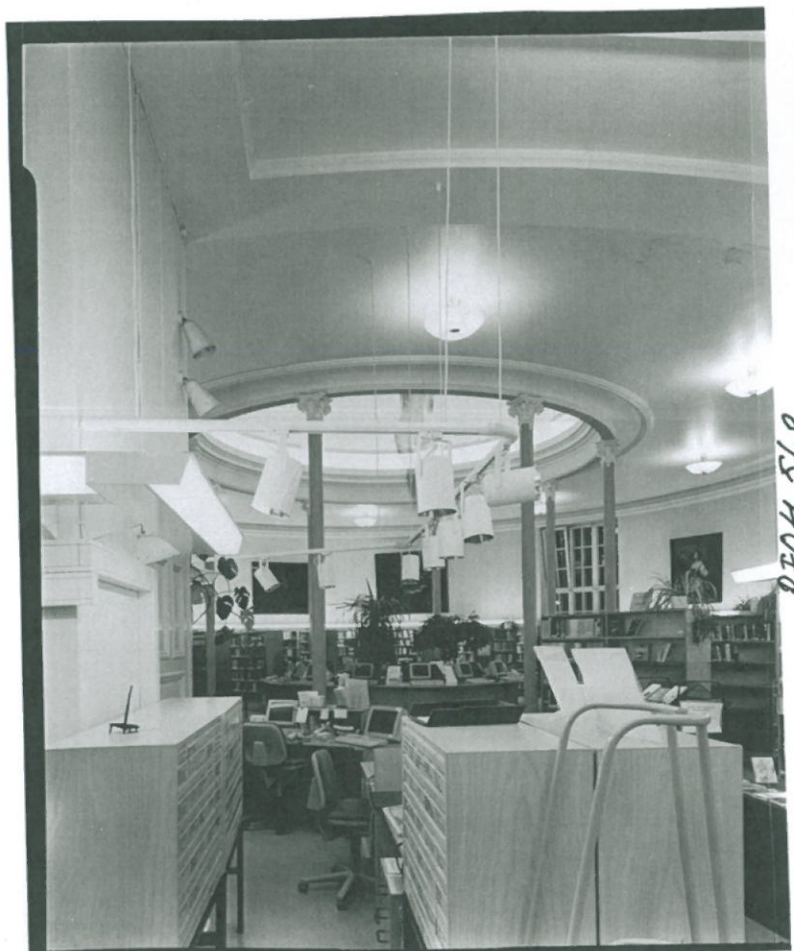
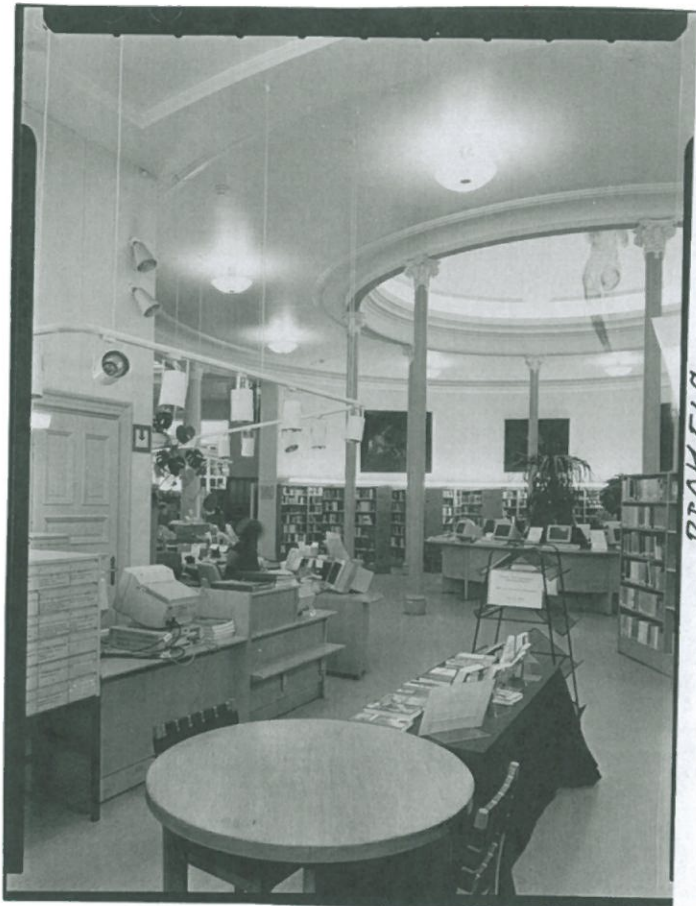
RF04 564

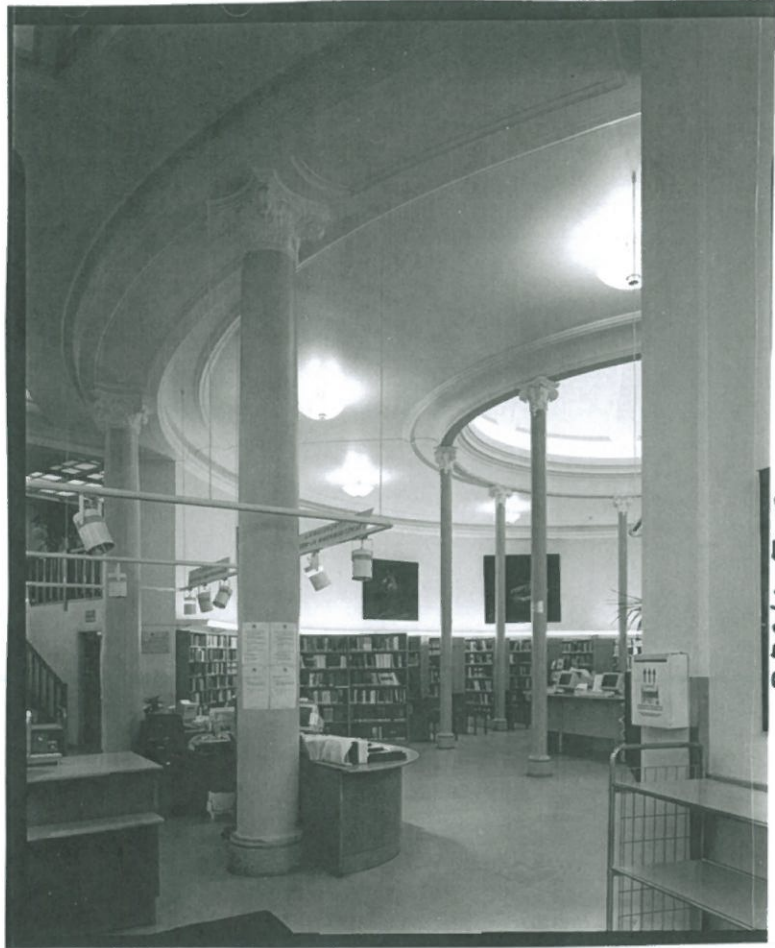

RF04 565

RF04 566

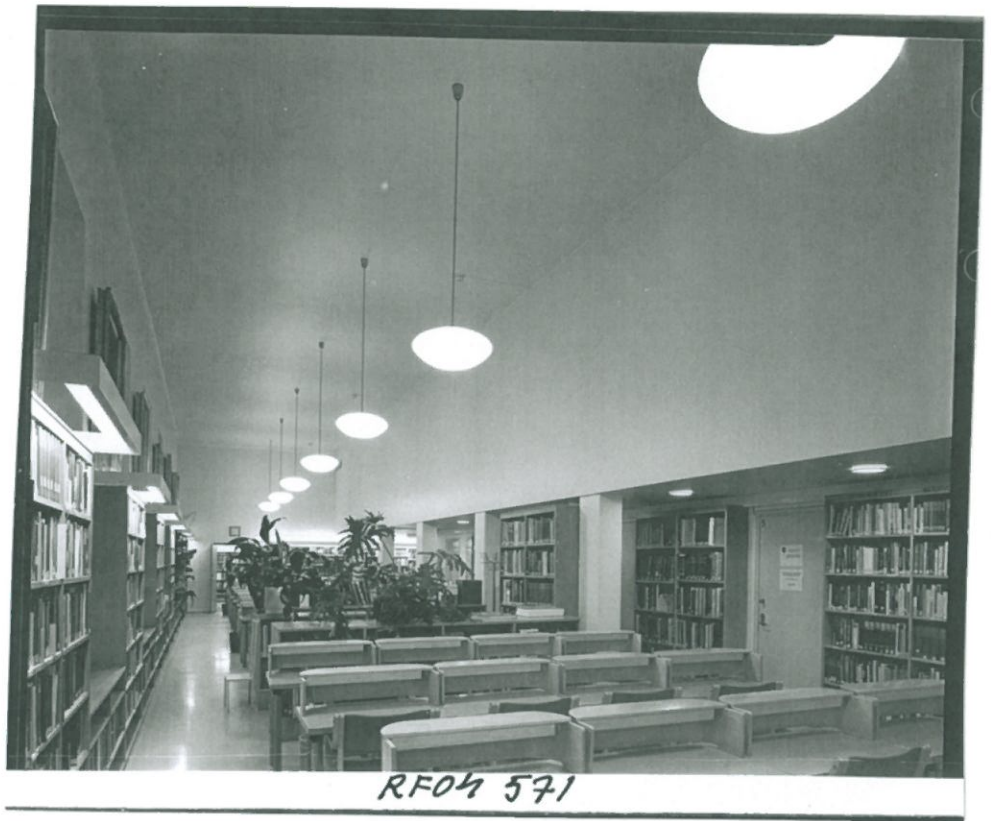

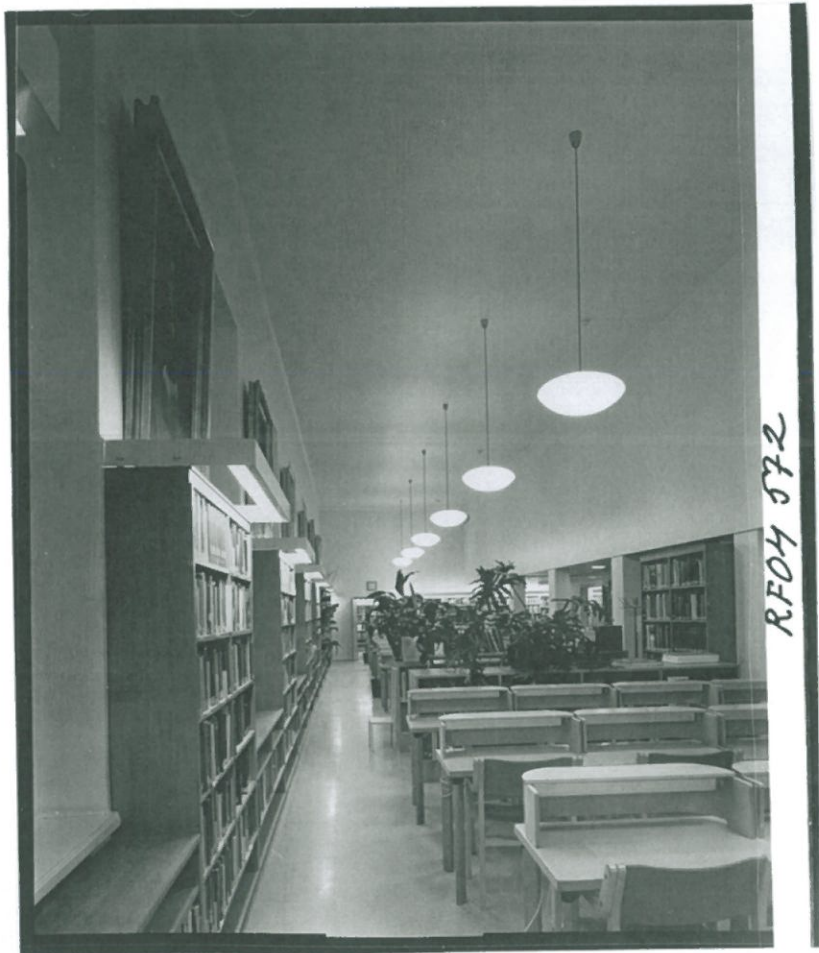
RF04 569

RF04 570

RF04 571

RF04 572

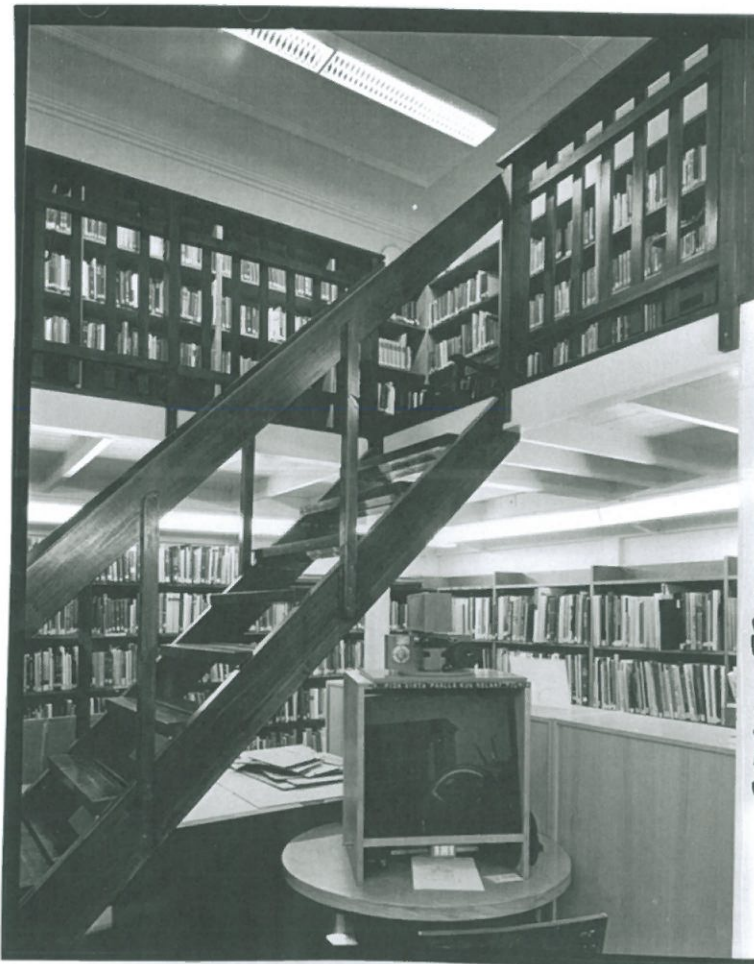
RFOH 573

RFOH 574

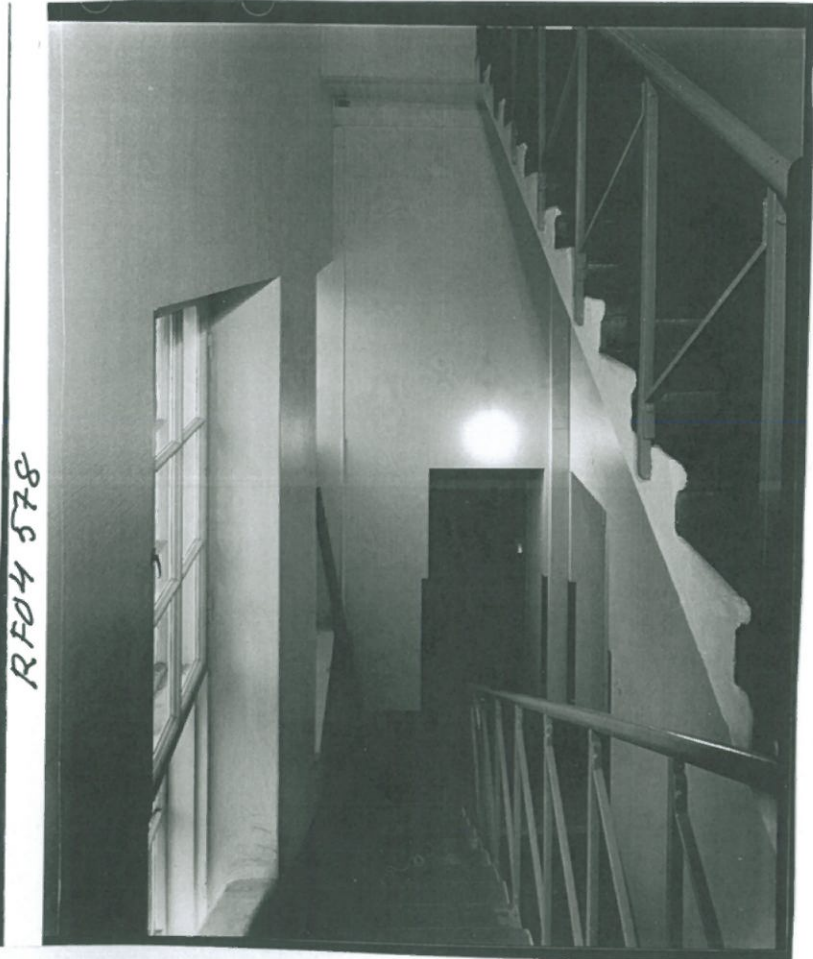
RF04 575

RF04 576

RF04 577

RF04 578

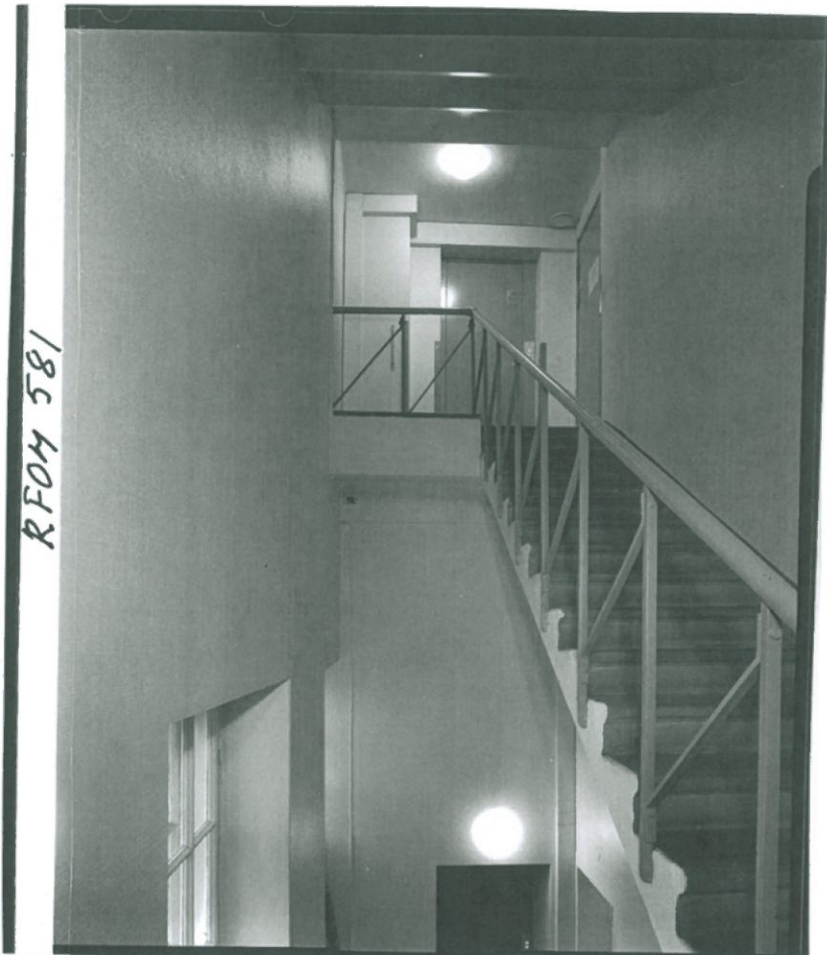

RF04 579

RF04 580

RF04 581

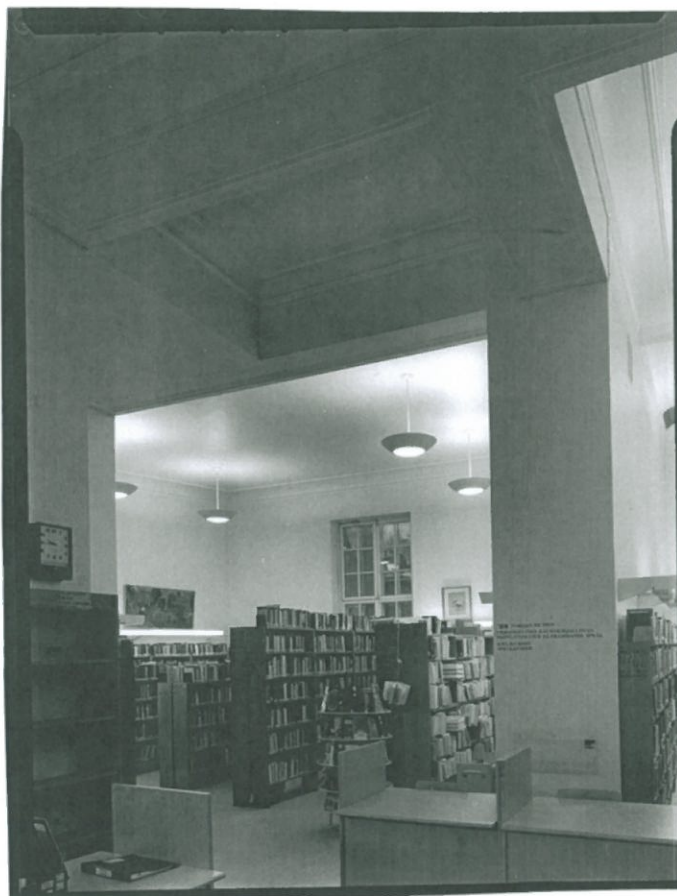
RF04 582

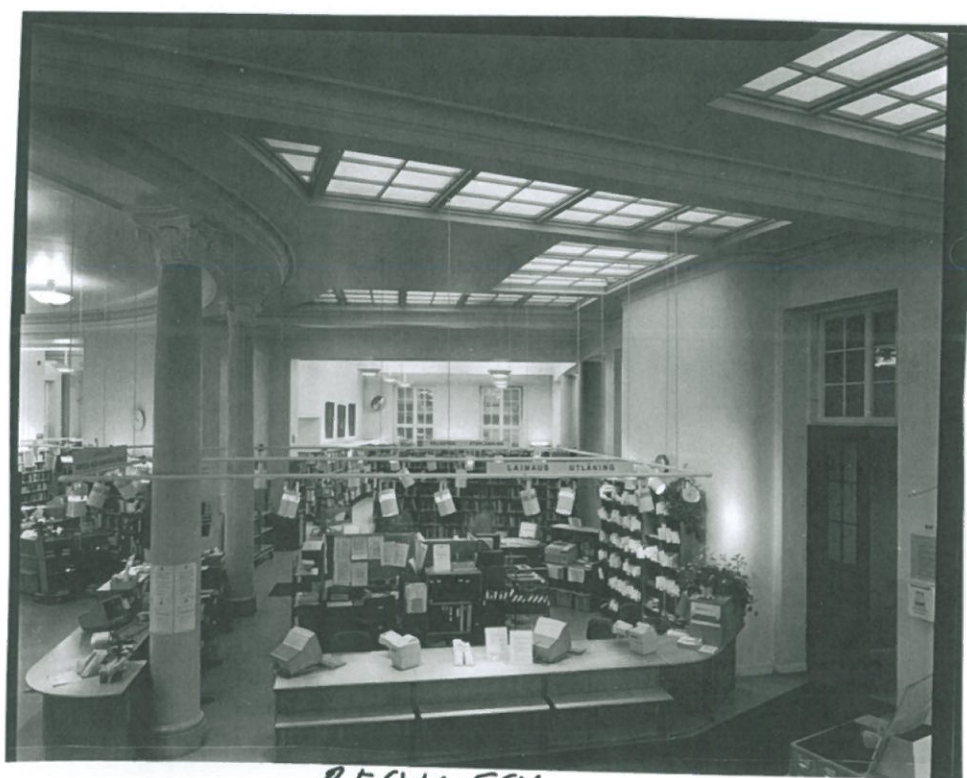
RF04 583

RF04 584

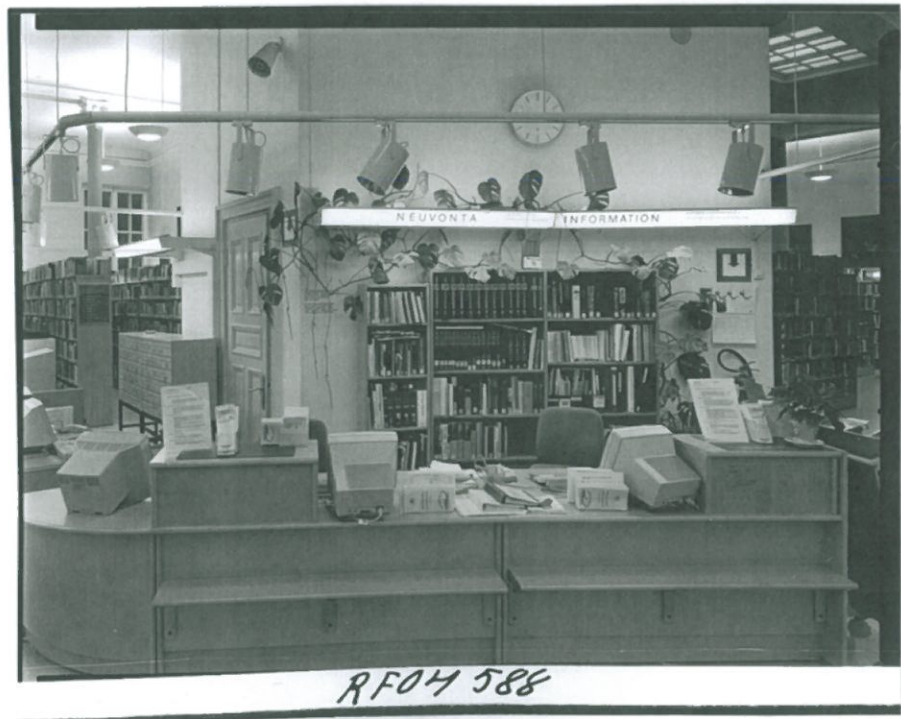
RF04 585

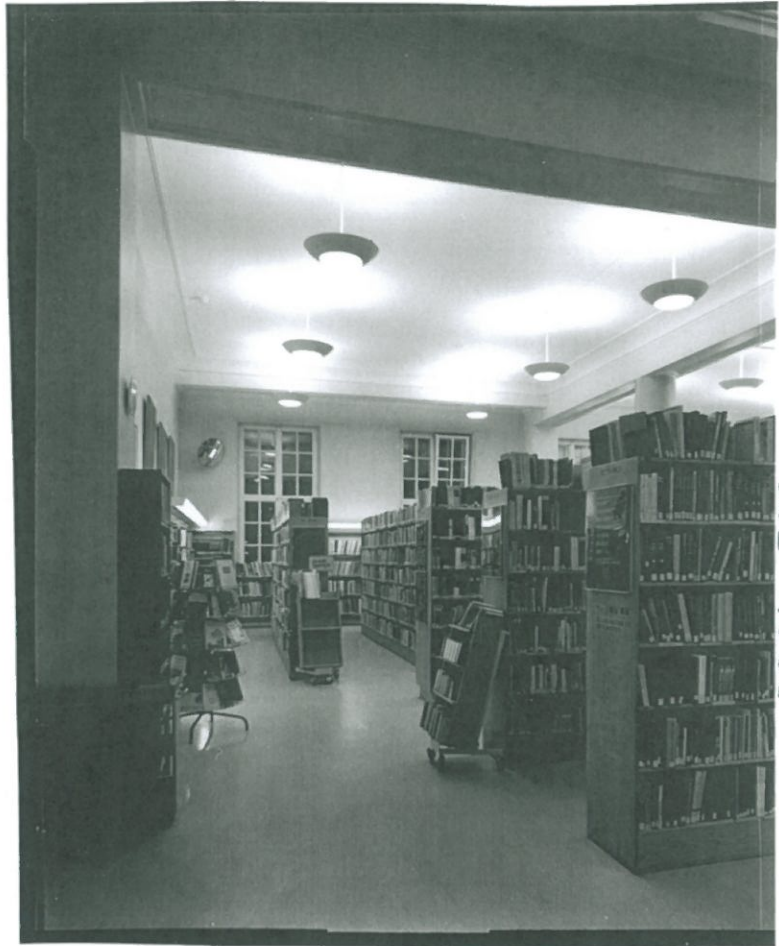
RF04 586

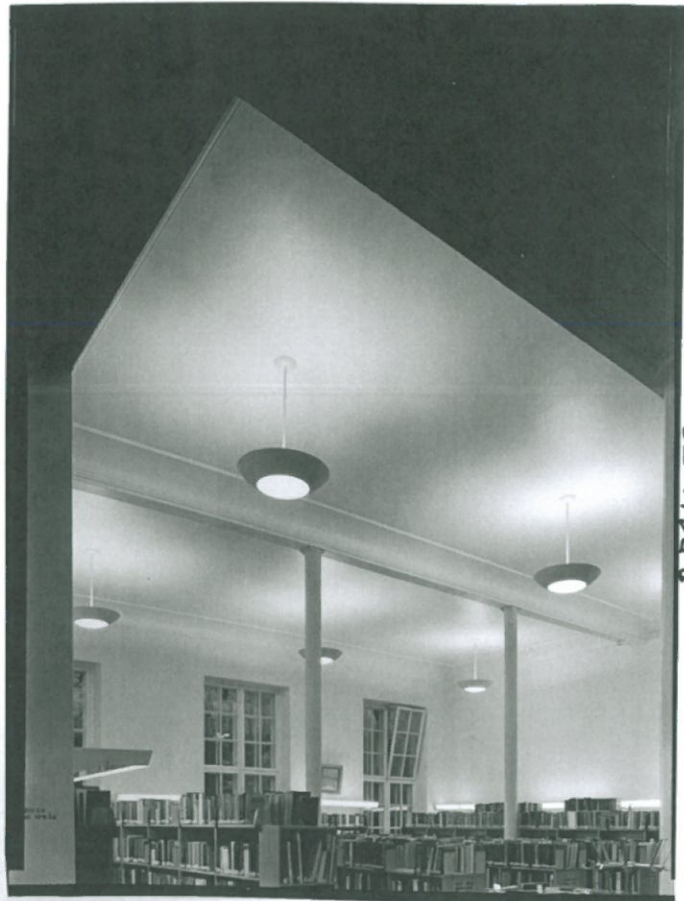
RF04 587

RF04 588

RF04 589

RF04 590

RF04 591

RF04 592

RF04 597

RF04 598

RF04 597

RF04 598

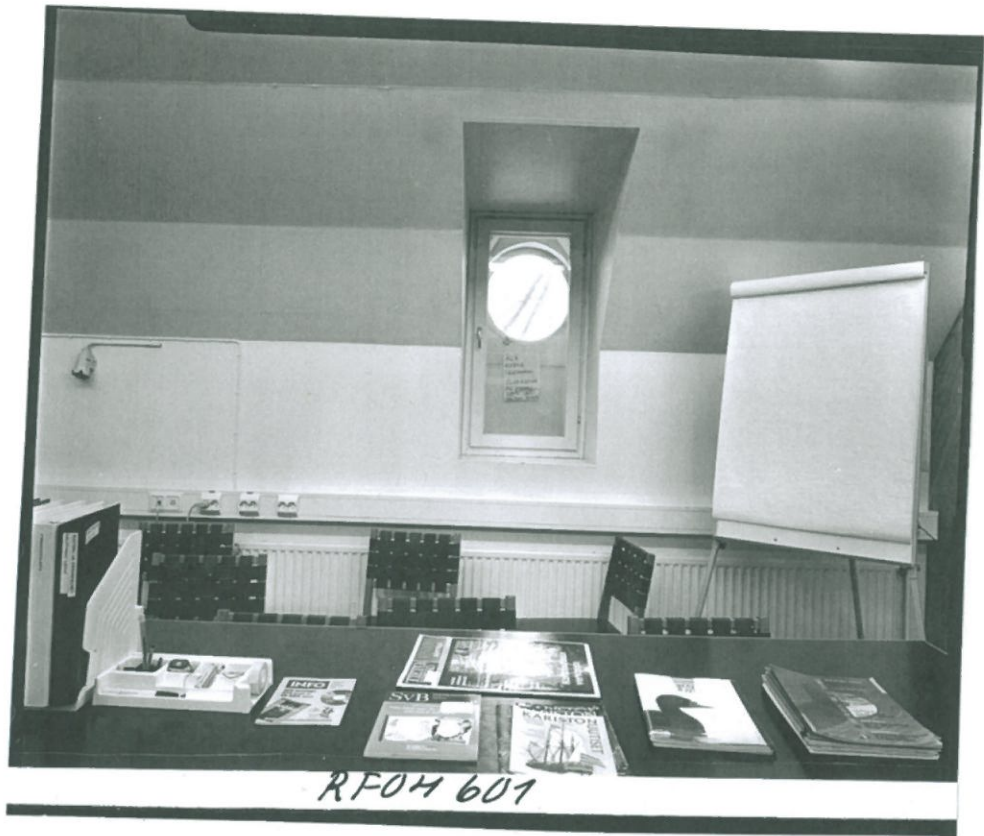

RF04 599

RF04 600

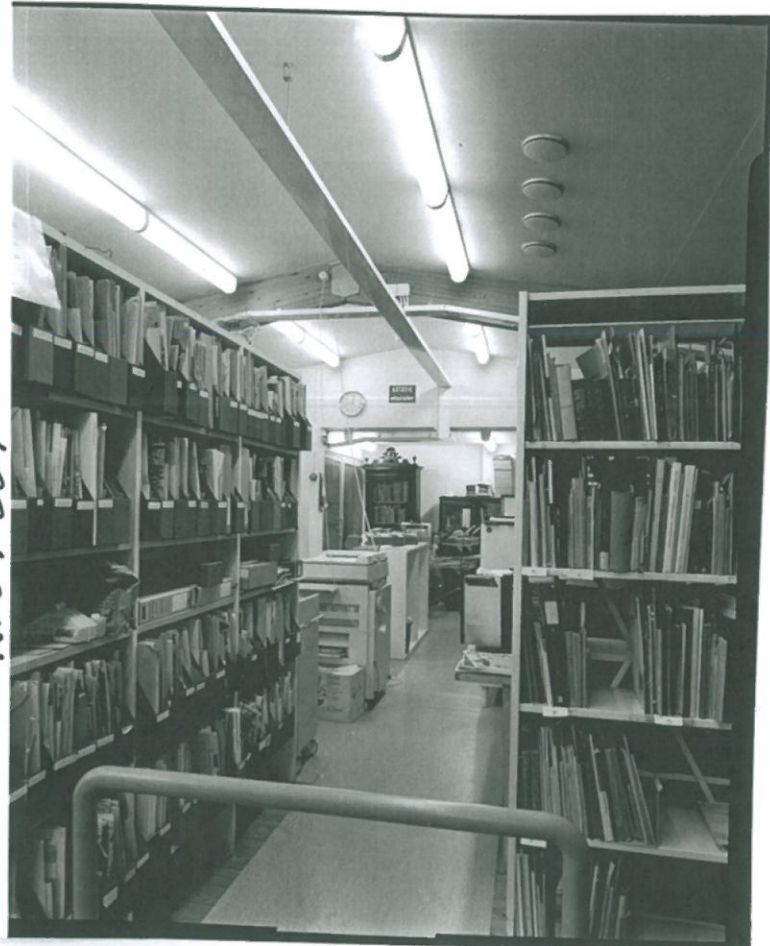

RF04 603

RF04 604

RF04 605

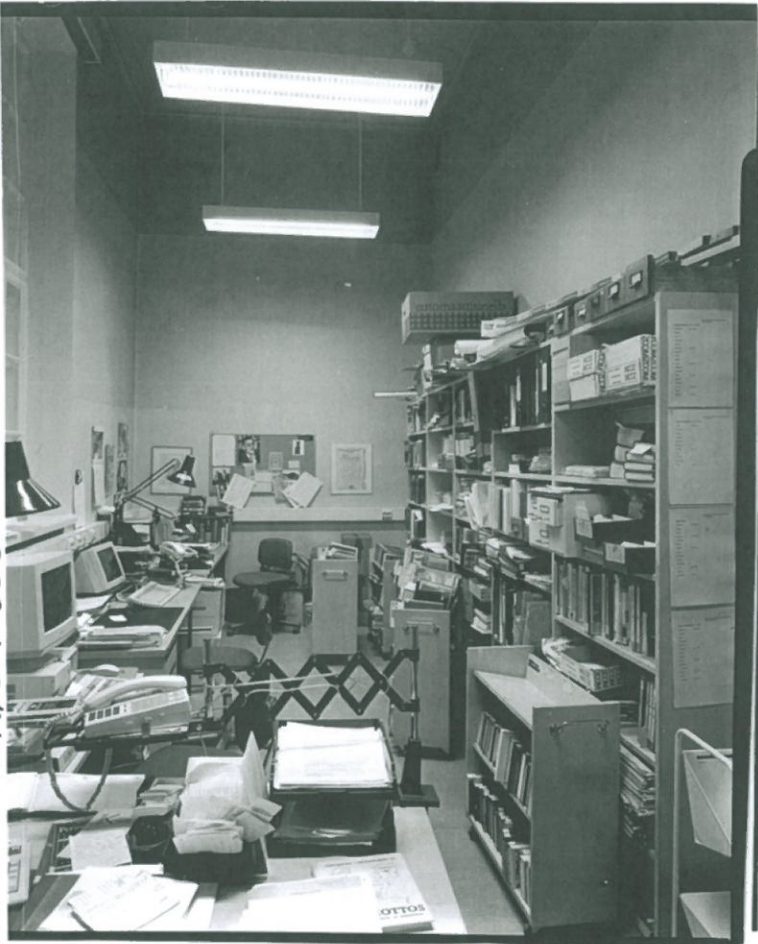

RF04 606

RF04 607

RF04 608

RF04 609

RF04 610

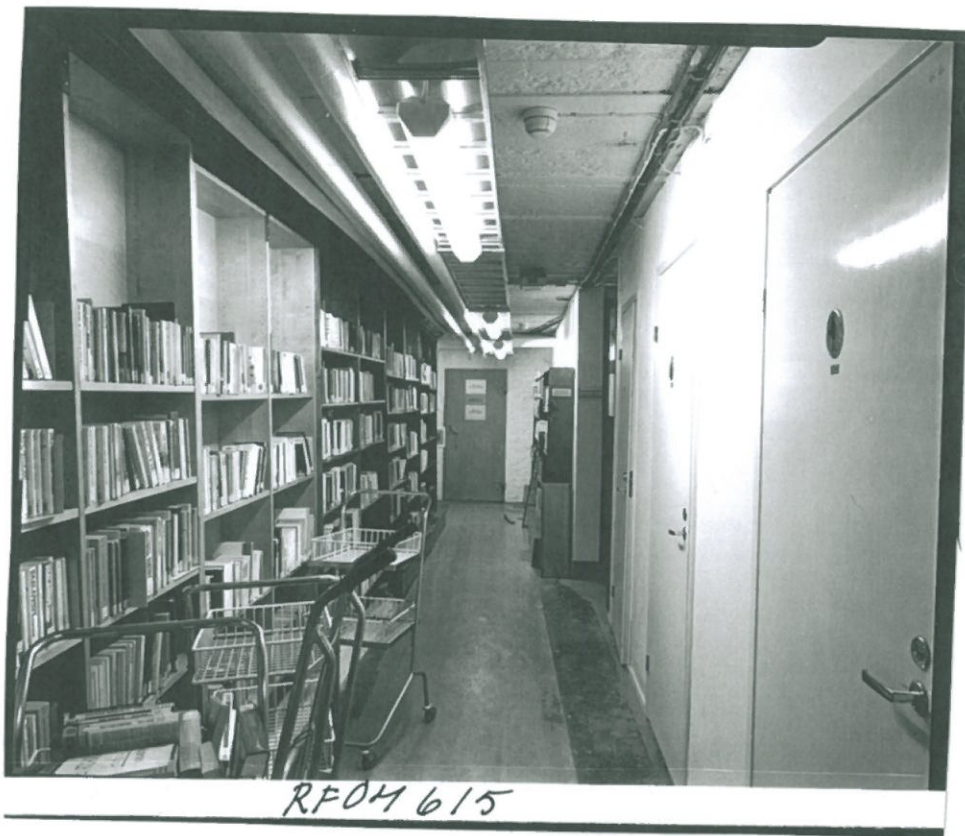

RF04 611

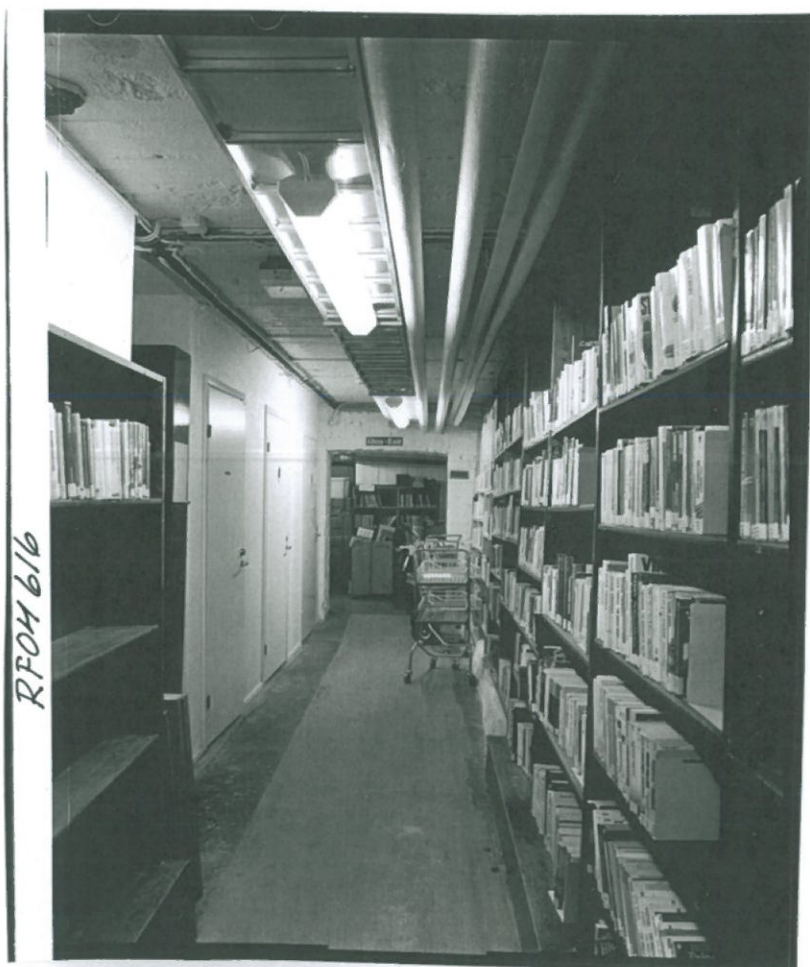

RF04 612

RF04 615

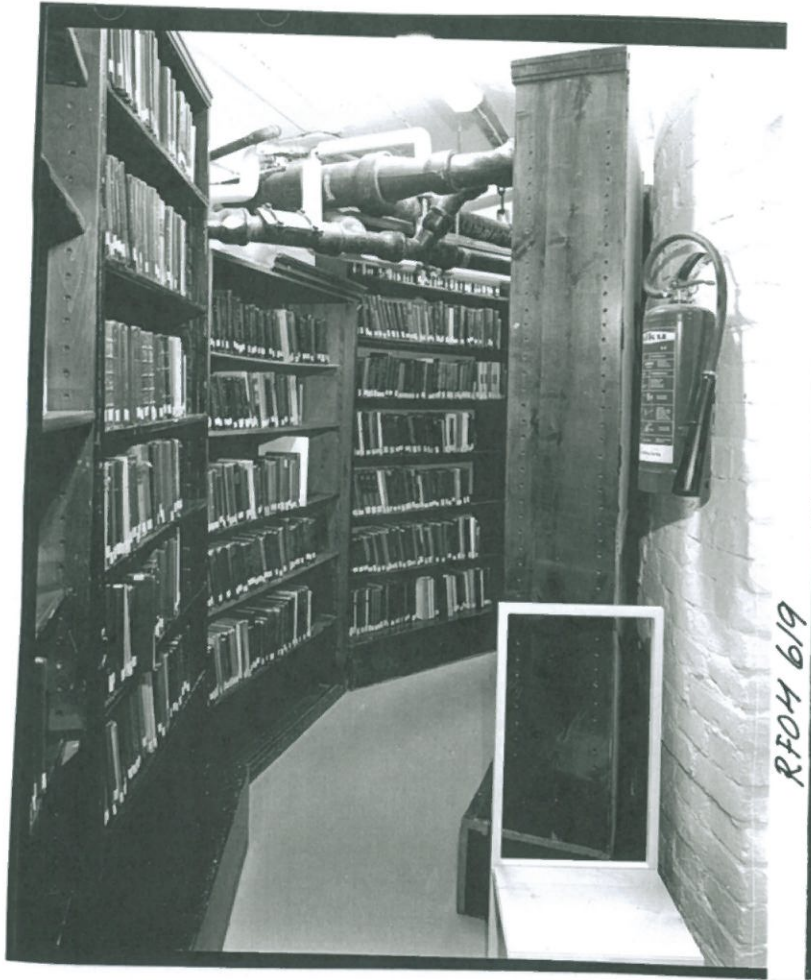
RF04 616

RF04617

RF04 618

RF04 619

RF04 620

RF04 621

RF04 622

RF04 623

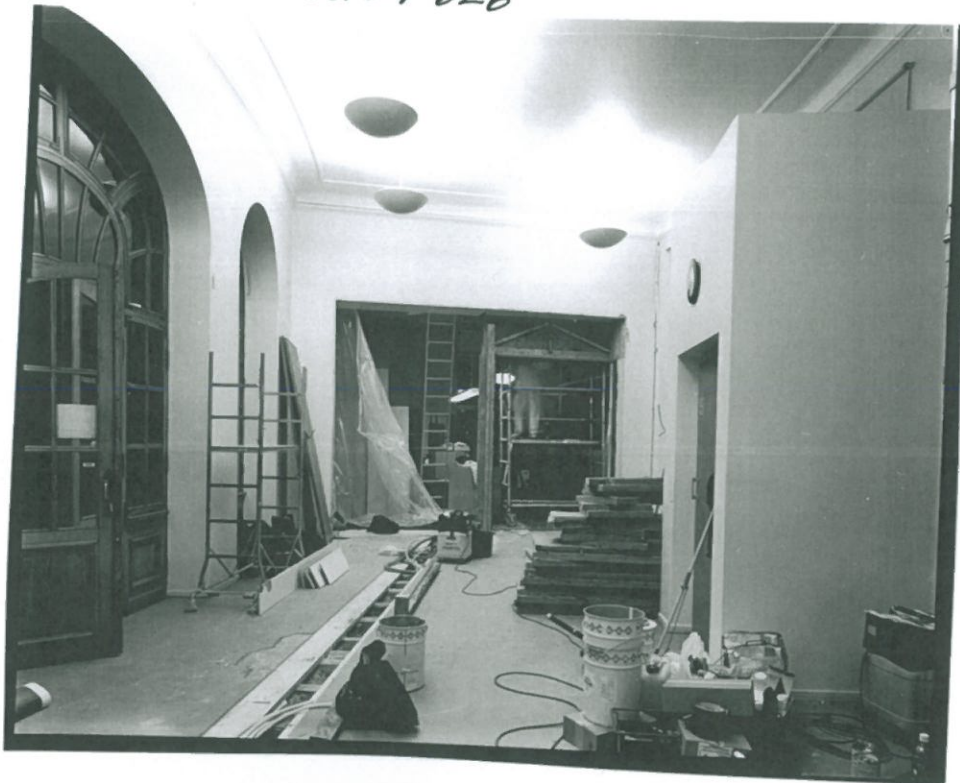

RF04 624

RFOH 625

RFOH 626

RF04 628

RF04 628

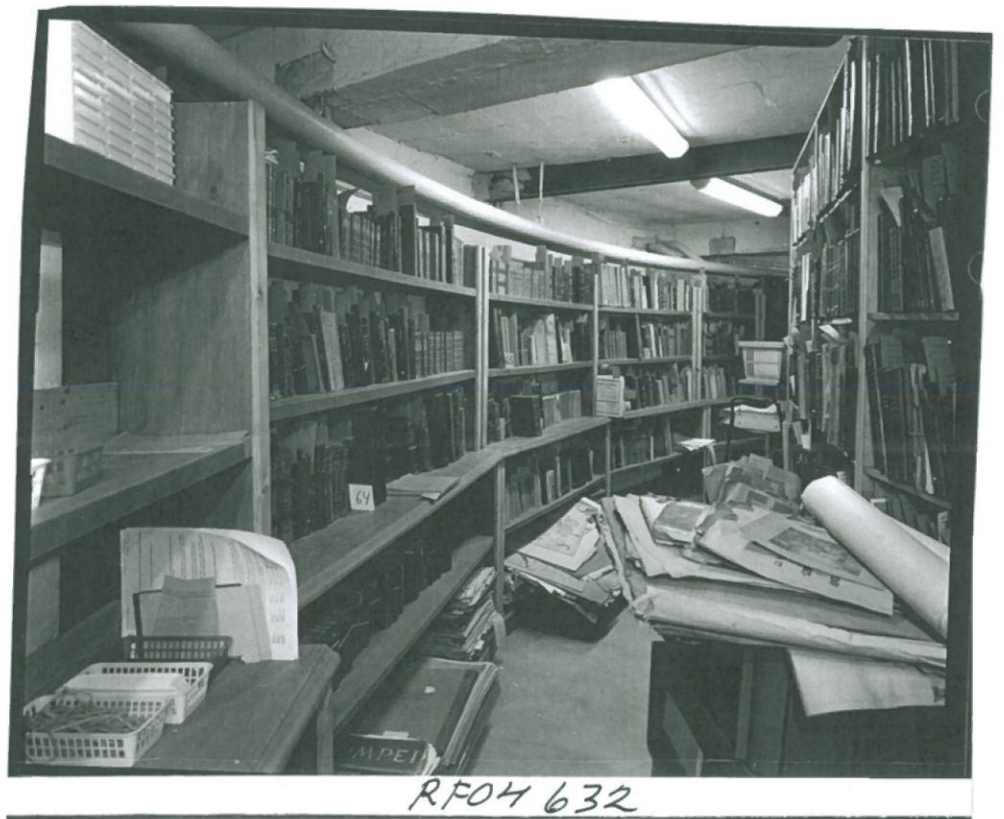
RF04 629

RF04 630

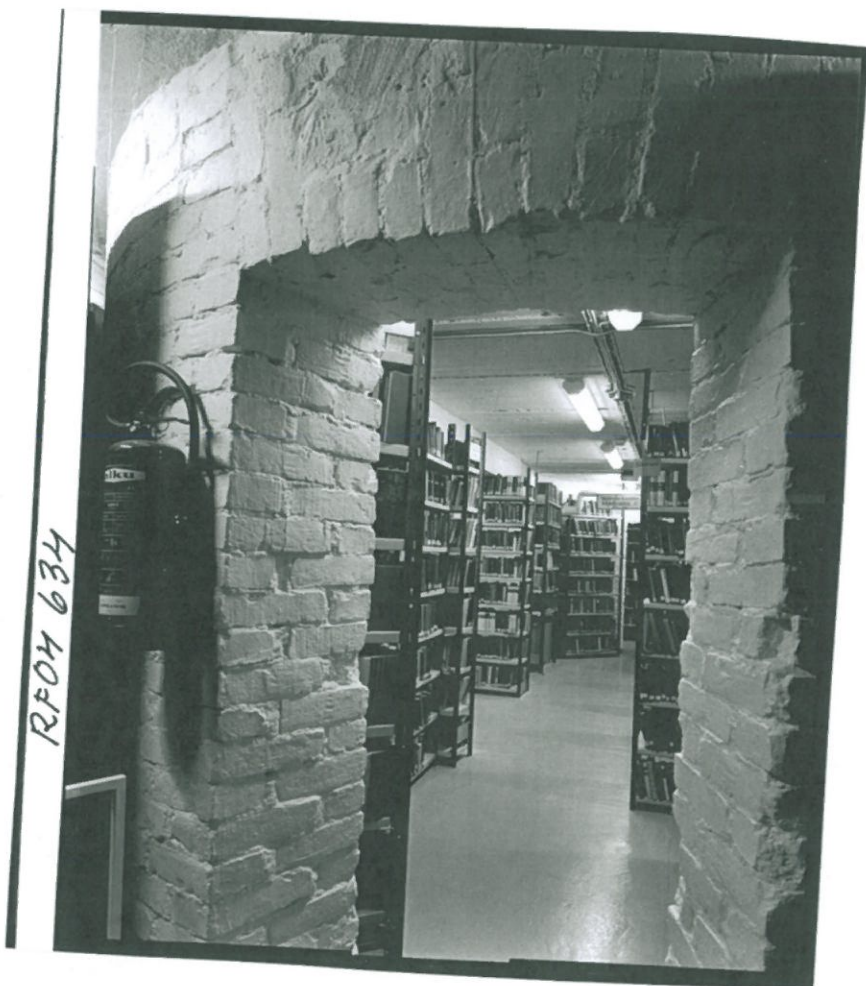
RF04 631

RF04 632

RF04 633

RF04 634

KFO4 1895

KFO4 1896

KFO4 1897

KFO4 1898

KFO4 1899

KFO4 1895

KFO4 1896

KFO4 1897

KFO4 1900

KFO4 1901

KFO4 1902

KFO4 1903

KFO4 1904

KFO4 1905

KFO4 1906

KFO4 1907

KFO4 1908

KFO4 1909

KFO4 1910

KFO4 1911

KFO4 1912

KFO4 1913

KFO4 1914

KFO4 1915

KFO4 1916

KFO4 1917

KFO4 1918

KFO4 1919

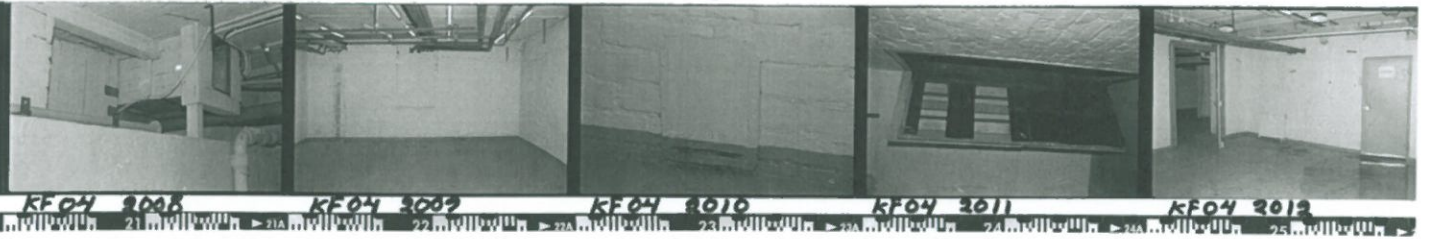
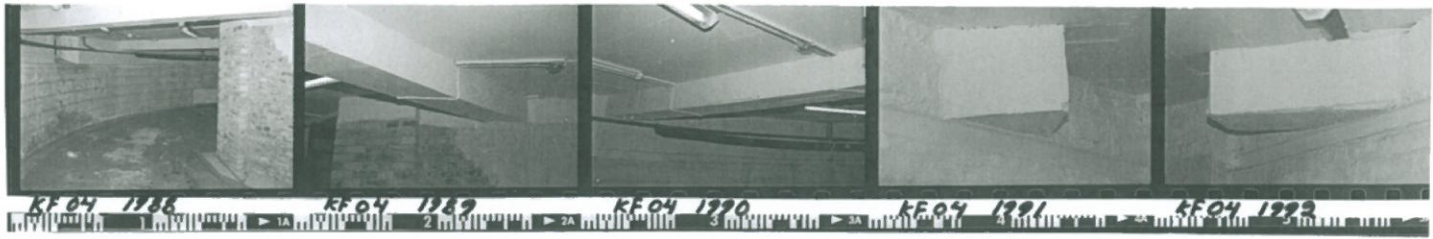

KFO4 1930

26

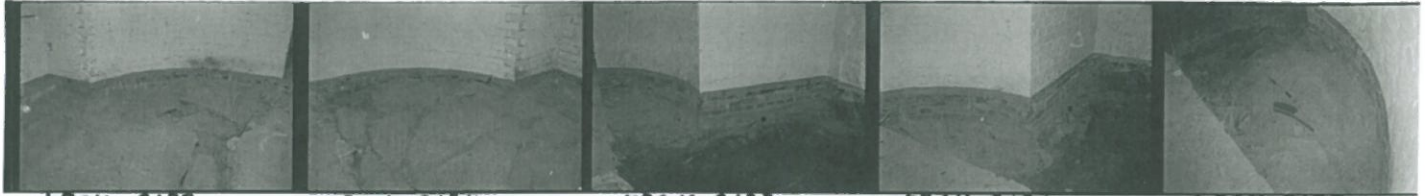
KF04 2133

KF04 2134

KF04 2135

KF04 2136

KF04 2137

KF04 2138

KF04 2139

KF04 2140

KF04 2141

KF04 2142

KF04 2143

KF04 2144

KF04 2145

KF04 2146

KF04 2147

KF04 2148

KF04 2149

KF04 2150

KF04 2151

KF04 2148

KF04 2149

KF04 2150

KF04 2150

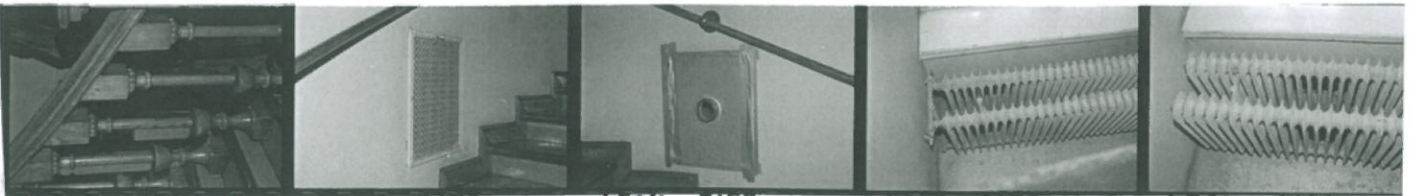
KF04 2151

KF04 2152

KF04 2153

KF04 2154

KF04 2155

KF04 2156

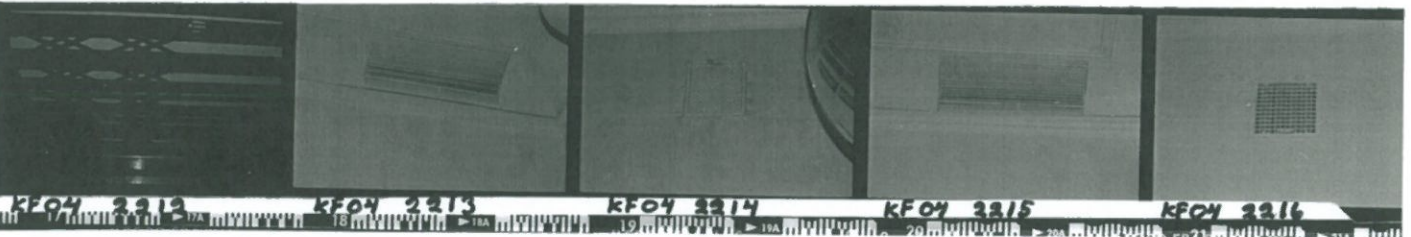
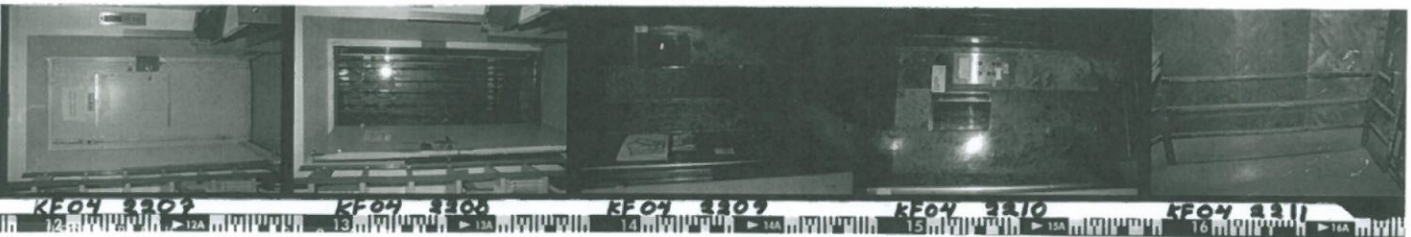
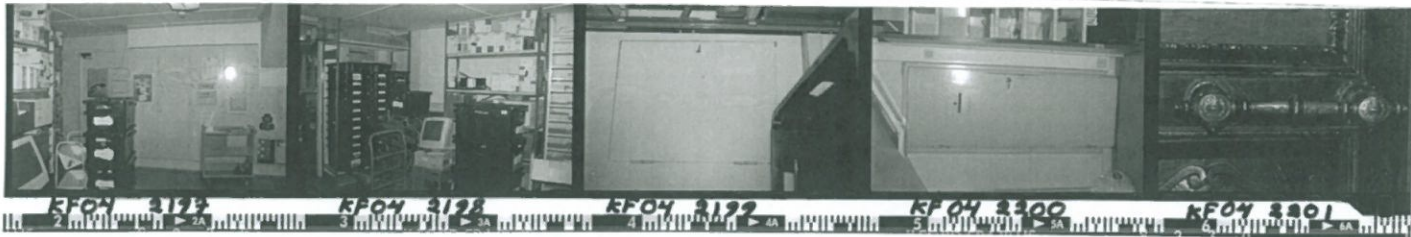
KF04 2157

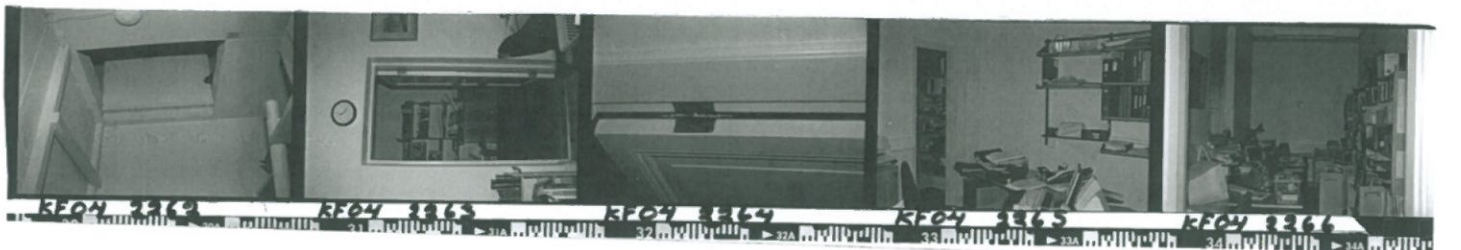
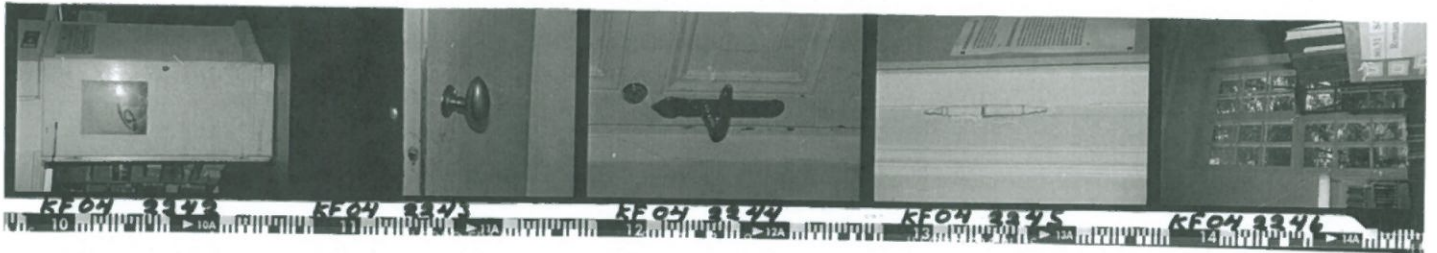
KF04 2158

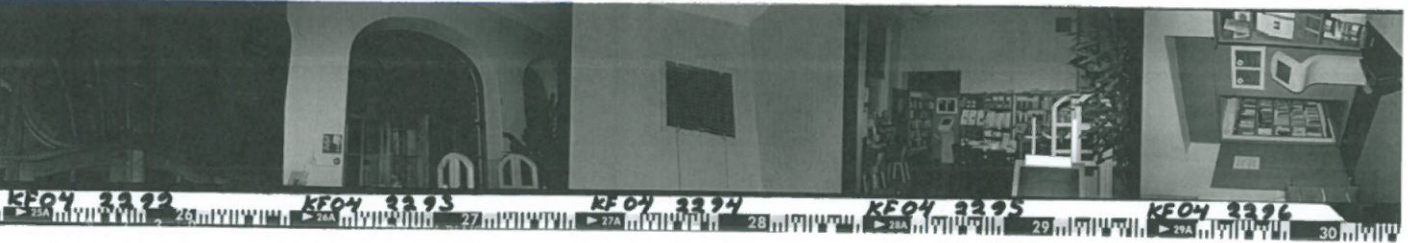
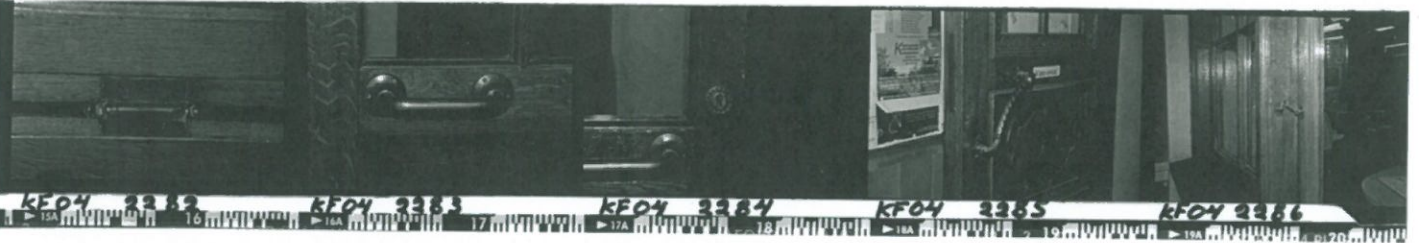
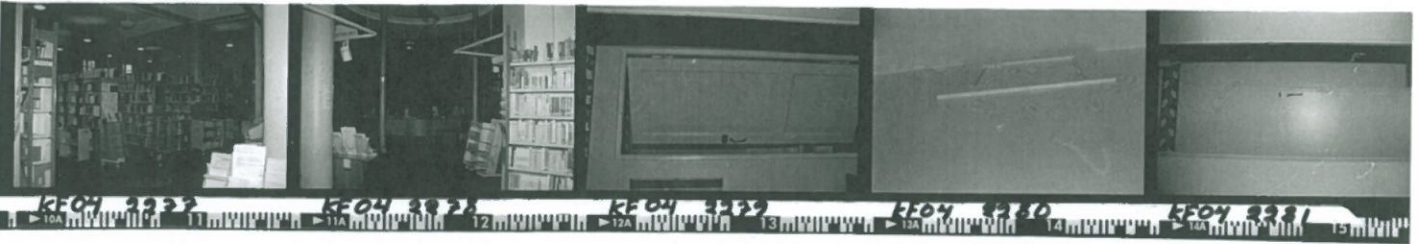
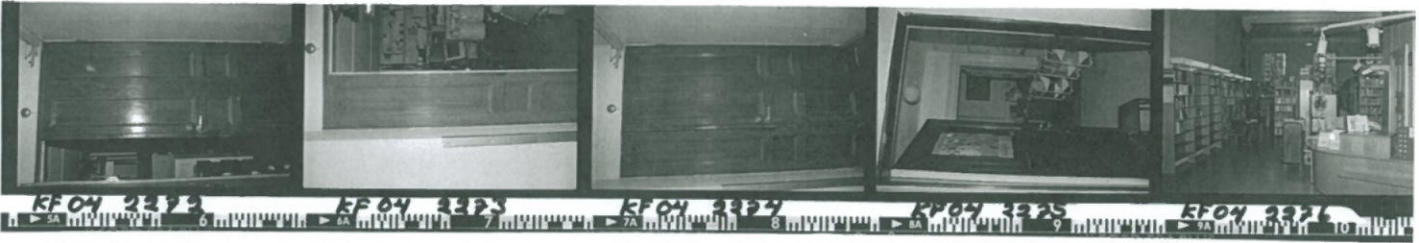
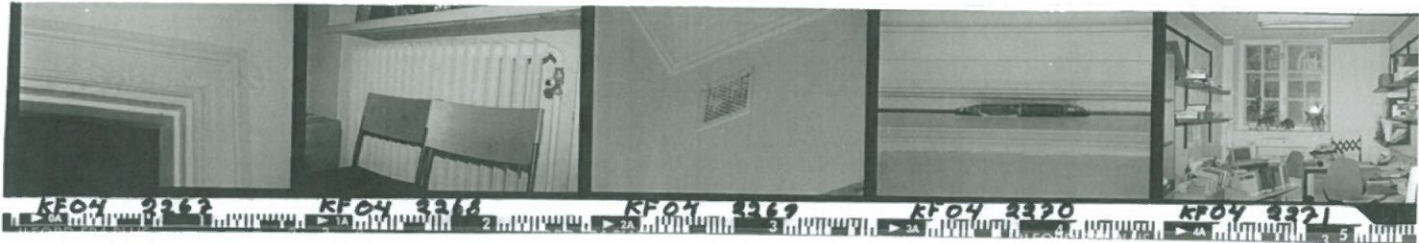
KF04 2159

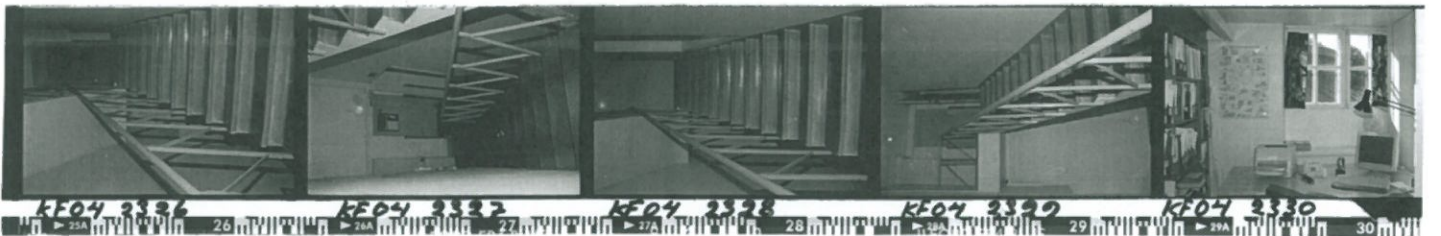
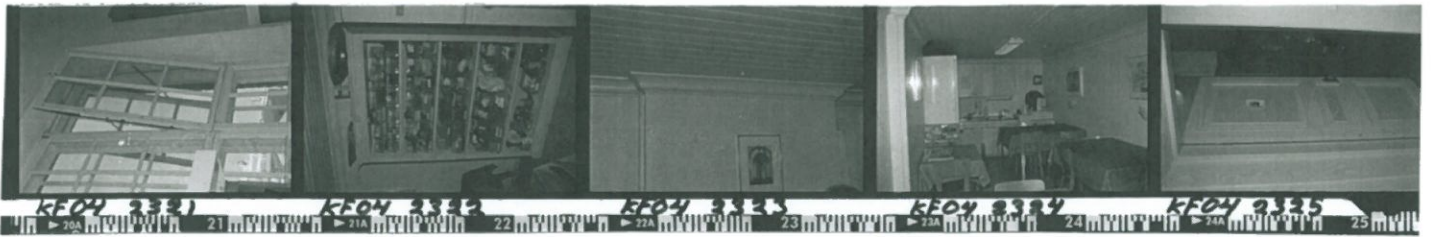
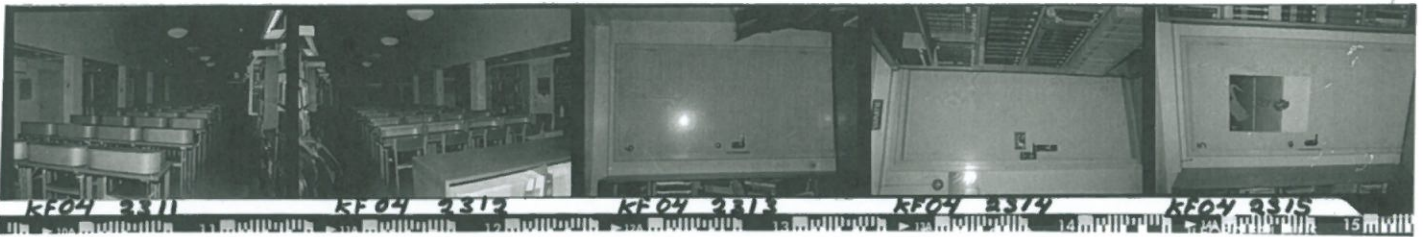
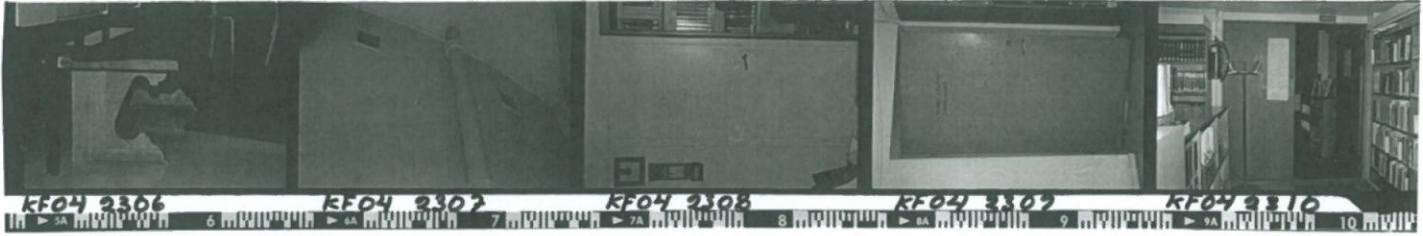
KF04 2160

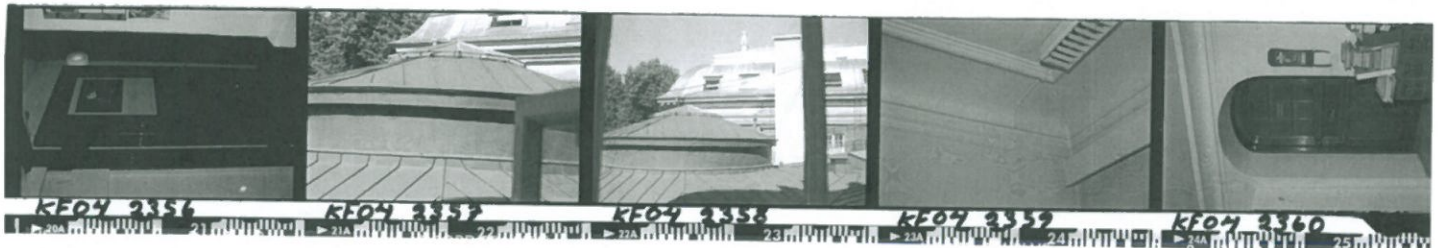
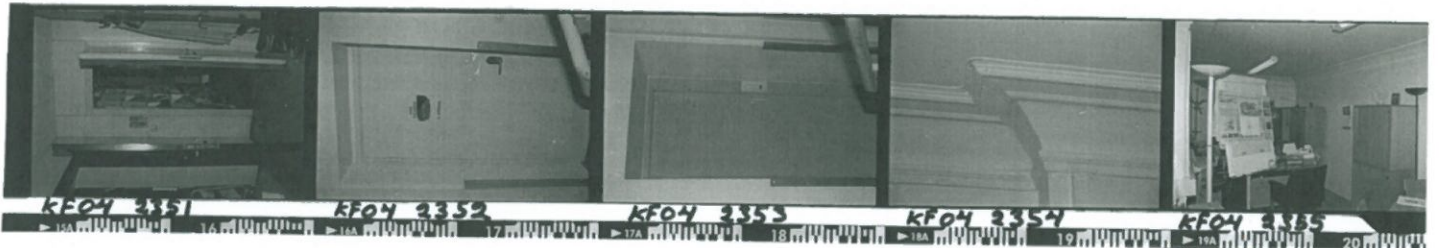

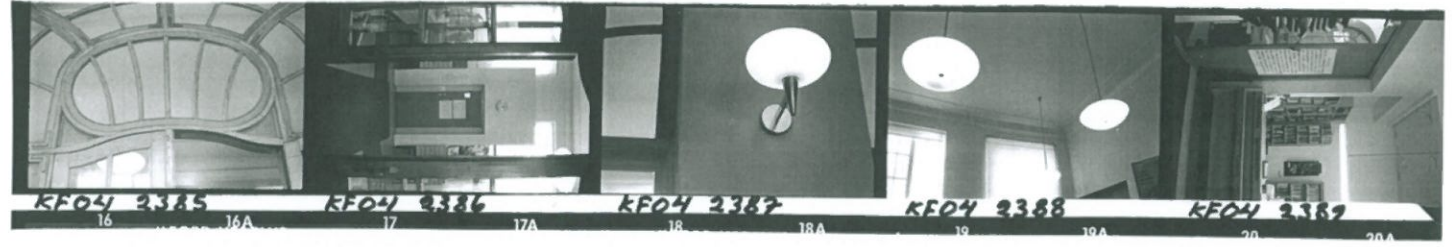
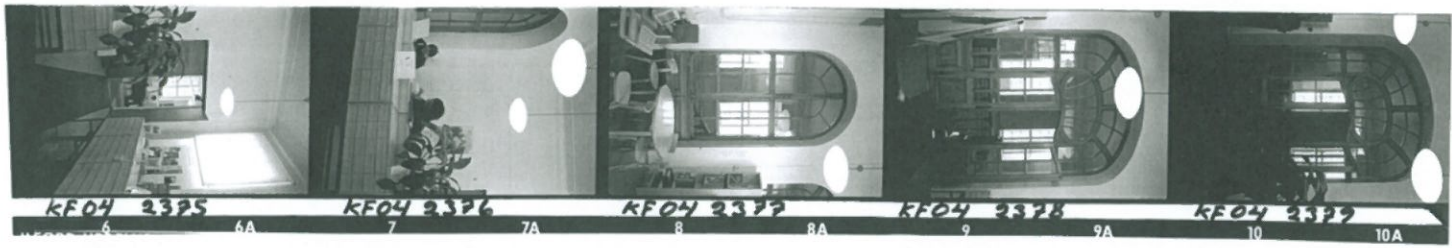

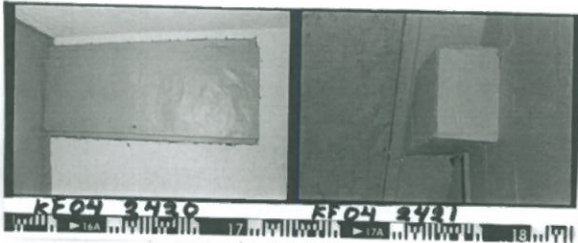
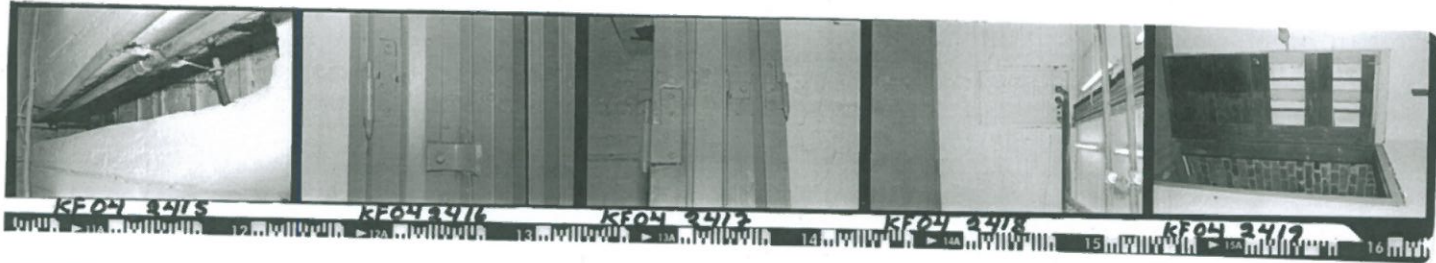
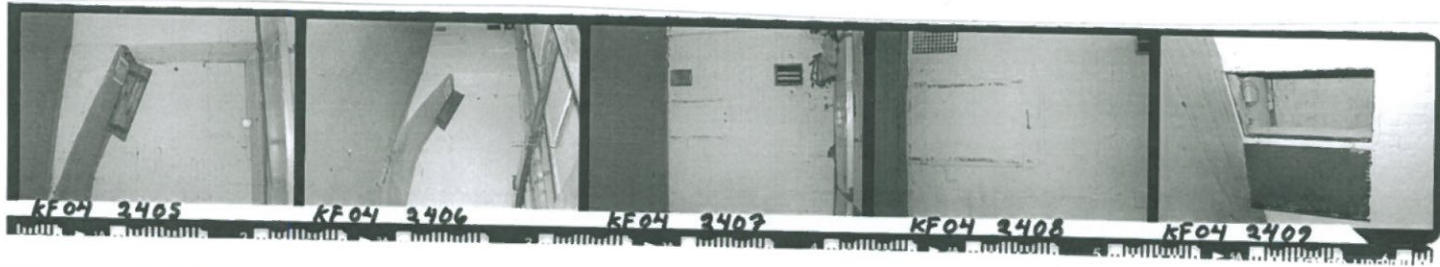

KFOY 2553

KFOY 2554

KFOY 2555

KFOY 2556

KFOY 2557

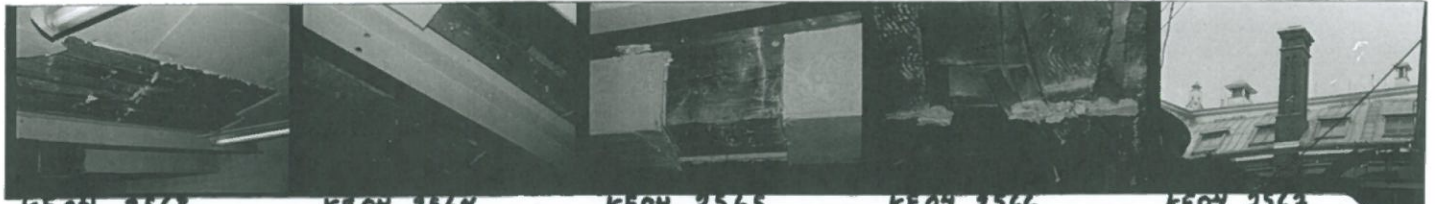
KFOY 2558

KFOY 2559

KFOY 2560

KFOY 2561

KFOY 2562

KFOY 2563

KFOY 2564

KFOY 2565

KFOY 2566

KFOY 2567

KFOY 2568

KFOY 2569

KFOY 2570

KFOY 2571

KFOY 2572

KFOY 2573

KFOY 2574

KFOY 2575

KFOY 2576

KFOY 2577

KFOY 2578

KFOY 2579

KFOY 2580

KFOY 2581

KFOY 2582

KFOY 2583

KFOY 2584

KFOY 2585

KFOY 2586

